

Městská knihovna v Praze

KATAPULT

Vladimír Páral

Hledáte místo, kde...

... můžete celý den studovat nebo pracovat?

... seženete knížku pro zábavu, do školy, k poučení?

... stahujete e-knihy, posloucháte hudbu, tisknete 3D?

... osobně potkáte české i světové autory?

... můžete zajít na koncert, filmy artové i 3D?

Právě jste ho našli!

Městská knihovna v Praze

43 poboček, **3** pojízdné knihovny, **4 000** akcí ročně,
2 000 000 dokumentů, **60** Kč za registraci

www.mlp.cz

knihovna@mlp.cz

www.e-knihovna.cz

www.facebook.com/knihovna

Katapult

Vladimír Páral

*Jízdní řád
železničních, lodních
a leteckých drah
do ráje*

Znění tohoto textu vychází z díla [Katapult](#) tak, jak bylo vydáno nakladatelstvím Mladá fronta v Praze v roce 1967. Pro potřeby vydání Městské knihovny v Praze byl text redakčně zpracován.

Text díla (Vladimír Páral: Katapult), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), není vázán autorskými právy.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uveďte autora-Nevyužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.0 z 24. 4. 2019.

OBSAH

První poločas	7
I Náhody a zdání	8
I/1.....	8
I/2.....	17
I/3.....	27
I/4.....	33
II HRY	44
II/5	44
II/6.....	49
II/7	54
II/8.....	61
II/9	68
III Přípravy	73
III/10	73
III/11.....	77
III/12.....	82
III/13.....	92
Druhý poločas	96
IV VSTUPY.....	97
IV/14	97
IV/15.....	136
V Autosyntéza	143
V/16.....	143
V/17	150
V/18.....	155
V/19.....	164
V/20.....	172

Nastavený čas	181
VI Let.....	182
VI/21	182
VI/22	188
VI/23	200

První poločas

Neodvážit se je osudné.

— RENÉ CREVEL

I

Náhody a zdání

I/1

Rychlík č. 7 z Bukurešti, Budapešti a Bratislavy přijížděl ve středu 1. dubna s obvyklým zpožděním na první nástupiště brněnského Hlavního nádraží. Za zmateného pobíhání příležitostných cestujících, kteří se zásadně pokoušejí nastoupit do prostředních vagónů, zásadně ovšem spacích nebo rezervovaných, uhadoval Jacek Jošt (33/175, obličej oválný, oči a vlasy hnědé, zvláštní znamení žádné) pokaždé překvapivý sled místenkových vozů, až pobaven objevil svůj vůz č. 52 mezi čísly 34 a 38.

V kupé E hned dvě nepříjemnosti: Jackovo sedadlo, druhé od okna, právě obsazováno. Nepříjemností druhou a větší – tím protivným Troštem, taky z Ústí a zrovna z domu odnaproti. Na sedadlech u okna, čísla 61 a 62, ustaly dvě ženy v hovoru, jakoby pohoršeny, že si oba přistoupivší sedají – v jinak prázdném kupé – těsně vedle nich.

„Mám sedadlo šedesát tři,“ deklaroval Jacek Jošt s místenkou v ruce svou omluvu sousedce a výzvu Troštovi. „Chci spát a nerad bych se budil, až přijde někdo zrovna s tím číslem, na kterém usnu.“

„Tak si klidně sedněte naproti mně na čtyřiašedesátku,“ řekl Trošt, „páč tu místenku mám já.“

Jacek pokrčil rameny, opatrně uložil svou velkou černou brašnu s mosazným kováním do sítky nad sedadlem pověsil plášť a vlak se tiše rozjel.

„Dvaadvacet minut zpoždění,“ řekl Jacek.

„Budem sebou muset v Praze mrsknout, abysme chytli ten berlínák šestnáct-pětačtyřicet,“ řekl Trošt.

„Ještě mi nikdy neujel.“

„Jezdíte tady často, žejo.“

„Hodně často. A vy?“

„Já moc né. Je ale pěkně, že jo.“

„Udělalo se hezky.“

Ženy u okna si už zase začínaly povídat a nakláněly hlavy tak těsně k sobě, že zakrývaly výhled, kupé jako vždy přetopeno a Trošt se už schoval za pověšený kabát. Jacek si rozestřel přes sebe svůj a v šeru za ním zavřel oči.

S těmi lidmi v Brně kolem generálního je domluva pořád horší, tři dny úmorných jednání a etylacetát letos stejně nedostaneme, na příští rok radši nemyslet, kde jsou ty časy, kdy se z diet dalo ušetřit, Lenka bude mít radost z toho holandského kakaa a hned si je nasypem na pěkně řidounkou kaši, na žaludek roztřesený šesti hodinami ve vlaku jsou nejlepší mléčná jídla, to je Lenčin nápad, jsou taky nejlacinější a nejdřív hotová, jestli neujede berlíňák 16.45, stihneme Leničku ještě vzhůru, jakpak ji ta vodní pistolka bude dlouho bavit, sotva deset minut, ta nafukovací veverka by byla určitě lepší, pistolkou se jen všude nastříká, když Leničku omrzí, postavíme si zas domeček z matrací a pak opičí dráhu, ale to se zas moc rozdovádí, nebude chtít spát a bude nás pořád volat k postýlce, ty naše malá mršulko sladká, táta ti zas poví pohádku o tom zakletém smutném princí, víš, který musel pořád jezdit vláčkem přes jedenáct černých tunelů, dokud ho zlatý zubr nenavedl, ve kterém je princezna zazděná, zubr, zlatunko moje, ty říkáš žubl, zu-brr, ano, tákhle véeliká chlupatá kráva.

„... a když jí pak Pepa řekl o tom bidetu, koupila mu záchodovej kartáč.“

„Cože?!“

„Takovej růžověj, ze silonu –“ zaznívaly hlasy žen od okna, obě se rozesmály a Jackova sousedka se nechutně tlačila bokem stále dál za hranici sedadel 62 a 64 na Jackovo území. Od zcizené 63 naproti bylo už slyšet Troštovo vepřové chrnění.

Dokud tak ještě byla pro cesty nad dvě stě kilometrů povolena první třída, sedadla oddělená loketními podpěrkami a z diet se tenkrát dalo ušetřit, co bude za pět let a za deset, holandské kakao zbylo asi Lence ještě od poslední, ona by Leničku nafukovací veverka omrzela možná ještě dřív, už aby holčička byla větší, ne, kdyby tak mohla být zas dvouletá, jak poroste, bude chodit domů už jen se najíst a vyspat jak do hotelu, co bude za deset let a za dvacet – už asi jen ve vlaku se člověk dostane k tomu Gauguinovu ODKUD PŘICHÁZÍME – KDO JSME – KAM JDEME, kdysi jsme to s Lenkou probírali snad každý večer, odpověď kupodivu pořád těžší, na některé věci je skoro lepší nemyslet, ale Lenka je dobrá žena a máme krásnou chytrou holčičku, oba slušné platy a byt první kategorie, první rok každý v jiném internátě, druhý rok každý v jiném podnájmu, třetí rok konečně podkrovníčko spolu, ale do toho už Lenička, celé noci nad její postýlkou, nošení vody ze sklepa a ohřívání v umyvadle na malém vařiči, odbýt si všechno najednou, čtvrtým rokem konečně komfortní družstevní byt, ale zas splácet vklad, půjčku, nábytek, koberce, ledničku, televizor, trvale zásobení starostmi a odbýt si všechno najednou, ale nejlepších pět let života najednou pryč, ne moc veselých pět roků, ale teď už všechno odbyto a splněno i poslední přání, MOŘE –

– tísněn zprava na svém vykázaném čísle 64 vlezlou sousedkou 62, zdola připékán neovladatelným topením, rytmicky natřásán a klepán do temene tuhou koženkou opěradlového polštáře, ovíván zleva průvanem od dveří a šimrán v obličeji svým pověšeným kabátem, za chrápání hulvátského Trošta a brebentění žen u okna, v pnutí časového luku mezi zpožděním bukureštského rychlíku a odjezdem berlínského v 16.45 –

– sám se sluncem v modromodré polokouli, bez času, nahý, volný, jen touha, vůle, paže, pohlaví – co je muž –, šťasten plaval Jacek k Africe.

Už jistě půl hodiny, kvapně se obracel a rychle zpátky k síti proti žralokům, trhavě odvažoval z drátu své plavky (Lenka je upletla ze

starého svetru) a honem zpátky proti skalnatému istrijskému břehu s desítkami malých stupňovitých plážíček oddělených balvany k té naší, nejvýš nad mořem (a nejdál od něj) a honem ke svému červenému lehátku vedle červeného Lenčina, „Ale ty jsi v jednom kuse pořád pryč,“ říká Lenka a Lenička si chce hrát na zajíčky.

Z nejvyšší plošinky schodovité pláže našeho hotelu Rezidence je vidět k jihu pobřeží až k úzkému průlivu na obzoru, den plavby tím směrem je africký břeh. Hned za bílými kolínky Leničky, o stupeň níže leží paní Vanda (líbá se ve zdviži) a vtahuje do úst a opět nechává zvolna vyplouvat ze rtů ohromné tmavorudé, do tuha naběhlé vejčité zrno vína. Na betonovém plácku penzionu Jeannette si tiskne bradu ke kolenům pihovatý malíř (rád by prý udělal Jackův akt). Na kamenech Belvederu otvírají krásní jugoslávští chlapci nožem černé mušličky, polykají vnitřek a rozmazávají si jej po prsou a stehnech. Na plážičke hotelu Palma leží ta nádherná červovlasá Francouzka (před snídaní se taky chodí koupat bez plavek) a dlaní si zvolna přejíždí po vlhce lesklém boku. Vysoko na skalisku sedí vousatý švédský kněz (pokaždé se snaží Jacka na cosi obrátit svou absolutně nesrozumitelnou řečí) a hledí k obzoru. Lenička nám usnula v náručí. „Kam už zas letíš?“ říká Lenka.

Jacek vyplul k jihu za pihovatým malířem na Jeannette, dostal od něho kus čokolády, ale copak dělá Lenka s Leničkou, a Jacek se prodral houštím až k zábradlí pobřežní promenády, aby je uviděl – v pořádku, Lenička spí a Lenka si povídá s Marečkovými, Jacek plaval k plážičke hotelu Palma, černá Francouzka mluvila plyně německy, její tmavý smích, náhle si všiml jejích hodinek, lekl se a vyběhl až k zábradlí promenády – v pořádku, Lenka si povídá s Janečkovými a Lenička ještě spí – a Jacek plul kolem pláží Stefanie (kde dělají smažené sardinky) a Kvarneru (kde leží ta zrzavá) ke skalisku s vousatým Švédem, jeho modré, dětsky důvěřivé oči a vroucnost jeho neznámé řeči, Jacek sebou náhle trhl a již skákal po kamenech až k zábradlí promenády – v pořádku, Lenička se máchá s dětmi a Lenka si povídá

zas s Marečkovými – a Jacek lačně plul podél pláží Najady, Speranzy a Miramare k jihu, náhle prudce otočil k východu, aby viděl – mezi Lenkou a Leničkou své prázdné lehátko, červený lichoběžníček jak naléhavý výkřik – a Jacek nervózně otáčel a rychle plaval zpátky, teplými zelenými vlnkami omývajících zvoucích schůdků Miramare, Speranzy, Najady, Kvarneru, Stefanie, Palmy, Jeannette a Belvederu k našim schůdkům Rezidence a honem na své místočko, Leniččina hlavinka se mu opřela o rameno a Lenčiny prsty mu sevřely zápěstí.

Paní Vanda se dala do hovoru s plešatým řezníkem z Chomutova a zanedlouho její noha přes jeho tučný bok. Pihovatý malíř přeplaval, na kamenech Belvederu rozdával čokoládu a zakrátko si už stavěl hubeného chlapce. K černé Francouzce přilehl číšník z Lovosic a za chvíli se líbali pod slunečníkem. Švéd na skalisku teď mluvil k dvěma dětem a ukazoval jim cosi na obzoru.

Ale na kamenech Kvarneru ta zrzavá pořád sama, teď si zas lehá na břicho a rozepíná plavky na zádech, do teplých zelených vlnek vyplouvají nové a nové nafukovací matrace s dívkami rozloženými jak k milování, na dně kovového člunu polonahá snědá zlatovláška a podél pobřeží k jihu křičí pruh zářícího moře přímo do Afriky.

„Už musíme jít,“ říká Lenka, už nikdy s jinou než s ní, chytla trochu úžeh, Lenička zvrací na kameny, bude mít asi horečku, to všechno z toho slunka, miláckové moji, zítra zůstaneme celý den hezky doma a stáhneme si roletu, Lenka bere s úsměvem jedno ucho naší ohromné tašky s ručníky, nedojedenými zbytky, hadříky, olejíčky, zásypem a termoskou, vzít druhé ucho do jedné ruky a na druhou umdlenou Leničku, „Už musíme jít –“ pruh křičí k jihu, už nikdy s jinou než s Lenkou, volná dráha zelených vlnek do Afriky, lidé kolem generálního na neslyšný povel zaléhají ve skaliskách k minometům, zpívající Lenka sype chodník holandským kakaem, tento týden máme úklid před domem a z postýlky Lenička s jekotem střílí pistolkou hořící etylacetát, nafukovací veverka by byla tedy rozhodně lepší, strhnout svírající plavky od Lenky a zběsilým

kraulem od schůdků Rezidence teplými zelenými vlnkami ke schůdkům Belvederu, Jeannette, Palmy, Stefanie, Kvarneru, Najady, Speranzy a Miramare do Afriky –

Prudce vymrštěn ze sedadla prolétl Jacek Jošt uličkou mezi sudými a lichými místy a plnou vahou dopadl mezi Trošta a jeho sousedku u okna, Trošt ho s vyjeknutím odhodil lokty a kolenem surově stranou, rozhozenýma rukama se Jacek zoufale chopil ramena a hrudi ženy 61, sjel do kleku na podlahu, obličejem do jejího klína, a když pak položil pravou tvář na její stehno a vzhlédl, viděl dívčí úsměv a své světlé ruce na jejím černém svetru. Vlak stál.

61 mohla být něco přes dvacet, blond a pohledná. Jackova sousedka 62, asi o deset let starší, se šklebila a třela si břicho, kterým narazila na stolek pod oknem. Mohla to být záchranná brzda, něco jsme ztratili nebo někoho přejeli. Rychlík se zas brzo rozjel, po této hlavní trati východ–západ projíždí vlak každé čtyři minuty a každé zdržení musí být minimální. Trošt se nevrle schoval za svůj kabát a Jacek rozestřel přes sebe svůj, včerejší divadlo zkrátilo nezbytných osm hodin spánku na pouhých šest, ještě nebyla ani Česká Třebová a vždycky spíme až do Pardubic.

61 byla náhodou hezká, a nikoliv nesympatická, jak roztomile odmítala omluvy, Trošt sotva něco zamektal a zalezl za kabát, a byla znamenitě rostlá, Lenka by zas měla začít cvičit.

„... a pak jsem to už od něho nevzala.“

„Ale Naďo, prosím tebe –“ zněly ženské hlasy od okna.

61 se jmenuje Naďa, Naděnka, Naděžda, opravdu velmi hezká, ani jsme si nevšimli, zda má prstýnek – nojo. Tak jo. Holandského kakaa máme doma ještě půl plechovky a jednu celou, kupovali jsme ji, když nastupoval generální, co tenkrát říkal a co dělá dneska.

„... já ještě nepoznala takového muže,“ řekla Naďa.

„A co Jirka?“ řekla 62.

„To byla taková hodná a upřímná nula.“

„Tenkrát jsi ale říkala něco dost jiného.“

Dát Leničce do ruky vodní pistolku znamená honem objednat malování bytu, to když se dárky kupují až cestou k nádraží, v kterém pak to roce jsme tady přerušili cestu, aby Lenka měla deštník přímo z České Třebové, místní specialitu, stejně jej pak někde zapomněla.

„Tenkrát jsem tomu chtěla věřit... Zas bych chtěla, ale o někom docela jiném...“ říkala Nad'a.

„Znám ho?“ šeptala 62.

„Já sama ještě ne. Asi si dám inzerát: Třiadvacetiletá štíhlá blondýnka s vlastním bytem hledá muže, značka MUŽE!“

„Mluv tišeji, aby ti dva tady...“

„Ti už zas chrupou. Myslíš, že bych na to někoho chytla?“

„Jéje, hlavně na to – s vlastním bytem –“

„Hnedka bych ho vzala přespat na zkoušku!“

„Nekřič tak, Nad'o...“

„Vážně, kdyby se mi líbil... A kdybych se nelíbila já jemu, rozhodně bych ho pak už neuháněla. Víš, jako ty tenkrát s Milanem Renčem.“

„Jo, to bylo skoro takhle...“

„A bylo to krásný, vid' –“ říkala Nad'a hlasitě. 62 se už jen chichotala.

Lenka jde teď z práce, jistě nezapomněla mléko na tu kaši, do školky pro Leničku, tento týden máme úklid před domem, je toho na ni moc, Lenka je dobrá žena, naspat ty dvě hodiny, osmihodinovým spánkem proti neurózám, nutno ihned znovu usnout, jak že šly za sebou ty hotely na Jadranu: Rezidence, Belveder, Jeannette, Palma, Stefanie, Kvarner, Najada, Speranza, ale Speranza je přece italsky totéž, co rusky Naděžda –

„A bylo to krásný, vid' –“ říkala Nad'a hlasitě, skoro to volala, je krásná, skláněla se s úsměvem k tváři ve svém klíně a strpěla světlé ruce na svém černém svetru, skoro to vykřikla jak výzvu, pořád jen pod tím kabátem, zeptat se jí třeba, kam jede –

„Já pořád pod tím kabátem,“ vtom zahřměl Troštův pivní hlas, „a ani nevím, kde už sme. Byla už Česká Třebová? No sakra! To fičíme, žejo? A kampak dámy vlastně jedou?“ A docela sprostě je začal balit.

Jacek se dusil pod svým pomačkaným starým pláštěm, proč jsme si nevzali ten nový šanzán¹, to se docela podobá tomu nařvanému Troštovi, tomu tupci, co denně čumí hodiny z okna a naneštěstí jsou naše okna zrovna naproti, viditelnost stoprocentní, sotva Trošt přijde domů, svlíkne se do trenýrek a čmouchá ve spížce a troubě (oba byty jsou přesně shodné půdorysem i vestavěným zařízením), hltá pečený bůček přímo z pekáče a zapíjí pivem přímo z lahve, pak si přinese polštářek na podokenici a vejrá z okna do oken, dokud nezačne televize, pak vejrá na televizi, vyčurá se a chrápe a to je páně Troštův celý živočichopis.

„Ale děte, vopravdu? A tak to sme vlastně krajánci, žejo!“ Trošt ovládl kupé a valil a balil ty chudinky u okna, Nad’a mu sice brzy přestala odpovídat, zato 62 – „můžete mi říkat paní Vlasta“ – už zabírala a chichotala se pořád víc, Trošt ji balil a valil a paní Vlasta už kroutila zadkem, už v půlce Jackovy 64, Jacek otírán a strkán jejím bokem, rytmicky natřásán, klepán do temene opěradlem a odspodu třen a žhaven přehřátou koženkou, drážděn do muk a úporná snaha usnout, spát, do teplých zelených vlnek a ke schůdkům Belvederu, Jeannette, Palmy, černá Francouzka si hladí zvlhlý bok pod slunečníkem, Stefanie, po schůdkách Kvarneru sestupuje ta zrzavá a zvedá ruce k ramínkům plavek, u Najady se houpají dívky rozložené na matracích už k milování a od Speranzy vyplouvá snědá zlatovláska vypjatá na dně skleněného člunu, Speranza je italsky Naděžda a Miramare je už sen, paní Vanda miluje ústy ohromné naběhlé rudé zrno vína a na kamenech krásní jugoslávští chlapci s pomazanými prsy a stehny, pobřežní amfiteátr řvoucích nahých

---

1 Plášť z tkaniny s osnovní a útkovou přízí odlišných barev, s měňavým barevným vzhledem. *Pozn. red.*

diváků a rytmické prorážení vln znovu žadonivě naléhajících na skalnaté čnění.

Jacek Jošt odhodil plášť stranou a vstal, vytřeštěně pohlédl do Nadina zvědavého obličejce a vyšel z kupé do chodbičky, v jejím trasu vrávorál a chytal se dveří a stěn, zavřel se v místnůstce na konci vagónu a pohled do chvějícího se zrcadla.

Lenka jde teď do školky pro Leničku, v tašce už láhev mléka a v dlani mozol od té věčné tašky, ani v neděli se pořádně nevyspí, nikdy nic neopomine, stokrát lepší žena, než si zasluhujeme, má lásko, už nikdy s jinou než s Tebou, a dokonalá matka naší krásné chytré dcerušky, v neděli ráno si ji vezmeme k sobě do postele a po obědě půjdeme do zoo. Ovšem, život otce rodiny v civilizovaném věku nepřináší příliš vzrušujících zážitků, totiž vůbec žádné, ale za to, místo toho – prostě pět let manželství bez stínu nevěry teď už nestojí za to kazit.

Jacek Jošt si umyl ruce a obličej studenou vodou a vrátil se roztrásenou chodbičkou do kupé E, ve dveřích strnul – Trošt se rozvaloval na jeho sedadle 64 vedle paní Vlasty 62, dokonce i kabát si troufl přemístit s sebou a Jackův už pověsil naproti na 63, „Pardón –“ hlaholil s rukou už na rameni své nové sousedky Vlasty, „ale vy ste přeci už v Brně tam chtěl sedět a dyť na to místo máte místenku!“

„My jsme se tady takhle domluvili,“ chichotala se paní Vlasta.

„Jestli vám to ovšem nebude vadit...,“ dodala mile Nadě u okna, Jacek pokrčil rameny a usedl na zelený koženkový polštář velmi těsně k ní. Být třikrát vyhozen ze svého sedadla je už hezky umíněná náhoda, tím spíš, když všechny lety mají tentýž směr – katapultovanému nezbývá než letět.

Vlak měkce uháněl svých sto zbývajících kilometrů, teď už nikdo nepřistoupí. Před očima obapolně věčné směřování Trošta s už Vlastičkou seděli Jacek s Naděou spolu na té určené jim pohovce 61-63 a v témže rytmu houpání na teplých zelených vlnkách koženkového polštářování vyplouvali na slunečnou stranu. Poslední

jedenáctý tunel je až těsně před Prahou a už před ním funěl Trošt na krk své Vlastičky, zlatý zubr už splnil své pohádkové určení a v zářícím jedenáctém tunelu se odkletý veselý princ políbil s odezděnou směřící se princeznou.

Při přestupování v Praze se tamti dva ztratili a Jacek s Nadou hladce stihli berlínský rychlík 16.45.

„V životě jsem ještě tímhle vlakem nejel dál...“, zašeptal Jacek při vjíždění do ústeckého nádraží a Nadě se ušklíbla. Teninké silonové vlasce bolestivě zacukaly na zápěstích a kotnících a kolem těla pocit tahu řemení podloženého plstí, jako mají koně postroje, a vlak se tiše rozjel dál po břehu s proudem jarní řeky, ale vždyť Děčín je za Ústím jen dvacet minut a hned první rychlíková stanice.

I/2

Pocit závratí při vycházení z děčínského nádraží, proud vystupujících se rychle přeléval do autobusů a trolejů, všichni nejkratší cestou ke svým Leničkám a Lenkám... Jacek Jošt náhle osaměl s Nadou na prázdném chodníku.

„A jaký program navrhuje můj pán?“ řekla Nadě.

„Večeře se sektem, tanec, dva koňaky a co nejdelší oklikou k tvému domu...“

„Mhm, to jsem už někde četla. A co si takhle jít zaplavat?“

„Ted’?! –“

„A proč ne? Nemám totiž doma teplou vodu a kousek odtud jsou lázně. Ale musíme sebou hodit.“

„Ale já nemám plavky a...“

„Nech to na mně.“

V lázních už jako zavírali, ale Nadě to hravě zařídila a se smíchem vybrala pro Jacka rozsáhlé plátěné plavky. Sama měla svoje s sebou, vlahá zář zlatosnědé pleti v tuhém bílém nylonu, „líbím se ti?“

„Moc,“ řekl Jacek, stahuje rozpačitě rukou vzadu přebytečné záhyby svého bavlněného odění, „ale ty mně na to odpovídat nemusíš.“

„Až na ten textil docela ujdeš –“ smála se Naďa a svrhla Jacka ramenem z obrubně do bazénu, dost se napil chlornanové vody a sotva s prskáním prohlédl, stáhl Naďu za nohy k sobě, potápěli se a strkali, naučila ho dělat pasáka, on ji zas hvězdu a v záři reflektorů pluli spolu v teplých zelených vlnkách.

„A teď se jde na tu večeři!“ pokřikovala Naďa na ztichlé tmavé ulici, v níž se za okny mžikavě rozzíhaly televizní obrazovky.

„Co tady máte nejlepšího?“

„Asi Grand, ale tam se nesmí kouřit a moc zbytečného hogofogo. Ale mám tady jednu prima třetí cenovku.“

„No jak myslíš, ale...“

Nadina třetí cenovka nevypadala zle, sotva deset stolů s pestře károvanými ubrusy, světlé krajinky v širokých rámech z mořeného dřeva a nad měděným pultem mocné paroží čtrnáctěráka, Jacek si sedl k němu zády a už se staral, zdali mají šampaňské.

„Ale já mám spíš žízeň,“ řekla Naďa. „Dvě pivka, paní Vašatová.“

Dole na jídelním lístku se skvěla jediná minutka, jakýsi bělehradský řízek, jinak dost fádňá věci a měli tady taky krupicovou kaši s čokoládou.

„Dvakrát ten bělehradský –“ velel Jacek paní Vašatové.

„Jacku, dej mi radši slováckou klobásu... Ty ji nerad?“

„Dokonce moc, ale přece když...“

„Tak dvakrát třicet deka slovácké a opěť s kouskem špeku... A kopec paprik v oleji!“

Hromský dobrá večeře, pivo lahodné a lehounké, v rohu u liti nových kamen se rozsadila parta s kytarou a hoši s hlavami zvrácenými k nízkému stropu táhle:

*Namodralé páry nad jezerem
nenávratné jako touha dálékáá*

„Jsi skvělá, Naďo, opravdu, a já...“
„Ale kuš s tím, poslouchej radši ty mládence.“
„Ne, opravdu... Chtěl jsem ti jen říct... Víš, nejsem příliš zvyklý... Jsou jisté okolnosti, které... které...“
„Chceš mi povídat o sobě?“
„Podívej se, Naďo, nemusím ti jistě opakovat, že... no. Ovšem...“
„A chceš mi povídat bez lhaní?“
„Ne, Naďo, podívej se, jen jsem si myslel...“
„Nechceš. Ale no tak nepovídej!“

Uá, uá, ký-če Manitú-á

„Jsi opravdu tak zvláštní děvče, že opravdu...“
„Ale kuš s tím, já vím, že je dnes apríl. Povídej mi ještě o té Opatiji, já se tam možná v létě stavím.“
„Povídej ty, ty to umíš líp...“

Jacek si přejel prsty po hřbetu dlaně a snad opravdu bezděčně pohlédl na hodinky, 22.07, Lenička už dávno spí s palečkem v puse, znepokojená Lenka dala láhev mléka do ledničky a bude vzhůru až do příjezdu nočního rychlíku, přejížděl si prsty zápěstí a hleděl přímo do vyčkávajícího Nadina obličeje.

*Tam kde byla rudá síla
letí koně dívocí
Uá, uá, ký-če Manitú-á*

Rázem vstal. „Pojď –“ Naďa už stála.

Do temné prázdné ulice blikalo z oken neklidné televizní šero. „Támhle bydlím,“ ukázala Naďa, bylo to sotva padesát metrů, a: „Pěkně jsme se našťouchli, vid’?“ řekla a zůstala stát. Neusnadňovala to příliš, co si povídat během padesáti metrů a líbat se před hospodou –

„Není tamhle park?“ natáhl Jacek ruku kamsi nazdařbůh.
 „Zrovna na opačný straně. Proč?“
 „Ale nic, jen tak mi... A víš co, teď se jde na ty dva koňaky.“
 „Jé, já ráda egyptána... Ale ten je strašlivě drahej.“
 „Tak tedy na šest egyptanů!“
 „Dobrá, Jacíčku, já už vzala na vědomí, že jsi bohatý pán z Ria, ale –“
 „Z Ústí nad Labem s osmnácti sty měsíčně, ale –“
 „– ale o co stojíš zrovna teď nejvíc? Bez stylizace?“
 „Naděnko...“
 „No tak vidíš. Tak pod“
 Rychle přešli mlčky těch padesát metrů a Jacek se aspoň za domovními vraty pokusil Nadu přitisknout, ale odstrčila ho: „Cítím tady vařený zelí, hu –“ tiše se smála a strkala ho do schodů.
 Nadin pokoj nebyl veliký, pár kousků světlého nábytku a krémová kuchyňská židlička, velké trojdílné okno vedoucí k přístavu a vedle rýsovací prkno na stojanu. Jacek si pohrál s kloubovým vahadlem, zkusmo aretoval příložník a připomněl si pár kresličských grifů.
 „Tváříš se, jako bys s tím uměl zacházet.“
 „Já mám totiž stavební průmyslovku s maturitou.“
 „Ale vždyť jsi říkal, že jsi chemik.“
 „No po té maturitě jsem chtěl dělat architekturu, ale oni ji zrovna ten rok z Brna přeložili, a tak jsem si udělal chemii.“
 „Kterou zrovna ten rok přeložili do Brna.“
 „Ale ne, ta tam byla už dřív.“
 „Tak proč jsi na ni nešel zrovna?“
 „Protože jsem chtěl být stavitelem.“
 „Tak proč ses jím nestal?“
 „No protože přece přeložili... Komupak vyjde přesně to, co chtěl...“
 „Tak třeba mně. A jak ses vlastně dostal z Brna do Ústí?“
 „Chechtej se, ale přeložili mě.“

„To tedy už k chechtání je. A co teď vlastně děláš v té ústecké chemii?“

„On je to vlastně textilní závod, víš, bavlna... Ale já s tím nemám moc společného, já hlavně jezdím, máme totiž generální ředitelství v Brně.“

„To už ani k chechtání není – Jacku, Jacku, umíš stavět domy a vařit výbušniny a děláš cestáka v textilu...“

„Víš, neměl jsem to lehké a byl tu tlak okolností, které... který...“

„Který tě vždycky někam dotlačil, nebo zas vakuum, které tě zas vždycky někam vcuclo – Jako já teď z vlaku až sem.“

„Ale já jsem opravdu chtěl s tebou...“

„A tak sis jen počkal na nějaké to tlačení a sání.“

„Život často...“

„Kecáš.“

Nojo, tak jo, trochu se usmát, čemu vlastně, a dál rozjařeným tónem vést ten předřijný hovor, proč vlastně, Jacek se přesto úporně snažil rozprávět, ale Naďa mu mlčky hleděla do očí s rostoucím výsměchem, posléze zazívala, aniž si dala ruku před ústa, a bezohledně doprostřed Jackovy věty: „Myslím, že se ti už taky chce spát.“

„Naděnko...“

„A nevyspal by ses raději doopravdy... před tím...“

Jacek rychle vstal a objímal ji, dost však nesnadné, protože zůstala sedět na židli, nicméně se snažil, hrbil se, nakláněl, obcházel a poklesával v kolenou, chvíli poseděl na podlaze a zas vstal, tak se taky trochu zúčastni už k sakru – jak na tenhle výškový rozdíl, jednu nohu pokrčit v koleně a druhou co nejdál dozadu za sebe, to by možná šlo, ještě kousek, na hranu chodidla a teď na špičku – joj, všechno náhle uhnulo, zadunění a dřevěný praskot, všecko přistálo na zemi a za překocenou židli křičela Naďa smíchy.

Tak jo, tak už právě po krk těchhle aprílových legrácek, Jacek přelézal nohy a sedátko židle a jak při cvičení zteče zákopu vpadl

na Nad'u do zážidlí, do zápěstí se mu zabodl kov zlomeného manžetového knoflíčku, jen aby to nebylo do tepny, ale jen dál a boj zblízka, jak se tohle, k sakru, rozepíná, kolikpak je to už let, kdy jsme tenkrát s Lenkou ještě, Nad'a se už chechtala, dělají to teď zas bez knoflíčků, nojo, ale jakpak vlastně –

„Na tohle já nemám nervy,“ řekla posléze Nad'a, vstala a šla ke dveřím. „Ale neboj, já se zas vrátím.“

Nojo, dost důvodů se teďka navždy zdechnout, když ale zmarněná šance pak tak svíravě bolí, v patách za ní neurózy a chandra – nebýt hrůzy před ní, jsme už dávno doma v posteli –, však radost seznat, jak málo zbude při realizaci odpíraných slastí a rádi se vrátíme zas domů, tak jo, tak snad zatím ustlat postel, a Jacek, jak byl z domu zvyklý, prostřel prostěradlo, hezky je vypnul do rohů a uhladil, položil do hlav načechráný polštář a pečlivě stvořil úhledný přehyb přikrývky, postál chvilku nad svým zdobným dílem. „Vid', že už nechceš kafe –“ ozvalo se za dveřmi, „Ne!“ zavolal, jak se na něm chtělo, zhasl, svlékl se a vlezl do postele.

Nad'a přišla v černém županu a zas rozsvítila, „Já věděla, že už chceš spát.“

„Ale ne, ale...“

„Ale notak se vyspíme, no! Co vlastně máš proti milování ráno?“

„Dobrá, Naděnko, já už vzal na vědomí, že jsi nekonvenční dívka ze švédského filmu, ale –“

„Hele ho, on se v té posteli skoro vzmužil. Dobrá, ale teď to vezmu do ruky já. Vstávat – Ach tak...“ Nad'a vyňala ze zásuvky noční košilku, hodila ji Jackovi a zas odešla, když si Jacek košilku právě navlékl, Nad'a přistrkala do pokoje druhou kuchyňskou židli, postavila obě proti sobě, na jednu usedla a: „Pojd' si sednout sem naproti.“

„Švédský film pokračuje?“

„Ne, teď přijde hra.“

„Ale na co?“

„Na vlak. Začnem znovu od začátku. Pojd“

A než se Jacek posadil, přinesla z předsíně přes ruku jeho svrchník, pod paží kladivo a v zubech hřebík, zatloukla hřebík do zdi nad Jackovu židli a usedla na svou proti němu.

„Máš místenku na sedadlo šedesát tři, ale jsi posazen na číslo šedesát čtyři,“ řekla. „Chceš spát a nerad by ses budil, až přijde někdo zrovna s tím číslem, na kterém usneš. Úú – vyjíždíme z Brna, š-š-š-š- Berlínák 16.45 ti ještě nikdy neujel. Za šest hodin budeš doma v Ústí nad Labem. A teď si přehod' přes sebe kabát a ještě za ním zavři oči. Š-š-š-š-“ Jacek pokrčil rameny v prolamované košilce s mašlí, apríl má pokračovat, aspoň zmizí tahle maškaráda, pověsil na hřebík a přehodil si přes sebe svůj pomačkaný starý plášť, proč jsme si nevzali ten nový šanzán, a zavřel za ním oči.

„Říkej se mnou š-š-š-š-“, šeptala Nad'a.

„Š-š-š-š-“, šeptal snaživě Jacek za kabátem.

„Š-š-š- líbíš se mi od prvního spatření -š-š-š-š- chtěla bych se s tebou poznat -š-š-š-š- ani sis mě nevšiml -š-š-š-š- počkám, až se trochu prospíš -š-š- říkej se mnou -š-š-“

„Š-š-š-š-“

„Š-š-š-š- už spíš hodinu -š-š-š-š-jestlipak půjdeš na oběd do jídelního vozu -š-š-š-š- ale co s tou pitomou Vlastou – š-š-š-š- počkáme do Třebové a pak už něco vymyslíme -š-š- A už je to tady, bum – prásk! Srážka vlaků a můj Jacek ke mně letí –“

Nad'a zadupala, Jacek vyskočil ze židle a spolehl se na Nad'u, chopil se jejích ramen a hrudi, sjel do kleku na podlahu, obličejem do jejího klína, a když pak položil pravou tvář na její stehno a vzhlédl, viděl dívčí úsměv a své světlé ruce na černém županu.

„Jacíčku...“, řekla Nad'a něžně a teplými dlaněmi tiskla jeho ruce k sobě, kouzlo jedenáctého tunelu se vrátilo a rychle rostlo.

„Mám tě rád, Naděnko...“

„Nelži a jdi si zas sednout. A zalez si zas pod kabát, spi dál a říkej se mnou -š-š-š-š- –“

„Š-š- ale já už pak nespal -š-š-š-š-“

„Š-š- to jsem ráda -š-š- ale cos tedy dělal pod tím kabátem -š-š-š-š-“

„Myslel jsem na tebe -š-š-š-š- představoval jsem si tě š-š-š-š- toužil po tobě -“

„A anis přitom neotevřel oči, ty můj ospalý pane š-š-š-š- a já si vždy přála muže jako ty -š-š-š-š- třiadvacetiletá štíhlá blondýnka hledá muže -“

„Š-š- šedesát jedna se jmenuje Naďa, Naděžda -š-š-š-š-“

„Já ještě nepoznala muže jako ty -š-š-š-š- takového jsem vždycky chtěla mít -š-š-š-š-“

„Š-š-š-š- Rezidence, Belveder, Jeannette, Palma, Stefanie, Kvarner, Najada, Speranza, ale Speranza je přece Naděžda! Naďo, miluji tě -“

„Nelži, znáš mě sotva dvě hodiny a z toho sto minut spíš -š-š-š-š- jen mě chceš dostat -š-š-š-š- já zas tebe š-š-š-š- a bude to krásný -“

„Š-š-š-š- s tebou do teplých zelených vlnek -š-š-š-š- líbat tě pod slunečníkem -“

„A bude to krásný -“

„Tvůj zvlhlý bok a na matraci už k milování -“

„Chci tě, Jacku, moc -“

„Vypjatá na dně skleněného člunu, naběhlé rudé zrno vína, pomazání chlapci na kamenech a řev amfiteátru -“

„Moc - Hrozně! -“ zaječela Naďa, její paže kolem krku, zvednout ji na lokty, už se nesměje, a odnést těch pár kroků.

Sluncem na tváři a sirénou z přístavu se Jacek zvolna probouzel a dosud v polosnu se přivracel k Nadě, zlehounka jí ruku na rameno a druhou něžně přejíždět, tak se to přece dělá, a rozcuchaná Naďa se vrtěla, obracela, nakonec si sedla, pěstmi protírala oči, ukrutánsky zívla a to je vždycky nakažlivé, Jacek otevřel taky ústa jak hroch dokořán.

„Ale ty ještě spíš,“ smála se Naďa a zas si zívla, „to nic, já taky.“ A klepla Jacka přes prsty.

„Co vlastně máš proti milování ráno?“ citoval ji s úšklebkem.

„Dobrá, Jacíčku, já už vzala na vědomí, že jsi ještě statný hoch. Ale co se teď trochu protáhnout? A pak studenou sprchu!“

Šla otevřít okno a v proudu svěžího vzduchu gymnasta proti gymnastce u kreslicího prkna, „Předcvičuješ!“ zavelela. Jacek vykonal pár matných pohybů a zůstal stát s rukama stydlivě křížem přes prsa. „Dřív jsem cvičil denně takhle u okna, ale pak –“

„– ti přeložili okno, vid’!“ vyprskla Naďa v pozoruhodném výponu.

„Lenka – to byla taková jedna moje známá tehdy, víš, a tak ta se mi vždycky smála... A v novém bytě, v paneláku, by to zas budilo sousedy a děti...“

„Ale ty jsi, hochu, samý ohled a postrk a pak už jen stylizace –“ mínila Naďa v kliku a Jacek, vzpomínaje horečně na vojenské roz-
cvičky, úporně se pokoušel dál. Pod sprchu se vejdou právě dva lidé, Lenka se stydí, a jen chladná voda zrána vám dá tenhle pocit světa u nohou a kolik už bez něho ztracených rán...

„Co mám udělat ke snídani?“ ptal se Jacek.

„Co snídáš?“ ptala se Naďa.

„Sušenou bílou kávu a dětský piškot.“

„To ti tak chutná?“

„Moc ne, ale... Ale prostě není čas.“

„Já si ho vždycky udělám.“

„Nojo. Tak co máš doma?“

„Uzenáče, med, hořkou čokoládu, hříbky v octě a – dětský piškot!“

„To radši ty hříbky v octě!“

„Nojo. Ale víš, co bych si dala? Představ si teď žhavou dršťkovou polívku jak meč, dva křupavé rohlíčky sypané mákem...“

„A matjesa s cibulí...“

„Tak jdem.“

V Nadině třetí cenovce bylo všechno k mání, i ten matjes, Jackova lahůdka.

„Ale notak proč sis ho tady nedal už včera?“ divila se Naďa.
„Nepovažoval jsem to za vhodný chod před... Víš, ta cibule...“
„Vždyť já čekala něco v tomhle stylu! No ale doma bys to mohl mít snad denně?“

„Ráno není čas, aby...“

„A co si koupit domů celou plechovku?“

„Na to jsem zatím nepomyslel.“

„A tak léta denně snídáš sušenou bílou kávu s dětským piškotem.“

„Člověk časem – Máš pravdu. Koupím si plechovku.“

Venku bylo nádherné ráno, „Dneska je nádherné ráno,“ řekl Jacek a: „Co si takhle někam vyrazit...“, navrhl nesměle.

„Hned bych šla, ale i mnohé Švédky musí občas máknout. V pátek musím odevzdat tu věc rozkreslenou na prkně.“

„Tak si klidně jdi a já zmizím...“

„Tak zmiz, když chceš. Copak tě držím na řemeni?“

„Ale ne, já jen jestli by tě nerušilo, kdybych u tebe...“

„Ale tak nemiz, když nechceš! Jasně, že mě budeš rušit, ale když chceš – nebo nechceš – fix, kdo se v tom má vyznat, už dopěrunapšakrevdamndcipísekporkokarambahombredidedioshimllaudón!!“

„Máš recht. Miluji tě.“

V pokoji nad přístavem narýsovalo slunce zlaté lichoběžníky a Jacek hleděl Nadě přes rameno, vystrkovala jazyk z úst a ruka se jí jen kmitala, svinula pauzovací papír a sedla si ke kalkulačím, „A co s tebou, chlapče?“

„Já bych ti mohl počítat na šíbru...“

„Ne, to znáš dost. Počkej –“ A Naďa vypjala na prkno čistý pauzák, vyložila, co je třeba udělat, a sedla si zas k papírům, „A teď hodinu ani muk!“

Jacek si svlékl kabát, vyhrnul rukávy a postavil se k prknu, zapálil cigaretu, zamáčkl ji a šel si umýt ruce, zapálil cigaretu a postavil se k prknu, zamáčkl ji a šel si odskočit, postavil se k prknu, šel si umýt

ruce, postavil se k prknu a rozechvěle začal s tím úkolem, bože, to je už patnáct let, patnáct let jak mlha náhle pryč, Jacek rýsoval to prostinké Nadino zadání a je nám zas osmnáct roků, srpnový žár pere do dehtové střechy a zvenčí jakot cirkulárky, pod výkresem drenáží tajná skica nové brněnské opery, na tandemu k mistrovské boudě v ohbí naší „Lesní autostrády“, prudká vůně poražených borovic v poledním žáru a divoké víření potoka, kterému postavíme „Joštovu kaskádu“, na vyhráté trávě snědí polonazí muži a horkou trávou nese bosá Libunka kozí mléko v džbánu, kytary u ohně, zpěv do černých korun a Libunka v trávě hřející do noci a ráno brilianty na trávě zářící k zářící řece, co se to pak stalo a jak se pak nestalo to vytoužené, bylo vůbec něco –

„Kdy pojedáš domů?“ říkala mu za zády Nad'a. „Proboha ale neptej se už, jestli chci, abys tady byl, nebo jestli nechci, abys tady nebyl, totiž jestli nechci, abys tady byl, či zda chci, abys tady nebyl...“

– a nebyla vůbec jen tísnivá fikce, to drolení a sesuvy posledních let, vždyť tady náhle zas sám sebou a šťasten, proč vůbec odtud odjíždět, je víc zdání poslední den, nebo posledních patnáct roků –

I/3

„Jaké číslo tady mají meziměstské hovory? A jaké tvůj telefon?“ řekl Jacek zvedaje pravou rukou sluchátko z vidlice a odčítaje na zápěstí levé čas: 9.14.

„Meziměstská deset, já čtyřicet dva – osmnáct. Ale co tak...“

„Čtyřicet dva – osmnáct,“ říkal Jacek do mluvítka, „prosím Brno třicet devět – dvě stě tři, pilně, ne bleskem. Vozduch – děkuji, čekám.“

„Mám v Brně bráchu a je to mukul,“ vysvětlil Nadě, než to přišlo. „Bráško? Ahoj. Jo, já. Heleď, stručně, je to moc drahý. Okamžitě pošleš dva telegramy, oba pilně – místo kecání bych radši diktoval – Kotex, Ústí nad Labem, Etylacetát dosud nejistý, stop. Zkusím neúředně.

Jošt. A druhéj Lence domů: Přijedu pátek obvyklým vlakem, nena-
dálé – ne, to je zbytečný. Přijedu pátek obvyklým vlakem. Jacek.
Cože? Ale ne... Ale kdoví... Možná, že se uvidíme na dyl a možná –
Pošli to vážně hned a vypijem spolu deset egyptanů... To je přece
koňak, ty burane. Ahoj.“

„Tobě ale nějak záleží na té tvé takové jedné známé tehdy Lence,“
řekla tiše Naďa. „Do toho je mi ovšem houby. Ale jestlipaks v tom
náhlým kalupu nepřehlídl, že dneska je teprve čtvrtek?“

„Rozhodl jsem se, že tady ještě den pobudu.“

„Ó – rozhodl se. Můj pán mi daruje čtyřiaadvacet hodin.“

„Taky sobě. Ještě jeden den.“

„Mňo. Tak ho začnem pěkným obědem. Já ted' toho už nechám,
Jacíčku, a –“

„Ale já bych ještě nerad, Naděnko.“

„Ale vždyť jsou už dvě?!“

„Proč by se nemohlo obědvat v pět, v devět ráno nebo krátce po
půlnoci?“

„Fjů,“ udělala Naďa, zakroutila hlavou a vrátila se ke svým počtům.
Ne však na moc dlouho, Jacek ji stručně zvedl i se židlí, odnesl a prostě
vysypal, „jauvej,“ křičela, „technicky jdeš teda rychle nahoru!“

Přesně ve čtvrt na pět Jacek rozhodl, že ideální čas k obědu
je čtvrt na pět a Naďa zas, že by bylo nudné jít ve čtyřiaadvaceti
hodinách třikrát do téže restaurace, byť znamenité a přímo u nosu,
v posteli svorně slupli uzenáče, med, hořkou čokoládu, Naďa jako
dezert dětský piškot a Jacek hříbky v octě, bez slovní domluvy pak
oba vstali skoro v téže vteřině a sešli se u okna, oba rychle oblečení
a do jarních děčínských ulic, a jdouce kolem přístavu a vidouce tam
loď, nastoupili a pluli až na sám konec, výletním parníčkem Morava
za 4 Kčs do Hřenska.

Z přistávacího mola betonovým podchodem nahoru k silnici,
„A nepodívám se, kdy nám to jede zpátky!“ řekl Jacek, míjeje tabule
plavebních a jízdních řádů.

„O půl desáté poslední autobus,“ oznámila Naďa.

Vlevo pod zábradlím se valilo Labe k rumovým a banánovým dokům hansovního města Hamburku a dál, už slané, kolem dun a písků Cuxhavenu a pod kůly Alte Liebe ven do moře k Helgolandu a Syltu, to všechno ze školní četby, a vpravo strmělo nad silnicí větroví a křoví dosud černohnědě nahé, jak posněženo však již cípky, rýží, terčíky a knoty tryskající zeleně.

Přes silnici hraniční červenobílá závora a Jacek došel až k ní, „Nechod' až k ní,“ řekla tenkrát Lenka, „Proč ne?“ „Budou na nás chtít legitimace.“ „Copak je nemáme?“ „Ale co tam chceš vidět?“ „Jen tak...“ „Tak pojď už radši na autobus!“, Jacek sunul nohu až do prohnutí pod závoru, špičkou do světa, zahraničí sice začíná až kus dál, ale jen tak... „Chytla tě křeč do nohy?“ řekla Naďa.

V soumraku sami skalnatým kaňonem řeky Kamenice do jeskyň, štol a tunelů fantaskního údolí knížete Leopolda, v létě tudy táhne nepřetržitě procesí, „Sezónní místa jsou zásadně nejlepší mimo sezónu,“ řekla Naďa, „Vždyť já čekal něco v tomhle stylu,“ citoval ji Jacek a poprali se na můstku nad peřejí.

„Já bych chtěla –“ řekla Naďa nad jídelním lístkem Labské chaty.

„Dneska diktuju já!“ řekl Jacek a hromsky přišla vhod konvenční večere se sektem. „Ostatně,“ mínila Naďa, „moc jsi se mnou ani neutratil.“

„Ale i tak,“ upozornila deset minut před půl desátou, když se Jacek vrátil ke stolu, „ten autobus o půl desáté je vážně poslední možnost a volat taxík z Děčína by snad už...“

Autobus už čekal s otevřenými dveřmi na nábřeží, Jacek si zapálil cigaretu a labužnický pokušoval, „Stopni to už!“ „Ale.“ „Ale vždyť už zavírá dveře –“ „Ale mně se to ještě nechce stopnout!“ Jacek vzal Naďu kolem ramen a autobus jakoby nerozhodně odjel.

„Dobrá, ale co dál?“

„Nech to na mně,“ citoval ji. „Podívej, jak se ta voda leskne...“

„Do Děčína je toho lesku patnáct kilometrů.“

„Sotva dvanáct.“

„V boudě by mohli mít volný pokoj...“

„Sezónní místa jsou zásadně nejlepší mimo sezónu.“

„Ale v deset zavírají!“

„Tak zaklepeme.“

„To se asi budou tvářit mile!“

Krátce po desáté Jacek zaklepal na dveře Labské chaty, „Dobrou noc,“ řekl správce mile a odešel, aniž by cokoliv dodal. Jacek šel přímo nahoru, na schodech vyňal z kapsy klíč, odemkl a prošel pokojem na balkón.

„Mňo,“ řekla Naďa, posadila se do mohutné starodávné lenošky, a když pak Jacek za dlouhou chvíli přišel, řekla mile: „Tak na copak si budeme hrát dneska večer?“

„Teď už si hrajeme v jednom kuse.“

„Dobrá,“ řekla a pevně se rukama chytla vyřezávaných lvích hlav lenošky a dole zaklesla nohy o její točené sloupky. „Tahle starožitnost je o dost těžší než má kuchyňská židlička, a tak si vzpo- meň na jednoduché stroje: kladka, páka, šroub, nakloněná rovina... Vyrasila jsem ti dech, vid’?“

„... Jen se už nechci ptát, o co stojíš zrovna teď nejvíc. Bez stylizace.“

Naďa ztichla a pozvolné uvolňování toho komediálního přimknutí k pelichající lenošce a ručejí pomalu klouzaly dlaněmi po pažích vzhůru k ramenům, „Jacíčku...,“ zašeptala.

„Začnem znovu od začátku. Pojd’.“

Vztáhl k ní ruku a zvolna se jí chopila, pomalu pomalinku vstávala mu vstříc z toho šaškovského trůnu, až stanula proti němu, „Jacku –“ řekla a hlas se jí zlomil v zaštkání.

Ráno Jacek už skoro plyně předcvičil sestavu prostných víc vojenského než Nadina stylu, studenou sprchu, dva litry mléka a dělnickým autobusem zpátky do Děčína.

„A co kdybych to odevzdala až v sobotu,“ řekla Naďa, když žáve-
sem² dorazila své kalkulace. „Ačkoliv už posledně se šéf dal slyšet...“

„Tak chceš to dneska odevzdat, nebo nechceš?“

„A kdybych dala na tebe?“

„Zkrachoval jsem asi už mockrát, ale vždycky jsem všechno ode-
vzdal včas.“

„Čau,“ řekla Naďa strkajíc papíry do tašky. „Přijdu co nejdřív.“

Jacek zvolna přecházel pokojem a bezděčně jej začal přeměřovat
kroky, asi 16 m², k tomu maličká předsíňka s WC a improvizovaným
sprchovacím koutem, v pokoji válenda se skřínkou na lůžkoviny,
dvoudílná skříň, stůl, prkno, knihovnička, malé rádio a dvě kuchyň-
ské židle, celkem ani ne pět tisíc a co je potřeba k životu, zrovna
tohle jsme tenkrát taky měli, zdálo se to malé, ale co tím růstem
z toho nakonec zbylo, dnes padesát čtverečních metrů, plyšové
koberce, lednička, televizor, pořadí dále diktuje vůz, pak chatu –
trvale zásobení starostmi a už dávno těsněji než v těchhle chudých
šestnácti metrech, s Naděždou tady už jako bychom odedávna žili
a s ní už navždy tady chce se žít –

Jacek přecházel pokojem a ranní slunce sestupovalo zlatými
lichoběžníky ze stěny do pokoje, potřásal hlavou a groteskně se
šklebil, je to tragikomedie vidět curriculum vitae, vlastní životopis,
jako postupný růst fikce, z níž se vita časem vypařila a zůstalo jen
to curriculum a opis, je to hrůzný přelud, nebo faktografie, slunce
postupovalo podlahou a Jacek hleděl z okna do přístavu, drapáky
jeřábů na rampách překládaly z vagónů do vlečných člunů a z člunů
do vagónů, klesání nakládaných člunů k čáře ponoru a stoupání
vykládaných nad hladinu, až docela plné nebo úplně prázdné se
odpoutají a smějí vyplout a znovu od začátku.

„Dobře jsi mi kázal,“ řekla Naďa ve dveřích, „málem by byl už
průšvih. Kážeš jít na oběd hned, nebo až pak?“

---

2 Bleskem, ledabyle. Pozn. red.

„Až pak. Takhle totiž,“ řekl Jacek, líbaje ji a rozepínaje si košili, „ušetříme zpáteční cestu z hospody sem.“

„Po obědě už chceš jet – Kdy se dá obědovat absolutně nejpozději...,“ a Jacek s Nadou divoce a něžně, nahlas a mlčky, slunce postupovalo podlahou k protější stěně, krutě a se smíchem a až do zemdlení.

„Já už bych ted' na nádraží nedošla,“ šeptala pak Nada zůstávajíc ležet, „a sotva do mé hospůdky přes ulici... Vyrostl jsi tady u mě náramně, ale nějaký talent užs mít musel... Rokama zakopanej...“

„Ve čtvrtek druhého dubna krátce po deváté,“ řekl Jacek, vázaje si kravatu u okna, „započato s výkopem.“

„Přijed' brzo –“

Konce přes sebe, šlo by se sem odstěhovat, smyčku, a podruhé od začátku s Nadou, provléknout, a druhou rodinu a druhý život, stáhnout, nebo druhou fikci, a přitáhnout uzel ke krku. Vždyť to tenkrát s Lenkou bylo taky takové na začátku, vždyť to vždycky takhle začíná...

„Miluji tě, Naděždo...“

Slunce už po zdi opustilo pokoj, však vstupuje do dalších pokojů, na jeden lidský život jedna fikce bude asi málo... možná i dvě... Naděžda je ovšem Speranza, ale Miramare je už sen a dál pak křičí pruh k jihu, volná dráha zelených vlnek září do Afriky, až do soumraku do dalších pokojů, vždyť třiatřicet plus patnáct je teprve čtyřicet osm –

„Jde z tebe skoro hrůza, když se do toho skla tak šklebíš...,“ řekla Nada, ale už nebyl čas, Jacek dostal ještě pusu na čelo, do své černé brašny odřený učebnice pro průmyslovou školu stavební a vlak vyjel z Děčína přesně 17.29 podle jízdního řádu.

Po labském břehu zpátky proti proudu jarní řeky, na zelených vlnkách teplé koženky, jak zvědavě obě dívky vzhlédly, když jsme vešli do kupé, a s jak výraznou vlídností ta levá opětovala náš pozdrav, však taky jak apartně jsme do kupé vešli a jak pružně ladným pohybem vynesli naši brašnu do sít'ky, vlaky jsou plné žen

a kolika ještě vyjedeme, už bez spaní, kolik možností má z oběžné dráhy vyražený elektron – fix, brašna!

Jacek neladně strhl dolů svou cestácky velkou černou brašnu s mosazným kováním a kvapně hledal v četných jejích přihrádkách a kapsách, kamže strčila Naďa ty svoje stavařské knížky, Lenka vybírá z brašny špinavé prádlo a co jí říct k těm učebnicím podepsaným Naděždou Houskovou, Jacek ukryl odřené knížky do úředních papírů a brašnu zas ladně nahoru, proč nezbytně kresliče v nějakém stavebním komunálu, když je tu na chemii inženýrský diplom, nadto zkušenosti z četných jednání a cest, a hurá na cesty, když máme bráchu mukla –

Ve stoupajícím vzrušení vyrazil Jacek na chodbičku a nalehl na otevřené okno, „Kdy zas přijedeš dom?“ řekl brácha do telefonu, řekl „dom“ a myslel tím zpátky do Brna, „Možná, že se uvidíme dýl a možná –“ my na to a užuž jsme říkali „na pořád“, jak v náhlé víře, vždyť ale to já sám tak naléhavě tvrdím Lence, že jsme v Ústí už navždy, a proto vysazuje Lenka jabloně, máme tady přece byt první kategorie, oba slušně placená místa, já sice ani moc ne, ale zas pohov a klid, ale jak náhle může vzniknout taková víra, za vteřinu sotva, ale to by pak znamenalo – jak v hrůze si Jacek kladl ruce k hrdlu, propíchnout hráz může být totéž, jak ji povalit a co všechno se ještě o sobě dovíme – už v hrůze si tiskl Jacek ruce na krk, ještě že Ústí je za Děčínem jen dvacet minut a hned první rychlíková stanice.

I/4

Pocit závratí při vystupování na našem ústeckém nádraží, ale které je teď vlastně naše – s velkou cestáckou brašnou se Jacek potácel na peróně v proudech vystupujících, z pohádkového leporela do denního tisku a v hrdle úzkost, nové proudy z nových vlaků od Mostu, Úpořin a od Lovosic a všichni chvatně ke svým Leničkám

a Lenkám, miláčekové moji, to byl jen úžeh, zůstaneme hezky doma a stáhneme si rolety, Lenka je dobrá žena a máme krásnou chytrou dcerušku, ale táta k tobě ještě nemůže, zlatunko moje, až přijede ten jeho vlak z jedenácti tunelů, kvůli mamince, víš, aby neplakala, kdyby jí lidé povídali, že tatínek dnes přijel divným a zlým vlakem domů.

Jacek se potácel na peróně a v houstnoucím šeru si co chvíli zvedal hodinky k očím, berlínský rychlík dnes zpožděn, aby se s ním tak něco stalo – peróny se rychle prázdnily, Jacek vlekl svou brašnu z nástupiště schody dolů a nahoru schody na nástupiště, ODKUD PŘICHÁZÍME – KDO JSME – KAM JDEME, ale já tady žiji s ženou a mám s ní dítě, stokrát lepší, než si zasluhuji, má lásko, já Tě pošpinil... Jacek s brašnou po schodech nahoru a dolů.

„Rychlík z Prahy do Ústí nad Labem, Děčína, Drážďan a Berlína přijíždí na druhé –“ rozezněly se amplióny, Jacek běžel po schodech nahoru na druhé nástupiště, vlak již s duněním vjížděl, s obvyklým nepatrným zpožděním, a již se hrnul proud z vagónů, Jacek mezi lidmi, honem z nádraží a nejkratší cestou domů, Jacek s nimi a proud se rychle přeléval do autobusů a tramvají, všichni nejkratší cestou a Jacek ke své Leničce a Lence tramvají č. 5 do Všebořic.

Do naší části sídliště se jede až na konečnou a z předposlední stanice už jen kdosi na zadní plošině, Jacek vešel z přední plošiny do vozu, je to muž, dva tátové se vracejí od berlínského rychlíku domů, a Jacek spěchal k zadní plošině, ve dveřích strnul – vzadu se opíral o brzdu Trošt.

„A hele, to je ale náhodička, žejo –“ už hlaholil, pod bradou flastr jak tříkoruna, „– eště že sme chytli v Praze ten berlíňák, žejo!“

„... Nojo, tak jo. Ještě mi nikdy neujel.“

„Jezdíte takhle často, žejo.“

„... Hodně často. Však vy taky, vid’te.“

„Kdepák, já né. Je ale pěkně, žejo.“

„Udělalo se hezky.“

Na rohu se tátové rozešli a Jacek spěchal kolem dětského pís-koviště, pečlivě zametený chodníček dosud vlhký kropením, tento týden máme úklid před domem, a Jacek se hnál po schodech vzhůru, na dveřích vizitka ING. JAROMÍR JOŠT, tady bydlím, a už při otvírání dveří volá Leniččin hlásek „Táto –“ a Lenka jde s úsměvem vstříc.

„Táto –“ volá naše zlatunka s bradičkou na mosazné tyčce síťky, honem síťku dolů a drsnou bradou do sladkého bříska, Lenička křičela rozkoší a nic se tak nelíbá jako tahle naše maličká, „Táta veme –“ volá naše krásná holčička, vzít ji do náručí a pohoupat.

„Nepude táta pyč –“

„Jdu jen dát pusu mamince.“

„Táta zas pijde –“

„To víš, že hned zas přijde.“

„A táta poví pohádku –“

„To víš, že poví!“

Lenka už vyndala z ledničky láhev mléka a už je ohřívá, hned až po lokty do naší cestovní brašny, úřední papíry však nechá netknuté, stará se jen o špinavé prádlo, „Podívej, co jsem ti přivezl –“ „Ale to je prima, jsi moc hodný a dík – ale na ten bílý plyš jsi zase zapomněl, vid’ –“

„Jak na smrt, ale příště už určitě... A na zlatunku táta taky zapo-mněl –“

„A táta nezapomel –“

„To víš, že nezapomněl a podívej, co ti přivezl –“ a ukázat naší malé, nač že je ta divná věcička, Lenička se radovala z vodní pistolky a zas síťku dolů, přišlapujíc si patičkami košilku, motala se kuchyní a hojně střílela vodu po stěnách, „Dát jí tohle do ruky,“ řekla Lenka, „znamená honem objednat malování bytu!“, ale vždyť je to jen voda, má láska.

Na kuchyňských židličkách proti sobě u stolku Jacek s Lenkou svorně slupli pěkně řidounkou kaši sypanou tím kakaem, „A pročs vlastně přijel o ty dva dny později?“

„A táta poví pohádku –“ volala Lenička z postýlky.

„Ale Chema si zas postavila hlavu, že nezvýší OMZ bilanční příděl nad limit druhého kvartálu a KZZCHT nepotvrdila přeskvartálový materiálový skluz, načež náš PZO –“

„Moment, prosím tě, já jen skočím vrátit klíče od sklepa...“, řekla Lenka a hned se zas vrátila, „... no a –“ „No, a tak jsem přijel o dva dny později. A co je u vás nového?“

„Ale inspektorát OS zas chce dekádní evidenci všech MS- a TK-položek normativu, kdežto ÚSMP trvá –“

„A táta poví pohádku –“

„Moment, prosím tě, já ji jen skočím uložit – Tak jakou si povíme, zlatunko?“

„O smutným pincovi!“

„Tak byl jednou jeden princ a ten byl moc smutný...“

„... plotože musel pojád jezdit vláčkem...“

„... a jeho malá holčička doma málo papala a zlobila maminku...“

„... pes moc a moc čelných tunelů...“

„... a protože ten princ chtěl mít silnou a hezkou holčičku...“

„... pojád jezdil tím vláčkem a plakal a pincezna taky plakala, potože v tom tunelu byla ťa...“

„... tma, zlatunko. Tma. A tak ten princ jezdil pořád tím vláčkem a pro tmu tu princeznu neviděl...“

„... a z lesa dupy-dupy-dup a pišel žubl...“

„... zubr, zlatunko moje, ty říkáš žubl, zu-brr...“

„... a byl celej zlatej, tákhle vééliká chlupatá káva...“

„... kráva, krr-rává. Turrr...“

„... a žek, pincu, tady máš tu pinceznu a už neplakej a pinc udělal bum! A už nebyla v tunelu ťa a pincezna dala pincovi táá-ko-vouhle pusu –“

„– táá-ko-vouhle. A ted' už spinkej, zlatunko.“

„A nepude táta pyč –“ a musel u ní stát, až s palečkem v puse usnula, hlazení vlahého silonu na zápěstích a hřející plst řemení kolem celého těla.

Vyčistit všechny boty v předsíni a vykoupat se v horké vodě, „Ty ještě nejdeš spát, Lenko?“

„Kdepak, vždyť je pátek!“

„Mám ti s něčím pomoci?“

„Jen jdi spat, máš toho po cestě jistě dost.“

„Nojo. Tak jo. Tak pá a dobrou noc, miláčku.“

Každodenní ranní znělka túrování motocyklů a hrčení Lenčina budíku, Lenka jej stopne a jde oblékat Leničku, ale Lenička nerada vstává, pláč, pády předmětů a křik.

„Pijede dneska táta?“

„Ale už přece přijel večer.“

„Táta nepijel!“

„Ale vždyť máš tady od něho pistolku – Ty myslíš, že se ti to jen zdálo, vid’? Tak šup do kalhotek!“

„Táta dá kalhotky!“

„Psst – táta ještě spinká a nesmíme ho budit...“

„... a nesmíme ho budit...“, šeptala Lenička a zaječela: „Ci vidět tátu! –“ a Jacek lezl z postele, miláčkové moji, a v polospánku škobrtal natáhnout Leničce punčochové kalhotky a Lenku políbit, Lenička mu z pistolky postříkala bok a Lenka byla velmi nervózní a šel si zas lehnout k druhému spánku, ještě padesát minut, a usnul dřív, než obě odešly.

Řev startovaných nákladních aut a dupání na stropě už před hrčením Jackova budíku a Jacek si zvedal ciferník k očím, ještě osmnáct minut, a obrátil se na druhou stranu, myslet na něco příjemného, a náhle užasle vstával a šel ke dveřím na balkón – to nebyl sen, to se opravdu stalo – a už byl nahý, však nahoře taky dupou, a ostrou armádní rozcvičku, tam za řekou cvičí gymnastka Speranza, teď teprve hrčí budík, i ve vaně se lze kupodivu krásně sprchovat a po chladné sprše svět u nohou.

Podlaha kuchyně posetá věcmi, v hrníčku na kredenci už natěštěná prášková bílá káva (stačí přilít horkou vodu) a tři keramické

piškoty, nač pořád tuhle dietu, a Jacek už zamykal byt, zase jej však odemkl, vrátil se do kuchyně a splachoval kávové těstíčko do výlevky – studenou vodou to prakticky nejde.

„... opravdu vyloučeno. A tak jsem to zkusil přes známé,“ říkal Jacek zvolna náměstkovi Kotexu, blaze syt dršťkovou polévkou, matjesem a velkou plzní a radostně udiven svým náhle tak hluboce a závažně znějícím hlasem. „Jak patrně víte, studoval jsem techniku v Brně a řada mých spolužáků zastává významná...“

„Ale ovšem, to vím a jsem velice rád, že konečně...,“ říkal horlivě náměstek, „že jste připadl i na tuto cestu, dnes bohužel už sotva postradatelnou a...“

„Etylacetát nicméně není.“

„Ani se nedalo nic jiného čekat, ale byli bychom velmi rádi, kdybyste i napříště... Rozumíte mi... Kdybyste mohl nadále...“

„Tyhle věci se dají ovšem těžko plánovat a nechtěl bych nějak dotěrně...“

„Ale samozřejmě, to plně respektuji, ovšem... Kdybyste byl i nadále ochoten... Mimochodem, dal jsem si znovu předložit ty kvartální prémie, ve vašem případě to musel být nějaký přehmat a...“

„Ta stovka mě tedy opravdu mrzela. Kdyby aspoň –“

„– už jsem to podepsal a doplatí se vám celkem čtyři sta deset korun, schovávali jsme to pro Daňka, ale teď – Kromě toho chci navrhnout direktorovi, aby vám dal už plnou třídu.“

„Plnou třídu, ale to jste děsně – Opravdu by už bylo skoro na čase. Po těch letech –“

„Direktor mi to jistě podepíše. Cigaretu?“

„Děkuji – Ne. Já s filtrem nerad.“

„Já je taky vlastně kouřím jen... No a tak tedy ve středu byste jel na KZZCHT...“

„Pojedu radši v úterý.“

Jacek skákal hrbatým blátem nádvoří k dřevěnému přístavku technického odboru a hvízdal si pochod z Aidy, čtyři stovky plus

dvě stovky měsíčně navíc, cesty do Brna už jen podle vlastního přání, a proč si nezaskočit do lesů za přehradou nebo docela na hrad Pernštejn, taky jsme ještě nebyli v Telči a Bratislavě –

V Jackově kanceláři už čekal šéfkolorista Petřík Hurt a technolog Vítěnka Balvín, křik a smích a nové anekdoty z Brna, Petřík podepsal červenou výdejku na sobotních 300 gramů absolutního ethanolu a Vítěnka znalecky ředil, sechzig-vierzig přijde vhod před obědem a v sobotu se tady vždycky trochu zhlukáme.

Když pak Jacka omrzeli, vyhodil je ze dveří, legrační pomyšlení, že Petřík je nám vlastně přímým nadřízeným, a Jacek sedl za stroj k cestovní zprávě: *Ve dnech 30. 3. – 1. 4.*, ale kuš a nový papír: *Ve dnech 30. 3. – 3. 4. t. r jsem na generálním ředitelství v Brně pokračoval v předchozích...*, náhle zas ono tísnivé napětí dlouhých chodeb toho šedého paláce, neklidné ohlížení a šeptané zprávy: „Generální ho chce předhodit prokurátorům... Celé se to má okamžitě rozehnat... Věšejí mu na krk těch šestnáct miliónů... Docent Hartung mu zlomil vaz dřív, než se dalo čekat...“, nervozita a úzkost, tam se nevyhazují nadřízení ze dveří a s Vítěnkou bychom se tam rvali o Petříkovo pousmání, jak rádi jsme se tenkrát dali přeložit –

Jacek letmo dopsal zprávu, založil ji a vzdychl, sáhl po novinách a přečetl vše od A do Z, pak *Literární noviny* a po obědě pak knížku, otevřel Armanda Lanoux *Když nastává odliv* na založeném místě:

Z tučné trávy vystupují jabloně a lomí zmrzačenými větvemi. Míza pláče. Jacques spí s obličejem zabořeným do sena. Padli tu únavou před... Abel se dívá na náramkové hodinky... Už to budou tři hodiny. Přišli z té druhé vesnice, z té, co je blíž k pobřeží, údolíčko, opevněný statek, spící most a zlatavý potůček. Od jihu hučí válka, je jim lhostejná. Moře už není v dohledu... Namáhavě se pokouší rozhybat nohy. Každá bota váží aspoň dvacet kilo. Jacques se zul. Až se bude obouvat, bude ho to bolet.

13.59 Jacek sklapl Lanoux, vstal a protáhl se, letos by mohlo být nádherné léto, těch čtyři sta deset hned bokem a ty dvě stovky

navíc pravidelně do tajného fondu – náhle zas ten hrůzný pocit z chodbičky děčínského vlaku, kdy se poprvé sáhne na náš tajný fond, proč založen a proboha, jak příšerné brzy – 14.00 se rozječela siréna a ven doslova vleče ten léta pěstovaný reflex.

„A co si takhle jít zaplavat?“

„Ted’?! –“ Lenka s babičkou šokovány.

„A proč ne? Přece lepší než se pořád popelit kolem baráku.“

„Jak ti to ale, prosím tě, napadlo? A kam?“

„Stejně bude dneska málo teplá voda a tramvaj nám jede až k lázním. Zlatunko, půjdem plavunkat?“

„Já ci plavunkat!“

„Ale no tak jděte, božítku,“ řekla babička, „já to tady zatím popravím!“

„Já musím žehlit!“ řekla Lenka. „Ale vždyť já to sama hračkou...“ „Nepřijelas přece proto, abys...“ „Ale vždyť já ráda...“ „Kolikrát jsem ti už, maminko, říkala...“

„Já ci plavunkat!“

„Pojd’ s námi, Lenko. Vzpomínáš, jak... Pojd’“

„Ráda bych... Ale musím žehlit.“

„Lenunko...“

„Tak jděte už, ale ať jste do pěti doma!“

V záři reflektorů do teplých zelených vlnek, Lenička jásala a Jacek se smál, ještě dvanáct minut, tak si dát dvakrát kraul přes celý bazén, kdepak ale pustit malou na vteřinu z ruky, ještě sedm minut, aspoň jednou přes bazén, „Já ci lízátko –“, aspoň pět volných temp, „Já ci lízátko!“, už jen dvě minuty, „Táta koupí, ale zlatunka ted’ počká chvilku...“

„Nepude táta pyč –“ zavřeštila a chytila ho za nohu, vtom však kolem nesli oranžovou gumovou kachnu a Lenička se za ní rozběhla, musel ji honit a vřeštěla, že k tátovi nechce, zběsile se drala za tou kačenou, nafouknutý pták však už hozen na hloubku a houf děvčat se smíchem naskákal za ním, Jacek zvedl Leničku do náručí a tělem

hřál už prostydlé tělíčko, dceruška tátů pěstičkami do tváře, teď zas její tužba nesplněna, jeden pro druhého nedocházíme svého, tož honem pryč od toho pohádkového zlatého ptáka a lesklých Najad v zelených vlnkách kolem něho, my musíme na tramvaj a do Rezidence domů.

Po široké vozovce svižně kráčela známá postava v zelené větrovce s kapucí, soused pan Městek jde do hor, a jeho vyřezávaná hůl vyzývavě ťukala na beton.

„Chtěl bych někam, kde je spousta trávy,“ řekl Jacek, vyhlížeje za ním z kuchyňského okna. „Zlatunko, půjdeš s tátou? A ty, Lenko?“

Zlatunka chce rozhodně s babi do kina, Lenka musí vařit oběd.

„Tak jdi sám, aspoň nebudeš překážet.“

Sídlištěm nedělního rána – peřiny vyložené v oknech hromadně bzdí vlhkost sobotního plnění manželství, včera večer ukojení líně vytřepávají do popelnic ohryzané kosti, plesnivějící půlky citrónů, odpadečky mokvající v útržcích novin a ztvrdlé patky bochníků z unifikovaných bílých kbelíčků, ještě nemytá děcka vzpurně vlekou sítěnky nabitě drnkajícími prázdnými lahvemi do samoobsluhy a včera večer připuštěné s bledýma žilkovanými nohama a krupičkami ztuhlého očního mazu v koutcích, postižené střídou domovnické služby, malátně za sebou táhnou společná rýžová košťata, zakoupená teprve po opakované, rovněž celovečerní schůzi členů družstva, sto reproduktorů vyřvává týž blbý šlágr a v oknech tisíc Troštů – Jacek prchal jak z tunelu na autobus, třásl se v třesoucím se chumlu, až po páté zastávce bylo v nohou cítit, že autobus začíná šplhat do hor, ale pořád ani jeden nevystupoval, zato na konečné všichni do jednoho, Jacek jako poslední, se sklopenými očima přešel silničku, vstoupil do křoví, skrčil se a s obličejem v dlaních vyčkal ještě chvilku poté, kdy se vzdálil a vymizel poslední hlas.

Tráva je už zase zelená, možná byla i pod sněhem, z větví miliarda zelených mikroexplosí – Jacek vyrazil jednou ze svých zaručeně nefrekventovaných pěšinek a pro jistotu ji záhy opustil, dral se

podrostry a přes kameny vzhůru, tady se dá pít přímo z potůčku, a zkusil lézt po čtyřech a po čtyřech dozadu a kotrmelce oběma směry a bokem, z jehličí vyhrabal trochu ohnilý kyj a bušil jím a stínal a přes potok skok o kyji a ještě kyjem vyryl krátkou hlubokou brázdu kolmo k potůčku, pak nahnul proti proudu hráz z kamení, hlíny a dřev, a když pak protal ponechanou březní přepážku, voda se vyvalila novým směrem, hrnula před sebou listí a mocně podporována kyjem zahryzla se do země, trhala kusy drnů a rychle je splavovala, ještě zostřit spád a doškrtit slábnoucí dosavadní tok a osvobozené kaskády se draly do strnulé spící země, rvaly z ní kusy a zazněly na samém kameni hory. Nahý Jacek s kyjem pod hlavou ležel na horké trávě a z ticha vstupovalo slunce celým tělem.

Najednou bylo pozdě a Jacek se zvedal jak udeřen do hlavy, sbíral s trávy rozpálené kusy prádla svědícího pak na zpoceném těle a omámen tvrdou září škobrtal v těžkých rozžhavených botách podrostry a přes kameny dolů, na pěšinku a do čekajícího autobusu. Manželé Hurtovi v domácí vyroběných stejných bundách si Jacka sotva všimli, šeptali kolébající se na plechových schůdkách a držíce se za ruce zbělujícím sevřením.

Sídlištěm nedělního odpoledne – v mladé zeleni bloky něžných pastelových tónů, za okny vázy kočiček a veselá hudba, na umetené betonové vozovce dětský karneval, holčičky s kočárky a slunečnice, parta kloučků na surrealistickém vozítku z žehlicího prkna, sousedi Tošnarovic se svými šestistupňovými holčičkami varhánky, tátové s dětmi na ramenou a sedící na obrubních pískovištích.

Babička s Lenkou a Leničkou zrovna odcházely na zahrádku, ale Lenička nedala, a že bude papat, s tátou svorně spolu slupli po ohromném řízku, jeden brambůrek tátovi a jeden Leničce, „Ta holka se pořádně nají jen s tebou –“ a jde se na zahrádku, Jacek vzal rozradovanou Leničku na ramena a nesl ji za silnici do pole, vysadil ji do koruny stromu a dělal méd'u, Lenička se bála a jásala, ručkama kolem krku a její mokré táá-ko-véhle pusinky.

Čtvereček slínovité půdy v kolonii po neochabujícím převracení, zalévání a hnojení přec dal posléze vypučet prvním zeleným stonkům. Babička s Lenkou se vkleče mazlily s maličkými záhonky, Lenička s nimi na kolínkách a v hlíně na tělech těch tří generací cosi odvěkého a věčně svěžího, ODKUD PŘICHÁZÍME, tady na každém kousku země mladá žena s polonahým mužem za vlahého vlnění od rudnoucího obzoru. A za šera po prostorném betonu v pomalém řetězu dvojic a trojic s náradím na ramenou, tiší, stigmatizování hlínou do neklidného rozžihání výbojek. Za zástupem se smutně vlekla osamělá postava v zelené větrovce s kapucí, soused pan Městek se vrací z hor, a jeho vyřezávaná hůl vytūkává teskné pauzy.

Za oknem na rastru osmdesáti oken protějščího domu otevřené čtverhranné jeskyňky odstupňovaných zlatí, mladé ženy z koupelen a polonazí muži s ohníčky cigaret, neslyšné našlapování a praménky tónů do jezera hudby stoupajícího nad domy.

„Jacítku...“ šeptá Lenka, má žena, a my se známe jak nikdo nikoho, perfektní treatment údů a jak mléko prosté milování ženy, s kterou mám dítě a bydlím, KDO JSME, není klidu mimo bytí v řádu, už nikdy s jinou než s Tebou, má lásko, musím Ti to říct –

„Lenunko...“

Už spala.

V úterý zase vyjíždíme. Pak zas a zas.

KAM JDEME – a kam bychom chtěli jít –

II HRY

II/5

Jacek Jošt si ještě v tramvaji nasadil tmavé brýle a při vystupování odečetl na svých náramkových hodinkách čas: 15.28. Cesta z Kote-xu na náměstí trvá tedy 13 minut.

Kolem sloupu s obrovským malovaným plakátem Candyho džezového orchestru došel k výkladní skříni inzertní kanceláře SLUŽBY VEŘEJNOSTI. Ještě to tam bylo.

646

*POKOJ s balk. ve Vaňově. Krásný
výhled. Pronajmu nebo prodám.*

Ve sloupci SEZNÁMENÍ pod výkřikem 48 roč. svob. zemědělece a několika zdravými důchodci hledala *27 letá bezdět. intel. úř intel. muže do 35 let* a stejně starému vysokoškolákovi se nabízela *25 letá jemná žena dívč. zjevu, dokonce s vl. zař. bytem*. Pro drsnější vkus případně *30 letá rozv. „ústečka se zálibou lesa“*, přičemž *„Dětsko není překážkou“*.

V napěchovaných sloupcích ZAMĚSTNÁNÍ se překřikovaly tucty volání po komkoliv, kdo by byl ochoten dělat kdekoliv, co by se mu jen zamlulo.

Jacek se nadechl a vstoupil létacími dveřmi. Před okénkem stála frontička pěti lidí a všichni kupovali lístky na Rudého gentlemana.

„Šest set čtyřicet šest,“ řekl Jacek polohlasně.

Bolestně krásná dívka za okénkem natukala na lístek adresu a s úsměvem si řekla o dvacet haléřů.

U autobusové zastávky bylo 15.44 a podle jízdního řádu vaňovské linky jezdí autobus každých dvacet minut, vždy 10, 30 a 50, až do 23 hodin, pak po hodině. Při příjezdu tramvaje na náměstí 15.28 lze tedy stihnout autobus v 15.30 a spojení je výtečné.

Červený autobus 15.50 přijel sice už 15.49, ale nastupováním se zdržel až do 15.51. Za jízdy sňal Jacek tmavé brýle a naučil se na z paměť získanou adresu: J. Křivinka, Vaňov, Nad přístavem čp. 71. Při vystupování konstatoval 16.07 a po dvou minutách rychlé chůze stanul před čp. 71, takže – po odečtení zdržení v inzertní kanceláři – celkem 34 minut cesty z Kotexu domů.

J. Křivinka působil celkem solidním dojmem a hned vyložil karty na stůl: zájemců o podnájem by měl už šest, ale potřebuje peníze a přenechá oddělený pokoj v prvním patře jen tomu, kdo jej zakoupí ve formě ideální čtvrtiny domku a za 2760 korun se tak stane spoluvlastníkem, cena domku proto tak nízká, že se jedná o konfiskát, všechny papíry měl v naprostém pořádku.

V prvním patře byl zvláštní elektroměr, tekoucí voda, WC a kromě pokoje už jen komora, rovněž k dispozici. Pokoj měl asi 18 m², suchý, dobře udržovaný, vypínač a dvě zástrčky, umyvadlo, lakovaná podlaha, dva přístěnky, skleněné dveře na balkón a velké dvoudílné okno, dvojité okenice, s nábytkem se dohodneme, dcera vám ráda vypere, obchod je v ulici a hostinec za rohem, na koupaliště pět minut, ale dá se i na navigaci, jsou tam schodky a uvázat loďku, v zimě lyžovat hned nad zahradou, jsme málo doma a v létě pryč, opravdu příroda, záclony tady vůbec nejsou potřeba, topit uhlím nebo plynem, když byste chtěl naftou, tak samozřejmě naftou, opravdu hezky, málokdy se poštěstí a bylo by to opravdu jen vaše, „A teď se podívejte –“ řekl J. Křivinka a přikročil k oknu.

„Moc vám děkuju, ale kdybych teď mohl chvilku... sám...“

„Stavte se pak dole.“

S dlaní přitisknutou k ústům Jacek vyčkal, až kroky po schodech ustaly, pak rozpřáhl ruce jak k objetí, co je potřeba k životu –

Zadýchán nadšením objevil pod oknem perforovaná dvířka malé spížky, dvě poličky bohatě stačí na láhev mléka, čtvrtku chleba, plechovku matjesů, pár vajec, kus slaniny, sýr a láhev vína, jeden hrnec a jednu pánev, do jednoho přístěnku špinavé prádlo a z druhého fotokomoru, na podlahu hnědý buklé a na stěnu karmínový kobereček, sem do rohu ušaté křeslo a stojací lampu, na stěnu knihovničku a malé rádio, na protější tablo ze sestříhaných fotoaktů a nastříkat šelakem, taky by šlo z vinět, glóbus? Ne, kytaru a rohový gauč, lůžkoviny do přístěnku, špinavé prádlo do komory na chodbě, tam taky budou lyže a mimosezónní obuv, prádlo, stan a kotlík, rohový gauč a na něj černý kožený polštář, do úhlu maličký stolek právě tak na láhev, dvě sklenky a popelníček, velké zrcadlo, nízký taburetek, aby to nemusela házet na zem a při milování bude vidět nebe.

S přivřenýma očima tiše přikráčel k oknu, polehounku otevřel dveře na balkón a krok přes práh: koruny stromů splývaly v třpytném chvění až dolů k řece, v neuvěřitelném tichu a průzračném, zářícím vzduchu ujížděl po proudu vlečný člun, volná dráha lesklých vlnek k děčínskému přístavu, pod okna Speranzy a dál k hamburským dokům, plážím Cuxhavenu a ven do moře – vlhká zeleň protějšího břehu se hnala stupni opuštěných vinogradů k huňaté mase lesa a mezi šedými ztuhlými kamenopády strmě k ostré křivce hřebenu.

Ciferníček vykřikl 16.42 a Jacek si prudce skousl spodní ret, něžně, ale už kvapně zavřel dveře na balkón a spěchal po schodech dolů, „Do týdne přivezu peníze!“ zavolal na Křivinku ve dveřích a běžel na zastávku a autobus rychle vyjížděl z údolí.

Jacek přestoupil na náměstí a tramvají kaňonem známých průčelí, z nichž žádné nelze přeskočit, do nekonečna na konečnou do Všebořic, rychle mezi pevnostně obetonovanými plátky den po dni udupávané, už dávno mrtvé trávy, kolem desítek sarkasticky stejných kopií čtyřpatrového obytného bloku T 03 ke svému T 03 č. 511/3, honem po schodech do 2. poschodí a už přede dveřmi s naším jménem slyšet křik a smích.

Babička s Lenkou hrály divadélko, jejich ruce s drátky loutek nad opěradlem kuchyňské židle, na sedadle vrcholil pohádkový děj a na polštářku na zemi divák Lenička si vzrušením okusovala pěstičku.

„Přinesls peníze?“ špitla Lenka a hned zas pomalu a důstojně, popotahujíc figurku hastrmana: „... brekeke brekeke, připlaval jsem přes devět potůčků a devět rybníků a princezna nikde, brekeke, kde je?“

Babička stržena hrou sotva kývla, a schovávajíc loutku princezny za nohu židle, šišlala: „Já jsem tady schovaná a hastrmana se boójím –“

„Kde je, brekeke, kde je? Leničko, pověz mi, kde je tady schovaná ta holka jedna darebná?!“

„Já nevím –“ lhala Lenička dusíc se rozčilením, „tady není –“

„Ale vždyť tady před chvilkou byla – brekeke?! –“

„Nebyla, hastrmane, kdepák –“

„Hastrrrr-mane,“ zašeptal Jacek, „a nesmíš lhát, zlatunko –“, ale nepovšimnut, jen Lenička křikla: „Táto, di pyč!“ přes rameno a honem zas očkama k té kuchyňské židli, proč jsme vlastně tolik spěchali –

Divadlo se značně protáhlo a Jackovy pokusy vstoupit do děje postupně králem, ježibabou, loupežníkem a žirafou vždy trojnásobně odmítnuty, „Di pyč, táto –“ opakovala Lenička stále hlasitěji až do vřeštění, po divadle si vystříhovala s babičkou hvězdičky, pak s Lenkou prošívala noviny, táta v nemilosti a hodila mu pistolku pod nohy, pak na ni dupla, zachraptění celuloidu a bylo po té hračce z Brna.

Na stole a kredenci spousta talířů a misek s nedojezenými zbytky snad pěti rozmanitých jídel, „Nechala jsem ti buchty na táčku –“, ale z buchet na táčku tvaroh vydloubán dětskými prstíčky, zjevně nemytými, „No tak si vem něco ve spíži – ale vejce jsou pro Leničku, šunka na zítřek pro babičku, špek nenačínej, sýr máš zítra na svačinu, sardinky jsou na chlebičky, pivo nepřivezli.“

„A nepouštěj ted’ studenou vodu! –“

„Musíš stát zrovna tady?“

„Zavři to rádio!“

„Uhni, prosím tě.“

„Nekuř nám tady – A v ložnici taky ne!“

„Překážíš.“

Jacek vyšel na balkón mezi šňůry prádla a zapaloval si cigaretu, v kuchyni hned zas zábava v proudu, jak po odchodu obtížné návštěvy, překážíme – zhluboka vdechoval kouř, přešlapuje na úzké betonové podlážce opatrně mezi krabicemi, bednami, prázdnými květináči, a hleděl k hasnoucím nebi, náhle tísnivý pocit něčího pohledu – přímo naproti v okně rozložen Trošt.

Trošt vypouštěl oblaky dýmu, za jeho loktem na stole vidět tmavý pekáč, láhev piva přímo na římse, pěsti pod bradou a nestoudně upřený pohled – Jacek rychle couval, zakopl o prádelní hrnec a prchl do pokoje, rozsvítil a hned zase zhasl, roleta nám tady nefunguje, a horečně přecházel v šeru pokoje, prudce zdusil cigaretu, její ohníček je vidět, ale co pak tady vůbec ještě –

Nejsnazší je odejít beze slova – Jacek vyšel do předsíně, sňal z hřebíku klíč od sklepa a sešel po schodech dolů, černý kufr bude stačit, zamkl sklep a vrátil klíč na hřebík, deset košil – ne, tři barevné rozhalenky a čtyři polyesterové, ty si budeme prát sami, dvanáct párů silonových ponožek a stačí dvakrát měsíčně přeprat, kravatu jen černou koženou a šest kapesníků, troje trenky, tři ručníky, šedý oblek na sebe, jelenicové sako, tesilové kalhoty a černý svetr do kufru, holení máme v práci, z koupelny kartáček na zuby a hřeben, dvě pyžama, dýku a tajný fond.

Jacek procházel předsíní, za dveřmi kuchyně výskání a jásot, tiše zaklapl dveře, dolů po schodech a pryč po širém betonu, zkratkou přes mrtvou trávu a na konečnou tramvaje, nad křivkou pohoří zář a tramvaj z města pro nás už jede...

... už zahýbá do smyčky, přivezla utahanou famíliji, mamka s dvěma přecpanými taškami, za ní taťka s děckem, holčička usnula na

rameni tátovi a rodinka spěchá domů – Nejde to, nikdy se k tomu neodhodláme, ještě ne, ne takhle, ne dnes –

Jacek šel za tramvají zpátky, ze zlatých oken restaurace nárek tahací harmoniky a hned u dveří teskná postava souseda Městka v zelené větrovce s kapucí nad trudným uzenáčem na talíři a zvětřalým pivem, Jacek si dal dvě dvojité slivovice, dršťkovou polévku, matjesa s cibulí, třicet deka slovácké klobásy, tři piva a tichounce došel domů.

Za dveřmi kuchyně juchání a řehot, ukládaly Leničku do postýlky a Jacek si šel lehnout, spát, ráno nás poprvé probudí Lenčin budík a půjdeme pohladit Leničku, podruhé spát a probudíme se pak podruhé už bez nich.

II/6

Nejsnazší z dalších možností je dát si navzájem svobodu – proslulý Balvínovic zlepšovák začínal už na vstupních dveřích dvěma dopisními schránkami, dvěma zvonky, dvěma vizitkami

MUDR. MILADA BALVÍNOVÁ   VÍTĚZSLAV BALVÍN

a v přísně binárním duchu zasahoval celý půdorys jejich příhodně symetrického bytu: vlevo pokoj Míji Balvínové, bílý s bílým metrem předsíně, vpravo fialový pokoj Vítěnky s fialovým metrem předsíně. Společná část – kuchyňka, WC, koupelna a prostřední metr předsíně – zvaná „území nikoho“, byla blankytně modrá s bílými a fialovými enklávami dvou galérek pod zrcadlem, dvou ručníkových věšáků, dvou křídel spížové skříně a dvou proříznutých plechových krabiček na toaletní papír.

„Já nemohl existovat bez party,“ říkal Vítěnka při vstupu do svého fialového křídla, „Míja zase s ní, a tak co bychom se znásilňovali –“

Na ohromném rudém čtvercovém gauči vprostřed fialového pokoje česalo klečící děvče v nylonové pánské košili zlaté lokny krásného máničky, na žíněnce pod nimi přímo na parketách spala dívka v šustáku a zrcadlo šikmo zavěšené na stropě ukazovalo výřez nenuceně se chovajících milenců skrytých za sloupkem čtyř kufrů postavených na sobě, „Dneska je tady nějak mrtvo,“ řekl Vítěnka a zatleskal.

Dívka v šustáku se posadila, pohlédla na hodinky, spěšně políbila Vítěnku i Jacka a odcházejíc přidržela dveře dívčím dvojčatům v půvabně tvarovaných norských svetrech.

„Sladké třešně zráály –“ zapěla dvojčata usedající na žíněнку, a než se došlo k refrénu, dostavil se útlý Konžan s modravým nádechem a vysypal z aktovky hromadu osminkových lahviček byrrhu, milenci vylezli ze zákufří a refrén z devíti hrdel: „a jak to bylo dáál.“

„Musel mi sem udělat izolační stěnu –“ ukazovala Míja v bílém křídle rovněž bílou porézní zeď, „a já mu slíbit, že k němu nevkročím, ani kdyby se tam střílelo.“

Jacek dostal alpakový pohár mléčného koktajlu a špičkou jazyka lovil plovoucí jahody. Míja se usadila v ušatém křesle, vypjavši se objala pažemi obě vycpávaná ucha a pokojně zívala. Deset minut seděli mlčky.

Jacek odložil pohárek na stolek, sebral s něj švýcarskou ilustrovanou INTERAVII³ a prohlížel fotografie z přehlídky sovětského vojenského letectva v Tušině, měli bychom si někdy zopakovat němčinu, „Co je to Fahrgestell?“

„Támhle je slovník. Mám chuť spát.“

„Jak chceš, já si jen odskočil vydechnout tam z toho rumrajchu.“

„Ukaž, co to máš na krku –“

Míja vstala a usedla Jackovi na klín, přejela mu prsty po krku a pak rozepínala košili, přejížděla mu teplou dlaní po prsou a košili nakonec vykasala, lehounce ji zezadu objal a cvrnkla mu do nosu.

---

3 Časopis. Pozn. red.

„Vidíš tyhle bílé flíčky? Plesnivíš...“

„Ani jsem si jich nevšiml...“

„Jsou na to takové barvičky, můžu ti napsat recept. Jakou bys chtěl? Červenou, modrou, zelenou...“

„Je to něco vážného?“

„Ne. Jen to, že plesnivíš.“

„Někdy mám ten dojem. Jindy zas ale –“

„Někdy jindy si s tebou budu povídat, teď se mi chce spát... Ach jo, jdi si zas sednout, prosím tě, a zapni si už tu košili a neblamuj se zbytečně... Mě tyhle věci nebaví.“

Míja tiše usnula ve svém křesle a z nohy jí sjel bílý pantoflíček, izolační stěnou a bytovým jádrem filtrovaný zpěv Vítěnkovy party zněl jako z nesmírné dálky, zastřen nadto tóny z Míjiny hudební skříně. „Ta ženská nechce na světě už lautr nic –“ rozčiloval se manžel Vítěnka, když dělil byt na bílé a fialové křídlo, „ani lidi, ani děti, ani psa, ani kanára, ani jíst, ba ani pít, a dokonce už ani chlapa –“

„Mně úplně stačí sluníčko a dva tisíce netto,“ říká Míja, od ledna do května vyjíždí svým bílým dvojsicem na jižní svahy Krušných hor a čte a usíná ve skládacím trubkovém lehátku nebo přímo za volantem, na plovárně má celoročně najatou kabinu, od června přijíždí přímo z ordinace, vystrká z kabiny bílé plátěné lehátko a čte v něm a usíná na slunci, v říjnu na Jadran a v prosinci do Egypta, stále stejně matná a světlá, typ, který se nikdy neožehne –

Ve fialovém pokoji se zatím Vítěnka mocně sblížil s jedním dvojčetem v norském svetru a mermomocí přiděloval Jackovi druhé, jež se netvářilo nijak odmítavě, ale parta se rozhodla vyrazit ven, „– ale někdo tady musí počkat na Milenu Černou!“

„Tak počkej na Milenu Černou,“ říkal Vítěnka Jackovi, „ta je náramná, určitě ji znáš z plovárny, taková černá, a chceš ji vidět jen tak? Tak až čtyřikrát zazvoní, vlez do koupelny a přes dveře zahuhlej: Ahoj, Milčo, a odlož si!“

Jacek osaměl ve ztichlém pokoji a bezděčně začal uklízet, pohozenou pánskou košili a černou ponožku do horního kufru, vysypat popelníčky a uhladit červený gauč, aby se Ti to u mě líbilo, a leže naznak na gauči, hleděl na sebe do šikmého zrcadla na stropě, čekání na milenku, přijde za mnou sem do mého pokoje –

Čtveré krátké zazvonění a Jacek běžel do koupelny, v zámku už rachotil klíč a Jacek honem spouštěl sprchu naprázdno, „Ahoj, Vítáku –“ zněl za dveřmi dívčí hlas, „Ahoj, Milčo,“ huhlal Jacek, jak byl naveden, „a odlož si!“

A bez dechu pak tiše kráčet ke dveřím, pootevřel je a pohled sám utekl do zrcadla na stropě, v něm Milenka Černá jak Goyova *Maja nuda* na rudé látce, tvá milenka čeká na tebe v tvém pokoji –

Jacek tichounce zavřel fialové dveře a přešel předsíní k bílým, již zamčeným a slyšet jen tichou hudbu, Míja zítra vyjede na jižní stranu hřebene a položí se slunci, co je potřeba k životu –

S dítětem se však byt takhle dělit nedá, a kdyby v předsíni zavolala „Táta veme –“, kolik kilometrů izolace zapotřebí... mohlo by stačit těch triadvacet z Ústí do Děčína.

„Zítra jedu do Brna,“ řekl Jacek Lence, „a prosím tě dvě bílé košile do brašny a žádnou svačinu.“

„Lehni si takhle... a ruku si dej tady pod hlavu...“, šeptal Jacek Nadě v pokoji nad děčínským přístavem, „já teď půjdu za dveře a tichounce přijdu...“, chvílku postál v tmavé předsínce, bože, tohle všechno mělo pro nás už umřít –

Ráno Jacek poslal Nadě do práce, rozhodil postel, přinesl si láhev mléka a zakusoval k němu suchý samožitný chléb, čekají nás mimořádné výdaje, pak ustlal, zametl a s cigaretou se vyložil z okna, zpod prstů se řinula modrá stužka vzhůru do obláčku a chladný vodní van od přístavu, na navigaci se napírali muži do ocelových lan a jeden pak sám přivlekl k hrázi příd' sedmdesátivagónového člunu, křik racků a pestré vlajky na stožárech.

Střelit tuhle dvoudílnou skříň a z druhé ruky koupit třídílnou, postačí pro oba, koupit v bazaru skládací postel a ty dvě houně se ještě vejdu do Nadiny skřínky, matrace – nebo rovnou sehnat plátěná sanitární nosítka, už nikdy jsme nespali jak tenkrát v nich a přes den je stočené stavět do předsínky – jen levné věci z druhé ruky a z Bazaru, až do nového bytu vše pořádné a nové, tak tedy nosítka a místo trojdílné skříně postačí přístavek na naši dvoudílnou, dva kufry na sebe a do rohu kovový věšák.

„Nó –“ protáhla Naďa uznale nad Jackovým výkresem na prkně, „v tom je znát už třetí ročník průmyslovky a něco už ze čtvrtého – Au, vždyť mi vymkneš – ne, vážně, teď už se tímhle uživíš. A já mám pro tebe překvapení, ale povím ti to až pak, protože teď už... se nemohu... soustř-“ a až do konce těch našich čtyřiaadvaceti hodin.

„A teď to překvapení,“ říkala pak ležíc na polštáři, když šel k oknu uvázat si kravatu. „Mám pro tebe flek – a je to hnedky za rohem, Dřevotechna se to jmenuje.“

„Co se tam dělá?“

„Ale takové všelijaké ty transportní obaly a tak. Vez mou tě hned jako kresliče a časem uzraje místo provozáře, to víš, když zatím nemáš praxi... Znáám jistého pana Dvořáčka, který se táhne za naší kantýnskou Šternfeldovou a jistě to klapne.“

Konce přes sebe, Dřevotechna bude sotva vrchol techniky, smyčku, transportní obaly jsou zkrátka bedny, provléknout, což je opravdu už jen pro smích ta chemická fakulta v Brně, stáhnout, kariéra bednáře přes jistého pana Dvořáčka s kantýnskou, a přitáhnout uzel ke krku. Z času je rychlík dohánějící zpoždění na rovince, vystoupit ve třiatřiceti a znovu jako šudentík...

„Jsi hrozně hodná, Naděnko.“

Do přístavu veplul konvoj, chlapi se rozběhli po navigaci, ocelová lana z člunů zasvištěla vzduchem a už poutání ke kovovým kúlům a Jacek se zachvěl.

„Tak pá a dobrou noc, miláčku –“ zašeptal.

S cigaretou se pak vyklonil z okna vagónu, na škváru rychle do stohu vykládána zdravotnická keramika v latění, na protější koleji vagón s výpravou studentek, latění praštělo a vlak se tiše rozjížděl, ahoj holky, a pár jich zamávalo, helejte, pane Jošt, co provedla dráha s těma bednama, dejte to zas do kupy, jó?, a Jacek mával dívčímu vagónu, usedl na teplou zelenou koženku, ale moc to hrálo, v chodbičce nalehl na otevřené okno, dubnová řeka se valila zaplavujíc písčiny a louky, teď je vysoký stav, ta-ta-ta-dum, zpíval vlak, ta-ta-ta-dum, to odkapává čas z té odměrky s naší vizitkou, Naděžda je skvělá, přijdu k Tobě s kufrem a začnem spolu nový život, ta-ta-ta-dum, nebo novou fikci, ta-ta-ta-dum, nebo podržet obě a vypěstovat si rovnoramenný trojúhelník, pravidelně jej zalévat a trnout, kdy jedno rameno praskne a které to bude – ale což to je komplet příděl pro chlapa v třiatřiceti letech, kde zůstala ta skica brněnské opery, ta tráva a to moře, kdy nás vyklopí tenhle vlak, má být ouvertura tohle ta-ta-ta-dum nebo už naše NEVERMORE –

II/7

Jacek první seskočil ze stupátka přecpaného dělnického vlaku a odečetl čas na svých náramkových hodinkách: cesta sem trvá 52 minut.

Z ubohé, kdysi snad asfaltové veřejné silničky vystřeloval vpravo kilometr báječné tovární dálnice a alej metropolitních výbojek trčela nad oranicí. Interchema připomínala zdálky obrázky atomových středisek. Sklobetonová autobusová čekárna pro zaměstnance by ozdobila leckteré menší letiště, sklolaminátová vrátnice leckteré větší. Z runwayového betonu strměla do desetipatrové výše stříbrná pohádka volných aparatur. Spolužák Bachtík toho tady měl tak k hektaru a za sto miliónů.

Nejvyšší plošinka hydrogenační věže jak kapitánský můstek letadlové lodi a místo prvního důstojníka volné. Kapitán Bachtík jakživ ničím nevynikal – jen že se odhodlal zavčas odejít z Kotexu.

Jacek svíral zvlhlou rukou chvějící se zábradlí, tady by se už tedy dalo něco dělat, tož pod' a žádnej strach, vedoucí techniky posíláme napřed zaškolit do Sojuzu a do Anglie, zrovna tyhle dvě řeči dost znám, no tak vidíš a vyvztekat se tady můžeš do aleluja, zavedl bych ti sem průmyslovou televizi a centrální početní mašinku, to by teda nebylo marný, ale lidi jsou tady zatím všelijací, ale velel jsem už taky rotě s půlkou kriminálníků, já si pamatuju, žes uměl bejt ostrej hoch, jen mi dej volnou ruku a bude ti to tady chodit jak na kosmodromu – „A teď už polez dolů,“ řekl Bachtík a sestupoval po schůdkách.

„Já se ještě vteřinku porajcuju...“

Surrealistická stříbrná država a od hor zavanul vlhký vítr, Jacek slézal dolů po točitých plechových schůdkách, ještě jednou kolem věže a ještě jednou dokola.

„Tak co?“ řekl dole Bachtík.

„Nádherný...“ vzdychl Jacek.

„Lepší než ta tvoje žabárna v Kotexu?“

Jacek zhluboka vzdychl.

„Můžu ti ten flek držet nejdýl do prvního.“

„Já ti ještě zavolám.“

„Seš srab.“

Jacek se vlekl přes runway za futuristickým akumulátorovým vozíkem svítivě pomerančové barvy ke skleněnému pavilónu, který by se mohl bez velkých úprav vznášet. Magistr Karel Žáček přijal Jacka mezi rozložitými filodendrony a klubovkami se známým provinilým úsměvem.

„Ale tak pojd' dál,“ šeptal, „nebudem přec sedět tady v koutku.“

„Ty máš tady celý patro –“ Ještě předloni měl PhMr. Žáček v Kotexu půl stolu a polovinu laborantky rumunské národnosti, s níž

se navzájem přivedli do malérů. Tady měl už u vchodu palmičku *Phoenix canariensis*.

„V tomhle patře mám část fyzikálky. Zbytek a organiku v dolním, anorganiku v horním a elementárku v tomto pavilónu.“

Před řadou iluzivních přístrojů pod igelitovými obaly se leskla řada prázdných chromovaných sedátek a ztraceno v rohu se choulilo děvčátko v chirurgickém plášti.

„Ty máš tady taky opravdovskýho beckmanna...“, šeptal Jacek.

„Dva a taky IR-spektrofotometr“, usmál se Mr. Žáček bolestně.

„Můžu si k tomu na vteřinku sednout?“ Jacek něžně stáhl šustivý obal a zbožně se dotýkal rozvodné desky. „Kdybych sem šel – dal bys mi tuhle mašinku?“

„Dal bych ti milerád tohle všechno.“

„Celý tohle patro? –“

„Celou tuhle boudu a tamten pavilón. Já totiž mám jít do Prahy.“

„Já ti v pondělí zavolám –“

„V pondělí letím do Londýna“, usmál se Mr. Žáček provinile.

„Ubytování pro svobodné v den nástupu“, říkal správce ubytoven, veda Jacka nedohlednou luxferovou chodbou jak ze špionážního nebo sci-fi-filmu, „rodinné byty do devíti měsíců.“ Skleněné cihly pronikaly i do umývárén a nazí muži s vlhkými vlasy promenovali s ručníky jak se svrchníky přes ruku, za bílými dveřmi hotelový pokoj pro tři a všude zelené potahy, „Tak třeba sem vás můžu přidat –“, šedovlasý spolubydlící četl na posteli útlý svazeček Jamese Bonda 007 za pomoci tlustých špalků trojdílného slovníku a pod sklápěcím oknem si šeptal chlapec ruská slovíčka, „– nebo do druhého patra, tam jsou potahy modré.“

„Inženýr Jóšt? Sudrúh Báchtik prikazujet věsti vas v Usti –“ řekl snědý fešák v šedomodré uniformě, otvíraje Jackovi dvířka velké stříbrošedé limuzíny, „– túna mezi dvorkámi že matě fabriku?“ divil se pak, nemoha mezi dřevěnými ploty najít vjezd do Kotexu.

Za počínajícího krápání přeskakoval Jacek kaluže v hrbatém blátě nádvoří k dřevěnému přístavku technického odboru a sklesl na svou vyplétanou židličku. Třikrát čtyři metry vrzavých prken a okopaný psací stůl z měkkého dřeva, ještě po Němcích, a natěračskou štětkou povýšený na „mořený dub“, na květinovém stolku půlstoletý psací stroj Urania a za závěsem místní výroby pět polic, pětkrát dva metry šanonů s došlými dopisy a s kopiemi odeslaných žvatlanin, inženýr chemie po deseti letech –

Za oknem se hustě rozpršelo a pod převis střechy protější elektrodílny se utekli schovat dva muži, sedmdesátiletý požárník (taky inženýr chemie, před válkou ředitel cukrovarů a: „Kolik vy tady máte ročně, pane kolego Jošte? Dvacet tisíc? No tak se podívejte, já měl v Lounech dvě stě dvacet tisíc, pak v Kralupech dvě stě sedmdesát tisíc, v Roudnici sice jen stodevadesát, ale v Lovosicích pak čtyři sta třicet tisíc plus –“) a padesátiletý strážný (po válce vysoký funkcionář a: „Dal jsem si svolat všechny direktory a povídám té bandě, tak sakra už, vašnostové –“), choulili se k sobě a mačkali zády ke zdi, vtom z vrat tlustý tetovaný chlápek vyvalil třímetrovou dřevěnou cívku s kabelem a těžce ji tlačil před sebou, zaryla se do bláta, chlápek zařval na ty dva bývalé pod střechou, dvojice vyběhla a všichni tři spolu valili tu obrovskou cívku do lijáku.

Jacek si zvolna zapálil cigaretu, pomalu celou vahou se opřel pravou stranou zad o opěradlo, postupně dal ztuhnout celé partii těla od tohoto místa soustředěného tlaku až po kolena a pomalounku pak tou celou partií popojel o několik centimetrů doleva, takže zadní tváře spočinuly na sedačce v nové poloze, chladivé a obnovené slastné, jako když se v posteli sjede líčkem po polštáři níž.

Do dveří nakoukl Vítěnka Balvín a krátce po něm šéfik Petřík Hurt, jakýmže to Jacek přijel bourákem, stačilo však dvakrát si přitisknout ke spánkům pěsti, k tomu zmučený obličej a oba zas rychle zmizeli, signalizován touto mimikou stav „Jacka chytla neuróza“ a pro zbytek směny ho nutno šetřit.

Tož se budeme šetřit, Jacek si zapálil další cigaretu, opřel se zas levou stranou zad a popojel zas vpravo, ještě sedmadvacet roků do důchodu a ušetříme si celý život, abychom ho pak mohli pěkně vcelku oplakávat – Jacek vyskočil ze židličky, kopl do ní a propochodoval pak celý zbytek směny.

Na náměstí vyskočil Petřík Hurt z tramvaje už před stanicí a od sloupu s obrovským malovaným plakátem Candyho orchestru mu vyběhla Věrka Hurtová vstříc, třetí Petříkova žena a „opravdová láska“, jak o ní Petřík bezostyšně tvrdí, však ho tohle třetí manželství stojí dva zařízené byty dvou předchozích žen a jedenáct set měsíčně alimentů pro tamtěch dvou celkem pět dětí, dost nákladné, když to vyjde až na potřetí, ale Petřík nelituje, „S první ženou jsme si někdy rozuměli, s druhou byli spokojeni, ale teprve s Věrkou vím, co je štěstí –“, už sedm let snad nepřetržitě a nenašel by je, kdyby přestal na pouhém přesedlání...

Ještě spousta času, Jacek zašel k výkladu inzertní kanceláře SLUŽBY VEŘEJNOSTI a pročítal sloupec SEZNÁMENÍ, *25 letá jemná žena dívč. zjevu s vl. zař. bytem* pořád ještě k dispozici, i *ústečka se zálibou lesa zn.* „*Dětsko není překážkou!*“, je to ale chuť se takhle vystavovat na náměstí.

Z dlouhé chvíle zašel Jacek do holírny, počkáme si, až bude volná Kamilka, vzal ze stolku jediné noviny, předpředvěčejší *Práci* a přelétal známé zprávy, totéž pod jinými titulky a nějak míň, zvykli jsme si už na *Rudé právo* – ale hledme, tady tisknou dokonce i seznamovací inzeráty a skoro dva sloupce, ostatně vkusnější než se vystavit na náměstí a skoro hrůza, kolik lidí touží přesedlat a přesedlávat –

„Další, prosím –“

„Jako vždycky?“ usmívala se Kamilka na Jacka v křesle.

„Utopence,“ přikývl.

„Máte tak hustý vlasy...“

„A vy zas tak krásný jak egyptská bavlna... Musel by být požitek vás česat...“

Hihňala se, hladila ho, snad až nadbytečně tiskla, však se známe už dva roky, jenže jsme si dosud netroufli, a políbil ji na loket.

„To se tady nedělá,“ zlobila se potěšeně.

„Když já tě jinde nepotkám.“

„Když ty nechodíš mezi lidi.“

„Když mě nikdo nikam nepozve...“

„Vystříhat chloupky?“

„Já ti to oplatím... a bude tě to pak píchat.“

Vytrhla mu zpod brady roušku a přitiskla mu ji na ústa.

„Kamilo! –“ řekl pan vedoucí do zrcadla.

„Pětka platit!“ křikla Kamilka a začala se hrabat v šuplíku. „Přijď sem večer v deset...“ zašeptala.

„Mně ale jede poslední vlak v půl desátý,“ šeptal Jacek, „a pak až ráno...“

Skloněná Kamilčina šíje rychle červenala.

„... až v půl šestý ráno...“, lhal Jacek a šklebil se přitom do zrcadla na pana vedoucího, „já se proto nikdy nikam nedostanu...“

„Přijď sem večer v deset,“ zašeptala.

Docela hrůza, jak hladce by to šlo, Jacek vdechoval svou kolínskou vůni a zastavil se před výkladem Čedoku, dvě krásná děvčata nás zvou se slibnými úsměvy do Českého ráje a do Tunisu pluje bílá loď zeleně prostřeným ložem Středozemního moře, Naděжда je Speranza, svěřit zbytek života náhodě z vlaku, Miramare je už sen a volná dráha zelených vlnek září do Afriky, přestárlý bednářský učeň nocuje v nosítkách na mrtvoly –

Jak mrštěn vrazil Jacek zpátky do holírny a sebral ze stolku ty staré noviny, bude v nich adresa administrace, a už si je odnášel v kapse, pan vedoucí cosi volal, z tramvaje se vyvalil proud lidí a strhl Jacka směrem k hlavní poště, rychle kolem výkladu inzertní kanceláře, noviny to posílají poštou, Petřík Hurt taky až potřetí, soused pan Městek dostal prý třicet nabídek a vyléčil si tím komplex méněcennosti, dát si to poslat do kanceláře –

Zpocený Jacek postával u pokaňkaného pultu v dvoraně hlavní pošty nad koupeným papírem a obálkou, na obálce už natištěna známka a Jacek pod loktem nahlížel do těch uzmutých novin, *36 LETÝ rozv. s děckem hl. ženu pokud možno s vl. bytem, 42 LETÝ INŽ – rozv. hl. ml. intel., je to nesmysl, 58 LETÝ MUŽ, chůze o protéze, hledá* – a Jacek už psal:

33 LETÝ inž., rozv., hl. partnerku

ale jakou, všichni tam něco píšou, však je to jen pokus pro uklidnění ducha, před definitivním jmenováním se má vždycky vypsat konkurs, není pak co vyčítat, všichni píšou značku, ta tam musí být, jakou značku,

zn.: „Žít!“

stručně, aspoň to nebude moc stát.

Jacek hodil dopis do schránky, noviny do koše a vyšel zpátky na náměstí, už jen pobaven.

Z obrovského plakátu se naň špulil bronzově opálený Candy ve fialovém smokinku PO ÚSPĚŠNÉM NĚMECKÉM TURNÉ a pět malovaných pohádkových hlavinek k němu zaníceně vzhlíželo, ty starej gaunere, Candy se v Kotexu před lety jmenoval Alois Klecanda, mizerný laborant, který po nocích hrál a do laboratoře se chodil jen vyspat, přišel-li vůbec, v Kotexu se sice snese mnohé, ale za krádeže režného plátna a rtuti dostal Alois Klecanda rok nepodmíněně a od propuštění už jen hraje, měsíčně bere víc než direktor Kotexu s oběma náměstky dohromady a v zelené felicii si vozí nejkrásnější holky z kraje.

Jacek stál pod hodinami a pozoroval svůj obraz v černém skle, třiatřicetiletý rozvedený inženýr příjemného zevnějšku – nejsnazší možnost je rozvod.

Revoluční třídou už přicházela Lenka s Leničkou, vidíme se už zdálky, ale Lenka nevybíhá vstříc jak Věrka Petříkovi, snad nikdy nevyběhla, teprve první manželství, každý pátý Čech je rozveden a ročně dvacet tisíc rozvodů, pročpak si tak pamatujeme tyhle

statistiky, Lenka nás vidí, ale víc ji teď zaujal výklad pleteného zboží, vždyť jsme k němu mohli jít spolu, zlatunka vidí tátu, ale běží pryč, víc touží po ruské zmrzlině, táta by ti ji koupil spíš než maminka a ty máš maminku radši, „Měli jsme se prima –“ říká Lenka, když se vracíme z Brna, však my se měli též –

Lenka vypadá staře na svých osmadvacet roků, pomalu už tolik vrásek jako babička, už si nechce povídat v posteli, raději spí, jak zděšeně sebou včera při televizi trhla a prchla do koupelny, stále častěji, tři čtvrtě hodiny zamčená a pak zlodějské plížení na sousední postel, jak o milost žadonící prosím tě ne –

„Přinesls peníze?“

Přiznejme si, že o víc ti už nejde, a soud ti přesně vyměří kolik, bude ti stranit a já ti to rád budu posílat, za tři sta korun měsíčně nový život, čtyřicet hodin svobody za deset korun, minout tuhle lhostejnou ženu s děckem, které nás za rok už nepozná a sám Revoluční třídou opačným směrem, k nádraží a přístavům, pod pučícími kaštany svoboden k vzlétnutí –

„Táta udělá andělíčka –“ volala Lenička, Lenka ji vzala za jednu ruku, Jacek za druhou, zvedli ji a děvčátko mrskajíc nožkami se neslo vzduchem.

II/8

Generální ředitel se zaklonil od elipsového ebenového stolu a tiše se rozesmál. Rien ne va plus, Jacek se rty v poloze před vyslovením slova „cheese“ ledově střehl správce sto desíti tisíc zaměstnanců a devíti miliard ročního obratu, tady jedině přímý útok sliboval jakousi šanci a teď už kulička skákala po ruletovém disku, velkošéf začínal rudnout v tváři a astmatický přídech, prsty tmavohnědé nikotinem a příliš kávy, je toho na tebe moc a do předpokoje by se ti vešel hezký psací stůl. Říkejme si číz a dívejme se z očí do očí.

„To tedy není hloupě vymyšleno,“ řekl konečně generální ředitel. „A vy byste ovšem chtěl být přes to přese všechno. Ale takovou funkci nemám v katalogu.“

„Připíšme tam tedy zvláštního zmocněnce. Soudruhu generální, dobrý zahradník potřebuje zlého psa.“

„Příští měsíce nám ukážou...“

„Není naspěch...“

„Ale zatím jsem nic neslíbil –“

„Ale zatím jsem nic nežádal –“

Generální ředitel se uznale ušklíbl, stiskl Jackovi ruku o poznání silněji, než je konvenční, bylo to k zívání snadné a ještě jeden pohled na ty tři stoly, elipsovitý konferenční, mohutný psací a dlouhatánský se čtyřadvaceti koženými rytířskými křesly, podnikových ředitelů je ovšem šestadvacet a kam se navíc vejdou dvě štokrlátka, nacpe se ještě třetí, a ponorkově vycpanými dveřmi do předpokoje, pod palmou *Trachycarpus excelsa* volný roh s osvětlením hezky zleva.

„Máte mi dát vůz –“ řekl Jacek sekretářce, „Na krajský výbor –“ šoférovi. Jarními brněnskými ulicemi sladkých studentských let, od zřízení veletrhů to jde tady rychle nahoru, „Máte děti?“ řekl šoférovi a pak: „To je dobře. A stop, já si vystoupím tady.“

Dlouhými chodbami šedého paláce se radiově rozlétla zvěst, že Jacek Jošt z Ústí vydržel u generálního padesát minut. Jedině při obědě v prvním patře Avionu lze zastihnout všechny vedoucí pracovníky pohromadě a všichni se přišli pozdravit k Jackovu stolu.

Bizarně tlustý Franta Dočekal ještě ztloustl a dělá tady už náměstka, spolužák Libor vede export a po třetím rozvodu žije s akrobatkou Manuelou, Venca si přivezl z Německa mercedesku a Kikin je generální reprezentant v Káhiře, všichni nahoře, o nic chytřejší než my a mnozí mnohem méně, ale všichni už velcí šéfíkové a velmi závažní po příletech z Francií a Belgií a před odlety do Argentin a Zanzibarů.

„Kindl dělá ještě v Moskvě na RVHP?“

„Ted’ka je už na velvyslanectví.“

„A Valášek... takovej ten malej, vyjukanej, co se na vojně pochcával...“

„Jo ten je v Addis-Abebě a poslal nám svou fotku s císařem.“

V druhém patře u kulečníku hledá spolužák náměstek Verosta slabého soupeře na partičku biliáru, Jacek dělal usilovně série, aby tak vygradoval svou plánovanou prohru, „Jsi opravdu třída,“ řekl pak a sklonil tágo jak rytíř kopí před lenním pánem, „Jo, abych nezapomněl, generální se mě dnes ptal, jak prý ses projevoval během studií. Postrříbřil jsem tě a pozlatil...“

„Co zas čmuchá ten prdola starej,“ řekl náměstek Verosta, zjevně potěšen, „to bude asi kvůli tomu ministerstvu. Děkan, Jacku, a zajdi ke mně navečer, tady máš vizitku.“

„Děsně rád bych, ale mám ted’ nervy v troubě. Direktor mi meje hlavu, že nejsem štont vyžebrať ten etylacetát.“

„Kolik ho potřebuješ?“

„Vagón...?“

„Dám a až budeš zas v Brně, zavolej.“

V třetím patře nad šachy sám velký Benedikt Smrček, z toho bude první akademik v textilu.

„Tys ho ale rozdrtil, Beňo...“, šeptal Jacek zbožně a Benedikt Veliký se malounko pousmál, „Co na mě budeš chtít?“

„Co se chce na šéfovi výzkumáku?“

„Jestli máš chuť, vypisuji od prvního října aspiranturu, neškodil by jednou chlapík z provozu.“

„Beňo, vzpomínáš, jak jsme tenkrát v base jaroměřských kasáren hráli šachy do rána a pak si slíbili –“

„Vzpomínám, že jsi tu noc jedenáctkrát s černými kameny otvíral dvojitým fianchettem a dvaadvacetkrát prohrál,“ řekl Beňa, stavě si figurky, „tomu už říkám vytrvalost. Tiskopisy ti pošle sekretariát.“

Tatínek (66) se zrovna chystal na preferanc, matinka (61) za přítelkami, ale že tedy chvilku s Jackem posedí a co že je v Ústí nového,

vůbec nic, maminko, jako už deset let, tatínku, tady zas bylo nového spoustu, maminka teď dělala ve včelařském družstvu a tatínek učil jazyky, aby si vydělali na zájezd k moři, pak s tím seknou, objeví příbuzenstvo – ne, do Ústí ne, co bychom tam dělali, prosím tě – v Praze a Karlových Varech, na podzim bude tatínek provázet cizince na hony a bydlet s nimi v mikulovském zámku, maminka pojedje s přítelkami na brigádu třídit jablka a před Vánocemi oba zas tak na měsíc do čokoládovny, „A kdypak ty se hodláš vrátit do Brna?“

„Už se na tom pracuje...“

„Proč ty ses jen nedržel tady –“ povzdychla zas jednou maminka, „všichni tvoji spolužáci...“

„Mladý člověk musí do světa,“ řekl tatínek. „V tvém věku, počkej, to bylo v roce třicet dva...“

„... jsi byl v Maroku.“

„Nojo, tam to bylo ohromný. Kdepak, mladý člověk musí...“

„Já jsem teď desátý rok v Ústí.“

„Už tolik?“ lekla se maminka. „No to je děsný!“

„Už se na tom pracuje. Generální bude něco pro mě mít a Beňa Smrčků mi slíbil místo ve svém výzkumáku.“

„Copak sám bys mohl u nás bydlet, ale kam bys dal Lenku a Leničku?“

„Už se na tom pracuje.“

Jackův pokoj se zdál rozhodně větší než ten v ústeckém paneláku a okno do nádherného starého parku, na stěně dřevěná šavle a v rohu glóbus od tatínka, bože, ono pořád nic neumírá –

Ulicí Na pískách jsme chodili do gymnázia, denně touhle alejí pod stadiónem, v kvintě mimo jakoukoliv pochybnost, že první československý maršál se bude jmenovat Jošt („Velký J. J.“) a už promýšlena reorganizace armády, vzhůru podél zdi seminární zahrady, v sextě geniálním režisérem převratného velkofilmu: kamera jakoby v očích hlavního hrdiny, takže jeho tvář vůbec nevidíme, ale

třeba jeho ruce, když pije, zvedají sklenku do velkého detailu přes celé plátno, když jde, celý obraz se rytmicky kýve jeho krokem, při polibku s ním líbá celé kino a při střelbě hledím a muškou míří všichni diváci, po asfaltu tiše elegantní Mášovy ulice, v septimě slavný špión Létaující Jacek – postrach vlád a střilející náramkové hodinky, Kioskem pod schody Univerzitní knihovny, kam tenkrát ještě ani oktaván nesměl, až pak, rozechvělý, už posluchač prvního semestru, nositel první české Nobelovy ceny (to bylo ještě před Heyrovským) si šel sem hledat asistentku.

Jacek vystoupil po těch schodech, v čítárně pod zářivkami šuměla fontána a za stoly sto dívek pětadvacíti národností, u oddílu Chemie stálo plavovlasé děvčátko s tlustou Gajdošovou *Chromatografií* v ruce.

„Děsně špatná kniha,“ řekl Jacek a zašklebil se.

„Ani bych neřekla,“ odpovědělo děvčátko ledově.

„Ještě mi ji pochvalte!“

„Proč bych zrovna vám – Vy...“

„Doktor Gajdoš,“ usmál se Jacek, „a děkuji za uznání.“

„Pane doktore – Já jsem Cveklová Libuše. A opravdu –“

„Když přijdete na moji přednášku, vezmu vás pak na večeři.“

Jacek majestátně vyšel a pak seskakoval ze schodů, na dveřích oznámení, že doc. dr. inž. Benedikt Smrček, CSc., laureát státní ceny, přednáší ve Velkém sále – Beňa prostě vytrval, a tak mu to vyšlo. Jacek v rozsvěcujících se velkoměstských ulicích, svobodný vědecký pracovník jde za přáteli.

A v Bílém krokodýlu, Bellevue, Slavii a Internationalu kynuli a mávali od stolů další, s novými ženami, přítelkyněmi a milenkami, tohle je Marcela, Kamila, Jana, Yveta, usmívaly se a podávaly ruce, svěží, opálené a pěstěné, s hrotitými ňadry, sportovními břichy – tenis místo kojení, místo kočárků jachty – a oslnivým make-up, dokonalé a opětovaly Jackův dlouhý stisk. Pavel Vrbka je už léta na volné noze, píše scénáře o Mendlovi, bílkovinách a bitvě u Slavkova

a u Černého medvěda na kanapátku u vínka náš pan profesor Mu-
zikář (58) s kouzelnou dívenkou z Večerního Brna.

V ohromném parku pod oknem šňůry světél, smích a hudba
z parketu zpod černých korun do chvějivé aureoly třístatisícového
města a Jacek usínal ve své chlapecké posteli, z noci k nám sestu-
povaly tenkrát filmové vévodkyně, sportovní hvězdy a spolužačky
z vyšších ročníků, dnes Marcela, Kamila, Jana, Yveta a pobudeme
s nimi zas jako tenkrát.

Jacek se probudil dřív, než slunce vstoupilo do pokoje, zacvičil
si a ledovou sprchu, v bufetu vypil dvě horká mléka a k tomu jeden
dalamánek, celkem Kčs 2,40, a to ještě půjde srazit, vědecký aspirant
může mít čistého tak patnáct set a z toho tři stovky poslat do Ústí,
zbude na den čtyřicet korun, hohó, čtyřikrát tolik, co na studiích,
cestou zpátky přes lužánecký park potkal mladou konzervatoristku
s houslemi, ty se za celý život nedovíš, co jsou píchačky.

Ve svém pokoji roztočil glóbus od tatínka, ten ve třiatřiceti le-
tech jel do Maroka a bez Čedoku, sám, a Jacek prstem jel modrým
mořem, z Rijeky mezi Charybdu a Scyllu, kolem Malty a Mallorky
Gibaltarem ven do volného oceánu a do Afriky do bílého města
Casablanca... nic dosud neumřelo!

Jacek rozjařeně zamával svou dřevěnou šavlí a pietně ji zas za-
věsil, z poličky vzal svou starou Brdičkovu *Fyzikální chemii*, tímhle
bude asi nejlíp začít, hladově se začetl a zapomenuté stránky oží-
valy.

A rychlík č. 7 svědomitě uháněl tratí č. 1, hlavní tepnou východ-zá-
pad, z Bukurešti, Budapešti, Bratislavy a Brna do České Třebové, Par-
dubic a Prahy, v Praze přeseďat na Paříž s přípoji do přístavů Le Havre,
Calais, Marseille, nebo do Ústí n. L. a Děčína, naší tratí, po níž jezdíme
už deset let, tenkrát z domu do světa, ale prázdnotou vršených let se
to zlomyslně prohodilo a svět pořád na opačném konci –

„Já se dneska vůbec nevyspala,“ zívala rozcuchaná Nad'a, mnouc
si oči pěstmi, „celou noc jsi křičel ze spaní cosi o Africe a pak jsi

mě kopl semhle. Zamlouvám si na spaní ta nosítka... Co je s tebou?
Dnes žádná rozcvička...?"

„Je mi zle, Naděždo.“

„Od čeho?"

„Totálně zle. Já už nemůžu takhle dál..."

„Lenka a Lenička..."

„... a všecho. Nevím, jak z toho ven.“

„Tak se rozved'.“

„Kdyby šlo jen o to.“

„Tak se k nim vrať, já ti už tenkrát ve vlaku slíbila, že tě nikdy
nebudu uhánět. Opravdu nebudu!"

„Tím hůř.“

„Zas už nevíš, co vlastně chceš?"

„Právě že vím – hrůzně přesně.“

„A to je –“

„Všecho.“

„Tak to s tebou ještě není tak zlé. Horší by byl opak. Tak alou,
předcvičuješ.“

Slunce neochvějně klouzalo po zdi dolů a postupovalo podlahou, Jacek mezi zdmi, drapáky přístavních jeřábů překládaly z vagónů do vlečných člunů a z člunů do vagónů, věčně na řetězu-laně-spoji-háku je k zešílení, rázně přeseknout a tvrdě utít, klesání nakládaných člunů k čáře ponoru, poslední možnost je už jen smrt, stoupání vykládaných člunů nad hladinu, ale umřít se nechce, a tak kam ji namířit, odpoutají se až docela plné nebo úplně prázdné, úplně-úplně-úplně-úplně vyprázdněné, jen kdyby obě zemřely naráz, a smějí vyplout, Leničku i Lenku – a bez řetězů, lan a silonových vlasců, bez řemení, spojů a háků, svoboden do nádhery světa – v hrůze si Jacek tiskl dlaň k hrdlu nad přístavem u okna, v jehož skle zaryty už do zmizení nehtů škrtící prsty této vlastní mé, téhleté moje pravé ruky.

II/9

Lenička už musí hajat, ale vždyť jsme se tak málo užili, a tak ještě chvilku chvilíčku, Jacek rozložil v pokoji gauč a z matrací jí na koberci postavil domeček, příkrývku jako střechu a balkónek z polštářů, Lenička se radovala a prolézala svou chaloupkou, už musí hajat, a tak honem honem ještě „opičí dráhu“, Jacek položil dvě matrace plochami na zem a třetí kolmo mezi ně, holčička přelézala, padala a lezla zas nahoru, křičela a jásala a do postýlky ji nutno odnést násilím, „Táta veme –“ volala s bradičkou na mosazné tyčce síťky, „táta veme –“

„Že na tebe vlítnu!“

„Vjítni, táto! Vjítni –“

A zas síťku dolů, nic se tak nelíbá jako tahle moje maličká, ale musíš opravdu hajat, „Nepude táta pyč –“, Jacek se nakláněl přes tyčku, hladil zlatunce vlásky a tvářinky, urovnával příkrývku pod bradičku, z vlahého šera vtom na bílém krčku řve moje tmavá ruka – prchnout, odejít beze slova nebo rozveden, než se stane něco děsného... nikdy se neodhodláš říct to první slovo.

Už třetí den pršelo, vytrvalý studený déšť a Jacek usínal v tramvaji v těžkém pachu vlhkých oděvů, po širokém betonu nese Lenka zablácenou Leničku, upadla a moc plakala, je už moc těžká a maminka sotva plete nohama, Jacek vzal utahanou mokrou holčičku do náručí a rodinka se motala po schodech domů, babička celý den žehlila a na všech židlích košile vydechují teplou vůni zahřáté bavlny, „Ani se mi dneska už nechce nic moc dělat...“, zívla Lenka, „Leze na mě nějaká chřipka,“ zíval Jacek, Lenička taky pusou už dokořán a i babička omluvně na ústech scvrklou pěstičku, „A tak si uděláme spací den,“ rozhodl Jacek, „všecko zalehnout!“ „Ale do postele ne,“ dodala Lenka, „já bych pak už nevstala...“

A tak táta s maminkou na gauč, babička do křesla, ale Lenička křičela, že nechce být sama, a tak ji přivézt s postýlkou a spát, Lenka

usnula první a její těžké tělo hřeje po boku, babička klíme v křesle a Lenička už chrupe v postýlce, lepícíma se už očima přehlížel Jacek to šťastně spící stádečko a konejšivě zblbující ospalost už vchází na víčka.

Ve dvě ráno se Jacek náhle probudil a nemohl vstát, Lenka ho ve spánku objala a hezky dlouho se z toho dostával, v útrokách mocný hlad a tiše se plížil do kuchyně, ale vůbec nic tu nikde k pozření, jen kedlubny a dětský piškot, zapomněli koupit i chleba, Jacek chlemtal nalačno studenou chlórovou vodu a otrásal se odporem, teď už neusnem, v krku jako by začínalo bolet, v knihovně jsme měli švýcarskou čokoládu, někdo ji už sežral, v pokoji trojí chrápání a vyspalý Jacek se vztekle šinul nočním bytem, zkusmo přitom pokašláváje, mohla by to být chřipka, našel v ledničce zmražený jogurt a mstivě jej spolykal po co největších kusech, na to vodu „on the rocks“ s kostkami ledu, zápal plic a hezky jej přechodit, s balíčkem cigaret a židlí vyšel na balkón, posadil se, deku jen tak lehce přes ramena a až do rána...

Teplota teprve 37,2 °C a byt už obracen vzhůru nohama, bránící se Jacek rychle svlékán, na sporáku kypění babiččiny odvarů a čajů, „Táta je nemocňoučkej a musíš být zticha,“ šeptala Lenka Leničce, být nemocňoučkej byla z našich nejmilejších dětských her, rozkoš být manipulován – ohmatáván, měřen, zvedán, přenášen, ukládán, přikryt až k očím a sledovat vyvolaný ruch a matinka už přináší půllitrovku zavařených brusinek, nemají pecky a netřeba je ani krájet, ani moc kousat, prostě jen vstup té hořké sladkosti a Lenka už přináší kilovku zavařených brusinek a se lžičkou v ruce usedá na pelest.

„Ty podvodníku,“ hrozila Lenka prstem, když Jackovi už dva dny nevystoupila teplota nad 36,6 °C, „ty sis zas jen hrál, vid’?“

„Ale vždyť jsem říkal, že mi nic není...“

„Nevadí, aspoň jsi byl jednou zas trochu doma...“

„Zbytečně ses tolik namáhala...“

„To nevadí, já jsem ráda, když mohu...“

Nejupřímnější modré oči na světě má moje manželka, má žena, a Jacek si ji rychle přitáhl.

„Lenunko...“

„Počkej, já jen zavřu dveře –“

Jak mléko, má lásko, není klidu kromě bytí v řádu, „Jacínku...“, šeptá moje žena, a tisknouc třestící ústa na hřbet mé hladící dlaně: „Jacínku... chtěla bych ještě jedno maličké...“ Na bílém hrdle zařvala moje černá ruka a hořce slané chutnání.

„Za ty dva roky jsem tady poprvé,“ říkal rozpačitě Pepík Tošnar, původce šestistupňových varhánek, tatínek od šesti holčiček a soused z domu, přisedaje k Jackovu stolu, „a dejte mi hnedky dvě pivka, pane šéf!“

„Do hospody jednou za dva roky?“

„To né, to bych zas lhal, loni o Velkonocích jsem byl na pivě U pěti oblouků.“

„A tak ať to teda stojí zato a jste můj host –“ a Jacek dojatě zíral na toho plešatějícího muže, který žil nejvíc na dětském pískovišti pod oknem a přivydělával si opravováním rolet, které ještě ve výrobním závodě jsou už neopravitelné, „– ještě dvě, ať je to celkem šest jak vašich dcerušek, a platím!“ Dobrý muž, ale kromě holčiček a rolet nevěděl už o ničem.

Mocí mermo vlekl Jacka k sobě na „slivovičku dvakrát pálenou a třikrát taženou uhlím“, a tož nahlédněme jednou do bytu, pod nímž bydlíme dva roky a kde se už po ránu tak dupe – hned ve dveřích ostře čpavá směsice pachů do nosu jak rána zmrzlou opratí, týž byt jako náš, ale co ti tady z něho udělali, šest postýlek jak rakvičky ve stozích, na podlahách v půlmetrové popartní vrstvě tisíce nepojmenovatelných, dětmi přivlečených věcí, divé rejdnění šesti ušmudlaných dáblic. „Všecky jsem zatím udělal dole puklý, zatím samej aušus –“ říchel šéf cirku, aby překřičel své šelmičky lezoucí po něm jak šimpanzové v zoo po kmeni, a nalévaje do hořčicových

sklenek další smrtelné dávky děsně methanolického nedodestilátu, jež tento blažený nevědomec zjevně okořenil topným hnědým uhlím, místo aby jej zfiltraval přes absorpční karborafin, „Šák nám to po sedmý vyjde beton na kluka!“ řičela jeho kulová žena, zatímco slintající opičky už šplhaly po Jackových údech jak po liánách.

Kdyby teď Lenka měla trojčata, bylo by nás s babičkou už sedm – v Jackovi bouřil ten děsný alkohol a Lenička klepla hlavinkou o vanu, hrozný křik, kdyby klepla víc, už by nekřičela a z kluzkých rukou dítě snadno vyklouzne, „Co tam v té koupelně vyvádíte –“, Lenku plynem, „Už jsme hnedle hotovi –“, vyvést obě na Mariánskou skálu a vystrčit za dráty, malá se vytrhla a manželka skočila za ní, „Tak vy dva tam, honem k jídlu –“, z desíti tubiček jejích spacích prášků dostat nějak tu účinnou substanci a do jejího nočního stolku pohodit pak deset prázdných tubiček, pracovat v rukavicích, dověděla se snad o mé přítelkyni N. Houskové a řešila to takhle a Leničku babičce s dvěma stovkami měsíčně, vše rázem prasnadné, byt vyměnit za garsonku nebo družstevní 1+1 taky I. kategorie a pobrat přitom deset tisíc pod rukou, prodat nábytek, koberce, záclony a s vkladní knížkou by to dalo hillmana minxe⁴, „– už na to jdem!“

Jacek se cpal až do otupění, a dej sem ještě ten pečený bůček, rval prsty křehké maso od kostí a nad ledničkou se napil přímo z lahve – vzdušnou čarou přímo naproti v okně Trošt s kusem masa v jedné a pivní lahvi v druhé ruce, ten nesnesitelný protějšek, a Jacek utekl vedle do pokoje, babička s Lenkou už pečlivě ladily televizor na zamilovaný Dietlův seriál, však Trošt s Trošticí si teď dává Dietla taky.

V neděli ráno si Jacek s Lenkou vzali Leničku k sobě do postele, zlatunka lezla tátovi po noze vzhůru pro tááko-vouhle pusinku a ještě jednu ještě sladší a kolenem pod přikrývkou jí zas udělal ledního médu, Lenička se bála a plesala, „Nepude táta pyč –“

---

4 Jeden z modelů japonské automobilky Isuzu. *Pozn. red.*

Jacek prchal pod okny Tošnarů a Troštů jak z cely na autobus nahoru do pohoří, v chumlu na roztřesené kovové podlaze milenecký pár manželů Hurtových a Vítěnka Balvín s kytarou a Milenkou Černou, pryč nejtajnější z tajných stezek až na hřebeny, pod Kněžištěm bílá skvrna Míjina dvojsicu a bílá skvrnka Míji v lehátku, obrátil se a prchal vlnami tvrdě zářící smaragdové trávy s miliónem zlatých pampelišek jak na zeleném sametu čekající medaile za odvahu, už jen zabíjet na májové louce s tolika ženami a koňmi, Lenky pro svět nebo svět pro Lenky, už jen zabíjení zbylo –

Po nedělním řízku s bramborovým salátem a tvarohových křehkých řezech my, Joštovic, jdeme s babičkou do zoo a Lenička u vytržení před opičí klecí, „Pojď, zlatunko, táta tě vysadí –“

V kanceláři už trvale k spánkům přitisknuty pěsti a k tomu zmučený obličej, „Jacka chytla neuróza“, pátý den je z ní už chandra a vsjo równo und alles ist schon egal, „Tady zas Jacek, Míjo, a napiš mi zas tři tubičky těch prášků – povídám tři!“ „A dnes bude další spací den! Cože – tak já si ho udělám sám.“

V neděli ráno s Lenkou Leničku k sobě do postele a před obědem pak na májové náhorní louky, zářící tráva zářící přímo do zářícího nebe křičí jak pobřeží k moři, však my vyplujeme, něco se stane, něco přijde, nízcí čekají povýšení a držitelé se bojí ztráty, všichni kalkulují změnu a ona musí přijít, NASTANE NĚCO, nutná víra a pak už jen pobavený zájem, jakým způsobem budeme tentokrát znásilnění, NĚKDO PŘIJDE A UKÁŽE, KAM JÍT, nám zbývá už jen připravit se na ten příchod, BUDE ROZHODNUTO A MY SE VDĚČNĚ PODŘÍDÍME, na katapultu se už utahují šrouby a seřizuje směřování letu, DEJ NÁM VZLÉTNOUT BRZY – modlíme se a chystáme.

III

Přípravy

III/10

Zelený plochý keramický popelníček, dvě jednoduché vinné sklenky z olovnatého skla, jeden hrnec, jednu pánev a drnkátko na kytaru, teprve tři sta z tajného fondu a jsme už komplet – opatrně na bříše vnášel Jacek svou cestovní černou brašnu do telnického autobusu jak žena dítě před sebou, „Ukažte, pane inženýr, já vám to vezmu na klín –“ „Dobrý den, paní Klusáková, děkuji pěkně, já už nějak –“ „Ale jen to sem dejte!“

Autobus vyjel z náměstí přesně 15.55, Klusáková je naše nová sousedka, choť příslušníka VB, a chce nám prodávat jahody, ten její si asi na moc nepřijde, velmi výhodné získat si místní výkonnou moc a jahody k tomu navíc, možno konzumovat jen tak, s cukrem či se smetanou, rozhodně zkusit se slazeným kondenzovaným mlékem, „Vy jste tak hrozně milá, opravdu –“, autobus uháněl kaňonem známých průčelí nekonečně rychleji než tramvaj ke konečné do Všebořic, za oknem se míhaly škvárobetonové bloky T 03 a jak strženy zmizely vzadu, rychle za ní odvíjena zahrádkářská kolonie, asi víc drátěného pletiva než nedomrlých banálních ředkviček a mrkví setých z pytlíků po koruně, a už jedem –

Aleji starých kaštanů v pontifikální svíčkové slávě, nedohledným lánem jařiny a prudkou zatáčkou kolem tlakové plynárny a obrovského mělkého kráteru povrchového velkodolu s hradbami transportované holé zeminy k pomníku se zeleným bronzovým lvem a žulovou silnicí přímo nahoru do pohoří, vlnami luk, domky ztopené v korunách, teď ta lípa s cedulkou a jsme doma, „Tak nezapomeňte, pane inženýr, za měsíc už budou a nechám vám je po osmi korunách.“

V průzračném vzduchu světelnost padesát tisíc luxů a oslepujivě nasvícená hliněná cestička vzhůru, ze svahu se kolébají máslová housata a u kmene růžové jabloně sněhomodré kůzlátko, jak zřežirováno pro Agfacolor, ale to kůzle tady má tři dimenze a dá se docela i pohladit, „Dobrý den, pane Svitáček, já jen tak...“ „Ale vždyť my si s ním taky takhle hrajem a nejradši má drbat na růžkách...“, pan Svitáček roznáší v Řitíně poštu a jeho paní je tady předsedkyní MNV, pro ni je tahle krabička přeleželého tunového saponátku, tribut mocným, aby dali pokoj, „Tady je pro paní choť ten americký prací prášek, nasypat všecek do trošky horké vody a pleskat rukou, až jsou plné necky pěny, teprve pak přilít všecku vodu najednou...“ „Ale jakpak se vám odvděčíme, pane Jošt, to přece nemůžem chtít zadarmo...“ „Už jsem si pohladil vaše kůzlátko.“ „Tak my vám teda mockrát... a musíte k nám někdy...“

Hlavní třída je tady u nás prohnutý palouk s potůčkem a blatouchy, poslední žlutý domek je ten náš, paní Heymerová se vrátí od dcery až zas na podzim, Jacek odemkl klíčem jak od kostela a po dřevěných schodech nedočkavě do „azylu“ nahoru.

Pokoj měl 22 m², na mosazné posteli pomerančová přikrývka z merinové vlny, tmavá dubová skříň zvící komory a čtyři těžké židle kolem vejčitého stolu, na jeho přehozu jelení říje a další jeleni na závěsu z téže starodávné tkaniny na zdi nad postelí, neuvěřitelná pohovka ve tvaru sedací vany a za oknem svah svítivě zelené trávy prudce k obloze – měsíčně za padesát korun.

Jacek opatrně vyjímal z brašny a rozbaloval, popelníček říjícímu jelenovi do paroží, dvě sklenky do přihrádky skříně k lahvi beaujolais, hrnec a pánev do poličky k vařiči a drnkátko za struny hmatníku, všecky papíry do šachtičky kamínek Musgraves, v náhlé inspiraci přivlekl z dvorku náruč nasekaného jedlového chvojí, škrtl sirkou a v kamínkách se rozhučelo, praskání vyschlého dřeva a sladce čistá vůně opravdového ohně, co to byl čas –

„Ty se do toho tvého – azylu – pomalu odstěhuješ...“, bručela Lenka, ale neměla čas povídat si, nýbrž venku pověšené prádlo a Lenička chtěla rozhodně s ní, zdá se, že jí tatínek stačí už jen třikrát týdně, „A to opravdu musíte tolik studovat do práce?“ ptá se babička znovu, „Technika jde mílovými kroky kupředu –“ řekl Jacek pevně, „a co jsem se naučil před desíti lety –“ „Já vím, tuhle zrovna o tom mluvili v televizi...“, a šla za Lenkami na to prádlo.

Jde to snáz, než se zprvu zdálo a chutě do našeho chystání, jak inventurník procházel Jacek prázdným bytem, nebo spíš jak budoucí dědic bytem dosud nezesnulého, obrazy nechat tady všecy, teploměr šlohnem v Kotexu, stolní lampu do azylu s sebou a polévanou plastiku červeného hrocha ponechat, netahat žádné smetí, jak do kůže faremních krav už na všecy věci vpáleny jen Jackovi viditelné dvě značky, buď S SEBOU, nebo NECHAT – polyesterové košile, barevné rozhalenky, černá kožená kravata, jelenicové sako, černý svetr, dýka zářily neonem S SEBOU do šera vyklízeného bytu, nátečníky, seprané spodky, pletené vesty, deset vánočních kravat od babičky, veškeré sklo a porcelán, doleskla ošlapané pantofle a kabátek na zahrádku popsány černě NECHAT, láhev jugoslávského vinjaku Badel S SEBOU a fíkus NECHAT, v kuchyni snad stovky věcí, o kterých se dovídáme až při závěrečné inventuře, nač jsou proboha tyhle nálevky, mačkátka, skleněné lžičky, sítko, konvičky, tácky a lopatky, technologické zařízení toho provozu, který nás postupně vytlačil do rohu balkónu, přisoudiv nám už jen škvíru pro vřazování výplat, škvíru schránky beze dna.

Tři ženské (kolik vlastně jsme si jich svobodně zvolili) se vracely ze sbírání prádla vzrušeny zážitky z dvorku víc než tenkrát z autovýletu do Krkonoš a téměř udiveny, že jsme dosud doma – na místě je údiv na obou stranách – a dvě z nich neprodleně oživilo ono stálé bublání, syčení, pečení a vary, tu šestnáctihodinovou nákladnou chemii, na jejíchž výchozích pásech vyjíždí pro nás nejčastěji ohřátý kabanos nebo vychladlá topinka s vodovým čajem.

„Proč si bereš pořád tyhle staré ponožky, když ty červené jsi ještě neměl na noze?“

„Proč musíš chodit v tomhle teple zrovna ve svatebních černých semiškách?“

„Proč si nikdy nevezmeš to jelenicové sako?“

Staré ponožky a svatební semišky jsou věci na dotrhání, protože NECHAT, červené ponožky šetřit, protože S SEBOU a jelenicové sako je součást Kufru, stokrát promyšleného do nejjemnějších detailů a dokonale vytištěného jak zavazadlo kosmonauta.

„Táta veme –“ říká dnes poprvé Lenička a za devadesát vteřin už „Já ci dolů –“ a honem zas do babiččiny sukně, po připočtení Lenčiny otázky, co je to cukrářské droždí, a příslušné odpovědi plus přinesení brambor ze sklepa jsme byli dnes vyžadováni celkem šest minut, z toho skutečně potřebováni asi sto vteřin. Za trojího chrupání pak Jacek vybíral ve ztichlé kuchyni vhodný nůž mezi šesti kandidáty a vybraný pak důkladně přezkoušel vrypy do kredence, nůž S SEBOU, kredenc NECHAT.

Z Kotexu teď už beze spěchu pohodlně i po 14.00, do samoobsluhy koupit čtvrtku chleba, láhev mléka a plát ementálu, telnický autobus nám jede až 14.28 a staví za rohem. „Dobrý den, paní Klusáková!“, „Bud’te zdráv, pane Svitáček!“ a ve tři jsme už v azylu doma. Jacek uložil potraviny do poličky a z prázdné aktovky do čekající tmavé skříně z dubu už jen ramínko pro kosmonautovo jelenicové sako, hodinky odepnout a zamknout do té skříně.

S pomerančovou dekou zvolna do travnatého svahu až ke kraji lesa, ze třpytně zelených oblaků korun tmavé blesky kmenů do vysoké trávy, vleže vidět jen polokruh travin do oceánu nebe. A hodinu za hodinou pak u okna, až tráva zešedne a zčerná, z hřebenu noční van věčnosti a svobody, kdy naposled jsme měli čas na hvězdy, přicházím za vámi, jsem zde, váš nový soused, dobrý den, Kasiopeo, bud’ zdráv, Velký voze –

III/11

Velká žlutá obálka, POŠTOVNÉ PAUŠALOVÁNO, dobrého čtvrt kila, zas nějaká kniha, Jacek roztrhl papír a z velké žluté obálky proud desítek různobarevných malých pleskal na stůl, na všech rozmanitými písmy všelijak umístěno vždy jedno:

Zn.: „Žít!“ 63064-v

Snad padesát a dalších padesát zůstalo uvnitř, Jacek hrnul zděšeně tu záplavu do zásuvky svého úředního stolu, zásuvku přirazil a zamkl, hrůza –

Od stolu k oknu a k závěsu od květinového stolku, aspoň jeden hned, Jacek odemkl zásuvku a v krycím rámu obou paží a hrudi roztrhl malou bílou obálku:

Vážený pane!

Četla jsem Váš inzerát v časopise Práce, a protože mám stejné zájmy jako Vy, tak jsem si Vám dovolila napsat.

Je mi 17 let a pracuji jako prodavačka v prodejně Pramen. Budete-li mít zájem se se mnou též seznámit, odepište na adresu:

Milena Klimtová

Rorýsova 28b

Litvínov.

Sedmnáct roků, že se nestydíš, a Jacek zas přirazil zásuvku, hned ji zas otevřel a lačně četl dál:

Vážený příteli,

protože i já hledám seznámení a nový život, dovoluji si představit se Vám.

Jmenuji se Květoslava Možná. Jsem učitelkou v 6.–9. roč. Mám tmavokaštanové vlasy. Jsem 165 cm vysoká pěkné postavy

a slušného zevnějšku. Bude mi 27 let. Zájmy mám všestranné, povahu vážnější, citově založenou.

Adresa:

Květ. Možná

učit. 2. ZDŠ v Pikhartově ul.

Karlovy Vary

Zdraví Kv. Možná

Vážený,

dovoluji si Vám odepsat na Váš insert.

Je mi 31 let jsem rozvedená bez viny střední štíhlé postavy a všestranných zájmů.

Mám 5 letou dcerku hezkou chytrou.

Bydlím v České Třebové kde mám zařízený byt ve vlastní vile a kromě toho vlastním auto.

Odpovídám vaš inzerát rada bych našla hodného tatu k dítěti a sobě hodného manžela silnější menší post. měřím 142 cm

Píši na Váš inzerát za přítelkyni, kterou mám velmi ráda a která o tom nemá tušení.

Je 27 letá úřednice, hezké a inteligentní děvče Má s ním chlapečka Má auto super octavii. Špatně činí, neb se straní veškerého dění, co ji potkal ten zlý osud. Proto bych jí ráda pomohla. Kdyby se Vám snad její klady hodily

Jsem mírné citlivé povahy. Vysoká jsem 165 cm, mám světlé hnědé vlasy, modré oči a upřímné srdce Jistě jste plný ideálů a věříte, že se Vám aspoň některé splní. Já věřím též a pokud Vám to nebude činit velké potíže, odepište mi laskavě na adresu

Nevím, jaké máte bližší požadavky. Mojí zálibou je kultura a příroda. Byla jsem již v mnoha zemích s Čedokem, kde také trochu fotografuji

Nenašel-li jste dosud Vaši partnerku, pište na adresu

že jste též rozvedený. Myslím totiž, že rozvedený muž má lepší předpoklady pro porozumění a přátelství a pak manželství a taky, že dovede vyvarovat nepříjemných zkušeností z min. manželství nebudete litovat a nebudete zklamán Když nás ruka Osudu tak ošidila

Vážený! Jsem úřednice, nar. 1939 a hledám člověka, který nic nezískává snadno a bez námahy a zná i prohry a těžkosti. Eliška Rejčková, Cheb, Obránců míru 1182.

Nemám vůbec zdání, co se odpovídá na inzerát a tím pádem nemám ani zdání, jak se do toho pustit, ale chuť do toho bych měla velikou. Jsem stavařka (4 roč. průmyslovka), tříadvacetiletá štíhlá blondýnka a říkají mi Daďa.

Náhodou mě upoutal Váš dnešní inzerát opravdu bych se chtěla s Vámi seznámit živý zájem o literaturu a kulturu roztočilého malého chlapečka kulturu a přírodu 25 let mám dcerku která nic neví 174 cm za účelem projednání podmínek s dcerkou jeden do druhého vlévat sílu Vážený neznámý přece nejvyšší forma lásky máme společné ŽÍT svobodná veselá 164 cm štíhlé postavy Když umře milovaný člověk kultura a příroda 29 let být muži vším 26 let 167 cm 29 let 159 cm 165 cm aby mne miloval tmavokaštanová 22 let krásné postavy 24 let 166 cm Bydlíme v hájovně 26 let opravdu hezká 167 cm příroda plavovláska 23 let skutečnou lásku 26 let 164 cm štíhlé postavy 33 let 22 roků 28 let 21 27 27 23

„Přijdu dnes později,“ telefonoval Jacek Lence. „Do azylu ne, tady se mi najednou navalila spousta...“

Celkem 114 jen čtenářek *Práce* od 17 do 38 let ochotno prakticky ihned začít nový život s 33letým rozvedeným inženýrem. Po vyřazení balastu rezultuje 22 potenciálně zajímavých případů, 10 do rezervy a zbytek se všemi obálkami zlikvidovat.

Do ohníčku na plechové lopatce přikládal Jacek dopis za dopisem a černé hromádky troudu odnášel spláchnout, vypil silnou kávu, s cigaretou usedl ke své staříčké uranii, vyhotovil 22 žádostí o bližší specifikaci, co nejpodrobněji prosím, a hodil 22 dopisů do schránky.

Do týdne druhá velká žlutá obálka s dalšími 19 nabídkami, 1 z nich do zajímavých, dalšími 2 vylepšit složení rezervy – a 22 odpovědí, 16 z nich hned třetí den, a tedy obratem pošty:

Když jsem už zdálky zahlídla Vaši modrou obálku, mám totiž dírkovanou schránku na dopisy a nechodí mi žádné dopisy

děsně ráda, z toho si ovšem nic nedělejte, já jsem jen strašně ráda, že jste odepsal. To si snad umíte představit, když má člověk radost z něčeho a to mám dnes já. To upřímně, fakt.

a promiňte, prosím, že tak pozdě odpovídám. Není to, prosím, ale je to moje vina. Dopis přišel domů a podle strojopisné obálky maminka usoudila

Jsem děvče celkem normální, snad tak lepší průměr. To je ovšem vlastní konstatování. Mnoho lidí ve škole říká, že prý jsem hezká

Opravdu nevím, odkud mám začít. Chcete, abych Vám sdělila vše písemně sdělitelné, budu se tedy snažit ze všech sil, abych Vám

no, s hlavou (to myslím vlasy) je to už horší. Nosím ji rezatou. To by bylo o hlavě.

Fakultu jsem studovala v Brně, opis diplomu snad není nutný. Bylo by hezké, kdybyste byl náhodou také chemik, ale samozřejmě bud'te ujištěn

a jsem blondýna, spíš ne moc hezká, snad trochu nápadná, se za mnou někdo ohlédne, ale ne snad proto, že bych měla ránu. Moderní tance mě dovedou opravdu vzrušit

Mám ráda, kvete šerík, zejména bílý a zvláště miluji jasmín. Víte, za naší zahradou

sváteční chvíle trávím doma, máme dost velkou vilu. A je to hlavně bridž, který za všech okolností

Miluji slunce a mohli bychom se chodit spolu opalovat zejména v němčině a nemohu odolat – připadáte mi náhle tak blízký – vytukat Vám sem dva příklady ze Zlatého poselství Mathiase Goeritze:

o	r	o	r	o	r	o	r
r	o	r	o	r	o	r	o
o	r	o	r	o	r	o	r
r	o	r	o	r	o	r	o
o	r	o	r	o	r	o	r
r	o	r	o	r	o	r	o
o	r	o	r	o	r	o	r

o	r	o	o	r	o	o	r	o	o	r	o
r		r	r		r	r		r	r		r
o	r	o	o	r	o	o	r	o	o	r	o
r		r	r		r	r		r	r		r
o	r	o	o	r	o	o	r	o	o	r	o
r		r	r		r	r		r	r		r
o	r	o	o	r	o	o	r	o	o	r	o
r		r	r		r	r		r	r		r
o	r	o	o	r	o	o	r	o	o	r	o
r		r	r		r	r		r	r		r
o	r	o	o	r	o	o	r	o	o	r	o

*ráda mám vítr, déšť, arménský koňak, nerada rýži, nudle
a dlouhé přestávky*

*už pět let tukařinu a řeknu Vám, že je to ohromně zajímavý
obor. Nevím, co děláte Vy, ale tukařina*

*a tak jsem se začala učit italsky. Bylo by krásné, kdybyste už
letos v září jel se mnou do Florencie. Všechny formality včetně
dostatku lir by nám oběma ochotně zařídil můj vysoce expo-
novaný bratr*

*i já se zklamala, ale věřte, že život je nádherný. Někdy po-
divný, ale nádherný vždycky. Představte si, že všechen talent,
zkušenost, touhu i sny je možno, je opravdu možné žít. Budu
čekat.*

Jacek psal 19 odpovědí, už s průklepem založil do šanonu „Tady zas Jacek. Ne, Míjo, na spaní už ne, nýbrž naopak – proti spaní... Asi pět tubiček. Jo a jak jsi tenkrát u tebe říkala, že plesnivím, víš, ty bílé flíčky na kůži, no – Říkalas, že bys mi na to mohla napsat nějakou barvičku... Prosím? Tak tedy červenou!“

Nahý Jacek si v koupelně před zrcadlem vtíral do kůže roztok Tinct. Castellani, stačí jen lehounce přejet a moc prý to barví prádlo, však tohle pyžamo NECHAT, uzdravenou kůži S SEBOU a pohlednou, budu se chodit spolu opalovat – přímo z lahvičky si lil na tělo ten červený inkoust a dřel do pokožky, Lenička utíkala hrůzou před příšerně zkrvaveným tátou, babička se křižovala a Jacek se tiše smál, uléhaje vedle žasnoucí Lenky, ani kat by to takhle nesvedl.

III/12

Rozepnutý nový šanzánový plášť dává zahlédnout jelenicovou kůži saka a úzká stužka černé kožené kravaty vyniknout oslnivé bělí nylonové košile, Jacek mlaskl do zrcadla, vyšel zvolna po schodech

na 2. nástupiště ústeckého Hlavního nádraží a přesně 6.20 vyjel rychlíkem R 12 na Prahu.

Místo u okna po směru jízdy, Jacek přelétl titulky novin a hodil je na síťku za hlavou, čokoládové Labe se lesklo z mléčného oparu a mléčný flór přes zelenou kožešinu protějšního břehu, v Lovosicích 6.41 podle jízdního řádu, do Vraňan hodinku posilujícího druhého spánku, ve Vraňanech se Jacek zlehka vzbudil už do plné kondice, cigaretu *Carmen* a z cestovní černé brašny blankytně modrý kroužkový záznamník.

V Praze první dvě akce, listy I. a II.

I. Ing. Jarka Veselá (27), ved. anal. lab. n. p. Tukospol
Absolv. brněnské chem. fakulty
Vášeň: tukařina
Erot: nevykryst.
Ost: tenis před šichtou, stanování
Charakt: zaníc. tukařka
8.02 u příjezdu R 12 POZOR II. už 8.30 Palace 2. posch.

II. Ing. Anna Bromová (37), nám. řed. VÚGMT
Absolv. strojní fak. VŠT Praha
Ráda vítr, déšť, arménský koňak (pozor při obj.!),
nerada rýži, nudle a dlouhé přestávky.
Erot.: ironická. Rozv.
Ost.: rus., angl., něm. Děsně ščetlá
Charakt.: vys. intelekt., velký formát!
Palace 2. posch. POZOR odj. z Hl. nádr. 9.11 R 30

R 12 vjížděl na nádraží Praha-Střed o minutu dříve, už 8.01 a znervóznělý Jacek vystupoval jako poslední, co nejpomaleji perónem, u zábradlí východu menší silná blondýnka s bílou krabičkou (pro všechny povinné to poznávací znamení) stydlivě pod paží,

Jarka Veselá – tukařina – erot. nevykryst. – nerada rýži, nudle – zpět, to je až II., tohle I., Jarka Veselá – tukařina – honem co ještě – 8.30 už zas v Palace –

„Vypadá to, jako byste čekala na mě –“

„Ano, totiž... Dobrý den, já jsem Jarka Veselá...“

Rázem uklidněn jejími neklidnými cviky s tou bílou krabičkou jí Jacek nabídl rámě, hodili krabičku do koše a usmáli se na sebe.

„Vidíte, a já myslel, že se to dělá zahříváním –“ říkal Jacek u mokrého stolu v nádražní samoobsluze.

„Ale kdepak, to by se připálilo! Zkoušela jsem protiproudou extrakci, ale v mezivrstvě bylo biologického sajrajtu k zvracení, vážně, blujno mi z toho bylo a to mi nevadí žvýkat zmrzlou míchu a docela ráda si kousnu syrového vepřového žlučníku –“

„Tak vy jste studovala taky v Brně...“, řekl Jacek nenápadně rychle, odsouvaje netknutý bujón a polykaje honem naprázdno.

„No a moc ráda vzpomínám na brněnský jatky. Tam vám nám jednou přivezli tři kusy uhynulé na slintavku a s kolegou Kousalem jsme si vyřízli napřed okruží –“

„Hrozná škoda, že už musím letět,“ řekl zpocený Jacek, nemoha spolknout už ani lžičku borůvkového kompotu, „ale opravdu už musím...“

„Já jsem moc ráda, že jsem vás poznala. Příště vás vezmu do laboroky, teď si zrovna hraju s kostmi ze sběru a nebýt na nich tolika much –“

„Já teď jedu na čtyři měsíce do Polska a pak vám určitě napíšu!“

„Počkejte, já z vás ještě udělám tukaře!“

„... až na to, že jsem pro vás kapánek přestárlá,“ říkala Ing. Anna Bromová (37, náměstkyně VÚ) v 1. posch. kavárny Palace, pohrávajíc si bílou krabičkou cigaret *Kent Micronite Filter* (kus za korunu, pozor při obj.), „ale první úspěch jsem už zaznamenala.“

„Mohu vás ubezpečit...,“ namáhal se Jacek nad Břvanskou kyselkou.

„Mohl jste se už ve dveřích otočit a zmizet. Ale ubezpečujte, to já ráda...“

„... a máte ráda vítr a déšť a – Já se hrozně rád procházím v dešti.“

„Pane Rudolfe – dva arménské koňáčky. Jestli dovolíte –“

„Zrovna jsem měl totéž na jazyku.“

„Už máme jen pět minut. Přemýšlela jsem o tom, ale nenašla pro vás žádné umístění v Praze.“

„Ani bych si vás netroufl...“

„Absolutně žádné. Perspektivně nula.“

„Nemyslete si prosím, že mi šlo o...“

„Bydlet byste u mne v žádném případě nemohl. Nemohu pro vás absolutně nic udělat. Půjdeme? Pane Rudolfe, platím i pánovu vodu.“

„Půjdeme, pane vrchní! – Ještě dva dvojité arménské koňaky a platím všecko dohromady, i kentky téhleté paní!“

„Ty jsem si náhodou přinesla z domu...“

„Nevadí, můžete se pak s panem Rudolfem šábnout. Jsem ochoten zaplatit vám dále taxík a franko vašich dopisů. Obálky a papíry vypadaly totiž velmi státně.“

„Měli jsme je stejné – Jacku, to už stačí. Jestliže to hrajete, tak tedy výtečně – Ne, máte ještě dvě minuty, neblázněte už... to byla jen filtrace. Myslíte opravdu, že byste mě snesl vedle sebe – s otevřenýma očima?“

„Ano, ale napřed bych vám musel nacpat do úst ručník.“

„Jsem ráda, že jste se hned ve dveřích neotočil a nezmizel...,“ šeptala Jackovi, když vystupoval z její úřední černé limuzíny u Hlavního nádraží, velmi nehezka, ale velmi zajímavá, snědá a štíhlá, oči se jí leskly a její hubené prsty byly horké. Jacek je políbil a vyjel z Prahy rychlíkem R 30 přesně podle jízdního řádu.

*III. Hanička Kohoutková (22), učitelka ZDŠ
Pedagog, institut s výteč. prospěchem*

Vášeň: děti a zvířátka

Erot: nevyvin.

Ost: šeřík, zejm. bílý, zvl. jasmín

Charakt.: mládě, naiv. upřím. hl.

10.34 u příchodu R 30. 192 min. času. Odj. 13.46 R 28

Velikou bílou krabici s bledě modrou mašlí jak mimino držela na peróně pardubického nádraží vysoká (171 cm) dívka světle kaštanových vlasů.

„Vypadá to, jako byste čekala na mě –“

„Ano.“

„Poznal jsem vás podle té krabice.“

„Ano.“

„Půjdeme se trochu projít?“

„Ano.“

Z nádraží k parčíku před chemickou školou a k hlavní třídě, „Nebylo by lepší zahrnout někam stranou?“ řekl Jacek, „Proč?“ opáčila a hlavní třídou k náměstí se Zelenou branou, Pardubic je naštěstí brzy konec a z náměstí schody do velkého parku, na lavičce mezi milenci hradba z okované černé brašny a bílé krabice s mašlí.

„Měli bychom si trochu promluvit, Haničko.“

„Ano, Jacku.“

Na trávníku vyrážely z vrcholku keřů bílé hrozny šeříku, Jacek přešel trávník a ve výskocích lapal po těch květech, Hanička přiběhla na palouček za ním, tleskala, náhle si vyzula lodičky a hop a hop a máme krásnou kytici, zardělá Hanička se smála a Jacek ji chtěl políbit, „I vy jeden!“ trpělivě nastavujíc něžné čelíčko.

„Chutnáš jak slazené kondenzované mlíčko...“

„Jé, to já ráda a nejlepší je nalít na jahody!“

„A co ještě máš ráda?“

„Budeme si tykat hned?“

„Ano.“

„Především mám ráda děti. Proto učím. Děti jsou velice milé. Mám je silně ráda.“

„A pak bílý šerík a jasmín...“

„Mám velice ráda všechny bílé květy, především bílý šerík a zvláště –“

„A zvířátka?“

„Zvířátka mám velmi ráda. Máme doma hodně zvířectva. Máme slepičky, králíčky, kačenky –“

„A maminku?“

„Tatínka a maminku mám ze všeho nejraději.“

„Mohla bys mít ráda ještě i mne?“

„Přece proto jsme se sešli –“

Pohádka máje na štávnatých pardubických lukách, kde si všechno říká o pohlazení a jediná hora široko daleko, hora Kunětická, je zelená bábovka na teplé zelené míse.

Ve vagóně pak Jacek uložil bílou krabici s mašlí do sítě nad sedadlem, Hanička sama upekla pro Jacka ten makový závin, usmívala se pod oknem na peróně, „Jsem tak ráda, že už mám svého chlapce –“ a R 28 vyjel 13.46.

IV. Lída Adalská (25), vdova po hajném

Školy: sotva

Erot.: upřím.

Ost.: bydlí v hájovně

Charakt.:?

14.48 jen z vag. 14 min. NEVYSTUPOVAT! Odj. 15.02

V České Třebové na nástupišti žena s bílou krabicí, Jacek se vykláněl a mával, žena přicházela pod okno – jen 14 min.! – s mírným úsměvem.

„Já jsem Jošt.“

„Já Adalská.“

„Bohužel nemohu vystoupit, protože musím –“

„To nevadí. Chtěla jsem vás jen vidět.“

„Velice mě to mrzí, ale za pár minut –“

„To stačí. Už nic neříkejte, prosím.“

Vzhlížela vzhůru k oknu a mlčky se usmívala, krásná žena na vrcholu sil, kolem proud přestupujících na Ostravu, Krnov a Žilinu, vráželi do ní, ale vytrvala důstojně na svém místě všech těch čtrnáct minut jednu po druhé jak vryta do kamene perónu, a konečně už pískání, „Paní Adalská, příště přijedu určitě na delší dobu...“

„Bylo to od vás opravdu milé. Přijměte ode mne –“ a podávala Jackovi svou bílou krabici, vlak se už rozjížděl, „– to jsem muži dávala na cestu.“

„Paní Lído, já... Děkuji vám moc a určitě –“

„Já děkuji vám.“

R 28 pokračoval lukami a lesy v cestě na východ, v Lídině krabici chléb, maso, sůl a velké suché jablko v bělostném ubrousku, Jacek se kousal do rtů, co ještě proboha chceš, a s hrůzou otvíral modrý kroužkový záznamník.

V. Tánička Rambousková (20), mzd. účetní tírny lnu

Ekon. šk. s mat.

Vášeň: Tánička Rambousková

Erot.: dívč. romány

Ost.: děs. chaos

Charakt: fant. ctižád. spratek

15.23 u příj. R 28. 115 min. Odj. 17.18 R 8

„... a odejdeme odtud spolu navždy. Nějaký čas v Praze a pak do světa –“ Tánička kráčela tančivě daleko před Jackem a jen chvílemi se za ním letmo obrátila, hned z nástupiště svitavského nádraží musel kromě své brašny nést i její obrovskou prázdnou bílou krabici,

patrnou snad tryskáčům z desítikilometrové výše, „znám muže už příliš –“ tvrdila u jednoho rohu nádražní budovy, „nikdy mne žádný nedostal a teď už nedostane –“ u druhého.

„To ovšem značně problematizuje naši další korespondenci,“ řekl Jacek.

„Ale právě naopak, vy se do mě zamilujete a já si s vámi budu pohrávat a to vás bude právě nejvíc přitahovat!“

„Kolik je ti doopravdy roků, Táničko? Ukaž mi legitimaci!“

„A co na tom, když třeba osmnáct? Copak záleží –“

„V dopise jsi psala dvacet.“

„Drobná lest, abych vás neodradila hned zpočátku. Příště bych se chtěla sejít v Praze, nebo aspoň v České Třebové. Jaký máte vůz?“

„Osmnáctiválcový bílý cadillac s vlekem.“

„Tak proč jste přijel vlakem?“

„Vybuchl mi levý karburátor a musím čekat na mechanika z Washingtonu. Nechtějí mu dát pas.“

„Chtěla bych mít svůj pas...“

„Pro mou ženu ho vystaví osobně ministr zahraničí.“

„Proč jste se rozvedl – ach, to je přece banální otázka! Bylo vám těсно, toužil jste po prostoru, vzduchu, moři, dálkách... a ženách. Manželka vám byla lhostejná brzy po svatbě, jen kvůli dítěti jste udržoval zdání šťastného manželství, až jednoho dne vkročila do vaší cesty žena jak paprsek světla do temnot a smutnému rytíři se otevřel sad zpívajících růží... Pojd'te si sednout na nádraží, já miluju koleje a ten kouř... Budeme mít krásnou lásku.“

Tániččina bílá krabice se nevešla do sít'ky nad sedadlem, Jacek ji opatrně položil vedle sebe a vyklonil se naposledy z okna.

„Vidíte –“ šeptala Tánička pod ním na peróně, „ale vy vůbec nevidíte, jak je život krásný, ukrutáncky krásný –“ a R 8 vyjel ze Svitav v 17.20 s dvouminutovým zpožděním proti jízdnímu řádu.

VI. Dr. Mojmíra Stratilová (29), překladatelka
Filosof, fak., rok v Paříži
Dl. věty bez čárek a obs.
Plápol, ducha bez těla, čirá abstrakce
Charakt.: křeh. subt. éteric. nehmot. víla
18.35 u nádr. hodin

Do 18.50 se u nádr. hodin vystřídalo šest žen a jedna po druhé odcházely zavěšeny, v 18.52 se přihnala sedmá, fantasticky rozcuhaná a přímo k Jackovi, který už pololeže na zdi klímal s brašnou mezi nohama, už vybrakován a prázdný jak ty bílé krabice jedoucí rychlíky na východ, „Že vy jste tenhleten, no – Jacek? Tak buďte blažen a ahoj! Poslyšte, neměl vy jste držet v pravé ruce srolovaný magazín? Cože – já a bílou krabici? Ha-ha, no to se vám povedlo! Mám příšernej hlad, a jestli nemáte peníze, půjdem na večeři k jednom blboučkým manželům, kterých si ale vůbec nemusíte všímat... Vy máte? A chcete je do mě investovat?“ Abstrahovaný Jacek už jen apaticky přikyvoval.

Dvě vodky, dvě vejce s křenem, dvě rumfordské polévky, dvakrát moravský šíp pálený slovignacem a dvě lahvičky frankovky, „Ještě?“

Dvakrát ledvina v síťce, dvakrát kapr po mlynářsku a dvě lahvičky tramínu, „Ještě?“

Dvakrát smažený ementál a zmožený Jacek to vzdal, už moc dlouhý den a ráno chceme v půl šesté vstávat, ještě dva dvojité koňaky, „Arménské a k tomu dvakrát kosti ze sběru –“ objednával Jacek u Mojmíry a vrchního prosil o byt se stravou v Praze, pokud možno v hájovně, pak náhle jakési auto a na zadním sedadle sklapl jak zavírací nůž.

Strašný hřmot jak tanku na šrotišti, obludně krásný budík z doby císařství nařízen na půl šestou, na zemi spala žena v teplákách a Jacek ji překročil, stěny do výše prsou obloženy knihami, nad nimi po všech čtyřech zdech souvislý pruh reprodukcí impresionistů

(skutečnost je tu převedena do barevných skvrn) bez rámců, dokonce i bílé okraje odstříhány a všechny obrazy jásaly spolu a nad tím na podstropní liště přehlídka prázdných lahví, „Ahoj, vílo, a děkan!“ vyklepal Jacek na arch čníci z psacího stroje pod jakési francouzské verše a utíkal ze schodů, domovní dveře zamčeny, vrazil na dvorek, hop na popelnici a šup přes plot, vůně kropeného asfaltu a za ním šeřík v plném květu, z křoví čouhaly čtyři nohy a Jacek poskakoval stříženými anglickými trávníky, náhle povědomý obrovský platan a za ním růžový paláček, v sedmnácti za touhle lavičkou poprvé s paní Sbíralovou z Medláněk, druhý okruh spirály právě odstartován –

Ve vlaku R 21 se od 6.38 do 10.53 dorůžova vyspat, brzdění na trati už netřeba, v Praze pečené jehněčí se špenátem a velkopopovického kozla, 13.59 nám jede R 55, vzhůru podél proudu jarní řeky a nač tak brzo domů, copak ještě na jídelním lístku:

VII. Tina Vlachová (27), povolání?

Adresa zřejmě krycí.

Ty nejkrat. dopisy, techn. věcná

Erot.: foto v plavkách, jak od Modigli.

Charakt.: ? POZOR!

Autob. ČSAD z Ústí 16.00, zast. Bohosudov lanovka 16.31.

63 min. Odj. 17.34, příj. Ústí 18.05 a jakoby od berlín. R 151

Na zastávce Bohosudov lanovka kouřila nenuceně na patníku zlatopomerančová Tina de Modigliani, „Vypadá to, jako byste čekala na mě –“, bez bílé krabice, typ, který se nedá neoslovit a takový typ, s nímž za půl hodiny jak po dvouleté známosti, „... a pak mi zakázali Prahu. Ale mně je tady dobře i jako servírce. Mně je dobře všude.“

„Myslel jsem, že mi tajíš skutečnou adresu...“

„Jsem tam už tři měsíce –“ a ukázala bradou k průseku lanovky, v prudké vůni vybíhaly číslované kovové sloupky lesem pod vrchol

Supí hory, před půl tisíciletím sem prý dojížděl hřešit arcibiskup Jan, pak přijdou louky a dál nahoru sráz hory Kněžiště, na vrcholku chata Komáří vížka a ve špičce vížky Tinin pokojík.

„Vezmeš mě tam někdy... brzo...“

„Prostě přijď.“

„Urazil jsem osm set kilometrů, abych tě našel... A ze svého azylu mám k tobě lesem hodinu pěšky.“

Autobus zpátky už vjížděl do zatačky, „Přijď, kdy chceš –“ zašeptala Tina de Modigliani, „– ale pokaždé musíš předem zavolat!“

Odj. 17.34, příj. Ústí 18.05 a jakoby od berlín. R 151 tramvají č. 5 do Všebořic, už při otvírání dveří Leniččin hlásek „Táto –“ a Lenka jde s úsměvem vstříc, „Že jsi zas zapomněl ten bílý plyš –“

III/13

„A nepude táta pyč –“ a stát u ní, až usne, za pár roků se už bude chodit domů jen najíst a vyspat, tatínek hoteliér a plátce, nic jiného už pak ostatně ani nesvede a bude nudit tu dychtivou dívku elektronického věku stárnoucí muž, který nikdy ničeho nedosáhl a sám nežil, jen to ti mohu poradit, dcero, abys otce nenásledovala, umění odejít včas, ale když nás tady uvázali, zápěstí zkrvavena ostrým silonem a paže marným cukáním slábnou, postrojem usmýkán do důchodu a k smrti člověka, který kdysi mohl žít, leč nesebrav k tomu potřebnou kuráž, začal umírat ve třiatřiceti na kříži vlastní konstrukce.

Vyčistit všechny boty v předsíni a vykoupat se v horké vodě, „Ty ještě nejdeš spát, Lenko?“

„Kdepak, vždyť je čtvrtek!“

„Mám ti s něčím pomoci?“

„Jen jdi spát, máš toho po cestě jistě dost.“

Jdi spát po cestě a před cestou se musíš vyspat, zbytek času se po nocích žehlí, zašívá nebo koupe, ve dne se nevidíme a když, tak

k novému jen ověření našeho si překážení, co z Tebe zbylo, má lásko –

„Pijede dneska táta?“

„Ale už přece přijel večer... Tak šup do kalhotek!“

„Táta dá kalhotky!“

„Psst – táta ještě spinká a nesmíme...“

„Ci vidět tátu! –“

A Jacek lezl z postele, miláckové moji, a natahoval Leničce punčochové kalhotky, hrála si a mazlila se, koketovala, ukázala pupík a zas táá-ko-véhle pusinky, nic se tak nelíbá jako tahle moje maličká, „Táto, pod’ se mnou do škojky!“ „Tatínek musí ještě spinkat!“, ještě padesát minut a podruhé se probudit do hrůzy opouštění –

V zářivém červnovém ránu tatínek s maminkou přes trávník a holčička mezi nimi letí andělíčka, Lenčin šťastný smích a její vlasy ve větru, „My ještě umíme utíkat, Jacku – až k mřížové bráně ústavu pro odkládání dětí.“

„Až budeš zas malej, táto, a já už vejiká, nebudu tě dávat do škojky!“

„A kam mě dáš přes den, zlatunko?“

„Vemu tě za lučičku a vemu tě k lybníčku a do kina a na houpáčky –“

„Tak mi dej ručičku a jdem na to –“ „Ale, Jacku, co šichta? –“, už jich pár padlo na experimenty, tak dnešní na tenhle negativní, nutno malé i sobě demonstrovat, že by nás to oba brzo omrzelo, Jacek vzal Leničku za ručičku a systematicky do té iluzorní dětské představičky, napřed tedy k rybníku, trhat kytičky a koupat nožičky, červnový rybník ráno ovšem sám o sobě – no tak zatím neomrzelo, ale dál, v deset do kina na stupidní filmek, v němž chlapeček s holčičkou pedagogicky moralizují, přerodí cizího tátu-opilce, Leniččinými mluvenými titulky však z toho ohromná story, napůl groteska a napůl mýtus, experiment ztroskotál a dojatý Jacek houpal svou holčičku v lodce už za šestou korunu, „Polet’ se mnou, táto, do nebičta –“

Před branou Lenčina podniku čeká ještě jeden mladík s motorkou, kdypak naposledy jsme tady takhle stáli a tak nedočkavě, v proudu vycházejících žen je Lenka pořád nejhezčí a rodinka se za ruce šťastně vede domů.

Zalít záhony jahod, nač kupovat cizí od paní ozbrojencové z Řitína, všichni tři se spolu na trávě položíme slunci a z každé strany voní vlasy jedné milované, na své zemi, ODKUD PŘICHÁZÍME, naše dcera spí do krásy a za zdí se sejeme s naší touhou v řádu, KDO JSME, já a moje žena – polonahý Jacek se s cigaretou vyklonil z okna a zhluboka vydechoval dým, vzdušnou čarou přímo naproti zhluboka vydechoval dým, rovněž vykloněn z okna, stejně polonahý Trošt a za ním táž matná zář lampičky umístěné shodně jak táž naše nad postelemi.

„Tak jsem včera potopil německý parník,“ líčil nadšený Vítěnka při sobotním sechzig-vierzig mezinárodní srážku říčních lodí na hranici v Hřensku, my leželi na zahrádce za domem, KAM PADÁME, včera odpoledne odletěla Míja do Tunisu.

Pan Štefáček z režného skladu přinesl ukázat hračičku pro pány, jakoby miniaturní televizorek, ale otáčením knoflíku barevné obrázky filmových Afrodit, „Moje Věrka je lepší –“ řekl přesvědčeně Petřík Hurt a v jeho hlase přesvědčivě tolik sytého štěstí.

Na hrbatém blátě nádvoří se vznešeně zakymácela velká černá limuzína s brněnským číslem a z přidržovaných dvířek majestátně vyplul sám náměstek generálního Franta Dočekal (direktor Kotexu se náhle zmenšil a oba náměstkové se skoro ztráceli), v čele ředitelny se královsky tlustý dvorní maršálek ovíval jedním z oněch dvou souprav kapesníků, které my tady čtvrtroku cizelovali jak šperky, jednu pro národní expozici na Světové výstavě v Montrealu, druhou pro šacha Íránu.

Jacek Výsostí pochválen a vyzvednut a posměšně se ušklíbal, nech si to, jediný možný začátek kariéry je odtud zmizet, jak ty právě dobře víš – bezvýznamný plánovač Franta Dočekal tady před lety onemocněl

na průdušky, „ústeckou nemoc“, a lékaři doporučili zdravější kraj, jako je třeba Brněnsko, tady v nezdravém Ústí zanechal Franta mizerný byt s protivnou ženou a kulhavým zlomyslným spratkem, tam vyženil vilu s hezkou doktorkou a šel rychle nahoru, závratná kariéra na zánětu průdušek, co takhle inhalovat chlorovodík –

Na náměstí na sloupu nový barevný plakát, Candy v bílém smokinku po TRIUMFÁLNÍM JUGOSLÁVSKÉM TURNÉ, tenhle zas díky kradené rtuti a reznému plátnu, nebýt jejich nehod měli bychom dodnes laboranta Klecandu a úředníčka Dočekala v Kotexu. A zamindrákovaný Vítěnka se rozžil, až když ho Míja v hádce bodla nůžkami a poskytla tak důvod ke startu úspěšného Balvínovic zlepšováku, až pijáctvím první a nevěrou druhé ženy, až dvěma neštěstími došel Petřík Hurt štěstí se svou Věrkou, krachy vymrštění vzhůru –

Flagelantský sobotní rituál pořádku do nejvyšších obrátek, Lenka pět věcí současně a uštváním už šedá, „Kdybys aspoň nepřekážel –“

28 letá hezká intel. úř. se zájmem o kulturu a přírodu a vl. zař. bytem I. kat., nech toho pudinku, který stejně zas nesníme a pojď mě radši bodnout nůžkami, oběma se nám tím nesmírně ulehčí, nekupuj mi nové košile, které nechci nosit, a kup si bednu levného gruzínského koňaku, který máš tak ráda a pozvi si přítelkyně a přátele, které si pozvat zbytečně netroufáš, poskytni důvod, přiveď si na noc někoho, koho bys chtěla mít, zanedbávej mě, zpíjej se, nasad' mi parohy, bij mě, pomátni se, opusť mě nebo mě vyhod', a miluješ-li mě dosud, tedy z lásky zaviň, co já musím spáchat, CHCI, ABY TO BYLO PROTI MÉ VŮLI, neschopnost ukončit, změnit, začít a zběsilá touha po konci, změně, začátku, vše činíme pro změnu kromě změny samé a už jen krach nás může zvednout nahoru, shod'te už někdo bombu, žízníme po sladkosti biče nezbytí, hod' aspoň prskavku, ať tě už mohu začít škrtit, VŠE UŽ JSEM NACHYSTAL A ČEKÁM JEN SIGNÁL, na katapultu se již dotahují poslední šrouby a ladí směřování letu, už vsedám do létacího křesla, jehož Odstartování provede kapitán krach – poslat pro něho auto se šoférem.

Druhý poločas

*Ráj je všude a vede k němu každá cesta,
sledujeme-li ji dostatečně dlouho.*
— HENRY MILLER

IV VSTUPY

IV/14

Řidič prudce přibrzdil a zahnul doleva, pérování velké limuzíny se rozvlnilo, otevřenou mřížovou branou vjeli do parku, Jacek pustil teplé prsty Anny Bromové a zámecký písek zabubnoval na dno vozu.

Pod okny se táhla alej šedých soch světců a na kurtu za ní hrál snědý mladík jen v bílých šortkách tenis s roztomilou černoškou, „Teď backhand, kuk –“ volal na ni se smíchem a míček prolétl kolem zlatých šípů trčících z těla svatého Šebestiána.

Za čtyřmetrovými skleněnými dveřmi běžel rudý běhoun po mramorových schodech do prvního patra a na bílém ubruse hájek lahví, „Vem si campari,“ radila Anna Jackovi šeptem, „a honem ten červený kaviár, než ti ho sežerou –“, a cestou ke stolu Jacek představen třiadvaceti veličinám, z nichž příjezd každé jednotlivé do Kotexu by si vynutil přerušit provoz a hnát celé směny na úklid a výzdobu.

Mladý tenista se dostavil k obědu přesně v jednu v dokonalém obleku z tmavošedého přírodního hedvábí, při nalévání aperitivu zavrtěl hlavou, že ne, a přátelsky se na Jacka usmál:

„Fyzik?“

„Chemik,“ řekl Jacek s přátelským úsměvem.

„Izotopy?“

„Bavlna.“

„Promiňte prosím,“ řekl mladík (Jacek jako by proň právě zemřel), a zatímco servírka roznášela svíčkovou (opravdovou svíčkovou na skutečné smetaně) a nalévala mělnickou sv. Ludmilu,

mladík mlčky, pečlivě a rychle poobědval bujón se syrovým vejcem, studenou uzenou makrelu s třemi mrkvemi a půllitr horkého mléka („Je na proteinové dietě –“ šeptala Anna, nakládajíc Jackovi na talíř další porci knedlíku esterházy pracovaného se slaninou, vařeného v ubrousku, sypaného osmaženou houskou, sekanou petrželí a politého máslem), pohlédl na hodinky a okamžitě odešel („Teď bude devadesát minut spát – chce si udržet plnou výkonnost ještě padesát let...“ „A kdo to vlastně je?“ „Atomový fyzik. Vynikající.“ „Ne, už mi nedávej knedlík.“)

Jacek kráčel pěšinkou mezi lískami za Annou k zarostlé zdi, Anna se o ni opřela zády a přitáhla si ho k sobě, „Miluji tě, protože nezavřels při líbání oči...“, a stoupla si na kámen, aby mu byla blíž. Zpoza obrovitého kmenu vprostřed snad půlkilometrového posečeného trávníku se vynořila černorudá postava, podivně poskakující a trhající pažemi i hlavou mířila přímo k milencům, náhle provedla sadu kotrmelců a zas v tom bláznivém rytmu přímo sem, „Anci –“ zašeptal Jacek stísněně, „něco sem leze...“ „Ale to je přece Jozífek... no ten atomista.“

Atomista Jozífek v černých tepláčkách s červenými náplety tančil letkis trávníkem a luskal si k tomu prsty, když dorazil ke zdi, pohlédl na hodinky a klusem zpátky a zmizel v lískách.

„Šašek,“ ulevil si Jacek.

„Ani moc ne. Udělal pár ohromných termonukleárních fíglů.“

„Ale ty se přece dají dělat jen v Rusku nebo Americe...“

„Z Ameriky zrovna přilítl a teď bude zas půl roku v Dubně.“

„Vážně je tak dobřej?“

„Je.“

„Sakra, kolik je tomu klukovi vlastně roků?“

„Třiatřicet.“

„Au... V tom věku se má něco udělat. Nebo zemřít.“

V salónech a sálech Domu Akademie nábytek jak v muzeu a Anna vysvětlovala Jackovi, co je empír, rokoko a barok, „... ale to všechno

je haraburdí proti jedné florentské truhle ve Žlutém salónku, pojd' –“ Žlutý salónek by stačil na slušné bělidlo i s kotlem na tlakovou vyvážku přaden, u zadní stěny dva kulečnickové stoly, normální kavárenský a velký mistrovský, mezi nimi na pozadí zlatého brokátu Jozífek v pruhovaném tričku a texaskách dělal střídavě na obou karamboly (Anna táhla Jacka kamsi pod okno), na kavárenském silnými údery tága prudké lítání jednotlivých koulí po celé ploše, na mistrovském jemnými pichy posouvání všech tří koulí stále pohromadě těsně podél využívaného mantinelu, tak se hraje ve venkovské hospodě a tak na šampionátu, pokaždé karambol, Jozífek jich ani nevyčkával, vyslal kouli na jednom stole a hned vysílal další na druhém, za jeho zády pokaždé karambol, „Podívej se na to kování –“ říkala Anna už vkleče a zbožně se dotýkala středověkých obručí a rýglů.

„Pane kolego,“ řekl Jozífek, shýbaje se nad malým stolem, „existuje už celulóza s uhlíkem C 14?“

„Myslím, že... už se na něčem takovém pracuje...“

Třesk koulí na malém stole a karambol, „Promiňte prosím, do pěti minut dohraji třístovku a uvolním oba stoly.“ Jemný pich na velkém, za Jozífkovými zády provedly koule karambol a zaujaly pozici pro další.

„Ale ty se vůbec nedíváš –“ řekla Anna a vstala.

„Ale ne, je to moc krásný –“ říkal Jacek, leza kolem truhly po kolenou.

V aleji světců se rozsvítily kované lucerny a Anna vedla Jacka dál, za štíhlými jalovci se zaleskla vodní plocha jak za cypřiši, „To je jak večer u moře...“, šeptal, „Pojedeme spolu k moři...“, šeptala. Na průčelí zámku zela tmavá okna, jen v klubovně televizní míhání, v jídelně zář lustrů a v nejvyšším poschodí v okně stolní lampa, „Ale ovšem,“ řekla Anna, „to je jeho pokoj. Chtěla bych žít znovu od třiatřiceti –“

Jacek hladil hlavu na svém rameni a náhle jemné píchnutí, namatal Anninu vlásenku, přejel po ní prsty a pak ji vytáhl, „Dej mi ji,

Anci – budu ji nosit v náprsní tašce...“ „A dáš mi za ni ještě...“, a Jacek dal, dostal, dostával a dával v tom darovaném zámeckém parku.

V berlínském rychlíku pak pečlivě vetkl Anninu vlásenku do svého špinavého prádla v brašně tak, aby ji Lenka musela vzít do ruky, a mlčky hleděl na řeku podél trati, za Lovosicemi se zdvihají kadeřavé kopce Středohoří, Varhošť, pak Ostrý, pak termální plovárna, pak zdymadla a hrad Střekov, Němci mu říkají Schreckenstein, nemá to znamenat nějakou hrůzu, až naposledy tohle půjde za oknem po sobě v opačném sledu –

„To jsi hodný, žes mi sem připíchl mou vlásenku,“ řekla Lenka nad rozevřenou černou brašnou, „nedostanou se teď koupit a Lenička jich potřebuje stále víc. Ale na ten bílý plyš jsi zase zapomněl...“

„Zítra jedu do Brna a prosím te dvě bílé košile do brašny a žádnou svačinu.“

R 30 dostal povolení k odjezdu z pražského Hlavního nádraží o jedenáct minut později, ale v rovinách za Kolínem podal krásný výkon a dorazil do Pardubic přesně 10.34, na sluníčku u zábradlí se usmívala Hanička Kohoutková, otřela si pravou dlaň o sukni a vykročila vstříc, 192 min. času.

„Bylas hodná celý týden?“

„Byla, na mou duši.“

„Nezlobilas zase tatínka?“

„Ano. V úterý jsem místo německých slovíček lelkovala z okna, a když mě pak zkoušel, neuměla jsem druhou osobu množného čísla.“

„Jak je druhá osoba množného čísla?“

„Ihr habet nebo habt, ihr seid, ihr lernet nebo lernt.“

„Dobře. A proč jsi v úterý lelkovala z okna?“

„Těšila jsem se na tebe.“

Za líným Labem se nad zlátnoucí pšenicí tetelil plynově modrý žár a do úvozu křičely rudé máky, Hanička si strčila jeden do pusy,

založila si pěstičky do pasu, zatáhla břicho a: „Že teď vypadám jako Carmen od Bizeta?“

„Ani trochu, ty jehně. Pro tebe je spíš tahle chrpa...“

„To mě trochu mrzí. Chtěla bych být jako Carmen a prudce tančit v nějaké špatné šenkovně na stole jako ona.“

„Měl bych o tebe strach a žárlil bych na ty stolovnický.“

„Však se neboj, mě by to stejně netěšilo! To já jen tak říkám. Já nejradši mazurku. Muselo to být krásné být polskou šlechticnou!“

„Tohle taky říkáš dětem ve škole?“

„Kdepak, to bych tomu dala! Tehdy byl veliký útisk lidu a družstevníci museli vléci dřevěné pluhy i s rodinou.“

„Dobře.“

„Zatímco velcí držitelé půdy a později městští výrobci šli z radovánek do radovánek. V tomto případě bych se chtěla jmenovat Jadwiga.“

„A já Tadeusz.“

„Jé, to bychom ti doma říkali Tadeášku jako panu Kutilovi z Rosic! To ne, já jsem pro tebe už dávno vymyslela jméno – Jastrun!“

„Kdy dávno?“

„Ještě jako děvče, ještě než jsem tě poznala...“, a rozběhla se do trávy, Jacek za ní, honili se a skotačili až do udýchání, pak usedli do vyhrátých stébel, Hanička trhala květiny a uvila dva věnce, větší dala Jackovi na hlavu a korunovaný Jacek nahlížel do jízdního řádu, Mojmíra dnes nemůže a na cestování dnes horko, vždyť teď už na tom nezáleží a průsvih by byl požehnáním, a utratil s Haničkou 242 minut a vyjel R 7 ve 14.36 zpátky na Prahu.

Teď už na tom nezáleží a pohroma by byla spása, Jacek se vracel obvyklým rychlíkem do Ústí z Brna, do něhož nedojel, však v Kotexu už teď spolknou všecko a důvěra v Jacka nyní bezmezná, direktor s náměstký tenkrát volali závodní stráž na dopraváka, který jim přišel blouznivě zvěstovat, že na naší vlečce stojí náš vagón etylacetátu, přesvědčení, že dopravák je už zas zpit pod obraz, ale

ten vagón tam stál a další dva už z Brna potvrzeny, takové jezero etylacetátu nespotřebuje Kotex za pět let a skladovat se to nedá, tož se to vyhandluje s Chemopharmou za střešní krytinu, kyslík a tři sta porcelánových hrníčků pro závodní jídelnu, místo potřebného krachu nežádoucí rozkvět, Jacek ustaraně vyhlížel z vlaku na Labe, dnes se vracíme z cesty o den dříve, však příště zas o den později, Lenku už nic nepřekvapí, a tedy nutno sáhnout po větším kalibru, sama mě k tomu nutíš, má lásko –

*Milý,
dnes večer prší, chtěla bych letět vedle Tebe a dívat se s Tebou na déšť*

od Anny nebo od Tiny

Čekám Tě určitě 21 hod. Mám něco. Zaříd' si to doma, abys mohl zůstat do rána

nebo nejlépe obojí, rozhodl Jacek v berlínském rychlíku ve stanici Lovosice a vsunul oba dopisy do špinavého prádla ve své brašně tak, aby je Lenka musela vzít do ruky, svět po nás křičí a doma pořád všechno při starém, kolik chceme spotřebovat roků, abychom vyšli vstříc tomu křiku, jak dlouho bez odpovědi vydrží ten křik –

„O smutným pincovi!“ přála si Lenička pohádku a Jacek nervózně postával nad její postýlkou, co že Lenka dneska nejde do brašny –

„... a byl moc smutnej, plotože pojád jezdil vláčkem...“

„... pořád, pořřř-řád...“

„... a v tom tunelu byla tá a z lesa dupy-dupy-dup a pišel žubl...“

„... zubr, zlatunko moje, ty říkáš žubl, zu-brr...“

„... tákhle vééliká chlupatá kláva a žek, pincu, tady máš tu pinceznu a už neplakej a pinc udělal bum! A už nebyla v tunelu tá a pincezna dala pincovi táá-ko-vouhle pusu –“

„– táá-ko-vouhle. A teď už spinkej, zlatunko.“

„A nepude táta pyč –“

„Co to tady máš...“, řekla Lenka za dveřmi. „Nějaké dopisy...“

Jacek čekal v příšeří dětského pokoje, Leniččinu pěstičku v dlani a bez dechu, a pinc udělal bum! A už nebyla v tunelu t'a –

„No to je dobrý – čím to je?“ říkala Lenka za dveřmi.

„Ále – jednoho toho, kámoše.“

„To vidím, že ne tvoje.“

„Co vidíš?“ říkal z šera Jacek ozářené skleněné výplni dveří.

„Sotva bys mi to sem asi takhle pitomě narařil. *Dívat se s Tebou na déšť*, ale když je déšť, Jacku, tak začneš zívát, stáhneš roletu a usneš, kde zrovna stojíš –“

„Hh – a co vidíš z toho druhého?“

„On je tady ještě jeden? – S kolika si to ten kámoš píše?“

„Počkej... se sedmi.“

„A to ho jako baví?“

„Ohromně!“

„Dnes hýřím,“ volala Mojmíra stojící u pultu v bufetu brněnského Hlavního nádraží, z celofánového sáčku si nasypala do úst zbytek smažených brambůrek, dopila pivo a zmačkaný celofán strčila Jackovi do kapsičky jak kapesníček, „po necelých sedmi měsících mi už poslali honorář! Jdem.“

V bufetu Petrov dvakrát opečenou moravskou klobásu jen tak, jedli ji rukama a Jacek svíral nohama svou černou brašnu, „Dnes hýřím, poslali mi honorář!“ volala Mojmíra přes dva pulty na mladíka v tmavých brýlích s bílou obroučkou, „Koupíš mi pivo?“ volal mladík, „Tak sem dones tři!“ a dostal na ně pětikorunu, zbytek na tramvaj.

Do mléčného baru na náměstí Svobody došli s pihovatou posluchačkou archeologie z Nízkých Tater a Mojmíra zaplatila čtyři jahodové koktajly, „Brala jsem za překlad!“ volala přecházejíc

náměstí za motocyklistou v kožených kalhotách na kšandách, jezdec přidal plyn, objel náměstí a přidržel všem dveře jídelny v domě U čtyř mamlasů, při gulášové polévce se přidal vousatý pracovník rozhlasu a všech šest pak vešlo k Šlechtičnám, u dlouhého stolu sedělo čtrnáct lidí tiše hovoříce, v jejich středu jak kněz hladil básník Oldřich Mikulášek obrubu sklenky bílého vína, „Zrovna jsme slyšeli, že dneska hýříš,“ řekla Mojžíře krásná zlatovláska po jeho pravici, „Brala jsem za tu španělskou povídku,“ přisvědčila Mojžíra šťastně a poručila dvě pistole mikulovského sauvignonu, k rybárně na Jakubském náměstí vyrazil už průvod jedenácti lidí, v čele motocyklista v kožených kalhotách a poslední Jacek s Mojžírou a svou velkou černou brašnou, u obchodu s kravatami k nim přistoupil(a) mánička, „Kluci ve Slávii říkali, že jsi brala za to Katovo odpoledne –“

„Na –“ řekla Mojžíra, strkajíc máničce do nastavené dlaně zmačkanou tříkorunu, a mánička se zařadil(a), od svatého Jakuba vykulhala šedovlasá paní o berlích, „Já dnes brala –“ volala na ni Mojžíra, „Už jsem slyšela,“ radovala se stařenka, „za překlad toho Alvaréza!“ a belhala se za nimi, v pasáži Typosu močil na mříž chlápek v černém nepromokavém klobouku, „Vítku,“ volala naň Mojžíra, „já dnes –“ „Vím,“ zahučel a zařadil se, u portálu Místodržitelství stál Pavel Vrbka s kamerou Admirou na krku, „Mojžíra dnes brala –“ zavolal na něho Jacek, „Vidím,“ řekl Pavel Vrbka už zařazen a v M-klubu nás bylo ke třiceti.

„Deset dní jsem na tom dřela do noci jak mezek,“ volala Mojžíra, koulejíc popelnici po schodech na Zelný trh, „jak s poezií jsem si s tím hrála, jak s lyrikou a vydělala jsem si sto osmdesát korun, však jsem si už našla místo v mlékárně, vyvařeným uhlířským lopatiskem budu házet máslo, pětapadesát korun za šichtu a housky si budu nosit z domu...“

„Slyšeli jsme, že sháníš v Brně flek,“ supěl přitom muž v nepromokavém klobouku, klusaje vedle Jacka po kočičích hlavách z kopce za Mojžírou, „Rád bych něco –“ odsupěl Jacek, odrážaje

kolenem házející se cestovní brašnu, „Vzali bychom tě do redakce Technických novostí –“ „Já ale –“ „Všecko víme a už jsem poslal návrh –“, chopili se spolu popelnice každý z jedné strany, rozhoupali ji a přehodili přes obrubeň kašny, voda se v ní nekonala, a tak Jacek vstoupil do kašny a šplhal vzhůru po snad barokní skalce, Zelný trh se překotil, světla nahoře a dole tma, „Bud' zdrávo, Brno –“ zvolal Jacek a rozpřáhl paže jak papež při *Urbi et orbi* za jáсотu padesáti hrdel.

Do okna nahlížela kvetoucí lípa a kolem zdí souvislý pruh impresionistů, na klíční kosti chlupatá noha v červené ponožce, půl sedmé ráno, Jacek vydoloval svou černou brašnu zpod zlatovlasé zbožňovatelky Mistra Oldřicha a políbil ji na pootevřená ústa, Mojmíra domů zřejmě dosud nedorazila, na dvorek na popelnici a šup přes plot, přes asfalt a přes park naproti domů, starouškové ještě spali, tatínek měl v knihovně za *Hrabětem Monte Christo po deseti letech* ukryt sáček černého rybízu v čokoládě, Jacek jej slupl a upadl na své chlapecké lůžko.

Do okna nahlížel obrovský strom s rudým listím, u okna glóbus a na stěně dřevěná šavle, 11.16 a v 11.30 už jen v bílých šortkách na lužáneckém kurtu, hodinový trénink s míčkem proti zdi, teď ještě backhand a pod sprchu, přesně v jednu vcházel Jacek v otcově anglickém šedém obleku do automatu u fakulty, ztepilá studentka v brýlích bez obrouček mu dělala vedle sebe místo, Jacek mlčky, pečlivě a rychle poobědval hovězí vývar s ruským vejcem, uzenáče s třemi nakládanými cibulkami a půllitr horkého mléka, nic, leč proteiny.

Ve velkém parku touto dobou skoro liduprázdno a ticho pod korunami staletých stromů, jedna vyplouvala za druhou a pouhou chůzí plynule rozvíjena plastická cirkoráma⁵ *Stromy v trávě* a Jacek

---

5 Kruhové kino, v němž promítací plochy obklopují hlediště. Pozn. red.

to vzal rovnou přes pažit, ta-ta-tatatata a proč si k tomu nelusknout, ta-ta-tatatata a letkiséme mezi kmeny až k dětskému hřišti, pohlédl na hodinky a klusem z parku.

V hospodě Pod vyhlídkou klímali nad zvětralými pivy tři taťkové, kterým se zřejmě nechtělo z práce hned domů, a výčepní líně cucala svůj šnit ve vinné sklence, Jacek s tágem soustředěně nad zeleným sukнем otlučeného a popáleného biliáru, tohle buzarem – ne, vrátit do výchozí pozice a znovu – zas ne, ještě jednou, nic, ještě, ještě a konečně, nakřídovat tágo a dál, třiadvacet karambolů je naše nejdelší série a teď vysokou hru, jemnými pichy vodit tři koule stále v houfu těsně podél mantinelu, karambol je pak prasnadný, ale jde o to, dostat po něm koule zas do toho prasnadného postavení, takhle ne, ještě jednou – „Šéfe,“ řekl kdosi Jackovi za zády, „podťe si dát stopadesátku o kafe s malým a já vám dám pětatřicet fóra –“ „Promiňte, prosím,“ řekl Jacek, aniž se po něm ohlédl, „do pěti minut dohraji a uvolním oba stoly –“ po pěti minutách odložil tágo, doma ulehl na postel a spal devadesát minut.

Do pokojíku jak z nesmírné dálky pronikala hudba z rádií, hrčení motorů a svist pneumatik po dláždění, pak z více míst týž televizní pořad se akusticky sčítal, den dlouho neumíral a jakoby nerozhodně se město odhodlávalo spát, nač byl komu dobrý dnešní den, sílícím vanem ticha stoupal pokojík z nahodilých sousedství nad střechy domů a výš nad samu noc do nadrotačního prostoru, kde už světlo nikdy nehasne, disk záře stolní lampy probouzí staré dřevo k teplému dechu a v rozevřených červených deskách plane bílý arch, nalevo cigarety a sirky, napravo popelník, vpředu guma a ostřítko na krajón⁶, Jacek ostřil tuhu a učil se počítat základy všech věcí, fyzikální chemie je hřeben dvou hlavních věd a serpentina vzhůru značena stále vyšší matematikou, tepelný obsah H , volná energie G , entropie S je míra chaotičnosti řádu, organizací klesá k nule,

---

6 Verzatilka (tužka se stiskacím zařízením uvolňujícím tuhu). *Pozn. red.*

bez zásahů roste k jedničce absolutního chaosu, kde jsme v tom S-intervalu (0-1) a kam se dojde pouhým trváním –

Jacek rychle kráčel dlouhou chodbou šedého paláce generálního ředitelství a vtrhl do těch dveří, „Dostal jste můj návrh z pátého července?“

„Ale posad'te se přece...“ říkal šéf s milým úsměvem.

„Ne, a co tomu říkáte?“

„Ale vypijem přec spolu kafičko...“

„Ne, a co teď se mnou uděláte?“

„Vy jste ale kujón!“

„Kujón...?“

„Jste asi první na světě, kdo navrhl zrušení svého vlastního místa – hahaha!“

„Ale já ho opravdu už nechci!“

„Tak proč nedáte výpověď? Hahaha!“

„Jsem tam deset let a chápejte, že není snadné... Lidi, které mám rád...“

„Ale vy mě tady chcete ještě rozplakat – hahaha! Posad'te se už a dáme si to kafičko!“

„Ne, a prosím vás snažně, zrušte mi to místo –“

„Hahaha –“

„– nebo vám začnu dělat obtíže!“

„Hahaha, to už nemusíte, vykujónil jste tím dvě stě korun, pochvalu za iniciativu od generálního a jmenování do komise pro nové řízení, budu tam sedět vedle sebe a kujónit dál už spolu –“

„Jauvej,“ řekl Jacek a sklesl na židli, místo propadliště zas výtah, „tož sem naval to kafe, Anton, ať se trochu zmátořím.“

Jacek se klátil dlouhými chodbami šedého paláce, ještě pár takových skopičin a budu šéfem téhle boudy, na schodech ho předešla dívka v bílé zástěrce, nesoucí na podnose šest lahví krásnobřezenské whisky Gold King v celofánu s mašličkami, „Pojď, micinko, a vypijem to spolu v kotelně –“

„Až co zbude –“ chichotala se a Jacek se pustil za ní, před vysokými bílými dveřmi se bezmocně zastavila, „Kam to tam neseš?“

„Ale jsou tady nějaký Západoněmci – otevřete mi?“

Jacek vzal za kliku, ale zamčeno, zabušil pěstí, nic, a tak trochu nakopnout, obě křídla se rozlétla a úředníček s černou kravatou a páskou na rukávě, zřejmě pověřen stráží vchodu, vyplašeně zíral, „Inženýr Werther ještě neodjel?“ křičel mu Jacek zblízka do tváře a šel dál, proslov zrovna končil a k bíle prostřenému stolu vyrazil v čele houfu Franta Dočekal, jeho ruka se setkala s Jackovou nad uherským salámem, vždycky se jde po nejdražším a pro poslední zbyly ohyzdně vyhlízející polévané karbanátky, Jacek si přitukl se sportovní blondýnou v bílém hedvábí a s brilianty na krku, uších, prstech a pasu, proč to pít se servírkou v kotelně, společnost se řadila k fotografování, „Centrálně kolem té dámy –“ velel fotograf, blondýna chtěla být z profilu a Jacek s úsměvem hleděl přes její rameno na Frantu Dočekala, který dojedl poslední karbanátek, utřel si prsty do ubrusu a nasadil svým uzdraveným průduškám doutník se zlatým páskem jak kládu.

„Ale tady není kam jít,“ říkala Táníčka Rambousková na lavičce na svitavském nádraží, opírajíc se nohama o Jackovu cestovní brašnu a hledíc na koleje, „tady není vůbec nic, tady je to pro lidi, kteří už nic nechtějí, jen se nacpat a vyspat – mám už dát výpověď?“

„Co by tomu řekli tatínek s maminkou?“

„Dávno spolu nežijem... Byla to veliká a romantická láska, oni si vykali, denně jí líbal ruku a nosil květiny, a když třeba nechal v kuchyni na stole lístek, že šel na trávu pro králíky, nadepsal ho Má milovaná...“

„Ale tak proč tedy –“

„Za jediný den se to zlomilo a musely jsme ho vyhodit z domu.“

„Ale to je úžasně, totiž hrozně, co to muselo být, aby –“

„Byl to kradař a zvrhlík.“

„Prosím? Vysvětli mi to podrobně, tohle mě nesmírně –“

„Kradl v konzumu bonbóny, okurky, rum, kokosovou moučku a nosil to klukům do internátu. Kdy mám dát tu výpověď?“

„Ještě letos se to stane, já to vím –“ šeptala pak pod oknem rychlíku Jackovi nahoru, nádherně rozhodnutá sebrat se a bez kufru odjet ještě tímto vlakem, už se rozjížděl a Tánička se rozběhla s ním, „– už to cítím v nohou, takové jako brnění –“ a Jacek ji pohladil po tmavé hlavince, Tánička naň nedosáhla a pohladila ten vlak, už jel a Tánička zůstala vzadu a rychle se zmenšovala a s rukou nad hlavou jak pozdrav bojovníka zmizela v ohbí, Jacek ještě opětoval její pozdrav a už ho rychlík unášel k západu, ta-ta-ta-dum, na zelených polštářích zelenými lukami a lesy, ta-ta-ta-dum, jak teplými vlnkami Středozevního moře od schůdků ke schůdkům, Belveder, Jeannette, Palma, Stefanie, Kvarner a na každé plážičke čeká další najáda, Speranza se naplnila a Miramare už není pouze sen, ta-ta-ta-dum je hymna svobody, už jen dvě skaliska v cestě a v slunci za nimi volný pruh září k Africe –

„Že jsi zas zapomněl na ten bílý plyš...“

Řeklas kradař a zvrhlík, pořád lepší než inhalovat chlorovodík, Jacek vešel o svačině do rezného skladu, nikde ani noha, a vytáhl z regálu balík rezného plátna, něco přes čtvrt kilometru, látka na bílé a fialové smokinky pro džezové barony, a zašel do skladu chemikálií, „Máte na vrátnici návštěvu –“ řekl mamce háčkující záclonu, „Že by se taťka stavil –“ zvolala a běžela pryč, Jacek vzal pod každou paži láhev rtuti a z jedné ještě trochu ukápl, proto tenkrát dopaden Alois Klecanda a vzešel z něho Candy, stříbrné kuličky se čtveračivě rozběhly po betonu, oba nás čekají triumfální turné –

Ve své kanceláři opřel Jacek štuček plátna o polici se šanony, lahve rtuti na kraj spodní poličky a závěsem jen polozahalit, a sedl ke své staříčké uranii,

*Paní Joštová,
vy mě neznáte, ale já vás moc dobře. Máme okna naproti
sobě a je to hrozný se dívat, co dělá váš muž, ten zvrhlík, když
je v ložnici sám a vy chudinko se do noci dřete v kuchyni. Ani se
to napsat nedá. Tatka řekl, že jinak to bude hlásit SNB. Vždyť
jsou tady taky děti!*

Rozhořčená sousedka odnaproti

*na obálku
PANÍ JOŠTOVÁ*

a zalepit, a až se vrátí pan Štefáček ze svačiny do svého vykradeného rezného skladu, půjčí nám nějaké nahaté fotky.

Dopis do naší schránky ve vestibulu, fotky do kapsy županu, z Lenčina šicího stroje řemeničku, přichytnout ji drátkem k rukojeti otvírače konzerv a důtky pod polštář.

„To je od té baby Dvořákové,“ smála se Lenka nad dopisem, „má vztek, že jsem jí ve čtvrtek v samoobsluze vydrápla před nosem poslední mlíko!“ a z dopisu je pro Leničku papírový parník a z ložnice tartas a ryk, babička leží na zádech, Lenička sedí obkročmo na ní a mává důtkami, „plutem na lybičku“, lybička je babička, chudák se poctivě zahryzla do udice a přišla tak o poslední řezák, „Ted’ ty, táto –“, „S takovýmhle břichem bych se tedy já fotit netroufla,“ ušklíbla se Lenka a odhodila fotky od pana Štefáčka, „To je maminka –“ radovala se nad nimi Lenička a míchala je jak karty, „tady taky maminka a tady ještě jedna –“, „Tak a jde se jíst –“ rozhodla Lenka, zavřenou kuchyňskou větračkou vidět přes záclonu osmdesát oken protějščího domu, svislé pruhy svítících oken kuchyní, celé sídliště teď večerí a nad domem vidět jen škvíru blednoucího nebe zprobovaného anténami, křičícího z klece těch antén –

Za otevřeným oknem nádherně celistvá modrá polokoule, vlnění hřebenů Krušných hor a výhled do Německa, v lokálu Komáří vížky hudba z magnetofonu a mezi obsazenými stoly se protáčí zlatopomerančová Tina de Modigliani, od stolů k ní vzhlížejí turisté ze čtyř států, je na co koukat, ale koukáte marně, je má, Tina zvedala v uličkách ták nad hlavu, nakláněla se, vypínala a smála a nikdo se nedíval na ten krásný výhled za oknem (tržby horské chaty stouply proti loňsku o čtyřicet procent).

Zvonění ohlásilo poslední lanovku dolů, Tina sešpulila rty, Jacek nepatrně kývl, dopil neúčtovanou sklenku cinzano bitter, a žvýkaje kolečko citrónu, vyšel zvolna na terasu, slunce krvácelo na hřebeni a v údolí plály zrudlé louky, za nimi pruh polí a pak umělé šedé pohoří, velkodůl vraždil půdu a za bubřející šedou mrtvolou výsypek a hald stoupal šedohnědý flór smogu, pod ním se dusí město Ústí a Jacek se obrátil, poslední turisté spěchali k lanovce, terasa se vyprázdnila, autobusy a auta sjížděly serpentinou do údolí a na škvárovém parkovišti zůstal jen renault toho párečku, wartburg té famílie a ten opel admiral.

Jacek si zvolna zapaloval cigaretu Kent a zevloval do blednoucího nebe, Tinino okénko ve věži otevřeno, když zapaloval druhou, vyhrnula se ze dveří ta famílie, našla do Wartburgu a sjížděla dolů, páreček s renaultem zůstane zřejmě přes noc, Jacek se opřel o zábradlí a zvolna kouřil, Tinino okénko stále otevřeno a z údolí vyvstávala noc, Jacek přistoupil ke skleněným dveřím do lokálu, páreček se líbal v rohu a ten Opel Admirál si u bufetu šeptal s Tinou.

Modré lesy začínaly šednout, v údolí první světla a první hvězdy na nebi, Jacek vzhlížel k Tininu okénku a chutnal to příjemné napětí, prsty si hrál s další kentkou, ale už ji nezapaloval, ticho jako by sílilo a s třeskem náhle přiraženo okno ve věži.

Jacek zlomil cigaretu a zahodil ji v běhu, postranním vchodem na točité schůdky, ještě jedna plošinka a vrazil do oprýskaných

dveří, „Was machst du hier, du Saukerl –“⁷ zasyčel, Tina se chytila za hlavu a utekla za skřín, Opel Admirál protestoval, Jacek tasil školní flexaretu, Tina zaječela a chlap se rychle oblékal, zahrozil pěstí a vypadl, start motoru, na parkovišti osaměl renault milenců a reflektory opel admirala kreslily klikatinu po serpentíně dolů.

„Prima,“ řekla Tina, oddělila Jackovi papírovou desetimarku a sešla dolů zkasírovat ten párek, Jacek si vzal ze zelené krabičky na vyplétané židli cigaretu *Yenidze No. 6 Mild Virginia* a stříbrný plynový zapalovač *Hasenlaufer u. Sohn*, skvěle fungoval Jackův nový zapalovač, Jacek zhluboka vydechoval modrý dým do nočního vzduchu a čekal na Tinu.

Celá výplata převedena do tajného fondu, Jacek nervózně přecházel prázdným bytem a čekal na Lenku, vůbec nic se pořád neděje, NECHAT a S SEBOU vysmívají se rozdělené věci svorně pořád spolu do příšeří stažených rolet a na zavazadla kosmonauta už prachu, že se dá doň prstem vepsat PRO ZÁVADU ODPALOVACÍHO ZAŘÍZENÍ SE LET NEKONÁ –

„Přinesls peníze?“ ptá se odpalovací rampa.

„Ne –“ uvádí se zařízení v chod.

„Jak to ne?“

„Víš, v Brně jsem trochu popil s kamarády... musel jsem jim to poslat.“

„Popils za devět set?“

„Za dvanáct. Tři stovky pošlu ještě z dobírky.“

„Jak myslíš,“ pokrčila Lenka rameny. „Vezmu to tedy z knížky a ten tmavý oblek si pořídíš až napřesrok. Jdeš s námi na zahrádku?“

„Ne! –“ a Jacek bloudil zas už prázdným bytem, raketa nadále připoutána k rampě, tmavý oblek by byl teď poprvé v životě zapotřebí a tvrz Lenek odrazila další útok, však obležení se dají vyhladovět,

---

7 Co tady děláš, ty prasáku! Pozn. red.

jak smršť vrazil Jacek do spíže a bral to od poličky k poličce, špek zakousnout sýrem, na sardinky slazené kondenzované mléko, čokoláda to všecko zastaví, nezastavila a Lenkám otvíral Jacek zprůsvitnělý, „Tys teda ale byl při chuti –“ ušklíbla se Lenka, „tak, Leničko, tatínek nám spalal večeři –“

„Ale no tak se trochu najedl, vždyť je to mužský –“ volala babička, „nechcete teď trochu oukropu?“, Lenička jákala, že nemusí papat, zatímco Lenka s babičkou rokovaly, zda uvařit makaróny, čočku, šklubánky, bramborové placky, guláš z plechovky, topinky, roštěnky, borůvkové knedlíky, nebo hrách se škvarky a cibulkou.

„Zítra jedu do Brna,“ šeptal Jacek, „a prosím tě dvě bílé košile do brašny a žádnou svačinu...“

Jacek rychle krácel za měděnou beraničkou kandidátky věd dr. Janžurové po skvěle pěstovaných parketách ze sálu do sálu toho vládního informačního útvaru, Annina dárku, obrovské keramické vázy skrývaly květináče pod okny a na sklech houští tropického listí, stěny pokryty černě vázanými knihami až ke stropu a i štafle k tomu tady mají z mořeného dřeva a ještě dole okované mosazí, u leštěných státnických stolů si listovali v obrázkových časopisech a popíjeli kávu ze skla, telefon zvonil do sálu a nikdo se k němu neobtěžoval, „Tady se nikdo nepřetrhne, vidíte –“ řekl Jacek, „Počátkem měsíce bývá klidněji,“ usmála se dr. Janžurová roztomile, „ted' sjedeme výtahem do osmého patra, kde máme encyklopedie, slovníky a manuály, v sedmém pak už jen děrnoštitkové stroje, fotolaboratoř a vazárnu –“ „To už stačí,“ řekl Jacek, „bude se mi tady líbit...“ „Soudružka náměstkyně inženýr Bromová nám podala o vás nejlepší myslitelné informace a všichni se už tady na váš těší...“ „Vy taky?“ „Já... obzvláště a to jsem si nechala na konec, budete-li zpočátku potřebovat, mileráda vás do všeho uvedu...“ „Však jste mi byla sympatická na první pohled...“ „Děkuji vám, mohu říci nápodobně a opravdu se už těším...“, bože, tady je stropní topení, všude pravá

kůže, chromované kliky a tady docela akvárium, „A tady je váš stůl –“, stůl jak parník, na přední zasklené palubě slušná knihovna, na horní palubě dva telefony, komín kovové vázy a jako stožár nad tím skvostná *Palma areca*.

Šofér otevřel Jackovi dveře velké limuzíny, „Tak co,“ řekla Anna na zadním sedadle, „Fan-tas-tic-ký –“ vydechl Jacek a klesl do polštářů.

Jacek vyskočil ze své vyplétané židličky a nevěřícným pohledem přejížděl ty třikrát čtyři metry vrzavých prken, okopaný psací stůl ještě po Němcích, květinový stolek s půlstoletou uraníí a pět jedlových polic za závěsem místní výroby... kde je ta rtuť a ta látka na smokinky –

„Zdekoval jsem to, páč tu byla revize z Brna,“ říkal Vítěnka Balvín, „a neměl bys zas tak docela...“ „Do příští výplaty –“ řekl Petřík Hurt a strkal Jackovi padesátikorunu, ten při těch svých jedenácti stech alimentů, „Vypadněte –“

V prázdné kanceláři se Jacek nadechl a vytočil ústřednu Kote-xu, „KS VB, dejte mi soudruha ředitele... Soudruh ředitel? Krajská správa veřejné bezpečnosti, u aparátu Sergej Snajpr. Je u vás zaměstnán jistý Jaromír Jošt...? To bude asi on. Nepozorovali jste poslední dobou jisté podezřelé – zpět, to se telefonicky nesdělují, chceme vás jen požádat, abyste nám u toho případu vše okamžitě hlásili, konec.“

Za pět minut vešel k Jackovi direktor s novinami v ruce, „Viděl jste už poslední číslo *Textilního světa* – ne? Tak se podívejte, tady nahoře...“

Na obr. zleva s. generální ředitel Josef Nováček, centrální sekretářka UNICAG prof dr. Erika Ursula Marie von Wittig – Hohenmauern, inž. Jaromír Jošt, generální ředitel CHIAG a prezident WIPAG Dr.-Ing. Dr. rer. nat. Dr. phil. Siegfried Postolka v srdečném rozhovoru.

Na fotografii oba generálové a centrální blondýna vzhlíželi k usmívajícímu se Jackovi, „Neměl bych vám to asi říkat,“ šeptal

direktor, „ale zrovna před chvilkou se na vás ptala bezpečnost, a tak buďte na sebe opatrný... všichni se za vás postavíme, ale dávejte na sebe pozor... Víte, jak v Brně odstrkují naši fabriku, moc vás potřebujem...“ a starý muž položil Jackovi ruku na rameno.

Na porcelánovém tácku přibyla pátá čárka a třetí hvězdička, Jacek do sebe kopl starorežnou a odhodlaně se dal do pátého piva, u dveří tesknil soused Městek ve své zelené větrovce s kapucí pořád při prvním a při každém Jackově dalším nesouhlasně zavrtěl hlavou, v Jackovi se už zevnitř zdvihal studeně vlhký odpor, ale udatně popíjel dál, nutno propít celou tu pětadvacítikorunu ukradenou Lence z obálky na činži, v šeru všebořické hospody zasmušilí pivaři pokaždé vzhledli od sklenic při otvírání dveří, kluk přišel se džbánem pro dva litry a dvojce partyzánky, odcházejí napil se už ve dveřích ze džbánu a hledíme zas dál na střepy kulatého zrcadélka mezi plovoucími chomáčky větrající pěny, stačí zamíchat, zašumí to, na hladinu vyplují bubliny a pod řídkou pěnou zmizí na chvíli to kruté zrcadlo, dveře skříply a všichni rychle vzhledneme, další parták přišel na pivo a těší se z husté pěnové čepice, však počkej za chvíli, a ticho v lokále jak očekávání až zas skřípnou dveře, jak nedočkavost na příští příchod, když předchozí tak zklamaly, zamíchat zakroužením, a až skřípnou dveře, všichni vzhledneme –

Sídlíšní bloky hrály *Škatule, hejbejte se* a na betonu před domem si Jacek začal zpívat, kolik nám to tady přibýlo schodů a na dveře pak zaškrábal jako pes, zevnitř taky škrábání, a když se dveře otevřely, na koberečku Lenička na čtyřech, Jacek sklesl na čtyři a zaštěkal, „Haf-haf –“ odpovídala Lenička nadšeně a do kuchyně přiběhli dva pejsci, „Opil jsem se jak zvíře –“ hlásil Jacek vítězoslavně, „A vzal sis na to pětadvacet korun z obálky na činži,“ konstatovala Lenka, „Ale copak můžeš nechat mužského docela bez koruny?! –“ obořila se na ni babička, nalévajíc Jackovi sklenici jitrocelového likéru proti říhání, a když pak pejsci štěkajíce zalezli pod postel, strčila tam babička Jackovi do kapsy padesátikorunu, ze svého, „Tak aby sis už

nemusel půjčovat – “ řekla pak Lenka a strčila Jackovi pod postelí do kapsy stovku, „Opij se zas blzy, táto –“ šeptala pak Lenička ve své postýlce za sítkou, „a budu zas dělat pejsky...”

Úřední limuzína ředitele VÚGMT zastavila před ministerstvem těžkého průmyslu, Jacek prošel za Annou vrátnicí a chodbou na dvůr, mezi stohy starého papíru z budovy ven a na autobus, z rozryté zeminy strměly desetipatrové bloky se záclonkami, dvanáctipatrové ještě s vápennými kříži na oknech a čtrnáctipatrové teprv nahrubo sestavené z panelů, vysoké podpatky Anniných střevíčků mizely v zednickém rumu obedněného schodiště a tady v pátém poschodí jsme doma, tenhle pokoj s oknem na Prahu by se mi líbil, „Tenhle pokoj s oknem na Prahu je tvůj,” řekla Anna, „a až poprvé bude pršet, sednem si k němu spolu do křesel...” „A v noci nám sem Praha bude zářit na stropě...” „Víš, já celý život strašně toužila po tomhle městě...” „Vezmeš si tenhle pokoj, já ti rád...” „Ne, budu sem chodit za tebou...”

Za oknem bez rámu se na pahorcích rozprostíralo hlavní město u nohou, šéf vládního informačního útvaru se svou druhou ženou ve svém pražském bytě – „Pojď, teď ti ukážu, kde si uděláme jídelní kout,” říkala Anna šťastně, vedouc si Jacka za ruku, „... a takový závěs s velkým abstraktním vzorem by se ti nelíbil? Já celkem vařím ráda, i když ne každý den... ale tady to bude něco docela jiného, nevím, co bych za to dala, kdybych už zítra mohla tady škrabat brambory a slyšet zdí, jak si zpíváš ve vaně – já tomu ještě pořád nemohu uvěřit...” „Nesmysl, zbývá už přece udělat jen pár maličkostí –“

„– napřed musíš seknout s tím Kotexem, vždyť tě tam platí docela ostudně. Myslela jsem napřed, že bychom najali horskou chatu, ale našla jsem něco lepšího,” říkala vzrušeně Tina sedíc na prostěradle s koleny přitaženými pod bradu a rozpuštěné temné vlasy se jí chvěly na lýtkách, „benzínovou pumpu, rozumíš... Místo na nule začneš na pětce, v noci na desítce, ale když počítáš jen těch

pět litrů, dá to deset korun, za den třeba pět set a za tři roky je půl miliónu...”

„Prima,“ šeptal Jacek, „ale napřed s tím musím seknout a ty mi musíš pomoci... Hod’ přes sebe něco a půjdeme dolů, kde tady máte telefon...”

Tina vedla Jacka za ruku spící chatou dolů, zpoza tenkých dveří zaléhalo do chodby chrápání těch manželů z Krakova jak dvojí dávení se, a vysloveně chrněl ten Prinz NSU z Hannoveru po útratě osmnácti korun s manželkou a pak stomarky s Tinou, záchodovým klíčem otevřela Tina lehce kancelář.

„Tak co to bude?”

„Vytočím ti číslo, a jakmile se ti ozve ženský hlas, hned řekneš: Jacínku... a pak že třeba to bylo včera obrovský a abych příště zůstal zas do rána...”

„Dobrá, ale já bych ti Jacínek nikdy neřekla...”

„V tom je právě ten vtip, tak mi říká ona v těch vrcholných chvílích...,” a Jacek chvěje se vytácel číslo svého bytu, „Jseš ty ale opravdu gauner,” vzdychla Tina, „no, u pumpy v noci to přijde někdy vhod – Jacínku...,” šeptala herecky horce do mluvítka telefonu, „ach, Jacínku, včera to bylo obrovský a vid’, že příště zůstaneš zas do rána... Jacínku, slyšíš mě... Jacínku...,” a hodila sluchátko na vidlici, „Ona asi brečí nebo co... já tedy snesu ledaco, ale na tohle už asi žaludek mít nebude...”

„Lenka pláče...”

„Ale tak nějak divně, jakoby se dusila nebo co...”

Jacek se řítí po nočních lukách dolů k černému lesu, na černém nebi bíle plály surové hvězdy a miliardová mléčná dráha jak cesta do pekel, hnal se stříbrnou trávou a těžká cestovní brašna ho bila do nohou, ostružiní jak pouta z ostnatého drátu a houževnaté větévky bičují do rukou a tváře, do zlého, napjatého a číhajícího lesa nepřítele, kde z temných mokrých lůžek vyvalují zarostlé balvany svá ve dne skrytá břicha polezlá bílými červy a suše třaskají mrtvé větve

jak minuvší výstřely, jak tvrdá chodidlům dovede být ta silnička z lesa a po prsa obilím napříč úvozů, přes spící ves, kde se všichni psi pominuli na řetězech, a po betonu uhelné trasy pod přízračnými horami zemi vyrvané a tak zahynulé půdy, z níž vyroste už jen podivná řídká bledá plevel a kolem měsíčních kráterů a dun, z nichž už nevyrostे nikdy nic, labyrintem poddolovaných propadlin, jak příšerně daleko je domů, světla sídliště už dávno zhasla a bloky jak parníky ležící v zimním přístavu, ztichlá vozovka mezi domy je dosud vlhá stopami dětských botiček a schodů k nám domů zase hrůzně přibýlo, „Lenko, musím ti říct –“

„Nic mi neříkej, prosím...,“ šeptala mezi tichými vzlyky a horečně jí líbal ruce, „... a vstaň, prosím tě, už vstaň... Jacínku můj.“

Na labském břehu v neděli už před polednem tři tisíce lidí, nejvolněji bude vzadu u drátěného plotu jachtklubu pod topoly, Lenka prostírá na trávu károvanou deku a Lenička je už naháček, „Dělej, táto, koníčka –“, Jacek lezl po čtyřech a Lenička mu na zádech jásala, její nožičky svíraly boky a na lopatkách to něžné tělíčko, svalili se na zem, „Mámo, podívej, já se s tátou lvu –“ a táta s dcerou v trávě jak zamilovaní.

Tatínek vystál ve frontě loďku, naložil Lenky a opíral se do vesel, těžká pramička letěla po proudu, kolem se mihla červená keňa se snědou černovláskou a čtyři děvčata za ní se smály v bílé lodi, Jacek se opíral do vesel a pramička se prodírala těžce vlnkami, Lenička usnula ležíc na přídi a Lenka slídila po březích, vesla praštěla v kovových vidlicích a z napitého obočí kanul do úst slaný pot, „Hele, támhle jsou už hrušky –“ šeptala Lenka vzrušeně a Jacek zatočil ke kamenům břehu.

Po svahu k železničnímu náspu, za úzkým tmavým podchodem zapomenutý ráj ticha a svobodné horké trávy, Lenka s Leničkou vyskakovaly po zelených tvrdých hruškách a Jacek se vydal holčičce pro oříšky, vkročil do lískové džungle a pružné míznaté větve ztuha

přejížděly po těle, za keři palouček s chatičkou dvakrát dva metry a před ní se opalovala silná tmavá žena, pomalu usedla a hleděla Jackovi přímo do tváře, „Chtěl jsem jen pár oříšků...“, šeptal zmateně a vstala a kývla prstem v díře do boudy, Jacek šel vysokou trávou za ní a vstoupil se skloněnou hlavou, uvnitř zem vystlána pytli a v jediném volném rohu hrnce, pánve, cigarety, černé krajkové prádlo, krémy, rtěnka ve slaměném klobouku s opalovacím olejem a převržený zlatý sandál, žena vylovila plát laciné čokolády se zatavenými buráčky a ulomila Jackovi kus jak krajíc chleba, „Já myslel lískové, ze stromu...“, breptal, klopýtl přes červený slunečník a klesl na koleno do pytlů k ní, „Táto –“ ozývalo se zvenčí, „tatínku, kde jsi –“ „Už jdu –“ zařval, vytrhl ženě ruku, přeběhl trávník a bezhlavě se vrhl do lísek, až zmrskán našel Lenky mezi hrušněmi, vzaly ho každá za jednu ruku a běželi spolu dolů k loďce, Jacek honem k veslům a opřel se do nich ze všech sil, těžká pramice se otáčela rypákem proti proudu a Jacek se poctivě dřel, skřípění dřeva o kov a potůčky potu se slévaly do horké slané roušky přes tvář jak do záplavy slzí, bedna se s odporem plazila zpátky proti proudu a proud jí hravě srážel příd' hned napravo, hned vlevo, z ohbí vyjel parník, zvířené vlny rozkymáčely pramici jak vítr na moři a potom mokrý tatínek vezl rodinku k obědu.

Po udusané trávě přinášela Lenka dvě velké tašky hladové rodince pod topoly, „A teď si dáme pěkně do nosu –“ smála se a Lenička jí pomáhala vybalovat z těch tašek termosku, lahve, balíčky, sáčky a plechovou dírkovanou krabici.

V odpoledním žáru vyplouvaly od mola za drátěným plotem na řeku jachty, klenotnický leštěné kýly svištěly nad hladinou a skoro nazí hnědí plavci a plavkyně se věšeli přes boky a do lanoví, krásní a svobodní jako rackové nad stožáry, celá řeka k jihu plná bílých plachet –

„Dobrý den,“ usmívala se Lenka kamsi, od půjčovny loďek přišel Trošt s famílijí, Troštice vybalovala ze dvou tašek plechovou

dírkovanou krabici, sáčky, balíčky, lahve a termosku, Trošt si hrál s Troštětem na též kárované dece, jakou máme my, „Dělej, táto, taky koníčka –“ volala Lenička, vylezla si Jackovi na hřbet a patičkami bolestně do slabin, kůň Jacek supěl na kolenou v horké trávě kolem drátěného plotu a proti němu supící kůň Trošt s pobízejícím ječícím jezdcem na hřbetě.

Jeden svah zleva dolů, druhý svah zprava dolů, nad průsečíkem hřbet třetího, tmavozelené jehličí dvou tónů: stíněné a ozářené, světle zelené listí tisíce tónů: stíněné, ozářené, odrážející, propouštějící, absorbující, polo-, čtvrt- až 1/2 stíněné v kompletní řadě sklonů 0 –360° krát třetí rozměr, vše v pohybu na tušené polystruktuře prostorových větevních kreseb a proporčně nehybné, statické soptění ztuhlých explozí v Niagaře světla –

„To je náš les,“ usmívala se Lída Adalská, „pojdte –“

Uvnitř šero a světelné skvrny překvapivě centrované hned na kořeni a hned v koruně, tady nerostou smutné telegrafní smrky z pláně mrtvého jehličí, tady je podlaha lesa jak bombardované náměstí, za kmeny modřínů stoupají rozvaliny zapomenutých hradů a pod nohama špičky smrčků ze strže, turecky vilně vyvalují šedé pařezy do něžného borůvčí svá zpotvořená údiska a ze smrčího brnění kanou krápníky z cukru a z cukrkandlu, pavoučí démantová krajka uzavírá dračí sluj, velkogalerie samorostů a cesta do ní vystlána šiškami z babiččiných pendlovek, les pohádka a les happening –

„... chodila jsem mu naproti vždycky až sem,“ šeptala Lída, „a děti běžaly se mnou. Měl nás strašně rád...“

„... a pak toho srnečka přinesl na zádech,“ smála se Lída, „Arnošek mu natřel kopýtko krémem na boty a Janička mu udělala stříbřenkou na kamna stříbrné parůžky...“

„... a sněhu až po pás, dala jsem do okna petrolejku a děti se celou noc probouzely, jestli se už táta vrátil domů...“

„... brum-brum- křičel schovaný v seníku a Janička vykoukla z okna a povídá: Di pyč, méďo, ted' pijde táta a on by se tě moh leknout –“

„... leží pod tou jedličkou, jak vám mu bylo třiatřicet roků, když zemřel...“

Kráčeli spolu ze svahu k hájovně až po lýtka v kvetoucí trávě a z bílého domku vyběhli chlapec s holčičkou, lekli se cizince s černou brašnou, Lída k nim klekla a tři povykukující tváře pod jejími hnědými vlasy, Jacek zahodil brašnu do trávy a přiklekl k nim, zaječí tlamičkou rozesmál Janičku, však to s dětmi umíme, zahafal na ni a Janička nesměle odhafla, na záda mu už vlezla sama a Arnošek se žárlivě díval, jak sestřička si hraje s novým strejdou, „Ted' já, strejdo –“ „Ty jsi už přece chlap, spolu budeme boxovat –“, ale Arnošek nevěděl, co to je, „Tohle muž s ním nedělal...“, směla se Lída, když Jacek vysvětloval synovi, co je direkt a co je hák, za pět minut z Arnoška vášnivý boxer a už Janička zas žárlila, Jacek je oba vyzvedl, „Eště chvílku –“ volala Janička, „Ty si, strejdo, silnej jako táta –“ šeptal Arnošek.

Jackův prozatímní pokoj bude tátova pracovna, za oknem masa smrků píchala asiatskými věžičkami do nebe a z širokého rámu z tmavého dřeva s černou stuhou přes sklo shlížel nebožtík hajný Adalský, třiatřicátník oválného obličej, oči a vlasy zřejmě hnědé, žádné zvláštní znamení, žádný rys prozrazující vlastnost, snadno zaměnitelný kdokoli v nejlepších letech života a zemřel ve třiatřiceti, skončils tehdy, kdy já začínám –

Prudká vůně poražených borovic v poledním žáru, divoké víření potoka a ve vyhráté trávě jedli polonazí snědí muži, jak tenkrát před osmnácti lety, bože, ono pořád nic neumírá, letní žár pral do dehtové střechy Lesostavu 06 a zvenčí jekot cirkulárky, Jacek si hrál s kloubovým vahadlem rýsovacího prkna, aretoval příložník a zkusil si pár kresličských grifů, „Byli bychom moc rádi a nebojte se, já vás zapracuju sám. Líbíte se mi –“ říkal pomalu nádherný

muž s bílými vlasy nad zrytou měděnou tváří a Laokoontovou hrudí v rozepjaté kanadské košili. „Tak co?“ ptala se pak Lída na silnici, „Přijat –“ vydechl šťastně Jacek.

Ta-ta-ta-dum, uháněl rychlík na západ polmi a háji, hřměl na přejezdech a duněl přes zarostlá vesnická nádraží, po výměně lokomotivy zakrátko vyrovnal zpoždění a v Kolíně už o dvě minuty dřív, sám už nedotlačím k cíli tu naši soupravu, má lásko, teď ujmí se ty té dlouhíci se řady vagónů, výměna lokomotiv: ty odtlačíš mě sama k výjezdu –

„Ale no tak ještě jednu, už opravdu poslední –“ naléhal Jacek, nalévaje Lence další sklenku gruzínského koňaku, „Ale co tě to zas popadlo –“ pletla už namáhavě jazykem, „liješ mi to teď už do pudinků, do kompotů, do čaje a cítila jsem to už i ve své ústní vodě...“ „Ale to se ti jen zdálo, to už tomu přicházíš na chuť...“ „Ale já tomu nechci přijít na chuť, já se bojím, že se opiju...“ „Ale jakpak by ses z téhle trošky mohla opít, tak si ťukneme, pojď –“, ťukli si a Lenka vyprázdnila další bachratou sklenku, těžce se zvedala a škobrtala pryč, pod řidnoucími vlasy pokleslá ramena náhle staré ženy a za zdí odporné žbluňkání, pak její kyselý dech, „Ach Jacku, já se cítím tak zle –“ a položila mu hlavu do klína, „Maminko,“ volala Lenička z postýlky, „pod’ mi dát pusu... Maminko –“ „Já teď nemůžu za tebou jít, holčičko má, až zítra –“ „Maminko, hned pijd’ –“ „Já teď nemůžu –“ „Maminko, pěkně plosím, pijd’ hned –“ „Nemůžu –“ zanaříkala Lenka a svezla se na podlahu, hlava se jí třásla jak v posledním tažení, „Maminko, já už klečím na kolínkách a pěkně plosím, pijd’ –“, smetáky sousedů rozbubnovaly podlahy a stropy jak plechový sud a jak krysa v něm pobíhal Jacek potmě, bál se rozsvítit, za všemi zdmi naříkaly Lenky a šílenství blízek skučel Jacek pod polštář.

„... a uctivě pozdrav a že soudruha doktora Macha pozdravují tatínek s maminkou,“ opakovala Hanička Kohoutková svůj návod před bledě modrou vrátnicí pardubické Kolory, „v kladném případě mu

maminka vykrmí husu. Ale to radši neříkej, on je soudruh doktor velice přísný. Pozdrav hezky Čest práci. Tak silně si přeji, abys při té zkoušce obstál – pojď sem za roh a udělám ti ještě křížek na čelo...”

Povytáhnout skleněnou tyčinkou přadénko z vroucí tmavorudé lázně, druhou tyčinkou vypnout a protisměrným kroucením vyždímat vzorek do růžova, rozmotat, ponořit a tyčinkami rovnoměrně prohánět barvicí lázní, jako když se honí obruč klacíkem a jak jsme se to ve škole učili, to kvůli egálnímu vybarvení – „Ještě trochu cviku, ale půjde to, kolorista se musí už narodit,” smál se doktor Mach, „tak od prvního října?”

V malé veselé laboratoři s okny přímo do polí („Zbourali jsme naproti komín, aby nám sem neházel ten štych terakota –”) všude rozvěšena pestrá přadénka a barevné kusy jak girlandy a fábory, jen černí jsou čtyři, bělí už kdovíkolik a hnědi dosud nikdo nespočítal, už sama klaviatura barevných tónů je kilometrová, živit se koloristikou je živit se výtvarnou hudbou, přijď ráno sem, zkomponuj nám španělský mech a biskupský cyklámen na hedvábí a my ti připíšeme šedesát korun za směnu, na dřevěných stojanech schnula saturnová hněď, bittersweet, viktoriablau, vášnivá ryšavá, losos a kardinálský nach a na bidélku dole Jackův po patnácti letech zas první akord, barva těla z té tmavorudé lázně – „Od prvního října!”

U vrátnice Hanička už podupávala a rozrušením si okusovala nehty, „Jacku –” volala a běžela mu vstříc, „tak co – přijat?” „Přijat!” „Bylo to těžké?” „Úplně jsem ho rozdrtil.” „Ach Jacku, já tady trpěla jak před vlastní maturitou! Pro soudruha doktora Macha maminka tedy začne hned krmit tu husu a pro tebe máme taky odměnu –”

Vlahý větřík vál nad jediným lánem bezvousé pšenice od obzoru k obzoru pod rozpáleným čistým nebem a vlnka za vlnkou se hnaly tím nedohledným mořem obilí, polní cesta plynule pokračovala tichou uličkou ze zametené tuhé hlíny a úhledných zelených plůtků s červenými bambulkami na špicích, za každým zahrádka s květinovým kolem uprostřed a dřevěnou lavičkou a od každé zelené

branky mezi růžemi schůdky nahoru k hezounkému domku, náš je tenhle růžový a šípkovými keři po schůdkách nahoru, na betonové pláži pod jabloní na lavičce tatínek pan Kohoutek v čisté bílé košili, pleť jak mladá žena, ani jeden šedý vlas a suchá pevná dlaň, a z domku vychází maminka paní Kohoutková v čisté bílé zástěře, tisíc veselých mikrovrásek od samého usmívání a dlaň měkká a teplá, v parádním pokoji na čistém bílém ubruse čtyři hluboké talíře na čtyřech mělkých a čtvero starodávných těžkých příborů.

Pěkný domek, pěkné nové místo, pěkná zahrádka, Jacek pěkně vypadá a Hanička je krásná, byla ve své radosti a všem čtyřem z toho zvlhly oči, Jacek se dojatě pral o ohromný skleněný džbán, aby směl jít pro pivo a vybojoval jej posléze jen s desetikorunou na dně („My hostíme vás –“), hezká tichá hospoda s lesknoucí se mosaznou pípou a před ní pod lípou seděli statní hnědí muži v bílých košilích na červených zahradních židličkách na žlutém písku pod tou zelenou lípou, všechny tóny nelomené a radovaly se spolu, ze všech oken čistě vonělo pečení a smažení, my dnes máme smažený řízek a pečeného kapouna, ořechový dort a jahody se smetanou.

Po obědě bylo už šest hodin večer, tatínek šel na pivo a maminka se ztratila v kuchyni, Hanička si důkladně utřela pusu tuhým ubrouskem, ale i tak chutná po jahodách a po smetaně její svědomité líbání. Musí dnes spát dole mezi tatínkem a maminkou, ale smí jít ještě na chvilku na lavičku před domem, na všech lavičkách před domky v šeru dvojice, „Chci mít tři děti,“ šeptala, „ale nejméně dvě. První se bude jmenovat Jastrun nebo Jadwiga. Je to též praktické, neboť budou mít stejný monogram jako ty, to jest my. Já už začala vyšívat ta dvě červená J –“

„A tak si dejte pusu, vždyť jste už jako snoubenci –“ usmívala se maminka, tak ještě jednu vlahou stříbrnou lžičku jahod se smetanou na dobrou noc a po dřevěných schodech za maminkou nahoru, ukázala, kde je záchod, a ještě strčila porcelánový hrnec s pruhem květů pod postel, černá cestovní brašna si jak předoucí

kočka hověla v kulatém polštářovaném křesílku, bílé umyvadlo a bílý džbán jak na letním bytě, za okénkem v šikmé zdi se mačkaly teplé hvězdičky a z naprostého ticha vcházel dech té teplé zemské peci nekonečné labské roviny.

Prudce rozsvíceným ránem sbíhal Jacek po schůdkách z růžového domku, spící hliněnou avenuí na vlak, zůstal na chodbičce u okna a už zase ta-ta-ta-dum, rychlík vyjel s nepatrným zpožděním z šedých perónových pouští nového pardubického nádraží a duněl lukami a poli k západu, ta-ta-ta-dum, po zelených ubrusech a nesmírnými lány vlnka za vlnkou ke schůdkům vedoucím k plázičkám zahrádek s lavičkami kolem domků láskyplně světlých průčelí, je hymna svobody tohle ta-ta-ta-dum, nebo navždy jen znělka loučení – „Přivezls ten bílý plyš?“

Z hrbatého bláta Kotexu vyrostlo křivé lešeníčko a prastarý zedník potěmkinoval fasádu elektrodílny latexem, zed' však měla jen výsměch pro tohle každoroční marné pachtění, latex puchřel, loupal se a padal a pod ním neúprosně nahé cihly té barabizny, která už dávno měla spadnout, jak civějící zuby mrtvoly už zarůstající trávou a pořád ještě nepohřbívané –

Při zvonění telefonu sebou Jacek trhl, snad je to už tady – „Petříku...?“ říkala Věrka Hurtová, „Věřenko...“, „zahuhlal Jacek jak Petřík Hurt. „Dívám se na hodiny na zdi a ten čas vůbec neletí, chtěla bych už stát na náměstí a vidět, jak skáčeš z tramvaje, Petříku...?“ „Věřenko...“ „Myslela jsem, že u tebe stojí ten šáhnutý Jacek, Petříku můj, já se už nemohu dočkat toho odpoledne, vid', že mi předtím ještě koupíš zmrzlinu, miláčku, a budem ji lízat spolu, jednou ty, jednou já, proč se jen musíme vždycky ráno rozcházet a tolik ze dne nebýt spolu...“

Do kanceláře vrazil Petřík Hurt a Jacek mu předal sluchátko v provozu, ještě půl hodiny cvrkali a Petřík si pak utřel z čela pot, „Promiň,“ řekl Jacek, „ale co děláte dnes odpoledne?“ „Jdem na ty

rakouské houpačky!“ „A pak?“ „Přece domů –“ „Já nechtě chvílku poslouchal a nabyl dojmu, že dnes chystáte něco obzvlášť...“ „U nás je každý den obzvlášť, víš? Věrka je... ale to ty bys nepochopil. Věrka, víš...“ „Znělo to jak báseň.“ „Věrka píše básně.“ „O čem, proboha?“ „Přece o nás dvou –“

Jacek vytočil číslo direktora, „Jacek Jošt, buď zdrav, Jozífků,“ říkal rychle do mluvítka jak prve Věrka Hurtová, „už se nemohu dočkat, až tady s tím Kotexem seknu, dívám se na hodiny na zdi a ten zbytek času vůbec neletí, chtěl bych už stát na tom pražském náměstí před naším ústavem, já se už nemohu dočkat toho rána svého nástupu, vid', že mi před ním ještě pořídíš do laboratoře nový psací stroj, já si tady za deset let vysloužil uranii z dob císaře pána –“ Klap a direktor zavěsil.

Prostě si zavěsil a při setkání se tváří jakoby nic, jen vystupňoval svoji vlídnost, starý pán odmítl spolupráci, tak my si ji tedy vynutíme, Jacek se přihnal do Kotexu se školní flexaretou od Tiny, přesně ve 12.00 okázale vystupoval přímo z nádvoří požárním žebříkem na střechu elektrodílny a před okny ředitelny vypráskal dva filmy na průmyslovou špionáž, čtyřicet tak perfektních snímků může přímo na stůl náčelníka CIA – „Jakou to stříháte clonou, pane Jošt?“ zajímal se hromotlucky strážný s těžkou pistolí za pasem, „Nic jsi neviděl –“ pokoušel se Jacek dramaticky výhružným polohlasem o akci proti sobě, a ze zoufalství naznačil dokonce prchání, „Já bych dneska clonil klidně dvaadvacítkou,“ zívł ozbrojenec místo střelby a zalezl do zasklené kukaně, už k zešílení –

„Búúú –“ udělal Jacek na Lenku ve dveřích, když mu přišla otevřít, a hned poté ji klidně políbil jako vždy, „Vždyť jsem ti přece řekl ahoj –“ podivila se Lenka, „Vždyť jsem ti přece dal pusu –“ „Ale tak pročs zabučel?“ „Já že zabučel –“ „No přece hned, jak jsem ti otevřela –“ „Ale já vůbec nezabučel, co šlíš –“ „Ale vždyť jsem na vlastní uši slyšela, jaks udělal takhle búúú –“ „Já tedy žasnu, Lenko, co se to s tebou děje?“

Lenka pere v koupelně, Jacek se připlížil do kuchyně, spustil mixér a odplížil se do pokoje, Lenka šla do kuchyně a mixér ztichl, vrátila se prát, Jacek se připlížil do kuchyně, spustil mixér a zmizel, Lenka šla vypnout mixér a vrátila se prát, Jacek spustil mixér a skryl se za dveře koupelny, Lenka vyšla do kuchyně, v koupelně Jacek bleskově spustil ždímačku i pračku a honem do kuchyně za Lenkou, „Ty to tady pouštíš?“ ptala se zmateně nad ječícím strojkem, „Proč bych to asi dělal?“ „No že zničehonic –“, mixér ztichl, ale vtom už z koupelny řev dvou elektromotorů a Lenka strnula, „Co to –“ „Ale nechalas puštěnou pračku, drahoušku.“ „Ale vždyť jsem už s praním hotová –“, běžíme spolu do koupelny a žasneme nad dvojí rotací, „Ale co se to s tebou děje, má drahá?“

A v noci rozložit na kredenc všechny nože rukojetmi k sobě a špičkami ven, vějíř čepelí proti přicházejícímu, ráno při prvním vstávání dnes Lenku neslyšet, za zdí jen Leniččin hlásek: „Maminko, ploč dneska nic nepovídáš, když tě zlobím –“

Tániččin pokoj byl nudlička asi 15 m², jen železná postel, skříň, kamna, která už nikdy nebudou hřát, za oknem na svitavské nádraží malé skrovné balíčky v promaštěných papírech a na zdi předválečná plechová reklamní tabule obuvnické firmy Papež s rozkrokem Eiffelovky na žlutém pařížském nebi, „Tak v tomhle umírám –“ rozpráhla Tánička divadelně hubené paže v nepříteli čistě blůzičce, „Na netrpělivost,“ řekl Jacek, „Úplně!“ vykřikla, jakoby se hroutíc na postel, aby ukázala jak úplně, ale nevydržela ležet v klidu déle než dvě vteřiny a už mrskala ve vzduchu nohama jak cyklista a vyprskla smíchy, nádherně nevědomá, co je to umírání.

„Chceš chleba se sádlem?“ říkala z postele. „Začala jsem psát román.“

„Vzal bych si kousek. Samozřejmě o nás dvou.“

„Nůž je na skříni. Ty přijdeš až v druhé kapitole.“

„Kolik kapitol vydržím? Sůl nemáš?“

„Ne. Chtěla bych mít spoustu milenců...“

„Já ti už nestačím? Tak si dej inzerát.“

„Která žena by nechtěla mít spoustu milenců? Ten román bude mít sto kapitol!“

„Ted' ale vážně, u nás jsou nějací manželé Hurtovi a ta paní píše básně... o nich dvou. Opravdu, sám bych nikdy nevěřil, že na světě...“

„S tím románem jsem si to zrovna ted' vymyslela, stejně ho asi napíšu, ale básní o nás mám už přes třicet. Tak třeba:

*Já nestojím
o drobečky
se stolu spadlé
Chci tobě nenasytnému
sama hostinou být
Jsem celina*

Co tomu říkáš? Šlo by to jako blues pro Vašíčka Neckáře?“

„Ty píšeš básně o nás dvou...“, šeptal Jacek okouzleně.

„Přinesls peníze?“ řekla Lenka a šla do koupelny práť, Jacek se plížil do kuchyně a spustil mixér.

A než zbledlá Lenka odešla dolů pověsit prádlo, odešel Jacek pro cigarety, ještě před ní, pak vnikl do prázdného bytu, zapjal pračku, ždímačku, mixér, rádio i televizor, na kredenc vějíř z nožů a rychle pryč, s koupenými cigaretami pak sešel za Lenkou do sušárny a pomáhal jí všet Leniččiny košilky a punčochové kalhotky, kdo ti bude práť, zlatunko, až maminku odvezou –

O schod zpátky za Lenkou nahoru ze sklepa domů, už v chodbě dunění z našeho bytu, „Někdo tam musí být –“ šeptala, „Ale kdo by –“ „Nechod' tam sám, počkej –“, skočila k protějším dveřím s vizitkou JAROMÍR MĚSTEK a nalehla tělem na zvonek.

V zelené větrovce s kapucí a s vyřezávanou holí okamžitě vyšel soused Městek, zřejmě přichystán na výlet, ale ochotně se dal vést k nám domů, „Zas se to stalo,“ šeptala mu Lenka, „totéž co tenkrát...“

Pan Městek se u nás doma kupodivu dobře vyzná, odborně prohlédl a vypnul všechny hřmotící elektrospotřebiče, vyšel pak na chodbu překontrolovat pojistky a hned se zas vrátil, „To nic,“ usmíval se, „to jen tak blbne proud!“ „Ale podívejte tady –“ šeptala Lenka, s hrůzou ukazujíc na vějíř nožů na kredenci, „totéž co tenkrát...“

„Ale to nic není,“ usmíval se Městek konejšivě, „to si třeba jenom Lenička tak hrála, nebo babička v zamyšlení...“

„Ale vždyť jsou obě v kině, a než šly, tak to tady nebylo –“ šeptala Lenka zděšeně. „Zrovna jako tenkrát –“

„Jsi poslední dobou dost předrážděná,“ zasáhl Jacek, „a zřejmě jsi z roztržitosti sama...“

„Ale to bych pak musela být –“ a Lenka polkla naprázdno, „už ne normální...“

„Ale co vás napadá,“ zasáhl Městek, „co byste si sugerovala...“

„Musel to udělat někdo z domu...“, šeptala Lenka. „No tak, když vás to tak znepokojuje,“ řekl Městek, „je to sice hloupost, ale pro váš klid –“ a vyňal ze zásuvky čistou utěrku, vyzná se u nás doma tedy zatraceně dobře, a obratně do ní všechny nože zabalil, aniž se kterého dotkl, „– odnesu to na bezpečnost a otisky prstů všechno vysvětlí –“

„Dejte to sem –“ vyhrkl náhle zpocený Jacek a vytrhl mu ten raneček z ruky, „já to tam odnesu sám.“

„A je po kině,“ usmíval se Městek dobrácky, „nebo ještě něco tady ta příšera provedla? Že ona dala ten balón nahoru na kredenc?“

„Ale to jste přece udělal vy...“, usmívala se už Lenka a růžověla, „aby na něj Lenička odevšad viděla...“

„Možná jsem to s těmi noži také udělal já,“ řekl Městek, „víte, mám občas takové okno...“

„Ale co vás napadá,“ zasáhla Lenka, „co byste si sugeroval...“ a už se smála, za chvíli se vrátila s babičkou Lenička z kina a hned k Městkovi, „Stejda veme –“ žadonila a Městek ji pochoval a pak vysadil nahoru na skříň, Lenička se bála a jásala, „A nepude stejda

pyč –“, ještě nepůjde, maminka mu jen v pokoji naliže trochu koňaku za tu pomoc a babička mu nese talíř křehkých koláčků, Lenka si tůkla s Městkem a hned nalávala podruhé, i sobě, z pokoje povídání a smích, dva na pohovce a manžel za dveřmi, výborně, která žena by nechtěla mít spoustu milenců, výborně, ale ne takhle neproduktivně nevinně – Uprostřed stolu růžový punčový dort s krémovou Lenčinou osmadvacítkou z holandského kakaa, kolem soused Městek (nesmělý nápadník), Vítěnka Balvín (zkušený svůdce), Míja Balvínová (pro špatný příklad) a my dva Joštovic (štěpný materiál), Jacek (kuplíř) vybaloval ze své cestovní černé brašny na bílý ubrus jednu láhev gruzínského koňaku za druhou, až jich bylo celkem deset (kus 66, –, poslední mimořádná prémie 900,– a tak ještě z ní 240,– do tajného fondu, teď už Kotexem pravidelně mimořádně dotovaného), „Však jsou to jen půllitrovky –“ volal Jacek při rozlévání druhé, Lenka si povídá s Městkem o dětských zásypech a Míja se snaží jaksi naprázdno, „Je to tu pořád nějaké mrtvé...“, šeptal Jacek Vítěnkovi, odborníku na uvolněné večírky.

„Židle a stůl pryč –“ zvolal Vítěnka a zatleskal, „gauč rozebrat, matrace na zem a odted'ka všecko na zemi –“ Lenka byla pro a společnost s třetí lahví šla k zemi, Jacek položil hlavu na Míjinu hrud', ale naproti Lenka s Městkem dospěli zas k lepení linolea, „Vítěnko –“ obrátil se Jacek prosebně k mistru mejdanů.

„To světlo hrozně bije do očí,“ zvolal Vítěnka a zatleskal, „copak nemáte doma ani jednu svíčku –“, Jacek ji rychle přinesl a z píše uvolnil ještě všechny žárovky, sedl si k Míje a políbil ji do vlasů, Míja mu zas paži kolem ramen, výtečná spolupracovnice a Jacek napínal sluch, „... na kopci jsou vždycky nejkrásnější rána,“ žvanil Městek, „Ano, to je nejčistší vzduch,“ žvatlala Lenka. „Vítěnko –“ Jacek už div neplakal.

„Všichni dopít a páni po směru ručiček ob jednu dámu –“ křikl Vítěnka a zatleskal, „hop-á-ho-á-hop –“, nastalo sunutí a smích, Vítěnka přisedl k Lence a vzal to zkušeně do ruky, za chvíli leželi

vedle sebe a z šera Lenčin tichý smích, Míja si lehla na záda a přitáhla si Jacka k sobě, docela se překonávala a Vítěnka se činil naproti, napřed nechtěli vůbec přijít, a teď se skoro trumfují, loď nabírá vítr do plachet, Jacek dolil třetí láhev ze žhavých gruzínských svahů a otevřel čtvrtou.

„Já teď půjdu vařit kávu,“ řekla Lenka a vstala, „Já jdu s Lenkou a vrátíme se tak za necelou půlhodinku –“ zvolal Vítěnka a vyskočil, „Kdybyste nás pak s Jackem tady nenašli,“ volala na něho Míja, „budeme za těmihle dveřmi a prosíme nerušit!“ a už tam Jacka táhla, jeden párek v kuchyni a druhý v ložnici, ubohý Městek se nám holt neumístil.

„Pust’ –“ zasyčela Míja za dveřmi a tvrdě Jacka odstrčila, „Ale, Míjo...“ „Tady si sedneš a teď dost toho tyátru, chyběj nám k němu diváci –“, metr od sebe seděli na posteli v šeru ložnice minutu za minutou, Míjina hlava se skláněla, až se dotkla čelem kolenou a tichý vzlyk, „Míjo, co se ti stalo –“, tiché štkání, „Míjenko, prosím tě –“ a Míja se nám rozplakala, ale tišeji prosím, tady nemáš zvukovou izolaci jako doma ve svém bílém pokoji.

Oba párky se vrátily do pokoje ztichlé, Městek trudně upíjel a nesouhlasně pokyvoval hlavou, „Vítěnko...“, šeptal Jacek zoufale, „neumíš ještě něco?“

„Proč chceš mít z bytu mermomocí pajzl?“

„To se mi tak u tebe zalíbilo.“

„Mít já ženskou, jako je Lenka...“

„Ale no tak si vezmi – A nalej si ještě –“ a Jacek vstal a zatleskal, pobíhal pokojem a pilně naléval, s každým pil zvlášť a se všemi dohromady, úpěnlivě jak majitel nachtlokálu před bankrotem se snažil a Lenka se zas rychle rozjařila, hladila schlíplého Vítěnku jak Leničku, když nechce papat, a Vítěnka zas okříval a chňapal ji po té hladící ruce, Míja zatřepala nohama ve vzduchu a střevíčky odlétly do tmy, Jacek si mnul ruce, připaloval, doléval, pobízel, pil se všemi a pleskal hosty po ramenou, nakláněl se k nim a úslužně

se pochechtával, udržet ten provoz, jak se obruč honí klacíkem, po schůdkách k plážičce kolem růžového domku na jahody se smetanou, „Ale klidně, pane Městek, vždyť jste u nás jako doma –“ a Městek si rozvázel tkaničky a úslužně mu v pokleku zout páchnoucí polobotky, za vládní informační útvar a byt s druhou ženou s oknem na metropol, „Já jsem už trop –“ vzdychal příliš pivší Vítěnka a odvést ho do koupelny, pozorně obsloužit, vlastním zubním kartáčkem mu osvěžit dech a vlastní žínkou omýt – Balvínovic zlejššůvák se vám jaksi hatí – jeho kéž by rivalská účta, chci tobě nenasytnému sama hostinou být pod žlutým pařížským nebem nad hlavou, zatím nám Městek docela skapal a doprovodit ho do vany, studenou sprchu, záda a břicho mu povzbudivě třít jemnou houbou jen na Leniččin obličej, já mám milenku od Modiglianiho, ale všichni jsou náhle unavení a chtějí domů, co vás tam čeká tak ohromného, a neutíkejte mi ještě, zelené vlnky od schůdků ke schůdkům a na každé plážičce čeká další najáda, všichni jsou náhle u dveří, přivazují mi můj člun a zamykají letoun do hangáru, sbíhají po schodech, ukradli mi moře i vzduch a v náhlém tichu od zavřených dveří jde Lenka s úsměvem vstříc.

„To byl krásný večer a moc ti děkuju za ten nápad,“ šeptá a rozcuhaná vypadá nezřízeně hezky, „prima jsem si povykládala s panem Městkem a Vítěnka se ti mi v kuchyni docela vážně dvořil –“, chichotá se a oči jí jen září, to její ruka mě zas hladí a laská, erotika tedy vzbuzena, ale jak zlomyslným směrem, ale jak nově krásná vyhlíží Lenka dnes tak nově vzrušená, „Jacínku –“ šeptá to magické oslovení a její paže pevně kolem těla, „Lenunko –“, jak mléko a jak ten koňak, takhle sladce se to tedy zvrtilo, takové to nebylo snad nikdy, „Takové to nebylo snad nikdy,“ šeptala Lenka a šla rozhrnout záclonu, když za oknem už zářilo letecky modré nebe a Jacek běžel na svůj výjezdní R 12 s přímými vozy na Brno, „... a nezapomeň ten bílý plyš...“

Jak letecký hangár a nad každým kovovým vchodem sklolaminát jak vzepjaté křídlo, Jacek rozechvěle stoupal schodištěm brněnského ústavu spolužáka Beni Smrčka z betonu, skla a oceli vzhůru, kolem nahoru a dolů spěchali mladí muži v bílých pláštích, zdejších uniformách, fyzikální chemie je v pátém patře, „Přišel jsem se jen podívat jako účastník konkurzu na tu aspiranturu...“ „Nový aspirant dostane tento stůl –“, v proudech světla bílý a bledě modrý laboratorní stůl se stříbrnými kohoutky vody, plynu, vakua, chladiwa, stříbrné hořáky a pod deskou série kontaktů, uvnitř na černých podložkách třpyt laboratorního skla, toho málem už zapomenutého skla, s nímž se dá ještě pořád udělat díra do světa, u sousedního stolu zarostlý mladík zíral do zlatého varu napjatě jak na rotující kotouč rulety a u velkého okna v rohu veselá akademická debata, přijměte mezi sebe nového aspiranta, já ještě nevyhasl docela, co nejpomaleji vycházel Jacek z laboratoře a pozpátku, aby si co nejvíce vryl z tohoto modrobílého šálku, kde intelekt ještě žije a kde ještě dobrodruží, z toho připraveného a čekajícího šálku v té letištní budově –

Za oknem na hrbatém nádvoří Kotexu spal s otevřenými ústy prastarý zedník pod svým křivým lešeníčkem a na podělaném stole po Němcích nahromaděná práce za dva dny: omylem znovu zaslaný příkaz generálního ředitelství.

Jacek sedl ke své uranii, a počítaje v duchu hotovost tajného fondu, mechanicky odepisoval, že *bezodkladné přikročíme*, odstavec, *Jak jsme již dříve bezpočtukrát sdělili, nelze v dohledné době přikročit*, pět mezer a zprostředka *S pozdravem Světu mír*, vtom zazvonil telefon, už je to tady – jakási Karmen Pospíšilová rozhořčeně telefonovala, kde prý se nalézá její dcera, která se již dva dny nedostavila domů a byla taky Karmen.

Jacek praštil telefonem, vyšklubl ze zásuvky čtyřiadvacet špiónážních snímků Kotexu zvětšených do mapové velikosti, dvě směny si s tím hrál ve fotokomoře Rudého koutku, vložil je do ohnivě

červených desek k dopisu generálnímu ředitelství, přibalil ještě desetimarku od Tiny a všechno to hodil v prázdné ředitelně na direktorův stůl, pak už jen časovanou minu – vrátil se k sobě, zapálil si kořistní cigaretu Winston a čekal vesele na své předvedení.

Za dveřmi konečně dupot, jde jich víc – barvíř Patočka přišel s nápadem na zlepšovací návrh: propustit mistra barevny a ušetříme ročně dvacet tisíc, pokus vysvětlit selhal, barvíř trval na svém právu, a tedy sepsat dvojmo, zapsat do knihy, vystavit potvrzení a poděkovat za iniciativu.

Zazvonil telefon, už jdu a všechno vezmu na sebe – Lenka telefonovala, že babička z neznámých důvodů náhle odjela do Břvan a Lenička proběhla zavřenými dveřmi, musíš koupit matované sklo devětašedesát krát sto třináct, béžovou emajlovou barvu, krepový papír a hlavně ten bílý plyš, zazvonil telefon a sdělil, že laborantce Palánové hoši podtrhli židli a lehký otřes mozku, telefon zvonil a přikázal, že zítra přijede doktor Bruno Doleschall z basilejské Ciby, nemá kde spát a hned na vrátnici mu taktně odebrat fotoaparát, tak takhle to chcete na mne navléknout, dobrá, přijímám vaši hru a z dosavadních patů si tentokrát už vynutím svůj mat –

Za dveřmi těžké kroky, teď jdou opravdu nejméně dva, přišli tři, první direktor s ohnivě červenými deskami a Jacek osvobozeně vstal, jsem připraven – direktor položil desky na stůl. „Dopis do Brna je výborný –“ řekl a pak zašeptal: „Ty fotky naší parcely byly hezké, ale pro jistotu jsem je zamkl do trezoru –“, za jeho zády jeho letitá sekretářka a podnikový právník si s kyselými obličejí odnášeli padesátiletou uranii a nechali místo ní na květinovém stolku zcela novou modrošedou zetu, direktor šibalsky zamrkal, dveře klaply a kroky ztichly na nádvoří a Jacek osaměl se svým novým psacím strojem, na dalších padesát let má teď Kotex pokoj s tímhle oddělením, ale modrošedá je přece barva letectva, KAPITÁNE, NECHÁPU VÁŠ KÓD –

Za oknem masa smrků píchala asiatskými věžičkami do modromodrého nebe a za sklem s černou stuhou portrét mrtvého třiatřicátníka Adalského, jak slastně drhne po těle ložní prádlo bělené sluncem na trávníku, jak málo let je teprv třiatřicet –

Jacek se hnál kvetoucí loukou z hájovny do svahu, lesem a autobusem na nádraží, perónovými pouštěmi zněly amplióny vyzývající k nástupům do vlaků na západ a k východu, Jacek se svou černou brašnou po schodech nahoru a dolů, největší muka je nemoci se rozhodnout, ale jestli rozhodnutí tak poutá, nejsou právě tahle muka poslední zbylou svobodou, odjet prvním vlakem, který tady pro nás zastaví, Jacek se smál do tváří spěchajících zastupů a luskal prsty, tak honem honem, děti, do třídy, už zvonilo a na stupínku se už vzteká paní učitelka, zapíše vás do třídní knihy, Jacek si položil brašnu k nohám a zvedl prst jak kazatel, museli ho obcházet a Jacek se jim chechtal do očí, život je tak báječná šance a tak strašně jedna jednou pro vždy jediná, co všechno mine vás, kteří se nikdy neodvážíte, a odkud se bere vaše zarputilá víra, že byste nemohli žít NÁDHERNĚ JINDE, než zrovna shodou náhod bydlíte, podbalvanoví bílí červi, škrkavky a hlísti, MÁ VÍRA JE LET, ta-ta-ta-dum, na zelených polštářích do zelených vlnek moře, které nikde nekončí, ta-ta-ta-dum, JÁ TRHÁM SVOJI MÍSTENKU a sedám, kde se mi jen zlíbí, ta-ta-ta-dum, to jsme už v Ústí? Ó vlaku, jed' dál – vlak stál.

A již se vyhrnul proud z vagónů, všichni nejkratší cestou ke svým Leničkám a Lenkám, jed' dál, vlaku, prosím Tě, můj Poseidone, z Tvého kupé se k Tobě modlím, jed' dál, musím až na konec trati, Speranza tam na mě čeká na první plážičce za Rezidencí, odkud jsme tenkrát vypluli, sednem si na židličky proti sobě a budeme Tě vzývat, š-š-š-š- já už pak nespál, š-š-š-š- už nemohu usnout, š-š-š-š- já nechci do smrti už jen spát, tuto místenku jsem už roztrhal, jed' vlaku, jed' dál, š-š-š-š –

IV/15

Proud vycházejících z děčínského nádraží se rychle přeléval do autobusů a trolejů, my to od nádraží máme kousek, Jacek spěchal ulicí kolem naší třetí cenovky, na schodišti páchnoucím vařeným zelím vytáhl z kapsy kovový kroužek se spoustou klíčů, děčínský je tenhle zlatý a tahle plážička je Najady, v předsíni střepal boty a vklouzl do přichystaných kožených sliprů, v pokoji Naďa četla novelu *Veletrh splněných přání* a už ji odhazovala, „Jacku, tys přijel –“

„Už jsem tady, lásko –“

„Nechceš něco sníst? Mám kilovku matjesů v oleji –“

„Až pak, teď se chci jen dívat na tebe a poslouchat, jak povídáš. Sedni si sem na židličku a já si přinesu druhou z předsínky... š-š-š-š- mám tě hrozně rád š-š- říkej se mnou š-š-š-š-“. Překocené židle se smály nohama do vzduchu a na matracích milenci jak na vlnkách.

Cigaretu u okna, z přístavních doků vyplouvaly na Labe vlečné čluny a řazený do konvoje, odpolední slunce se sunulo zlatými lichoběžníky pokojem a pokoj plný světla, „Jacku,“ šeptala Naďa za zády, „už jsem nás přihlásila do družstevní výstavby, na tvé jméno... Za tři roky budeme mít náš vlastní byt, dva pokoje, koupelnu s teplou vodou, ústřední topení, telefon...“

Jacek vyskočil z autobusu a spěchal rozrytou plání nahoru kolem desetipatrových bloků se záclonkami a už anténami, dvanáctipatrové už se záclonkami a v našem čtrnáctipatrovém už zasklená okna s vápennými kříži na sklech, na zacákaném schodišti vytáhl z kapsy kovový kroužek s tlačenicí klíčů, pražský je tenhle stříbrný s vroubkem a tahle vysoká pláž patří k Palmě, Anna klečela na starém kabátě, lakovala štětkou parkety a už ji odhazovala, „Jacku, miláčku –“

„Už jsem tady, lásko –“

„Nechceš se vykoupat? Dnes zkoušejí teplou vodu a –“

„Až pak, teď ti pomůžu. Co mám dělat?“

„Napřed se přezuj, miláčku. Ty modré v předsíni jsou pro tebe...“

„Anci, víš, bylo by moc prima mít tady ještě telefon –“

„Už jsem o něj zažádala... na tvé jméno.“

Na nafukovacích matracích leželi Jacek s Annou vedle sebe na podlaze a dotýkali se rukama, „Jako bychom spolu pluli po moři...“, říkal Jacek, „A od břehu pořád dál a dál...“, říkala Anna a na tom stlačeném vzduchu jak na vlnkách.

Cigaretu u okna, z noci svítila metropol na neviditelných pahorcích, světla se slévala s hluky velkosídliště a v prostoupených vlnách ječivě jak příliv se tříští o náš strop, „Jacku,“ šeptala Anna za zády, „chtěla bych mít domek někde venku, víš, kde je v noci tma a ticho a kde prostor chodí spát...“

Po polní cestě spěchal Jacek nekonečným lánem od obzoru k obzoru, červené velkostroje vjížděly do žlutého moře a pytle sklizeného zrní vroubily jejich nájezdy, na schůdkách mezi šípkovými keři vytáhl Jacek kovový kroužek sklizených klíčů, pardubický je tenhle domácké výroby, na plážičku s květinovým kolem už vbíhá Hanička, „Jacku, to je tak velice báječné –“

„Už jsem tady, láska –“

„Nechceš se jít podívat na králíčky?“

„Až pak, napřed se půjdu pozdravit.“

Jacek v chodbě shodil boty a nazouval károvanou papučku s bambulkou, „Ani se nezouvejte –“ řekla maminka paní Kohoutková, „s večerí už čekáme jen na vás a můžete hnedle pro pivo –“ čistá vůně pečení a skleněný džbán s desetikorunou na dně.

Na všech lavičkách před domky v šeru dvojice, „Ta husa pro soudruha doktora Macha bude pozoruhodná,“ říkala Hanička, „maminka považuje šest kilo za dostatečné. Já se s ní přu, že nejméně osm... Proč nic neříkáš?“

„Poslouchám to nádherné ticho tady...“

„Už taky mlčím. Je nádherné...“

Cigaretu a vydechovat kouř do světelného hranolu z okna, dvojice se zvedaly z laviček a vstupovaly do domků, světla dole zhasínala,

nakrátko se rozsvěcela nahoře a jedno zhasínalo do majestátního ticha po druhém, „Jacku,“ šeptala Hanička, „ještě musíme počkat, ale já se už tak těším na naše děti... Napřed chlapce, ten bude po tobě a do světa, a pak holčičku, ta bude se mnou doma...“

Kvetoucí trávou spěchal Jacek po svahu dolů k hájovně a bezděčně sáhl po kroužku s klíči, tady se však nezamyká, Arnoštek s jásotem sjel po žebříku a z dřevníku přibíhá Janička, na dvorku sypala Lída z ošatky slepicím a už ji odhazovala, „Jacku, vy jste přijel –“

„Už jsem tady, lásko –“

„Nechcete jít na procházku?“

„Až pak, napřed vyzkouším Arnoštka ze slovíček.“

Jacek v síni vyzul boty a vstoupil do ohromných kožených pantoflí nebožtíka Adalského, „Stejda veme –“ žadonila Janička, a tak ji pochovat a pak vysadit nahoru na skříň po vzoru souseda Městka, Janička se bála a jásala, „Nepude stejda pyč –“, nepůjde, ale teď Arnoštek nám odříká nových třicet slovíček, chlapec musí být do světa.

V podvečer za Lídou pěšinkou do lesa, pak z pěšinky a přímo nahoru přes mýtiny na travnaté duny, „Muž tomuhle tady říkal Nahatá pláž...“, říkala Lída, „Musí se tady krásně slunit...“, říkal Jacek, „Právě, chodí sem Pražáci a jsou tady bez plavek...“

Cigaretu na kmeni před hájovnou, v rozsvíceném okně dvě tmavé dětské siluetky a obličejíky přitisknuty ke sklu, „Jste dobrý člověk, Jacku,“ šeptala Lída, „ale tady se nežije lehce, je tady spousta práce, dům, hospodářství, děti... Bylo by krásné začít znovu z ničeho, být znovu mladí a od samého začátku...“

Jacek vystoupil z rychlíku a spěchal přes koleje svitavského nádraží, máme to hned naproti, na vlhkém tmavém schodišti nahmatat ve svazku klíčů ten zdejší jak od kostela, pod plechovým obrazem Eiffelovky je plážička Jeannette, Tánička si zašívala punčochu a už ji odhazovala, „Jacku, ty ďáble –“

„Už jsem tady, lásko –“

„Nechceš si poslechnout, co jsem napsala?“

„Až pak, napřed bych se rád přezul...“

Jacek sundal boty a marně se ohlížel po něčem na přezutí, Táníčka měla celkem troje střevíčky pod postelí a jinak kde nic tu nic, „Já chodím doma bosá, ale v Praze se prý prodávají pravé čínské pantoflíčky...“

„Nebylo by lepší koupit napřed stůl a židli?“

„To jsou nudné věci a zbytečné, podívej –“ Táníčka shodila z postele všechno stlaní a pod tím žlutým pařížským nebem na plechu se houpali na drátěnce jak v maňásku, Táníčka přečetla osmnáct nových básní a rázem usnula. Sotva si pak Jacek začal číst, vsunula mu hubená ruka před oči umoulousaný papír s devatenáctou:

*Nejdelším nehtem
do pánových zad
vyreju
dětské sprostárničky.
Určitě
dojde mu pak,
že
není teď čas
ke čtení novin!*

Cigaretu u okna na smutné svitavské nádražíčko, za bublinatým sklem malé skrovné balíčky v promaštěných papírech, „Jacku,“ šeptala Táníčka za zády, „já tady umřu touhou po městě, kde září výklady a jezdí tramvaje...“

Jacek vystoupil z rychlíku a spěchal v davu hřmotem brněnského velkonádraží do bufetu, Mojmíra si četla při zvětralém pivu novelu *Veletrh splněných přání* a rázem se rozjařila, „Jacku, vítám tě a buď blažen –“

„Už jsem tady, lásko –“

„Nechceš teď do té redakce, mám tě tam totiž přivést, že tam nechceš teď hned...“

„Až pak, napřed se nabaštíme. Já ti mám hláád –“

Velkoměsto Brno začíná nádherně hned od nádraží, tramvaj za tramvají ve třech řadách, přímo naproti budova aerolinií s těžkými chromovými lítačkami a na obě strany nepřetržitý zářící pruh výkladů a skleněných dveří...

... skleněnými dveřmi, lítačkami a turnikety, ze zasklených chladniček, z mis a zpoza závěsů, na pocákané pulty, na dřevo a na damaškové ubrusy nové a nové papírové tácky, talíře z bakelitu a ze zlaceného porcelánu s prskající klobásou, křupavými pomfritky a masem z rozně a do pŕllitrů, voskovaných pohárků, broušených sklenek všeco, co jen teče, zprvu chladí a pak rozehřívá, „Jsi poslední člověk, který ještě umí jíst –“ říkala Mojmíra, „Jsi první, se kterou mi takhle chutná –“ říkal Jacek a gargantuovské polibky před vyschlou šatnářkou hotelu Continental.

Cigaretu ve skleněných dveřích, podél zahradní zdi dolů pod korunami starých stromů vede ulice k nám domů, polepená tisíci plakáty, na které jsme tenkrát dávno vysnívali své jméno největšími písmeny, „Já se teď stydím, že jsem se tak nažrala,“ šeptala Mojmíra za zády, „ale já ti jaksi celý život měla hlad, před válkou, za války, po válce a teď pořád, je to krásný nemít peníze, ale někdy z toho na mě sedne děs...“

Jacek seskočil z lanovkové sedačky a spěchal nahoru ke Komáří vížce, na točitém schodišti vyňal kroužek s klíči, z kulatých okének hned hřebeny Krušných hor, hned špičky Českého středohoří a teď výhled do Německa, tenhle štíhlý paklíč patří k téhle pláži Belveder, Tina ležíc na posteli kouřila cigaretu a už ji odhazovala, „Jacku –“

„Už jsem tady, lásko –“

„Nechceš jít dolů do lokálu? Fasovali jsme dubonnet⁸ –“

---

8 Sladký aromatizovaný vinný aperitiv. Pozn. red.

„Až pak, ted' chci být s tebou. Dáš mi něco?“

Tina podala Jackovi bankovky sepjaté vlásenkou, každý kousek z jiného státu a nejhezčí jak poštovní známka pestrá frankovka, „Ale ted' musíš dolů do lokálu, Jacku. Hned.“

Jacek se mlčky přezul do těžkých polobot s traktorovou podrážkou, v těchhle po schodech jako duch a dá se jimi útočit i bránit, „Dneska je nebudeš potřebovat,“ řekla Tina tvrdě, „počkáš, až přijdu dolů. Jdi!“

Proti Jackovi po schodišti nahoru mohutný chlap s trčícím tlustým doutníkem ve vyceněných sprostých zubech, Jacek pil v lokálu dubonnet a v horkých příbojích znovu a znovu viděl trýznivě Tininu zlatou a oranžovou kůži, nadechoval se jak potápěný tím nepoznaným prudkým pocitem a znovu horká vlna za vlnou.

Cigaretu u okna, Tininy rozpuštěné vlasy se jí jak zvířecí srst chvěly na lýtkách, nalil další dvě sklenky a hleděl mlčky ven, „Jacku,“ šeptala Tina za zády, „já bych ted' strašně chtěla mlíko, sladký bílý horký mlíko...“

Lanovkou dolů do Bohosudova, autobusem 17.34 a v Ústí 18.05 a jakoby od berlínáku tramvaj č. 5 do Všebořic, Jacek spěchal po vozovce kolem dětského pískoviště, na vydrhnutém schodišti vytáhl svazek klíčů, Rezidenci odemyká tenhle s písmeny FAB a psí hlavou, Lenka vytírala předsíňku hadrem a už jej odhazovala, „Jacku, tys přijel už dnes –“

„Už jsem tady, lásko –“

„Nechceš jahody, jsou čerstvé, z naší zahrádky...“

„Až pak, napřed bych se napil. Nezapomnělas mléko... Kaši ne, jen mi ho ohřej a dej do něj pět kostek cukru...“

„Že jsi zas zapomněl na ten bílý plyš –“

„Zapomněl, miláčku, ale určitě ho přivezu, jistě –“ řekl Jacek, nazouvaje své do leskla ošlapané pantofle.

„Táto –“ volá naše zlatunka s bradičkou na mosazné tyčce, honem síťku dolů a drsnou bradou do sladkého břicha, Lenička křičela

rozkoší a nic se tak nelíbá jako tahle naše maličká, „Táta veme –“ volá naše krásná holčička, a tak ji pohoupat a vysadit nahoru na skříň, Lenička se bála a jásala, ale už musí hajat, „A nepude táta pyč –“ a postát u ní, až s palečkem v puse usne.

Cigaretu u okna, venku svolávání dětí domů a spát a už hvězdy jak uličníci po zábradlí sjíždějí zadečky po anténách do postýlek se síťkami, zrovna naproti s cigaretou v okně Trošt... ale ten chlap vejrá přímo sem, ale ten chlap mi z toho okna čučí přímo do očí –

Autobusem 15.55 z náměstí kaňonem průčelí, z nichž žádné nelze přeskocit, alejí starých kaštanů, prudkou zatáčkou kolem tlakové plynárny a horami mrtvé, protože půdě vyrvané země k pomníku lva ožraného měděnkou, teď ta lípa s cedulkou a po hliněné cestičce nahoru k azylu, žlutý domek není náš, patří paní Heymerové a ta se už brzo vrátí, na vejčitém stole a na zdi řvali jeleni v říji, neřvou, jsou jen vytkáni s otevřenými tlamami a za oknem azylu vlnění tvrdě zářící smaragdové trávy se vzpíná k zářícímu nebi jak pobřeží k moři, my už vypluli, ale zapomněli vytáhnout kotvu, z lodi je jen vyhlídková terasa a vlak nás vozí pořád kolem dokola a zpátky na rampu domů, zkusit ještě pěšky nebo snad na koni, KRÁLOVSTVÍ ZA KONĚ, který nás odnese z pláně příliš mnoha vítězství a shodí do tratoliště spásné, protože jediné porážky, KRÁLOVSTVÍ ZA VÝKOP, abychom už místo popojíždění s brašnou špinavého prádla mohli vzlétnout jednou provždy s kufrem kosmonauta, letový řád už znám nazpaměť, KAPITÁNE, ŽÁDÁM POVEL K STARTU – žádám naposled.

V

Autosyntéza

V/16

Rychlík č. 7 z Bukurešti, Budapešti a Bratislavy přijížděl s obvyklým zpožděním na první nástupiště brněnského Hlavního nádraží. Za zmateného pobíhání cestujících uhadoval Jacek pokaždé překvapivý sled místenkových vozů, až pobaven objevil svůj vůz č. 53 mezi čísly 28 a 32.

V kupé F u okna na sedadle 67 vzhledl starý tlustý muž, máme místenku 68 naproti, Jacek uložil svou cestovní brašnu do sítky, pověsil pod ni svůj běžový šanzánový plášť, a když usedal, vstoupil do kupé další pasažér s místenkou v ruce, měl liché číslo 69 vedle tlustocha, uložil svůj kufr do sítky a pověsil si pod ní svůj modrošedý plášť ze stejného materiálu a téhož střihu jako Jackův.

„Promiňte, pánové,“ řekl tlustoch u okna, „nehrajete náhodou někdo šachy?“

„Hraji,“ řekl Jacek.

„Zahrál bych si,“ řekl současně třetí pasažér, pohlédli na sebe s Jackem, usmáli se a vlak se tiše rozjel.

„Tak se vy dva dohodněte, kterýho mám rozdrtit,“ hlaholil tlustoch potěšeně, „já zatím postavím figurky –“ a už je píchal do skládací cestovní šachovničky.

„Hrejte, když už tam sedíte,“ řekl Jackovi třetí pasažér, „já budu kibicovat. Mlčky.“

„Můžete i nahlas,“ usmál se Jacek, otvíraje dámským gambitem d2–d4.

Tlustoch otevřel na témž sloupci d7–d5, Jacek mechanicky zahrál f2–f4, tlustoch zas zrcadlově f7–f5, ještě pár tahů a stejných

protitahů a máme ze hry dvojitou do sebe zaklesnutou hradbu zvanou stonewall.

Vlak uháněl mezi palouky a lesy, za spuštěnou závorou se mihlo děvče v bílých šatech s červenými puntíky a na stolku u okna dva zpocení hráči nad totální bloádou, vůbec k ničemu to nespělo, oba už jen čekali na chybu toho druhého, a to je tedy děsná otrava, „Musím ted’ odejít...“ zahučel Jacek už dobrou čtvrt hodinu před Svitavami a prostál tu dobu na chodbičce u okna.

Na konci svitavského nástupiště čekala Tánička Rambousková a rozběhla se k Jackovu oknu, stojíme zde pouze minutu, „Nemysli, že jsem přišla kvůli tobě –“ lhalá udýchána tím cvałem.

„To bych ani ve snu nedoufal – prodáváš tady limonádu?“

„Jsi odporný cynik a už tě nechci nikdy vidět, nikdy – rozumíš!“

„Že vyskočím z vlaku! –“

„To by bylo krásné... Položila bych si tvou zkrvavenou hlavu do klína... Jacku, prosím tě, vystup –“

„Tak jednoduše to asi nepůjde...“

Vlak se tiše rozjel a Jacek mával Táničce, až zmizela v ohbí, proč jsme vlastně nevystoupili, povzdychl a vracel se do kupé, na stolku ta příšerná nedohraná partie a oba spolucestující se nad ní ustaraně tvářili, „Říkal jste, že byste si zahrál,“ řekl Jacek třetímu pasažérovi, „tak jestli ještě máte chuť –“

„Když mě pustíte –“ řekl třetí pasažér a ochotně se přemístil na Jackovo sedadlo 68 u okna naproti neúpornému šachistovi, kdežto Jacek přesedl na takto uvolněné číslo 69 naproti a už jen s úlevou přihlížel, jak se mučí jeho náhradník, mučil se ještě hodinu až do Chocně, kde se s tlustóchem, oba zcela vysílení, dohodli na remíze věčným opakováním tahů.

Třetí pasažér vylovil z kufru jízdní řád a porovnal jej s hodinkami, „Dvacet minut zpoždění, vidíte –“ řekl Jacek, „Ano,“ přisvědčil pasažér, „jestlipak asi chytíme v Praze berlínský rychlík šestnáct-pětačtyřicet –“ „Spolehlivě –“ ubezpečil ho Jacek, „nejedete náhodou do

Ústí?“ „Ano, a vy?“ „Já taky. Na dlouho?“ „Možná natrvalo. Znáte to tam dobře?“ „Za deset let až příliš. Co by vás zajímalo?“ „Víte něco o chemičce?“ „Všecko, dělám vedle v Kotexu. Vy jste chemik?“ „Ano. Jestli dovolíte –“ a pasažér vyňal z náprsní tašky vizitku a podal ji Jackovi,

ING. NORBERT HRADNÍK

přečetl Jacek, vstal a div ho neobjal, „Jsme tedy kolegové a jsem velice rád...“ „Je opravdu milá náhoda...“ „Milerád vám všechno...“ „Jste opravdu velmi laskav...“ „S největším potěšením...“, ujišťující se sympatiemi vyrazili do jídelního vozu a dali se spolu do velkého oběda, Hradník prchal od rodiny s dvěma dětmi a z mizerného místa v Brně do Ústí, my zas z Ústí do Brna, ještě dvě piva, „Já jsem Jacek –“ „Já Nora –“ a dvakrát dvě deci, „Míst ti najdu, Noro, kolik chceš –“ „Víc se bojím o bydlení, Jacku, strkají mě do ubytovny –“ „Dnes budeš spát u nás –“ „Já ti doma musel, Jacku, vařit dvakrát denně teplá jídla –“ „Já ti mám, Noro, ve Svitavách a v Brně fantastické kočky –“ „Dva koňaky!“ volal Nora, „Gruzínské!“ křičel Jacek a až před Prahou klopýtali zpátky do kupé, ve tmě tunelu dopadli se smíchem na svá vyměněná místa a už je tu pražské Hlavní nádraží, oba vstali a oblékli si pláště, „Ale ty máš, Jacku, můj –“ řehtal se Nora v Jackově běžovém šanzánu, „A ty zas můj, Noro –“ chechtal se Jacek v Norově letecky modrošedém, oběma nám padnou i sluší, KAPITÁNE, UŽ JSEM POCHOPIL VÁŠ KÓD –

„Vždyť taky jste jak dvojčata –“ šklebil se tlustoch od okna, „Pojď si je vyměnit,“ volal Jacek, „já děsně miluju tuhle leteckou barvu –“ „Platí,“ křičel Nora, „a zadarmo máme oba nový plášť –“

„Miláčku –“ zvolala Anna Bromová u východu z Hlavního nádraží a rozběhla se k Norovi, až krok před ním poznala svůj omyl, „Jacku...“, šeptala v hrozných rozpacích, Jacek se smál a vzal ji kolem hubených ramenou, „Jacku, zůstaň dnes v Praze...“, říkala rychle

cestou parčíkem, ' „... vždyť tě přece v Ústí nikdo nečeká...“ „Musím dnes zařídit něco velmi důležitého,“ špital Jacek spiklenecky, „pro nás pro oba...“, a Anna ho tedy aspoň doprovodila na nádraží Praha-Střed, Jacek s Norou hladce stihli berlínský rychlík a Jacek ještě vyšel k oknu do chodbičky, Anna stála dole u vagónu, políbila si dlaň, vyfoukla ten polibek vzhůru a vlak se tiše rozjel po mostech vysoko nad pražskými ulicemi, projel zeleným šerem parku Stromovky a dál pod strání s miliónovými vilami a byzantským mrakodrapem hotelu Internacionál.

„Pravou nohou! –“ volal Jacek na ústeckém nádraží a Nora musel vykročit pravou pro zdar dalšího podnikání a tramvaj č. 5 do Všebořic na konečnou, dva muži spěchali kolem dětského pískoviště, schodů k nám domů zas utěšeně přibýlo, „Jdi napřed –“ strčil Jacek Noru přezutého do svých pantoflí a se svou černou brašnou v ruce do zhasnuté předsínky, Lenka vyšla s úsměvem vstříc, „Koho mi to vedeš, Jacku?“ řekla Norovi, vzala od něho cestovní brašnu a šla s ní zpátky do kuchyňky, Jacek předešel Noru a vešel za Lenkou, „N. Hradníka.“

Nora políbil Lence ruku a překvapivě hezky to přijala, kdoví kdy naposledy ji kdo takhle pozdravil, Nora se čile pohyboval kuchyní a z mléka připravil báječnou omeletu, však má školu svého pětiletého manželství a Lenka mu zatleskala, Nora vzal Leničku za nožičky a naučil ji dělat kotrmelce dozadu, znát rutinu otce dvou dětí nechaných v Brně a Lenička mu dala táá-ko-vouhle pusu, po večeri povídal o markraběti Joštovi a Lenka se kupodivu vyzná v moravské historii, musela si o tom někde něco přečíst, náhradník se ujal a uložili ho spát do pokoje s dvěma polštáři pod hlavou na úkor Jackova vysokého stlaní.

Z Kotexu domů co nejpomaleji přes město, v kině Hraničář hrají třetí týden *Nikdo se nebude smát*, a tak shlédneme zas jednou biograf, matjesa s cibulí v automatu Svět a dvě deci bílého burgundského ve Zdaru, svobodnému se všude žije dobře, i když je sám, ráj bude asi samota s možností volby, Jacek zašel do holírny a v křesle

příjemně pobyl v laskajících rukou holičky Kamilky, „Pročs tenkrát v deset nepřišel...“, šeptala, když ji líbal na loket, „Tenkrát to ještě nešlo, ale dneska už klidně...“ „Dnes tady mám tatínka z Mimoně, ale přijď zítra –“, Jacek vdechoval svou kolínskou vůni a potěšeně patřil na výklad Čedoku vedle výkladu inzertní kanceláře, dvě krásná děvčata nás zvou do Českého ráje a zeleným mořem pluje bílá loď, na sloupu nový plakát s Candym v červeném smokinku, POSLEDNÍ VYSTOUPENÍ PŘED VELKÝM TURNÉ –

Jacek přišel domů až k večeru, nikterak však nepostrádán, Nora v Jackově tričku s Lenčinou zástěrou kolem pasu vyvářel maďarskou rybí polévku a mexický guláš, Lenka vesele strouhala sýr a společně pak šli koupat Leničku, „A já už myslela, že takovíhle manželé dávno vymřeli...“, smála se Lenka, „To nic není“, smál se Nora, „to já doma ještě žehlil a jednu zimu s ženou i vyšíval...“

Po večeři si vzali po hrníčku šípkového čaje se zavařeninou do pokoje a povídali si o Stravinském a Kandinském, co to bylo za pánové, Jacek vyšel s židlí a sklenkou koňaku na balkón a kouřil cigaretu za cigaretou proti pruhu tmavomodrého nebe, dva na pohovce a manžel za dveřmi, to by byla jen občasná propustka z kasáren do místní dupárny a kromě toho se Lence hřešit nechce, ale přivést na cimru nového maníka a uchovat tak početní stav, vojín za vojína, KAPITÁNE, DÍKY ZA POKYN, když vám praskne dno benzínové cisterny, je nejlíp zavolat hasiče, stačí pouštět vodu a dírou ve dně odtéká jen voda, je těžší, a benzín nerušeně trvá v prasklé cisterně, dokud se pohodlně nepřečerpá do cisterny náhradní – Lenka s Norou na Jacka tak zapomněli, že se skoro lekli, když se jim náhle zjevil z balkónu, „Jen si poseďte –“ říkal Jacek, „zítra jedu do Brna a prosím tě, dvě bílé košile do brašny a žádnou svačinu...“

„Nezapomeň na ten bílý plyš...“

Za oknem nad domy zářivý modrý hangár, Jacek šel po špičkách bytem od spící Lenky kolem spícího Nory do předsíně, cestovní brašnu a modrošedý plášť, KAPITÁNE, DÍK ZA STEJNOKROJ –

Velká čtyřdenní plavba na zelených polštářích černého rychloparníku od plážičky k plážičce podél celého pobřeží, Jacek vystupoval z moře po schůdkách s černou brašnou jak s trojzubcem v ruce, jak sám Neptun, pozdravován a vítán najádou za najádou, krmen, hýčkán, laskán, milován a ctěn, Belveder, Jeannette, Palma, Stefanie, Kvarner, Najada, Speranza a za pouhou jednu pláž Rezidence získán miramarský výjezd k Africe –

„Co se tady stalo?“ lekl se Jacek, Lenka zamčena v kuchyni a Nora házela do svého kufru věci přichystané na židli, „Právě že vůbec nic.“

„Ty chceš odejít? Proč?“ šeptal Jacek zdrceně.

„Jestli to nevíš, tak se vám zítra vrátí babička z lázní.“

„Ale to se dá přece zařídit... To chceš bydlet v ubytovně chemičky, v cimře pro čtyři, s postelemi nad sebou?“

„Už tam tři dni bydlím a v cimře je nás devět.“

„Lenka ti něco...“

„Lenka mi nic. Kdyžs mi ji ve vlaku líčil, říkals, že je inteligentní, slušná, že umí dobře vařit...“

„A není to snad pravda?“

„Je, ale to zjistí každý za půlhodinku sám. Ale to hlavní o ní jsi mi říct zapomněl.“

„Co hlavní?“

Nora s povzdechem zvedl kufr a zatřásl jím, byl skoro prázdný, šel s ním do předsínky, strhl z věšáku svůj modrošedý plášť a hodil si jej přes ramena, KAPITÁNE, PROČ MÁ LETĚT MÍSTO MNE, „Třeba si to ještě rozmyslíš...“, zasténal Jacek, „kdybych tě poprosil –“

„Začal bych se tě už bát,“ řekl N. Hradník, „Sbohem, paní Joštová a děkuju za všechno –“ křikl do skleněné výplně zamčených dveří a tiše odešel.

„Nora byl zpočátku prima,“ říkala pak Lenka s Leničkou v náručí, „ale kdyžs odjel, pokusil se zneužít situace, šla jsem hned pro Jardu Městka...“

„Jardu?“

„... a pan Hradník zatím zmizel. Dnes si už jen přišel pro věci zapomenuté v tom spěchu. Jacku, kdy mi už konečně přivezeš ten bílý plyš –“

„Příště určitě.“

Okamžitě dalšího maníka na post za uprchlíka, „... a tak vám moc a moc děkuju, pane Městek,“ říkal Jacek v sousedově garsonce, „už tolik jste pro nás udělal...“

„Ale to nic, to já rád...,“ usmíval se pan Městek. Jarda.

„A proč bychom si vlastně netykali, vždyť jste už stejně jako příslušník rodiny. Mně říkají Jacek –“

„Mně Jarda –“

„Vím. Však Lenka poslední dobou stále častěji: Jarda říkal, Jarda si myslí, Jarda by nikdy – má vás ráda, totiž, tebe...“

„Ale to snad ani ne...“

„Ó ano. Tuhle se divila, že jsi pořád tak sám. Tak inteligentní a slušný člověk – to jsou její slova – a přitom tak hezký, dokonce velmi hezký... Dokonce jednou v noci ze spaní šeptala tvé jméno...“

„Ale to už určitě ne!“

„Ó ano, ale já ne, že bych žárlil, naopak –“

„Nebylo by nač.“

„Ale vždyť já jsem jen rád, když vím, že za mé nepřítomnosti má Lenka někoho, koho... koho...“

„Málo ji znáš, Jacku. Moc málo.“

Jacek se zvedl, přelétl pohledem pánve se ztuhlým starým tukem, otep filigránsky vyřezávaných holí, haldy křížovek, ponožky schnoucí na šňůře od okenní kliky ke klice dveří, celou tu staromládeneckou bídu, vzdychl a odplízl se.

MILÁČKU, PŘIJEĎ, PROSÍM PROSÍM PROSÍM píše Anna, CEKAM JAKO POSLEDNE telegrafuje Tina a od Táníčky výkřik ze Svitav

*Kapičko medu sladká,
do plástu skaň již!*

Jacek pobíhal svou kancelář v Kotexu jak zvíře v kleci, KAPITÁNE, ŽÁDÁM POKYNY, váš parašutista dezertoval a další z místních zdrojů neschopen úkolu, jak útočit bez mužstva –

Na stole Taniččin výkřik, telegram a obálka z Prahy, zdálo se nám to, nebo reálně dopadl paprsek slunce na modrošedý kov, zeta zasvítila a Jacek strnul vprostřed místnosti, KAPITÁNE, PŘIJAT KÓDOVANÝ POKYN, provést nábor paras a eskalace vrcholí paradesantním hromadným výsadkem a Jacek už mačkal příslušná tlačítka přidělené zety:

28 LETÁ úř., rozv. s 3 letou rozkoš, holčičkou a vl. zař.

bytem I. kat. hl. partnera, zn.: „ŽÍT!“

a ještě na obálku adresu inzertního oddělení *Práce*, Jacek něžně polaskal letecky modrý stroj, zeta je v abecedě už poslední, a zamýšleně nad ní stanul, let nebude snadný, jako je mořeplavba, a dosavadní neúspěchy diktují zpřesnění starých map, poznat přidělenou eskadru, ale zejména znát cílový terén, kde jsou skladiště nafty, kde komunikace, uzly a hráze, kde PL-baterie a kde štáb, snad opravdu o té zemi všechno netušíme –

V/17

Velká žlutá obálka, poštovné paušalováno, už je to tady, sotva patnáct deka, Jacek roztrhl papír a z velké žluté obálky proud desítek různobarevných malých pleskal na stůl, na všech rozmanitými písmeny všelijak umístěno vždy jedno:

Zn.: „Žít!“ 64063-v

Jacek srovnal dopisy a přepočítal, jen 62 kusů, to kvůli Leničce, vyňal ze zásuvky dýku a začal párat přihlášky svých paras:

Milá paní!

Četl jsem Váš inzerát v novinách Práce a jsem na tom stejně mizerně jako Vy, holce je šest, jenže byt nemáme I. kategorie a dobrý byt je zajisté předpokladem a podmínkou

Odstoupit, další –

Vážená,

Váš dnešní insert upoutal silně můj zájem. Ač je mi 44 let a lehce napadám na pravou nohu

Vážená soudružko!

Jsem rovněž administrativní pracovník a sice zástupce vedoucího fakturačního oddělení významného lidového sportovního družstva zabývajícího se výrobou zejména trvanlivých pochutin a především

Mé tři děti, Svatopluk, Zdislava a Záboj

dovolují si Vám odepsat. Prosím o udání celkové plošné výměry obytné plochy Vašeho bytu, t.j. včetně koupelny, záchodu

Je mi 34 let vidíte mladík a vesela kopa k tomu. Hledám taktež veselou družku mam kluka ale neplatím naňho

bych velice rád blíže a prosím Vaše foto. Sám je zatím z pochopitelných důvodů nepřikládám. Jsem statné postavy foto a podrobný popis bytu s udáním, zda je perspektivně možno vybudovat v blízkosti garáž

i já jsem se zklamal a tolik jsem jí věřil. Chtěl bych věřit znovu, nebo aspoň doufat, neboť co nám život může ještě

ještě pořád junák a rád bych zkusil ještě do třetice není-li byt ve vyšším poschodí Nemá nám kdo uvařit a obě děcka přece potřebují mít vařino teplé ještě ani čtyřicet let bych se rád přestěhoval 2 děti rovněž zklamán a tak Pod bytem I. kategorie jistě oba rozumíme ústřední vytápění, koupelnu s teplou vodou

*a plynový nebo elektrický Potřebují mámu do Vašeho bytu
stravu stloukáme všelijak Vaším bytem Vašemu bytu Váš byt*

Jacek s povzdechy třídil dopisy na přijatelné, pochybné a odpad, překládal ty aršíky z jedné hromádky na druhou jak karty a vzdychal stále víc, jednu chvíli přijatelná hromádka zmizela a všecko v odpadu, rozvedení, invalidé a otcové více dětí se zajímali o kuchařku a osobu na hlídání dětí a s bytem se chtěli ženit všichni, jak žalostná to eskadra zištných a veteránských paras, Jacek vypil silnou kávu a s cigaretou usedl k modrošedé zeti, vyhotovil 16 povolávacích lístků, napřed několik verbířských sloganů, *Ze stovky dopisů právě Váš prozrazující skutečnou inteligenci a nevšední rozhodně nebudete zklamán*, pak taktická vysvětlivka, *Z důvodů, které jistě nahlédnete, jsem nucen jménem inzerující zatím sám a napoleonský („Vojáci! Povedu vás do úrodných nížin...“)* závěr *ke spokojenosti, štěstí a novému životu* a hodil do schránky 16 dopisů.

Jen 11 odpovědí, z nich 2 koncové *(je ta Vaše úřednice vůbec gramotná? Mám bohužel dost co dělat s úřady a ani bych se nedivil a Předal jsem Váš dopis Veřejné bezpečnosti pro podezření z podezřelých)*, jaká to bída proti hudbě ženských nabídek, ale osoba prostředníka vzbudila neklid i u osmi z přijatelných devíti, u dvou procedurální pochybnosti *proč nepíše sama, třeba zatím bez udání jména ví vůbec, že jednáte jejím jménem v této snad dosti závažné věci*, u jednoho naopak zase radost *jsem vášnivým přívržencem psychoanalýzy a vzrušuje mě myšlenka proniknout prostřednictvím blízké osoby*, u všech přijatelných devíti však devět záplav naléhavých otázek

chci přesto věřit, ale rád bych se o ní dověděl více prosím podrobně o její povaze, jejích zájmech a zálibách dává přednost samotě nebo společnosti? jaké jsou její představy o manželství a touží skutečně je spíš veselá nebo tichá? a hlavně její zájmy čte-li ráda a v kladném případě který ze současných českých autorů její charakter je opravdová? má-li zájem o klasickou hudbu

*a jakou konkrétně bez velkých slov její skutečnou povahu a sklony
pravdivě a konkrétně její poměr k přírodě o historii a kulturní
památky konkrétně a velmi podrobně její charakteristiku a vý-
značné rysy o její psychice blíže a podrobněji co očekává od
partnera a co touží dát její ideály a sny co nejvčetněji co si
vlastně představuje pod oním heslem „Žít!“ jaká vůbec je –*

ta země nabídnutá k anexi, jaká má horstva, nížiny a řeky, jaké
osídlení a jaké rudné bohatství, jakou faunu a flóru, jaké obilí rodí
a jaké ovoce, jak hrůzně málo víme o té vyklížené zem –

V umyvárně střídavě studenou a horkou sprchu, Jacek pak
odšrouboval ze sprchy růžici a prudkým proudem přímo do těla,
k nejvyšší výkonnosti vybičuje skotský střík a s mokkými vlasy se-
dal za svůj letecký stroj, *Vážený pane, děkuji za Váš ujišťuji Vás
naprostou má ráda společnost, když zas ani v samotě je veselá
a rovněž i mírná čte ráda a skoro jen současné české autory – „Jaké
znáš současné české autory?“ telefonoval Jacek Míje, „... prosím?
Slovník českých spisovatelů... aha... v městské knihovně, tak děkan
a ahoj“, za jednu směnu se všechno nestihne, tak zatím dalšího, Jacek
vytrhl arch ze stroje a znovu *Vážený pane, děkuji za Váš ujišťuji
Vás naprostou intenzívně se zajímá o historii a například o morav-
ských panovnících Joštovi a, kerej tak eště, kruci, jak teď škrtnout to
a a byli to vůbec panovníci, taky jsem se jí na to mohl někdy zeptat,
nebyl čas, Jacek vytrhl arch ze stroje a teď už jen takové otázky
o Lence, které umíme, *klasickou hudbu snad ne či ano, dřív jsme po-
slouchali spolu, ale časem jaksí, poměr k přírodě, má ráda zahrádku,
ale dřív chodila se mnou do lesa, bože, proč vlastně pak už, ovšem,
dítě, ale vždyť babička přece občas ráda, je spíš veselá nebo tichá?
Je tichá a je i veselá, podrobně o její povaze její zájmy její
charakter pravdivě a konkrétně její charakteristiku a význačné
rysy o její psychice blíže a podrobněji co očekává nevím co touží
dát její ideály a sny neznám co si vlastně představuje já nevím jaká
vůbec je já ji vůbec neznám, Jacek se prudce kousal do tváří zevnitř***

a kroutil si promáčené vlasy na spáncích co nejkrutěji byl schopen, vlhkost ze sprchy už nahrazena potem, SNAD JSEM JEŠTĚ SCHOPEN STRUČNĚ POPSAT VLASTNÍ MANŽELKU, sežereš tenhle papír, jestli neuděláš aspoň deset řádků, Jacek vrazil do stroje další arch jak poslední náboj do hlavně proti sobě, *Vážený pane, děkuji za Váš ujišťuji Vás naprostou a nyní k Vaší otázce, jaká vůbec je. Je*

Typy stroje jak čtyřicet vysmívajících se zorníček, Jacek dlouho vytukával palcem mezeru za mezerou, nakonec vytočil válcem papír a začal jej zamyšleně žvýkat.

„Lehnout si můžeme,“ říkala Nad’a v pokoji nad děčínským přístavem, „ale i vleže mi budeš muset odpovědět na jednu věcnou otázku...“

„Pravdivě a konkrétně...,“ šeptal Jacek a zachvěl se.

„To bytové družstvo, kam jsem nás přihlásila, chce znát datum našeho sňatku. Nebude-li letos ani napřesrok, vyškrtnou nás.“

„Ale, Naděždo, není to příliš konvenční se brát...“

„Šíleně, ale v bytě první kategorie se nám bude ležet líp než v tomhle kutlochu. Koupím si poprvé v životě zástěru a kuchařskou knihu a taky takovou tu prachovku z peří na hůlce a lux – já se ti těším na první luxování *našeho prvního koberce* jak na svatební noc, protože těch jsem už – žasneš, co se to ze mně klube, vid’, díváš se na mě, jakobys mě viděl poprvé – ach, Jacku, jak mnoho věcí se ještě o mně musíš dovědět...“

„Do odpoledního vlaku to už nestihnu, ale do odpoledního vlaku ještě stihneme –“

„Napřed to datum –“

Z Tinina pokojíku konečně vycházel ten Ford Taunus a Jacek bez okolků vrazil do ještě otevřených dveří za Tinou, „Snad jsi nestál za dveřmi –“ žasla Tina s hřebenem v ruce, bolestně krásná a mučivě rozčuchaná, „Vždyťs ho tady držela celou věčnost!“ „Ale vůbec ne, zrovna tenhle vypadl jak cukrář z kina...“ „Miláčku, nemohla bys už opravdu toho nechat, budu ti dávat ze svého měsíčně –“ „S tvým

celým platem bychom na odstupné za tu pumpu šetřili roky, chlapecku!“

„... ty jsi jak hošíček, jak student...“, šeptala Tina, hladíc Jackovu hlavu na svém klíně, „však to už brzo přestane, neboj, vždyť já tu pumpu chci hlavně kvůli tomu, že se už do smrti zbavíme lokálu a toho všeho, věř mi, víc kvůli tomu než jen kvůli penězům, chci být už jednou host, a ne pořád jen personál, mít svůj čistý výdělek místo halířových diškrecí a zmačkaných stovek a nejvíc ze všeho mít už jednou svůj klid a jak okroužkovaná panička si jít odpoledne na kafe se šlehačkou a dort s mužem, který má se mnou stejný kroužek, ty dva kroužky, kerý se sundávají až v rakvi –“

„Na Sřekově otevřeli minulý měsíc novou kavárnu,“ říkala Lenka ždímajíc hadr do kbelíku, „a kdyby ještě přšelo, mohli bychom tam někdy...“

„Na kafe se šlehačkou a dort!“

„To je ono! Tak půjdem?“

„Ale vždyťs tam mohla jít už dávno, když jsem byl pryč, buď s malou, nebo zas by ti ji babička ohlíkala...“

„Ale já tam chci s tebou –“

Jacek hleděl na Lenčina skloněná záda, jak málo máš společného s ilegální valutovou prostitutkou Tinou, ta mít takhle cestujícího manžela, který jí nadto vodí milence a nápadníky až do bytu – ale co my o vás vlastně doopravdy víme, za zdí v ložnici hrčel lux a Lenka si při něm zpívala, v ložnici je *naš první koberec* – Jacek pocítil strach jít do pokoje za Lenkou, NEJSEM SI UŽ JIST, KOHO BYCH TAM POTKAL –

V/18

Z houstnouceho šera vybíhají schůdky až k naší lavičce před různým domkem a na všech plázičkách před domky světla jících se

průčelí na lavičkách tiché dvojice, „Štěstí je tak velice silný pocit,“ šeptala Hanička Kohoutková, „četla jsem hodně vynikajících spisovatelů, českých i zahraničních, ale žádný to dosud věrně nevyobrazil... Jacku můj, v kterém měsíci se budeme brát?“

„Potřebuješ to datum ještě dneska večer?“

„To ne. Ale brzy. Musím si dát šít bílé šaty a bude spousta objednávání. Tatínek to chce spojit se zabíjačkou –“

„To by bylo asi nejlepší...“

Na palouku před hájovnou postavil Jacek s Arnoškem stan, vysokou trávou se pak doplížili k zahrádce, vyrazili s bojovým pokřikem Irokézů a zajali Janičku, Lída ji chtěla vykoupit borůvkovým koláčem, Arnošek výkupné přijal, ale Jacek chytil holčičku a utíkal s ní k lesu, držela se ho ručkama i nožkama, „Nes mě dál, stejdo, a postavíme si v lese pelníkovou chajoupku a mámu s Arnoškem tam nepustíme –“

Jacek seděl s Lídou na kmeni a v okně nad nimi dvě dětské hlavičky, „Tak spát, děti –“ křikla Lída, „nebo strejda už nepřijede –“ a hlavičky rychle zmizely, za minutu však vykroukla ještě Janiččina, „A pijde mi stejda dát pusu?“ „To víš, že přijde.“ „A poví stejda pohádku?“ „To víš, že poví.“

„Hrozně už k tobě přilnula,“ šeptala Lída dojatě, „Arnošek taky, ale to je kluk a nedá to tak najevo, ale Janička – Jacku, už brzo půjde do školy a ráda bych... aby měla tvé jméno, Arnošek uchová jméno Adalských, ale Janička by se mohla jmenovat po tobě, alespoň jedno z nich...“

„Dnes ale do té redakce musíme dojít,“ volala zářící Mojmíra v bufetu brněnského Hlavního nádraží, „a ty nevíš proč, já ti to hned vyklopím: budu tam dělat spolu, já tedy jen překlady a ty z nich budeš vybírat a stříhat. Jacku, víš, co to je dostat měsíc co měsíc peníze, a dokonce na den přesně? To musí být fantastický pocit...“

Jacek s Mojmírou vycházeli dvoranou ve spěchajícím davu, „... dělat v redakci je zábava, poznáš milión ohromných lidí,“ jásala

Mojmíra, „a dostaneme za to dohromady skoro čtyři tisíce – měsíc co měsíc celý rok a napřesrok a pořád – z prvního platu si koupíme sele, na Nový rok půlku prasete a každé léto pojedeme k moři – Jacku, pojď se vzít hned –“

Přímo naproti nádraží ohromná budova aerolinií a z jejích těžkých chromových lítaček vycházeli tři muži v leteckých uniformách, kamarádi, už jsem rozeslal devět mobilizačních lístků a pozitří nasadím své paras k výsadku, u chodníku zarazil modrošedý letištní mikrobús a kapitáni odjeli, jsem připraven jet s vámi –

Z devíti jen pět paras uposlechlo mobilizační výzvy a dostavovali se ve stanovených po sobě následujících dnech v 16.00 do kavárny Zdar, „... a jinak je to docela jednoduché,“ opakoval Jacek úternímu, středečnímu, čtvrtečnímu, pátečnímu, (sobota a neděle dny klidu) a pondělními výsadkáři, „ted’ zajedeme do sídliště, nezávazně si prohlédnete ženu i holčičku zdálky a v případě vašeho zájmu vás přivedu do bytu jako přítele z vlaku...“

„Já tušil, že ona o tom vůbec neví...“, šeptal úterní, zavadlý plešatějící blondýn s prsty ořechově hnědými nikotinem, dopil prazdroj a bez placení i pozdravu se odplížil.

„Tak jedem!“ řekl rázně středeční, potem páchnoucí rozvedený junák statné postavy a s nízkým čelem ubíhajícím prudce nazad do drátěného prošedivělého houští, celou nekonečnou cestu tramvají urputně mlčel a Jacek kradmo pokukoval na jeho zachmuřený profil v rostoucím strachu, není to už mírně šílené vézt tohohle brutálního chlapa Lence... a Leničce –

„Promiňte, já jsem si to rozmyslel, ono přece opravdu nejde tímto způsobem –“ říct by ještě stačilo k odvolání této hrůzné akce, vždyť to nemusí být hned tenhle, máme ještě tři v záloze, přemýšlel Jacek horečně, ale mlčky, a už stanuli na pozorovacím stanovišti za regulační stanicí, mezi bloky pastelově něžných tónů kolem dětského pískoviště vede široká vozovka k nám domů –

„Tak kerý to sou vokna? –“ zahučel chlap.

„Tam nad levým vchodem v druhém poschodí...“ šeptal Jacek přiškrceným hlasem.

„A vona přijde – kdy?“

„Vrací se vždycky kolem páté...“

„Cožé?!“

„Kolem páté... že se vrací...“

A dnes až před půl šestou ta postava a postavička po betonu před zdí jak pro popravčí četu, „Tam –“ ukázal Jacek s vypětím posledních sil, Lenka vlekla dvě těžké tašky a Lenička s panenkou se držela ucha té bližší.

„Ta s těma kabelama a ta žába?“

Jacek byl s to už jen přikývnout, Lenka sklonila hlavu, aby si mohla utřít čelo o rukáv a Lenička se rozběhla napřed domů... „A teď bysme jako měli jít, že sme jako přišli zrouna vod vlaku...“ mručel chlap, Jacek už jen stál, „– na tohle já nemám nervy!“ zašeptal chlap, obrátil se a mazal přes trávník pryč, Jacek se nadechl a rozběhl přes trávník opačným směrem, „Lenko...“ křičel už zdálky, „zlatunko... Počkejte na tátu –“

Lence polibek ještě před domem, „A víš co, pojďme do té nové kavárny na kafe se šlehačkou – ne, uděláme si dnes domácí den a už nikam nepůjdem...“ „Tak mi aspoň vem tašky do schodů,“ řekla Lenka.

A dnes si budeme se zlatunkou hrát v jednom kuse až do večera a déle, vždyť může jednou spinkat o hodinu méně, „Zlatunko, řekni tátovi, co bys chtěla, a všechno budeš mít –“

„Já ci lízátko!“

„Ale to bychom museli zas tramvají...“

„Já ci lízátko!“

„Dostaneš jich pět, ale teď půjdeme domů...“

Jacek posadil holčičku na schod, poklekl a zouval jí botičku, strašně těsná, maličko škubl a Lenička se rozvřískala, „Vždyť je jí to už malé...“, říkal Jacek Lence, „Ale není, to jen tys už vyšel z cviku,“ vzdychla Lenka. „Tak na co si chceš s tátou hrát?“

„Na opičí dáhu a pak chajoupku.“

„Tak napřed opičí dráhu...“ a Jacek už pokládal dvě matrace plochami na zem a třetí kolmo mezi ně, holčička přelezla, spadla a lezla zas nahoru, vtom zvonek a v předsíni hlas souseda Městka, přišel nám utěsnit vodovod, „Stejda Mestek veme –“ volala Lenička a rozběhla se za ním, „Zlatunko, bud' tady s tátou –“, ale malá už šplhala po Městkovi a těsnila s ním vodovod, „A teď pudem na kašpálka –“ „Na co chce jít?“ ptal se Jacek, „Ale každou středu teď tady hrají pro děti divadélko,“ řekla Lenka, „a Jarda Městek je tak hodný, že ji tam bere, když jsi pryč.“ „Dnes ale nepůjdem, Leničko,“ řekl Městek, „vždyť tady máš přece tátu!“ „Já ti zahraju divadélko sám –“ volal Jacek a už vytahoval loutky hastrmana, princezny a pana krále, „Já ci se stejdou Mestkem –“ zaječela malá a pěstičkou do ubohých loutek, panu králi ulítla hlava s korunou a z krku mu vyhrézla měděná spirálka, žalostně stál Jacek nad bezhlavým monarchou, „Dnes budeš s tátou!“ řekl Městek přísně a odešel, Jacek chytil holčičku a nesl si ji do pokoje, „Já neci opičí dáhu!“ řvala malá a bušila pěstičkami tátu do tváře, jakou má už sílu, vytrhla se a tělíčkem naléhala na opičí dráhu z matrací, až ji rozkotala, „– já ci se stejdou Mestkem!“ „Že vezmu vařečku –“ hrozila jí Lenka a vřeštící Lenička se válela po zemi jak při záchvatu, tloukla hlavičkou o koberec a rudla do barvy syrového masa, „... to víš, hochu,“ říkala Lenka, – „když jsi teď pořád pryč...“

„Některá povolání si to vynucují a co kdybych byl námořníkem nebo letcem –“

„To máš pak těžký...“ mínila Lenka a Jacek se naposledy pokusil dcerušku zvednout, drápla ho pod uchem do krve a vzápětí od ní už skoro kopanec do slabin, „Tak si jdi za strejdou –“ řekl Jacek rozhodně a Lenička rázem fit a už běžela pryč, Jacek si třel slabinu nad troskami opičí dráhy, má chytrá holčičko, dík za tohle válečnické povzbuzení.

„... a jinak je to jednoduché,“ opakoval Jacek ve čtvrtek v 16.00 v kavárně Zdar, „teď zajedeme do sídliště...“

„Ale vždyť to je docela hrůza, co mi tady povídáte,“ rozčilil se čtvrtetní výsadkář, tvarohově bílý s vypoulenýma vodovýma očima (zájem o historii a kulturní památky), „vy mi tu v podstatě dohazujete svou ženu, s níž dosud nejste ani rozveden, a s níž dokonce ještě bydlíte!“

„To je už jen otázka krátkého času, rozumějte mi, jsem přeložen do Brna a rád bych před odjezdem zanechal zde všechno v pořádku.“

„Víte vaše žena vůbec o tom inzerátu?“

„Ovšemže ne, to by ho rovnou mohla podat sama.“

„A z čeho soudíte, že vůbec bude mít zájem o dalšího muže?“

„A z čeho soudíte vy, že ho nebude potřebovat?“

„Kvůli tomuhle já přijel z Teplic! Doufám, že mi aspoň uhradíte obě cesty a ztrátu času ve výši obvyklé u služebních cest. A moji dvojitou kávu a teď ještě dvojitý koňak, hned si ho objedná – zasloužil bych celou láhev, dneska neusnu –“

KAPITÁNE, NÁBOR PARAS TROSKOTÁ, dost důvodů jej už nechat, když však ale zmarněná šance pak tak svíravě bolí a v patách za ní neurózy a chandra, „... pak bychom zajeli do sídliště,“ opakoval mechanicky Jacek v pátek v 16.00 v kavárně Zdar, „nezávazně si prohlédnout ženu i holčičku zdálky...“

„Jsem vášnivým přívržencem psychoanalýzy,“ říkal páteční výsadkář Tomáš Roll, trpaslík s černými rozčepýřenými vlasy jakoby utíkajícími hrůzou od podivně zmačkaného obličeje, „a neobyčejně mě vzrušuje myšlenka proniknout prostřednictvím blízké osoby, dokonce manžela –“

Jak hypnotizován pozoroval Jacek svůj tak horlivý protějšek, ale když nám zhasl otcovsky dobrácký Městek a fešácký perfektní N. Hradník, jakou naději může mít tenhle zhudlaný skřet, „Je to hrozně daleko, až na konečné tramvaje, a tak to necháme na někdy jindy...“, říkal Jacek, „Nic nevádí, mám s sebou vůz –, malíčký mužík měl malíčký fiat 600 v rudém provedení, vtáhl doň Jacka a krátce před pátou stanuli na pozorovatelně za regulační stanicí.“

„Slunce, světlo, vzduch...“ skřehotal trpaslík, přehlížeje lačně sídliště, „víte, já prožil celý život v suterénu s oknem na řadu popelnic – a která okna, prosím, rače obývat?“

„Támhle v druhém poschodí,“ ukázal už apaticky Jacek.

„Překrásné bydlení...“ pokyvoval Tomáš Roll.

„A tady už konečně jdou, ta žena s dvěma taškami a to děvčátko, jak běží před ní...“

„Hezká, zajímavá žena a opravdu rozkošná holčička,“ vzrušoval se pidimužík, „víte, můj typ jsou tyhle statné ženy a nikdy jsem si – a děti mám hrozně rád a nemohl jsem –“

Lenička měla na pískovišti kamarády, a tak ji Lenka nechala hrát si venku, Lenička lezla na betonovou obrubeň a skákala dolů, „Podívejte, jak si tam čiperka sama vylezla –“ rozněžňoval se Tomáš Roll, „a teď chce skočit, vždyť si zlámeš nožičku, ty tulinco malinká, hop – viděl jste? A už si vylézá zas – hop! Ale to je úplná baletka – musíte mi ji ukázat zblízka, rozhodně musíte!“

A maličký výsadkář sám vyběhl z krytu, napadal na jednu nohu a Jacek ho musel předběhnout, aby nevlezl až do pískoviště, „Zlatunko –“ přivolal Leničku a holčička přiběhla, rozkošná dnes do písmene toho inzerátu, pidimužík se jí zřejmě zalíbil jako nová hračka, pitvořili se na sebe, Lenička dělala pukrlátka, a dokonce zazpívala písničku „ze škojky“ *Lybička majičká po vodičce plave*, Tomáš Roll unesen a: „Pojď, zlatunko, strejda Roll ti ukáže svoje autíčko –“

Lenička prolézala rudý fiat a zalykala se nadšením, když ji pidimužík učil dělat na klaxon *tú-tú*, ještě nadšenější Tomáš Roll, „Kdybyste mohl být tak mimořádně laskav, pane Jošte, a ukázal mi, jak to dítě bezpečně a správně uchopit...“ „Takhle ne, to musíte obrátit obličejem k sobě, jednou rukou takhle pod paží, druhou pod zadeček, no vidíte a už vám sedí v náručí...“, Lenička už seděla v trpaslíkově náručí, na svou postavu měl překvapivě dlouhé a silné paže jak gorila, sešpulil rty do příšerné grimasy a Lenička mu vjela prstíkem do úst, jak že to stejda Lol tou pusou tak dělá, oběma se

jim to děsně líbilo a Jacek je musel od sebe trhat, už násilně nacpat skřeta do vozítka, ale jeho *tu-tú* bylo pak slyšet, ještě když z fiata zbyl uhánějící rudý bod na výpadovce.

„... ženu i holčičku zdálky,“ opakoval Jacek, odpočat a s novými silami po víkendu, v pondělí v 16.00 v kavárně Zdar, „a v případě vašeho zájmu vás přivedu do bytu jako přítele z vlaku.“

„Proč ne,“ řekl pondělní výsadbář, poslední z pěti zmobilizovaných, hadovitě hladký chlapík s krutýma žlutošedýma očima, zřejmě zkušený a všeho schopný dacan, a když se podrobně informoval o bytu, jeho zařízení, Lenčině platu a babiččině důchodu, stopl cigaretu a zašklebil se: „Tak jdem na to?“

Jacek s rostoucí nechutí pozoroval svůj tak hladce získaný protějšek, ty to ale bereš teda do ruky a budeš asi zatraceně ostrý boy, asi přespříliš –

„Už bude pět –“ říkal para a tůkal si na sklo hodinek jak nedočkavý seskoku, ty ale nějak chvátáš lehnout si do mé postele, vidět tě tam s Lenkou, má lásko, a jako tátu Leničky – KAPITÁNE, ÚKOL NAD MÉ SÍLY –

„Tak co bude, šéfe?“

„Už nic,“ povzdychl Jacek. „Pijete taky koňak? Pane vrchní! – Tady pánovi dvojitý koňak, mně sodu s ledem a platím všechno dohromady.“

S Lenkou do nové střekovské kavárny na kafe se šlehačkou a dort, Joštovi si vyměnili potíže svých národních podniků a společných známých, kterých bylo sotva pět dohromady, a četli pak potřhané staré časopisy pod ohyzdnými deskami ze žlutého polyvinylchloridu na stěnách toho nepovedeného lokálu, kde se čeká na kávu půl hodiny, přinesou ji vychladlou a na dortě navinulý krém, „Nepude táta pyč –“ zažvatlala Lenička za sítkou automaticky jak natažená hračka, zívla a usnula.

V kanceláři přes modrošedou zetu fasovaný obal z voskovaného plátna a vedle nezodpovězené dopisy od Mojmiry, Haničky a Lídy, Anna píše:

Jacku,

Ty to asi budeš vědět, já to nevěděla, co dělal asi tak před sto lety nějaký pan Benoit se šnekama... Spároval padesát šneků, nechal každý pár nějaký čas spolu, aby si na sebe zvykli, pak jim namaloval na domečky stejná písmena a jednoho z partnerů poslal šupem do Ameriky, zatímco druhý zůstal v Paříži. Po určité době vystavil běs Benoit šneka A v Paříži elektrickému šoku – a šnek A v Americe reagoval ve stejný okamžik zcela shodně... BUĎ RÁD, ŽE NEJSI ŠNEK!

Pěsti přitisknuty ke spánkům a k tomu zmučený obličej, už třetí den se do technického odboru chodí po špičkách a radši vůbec ne, „Jacka chytla neuróza“ a na obzoru bezbarvé stepní nebe chandry, ve 13.59 Jacek mechanicky vstal a ve 14.00 jekot sirény ho vystrčil ven, hned za branou zasvítit rudý Fiat 600 a z jeho dvířek vyskočil Tomáš Roll v modrošedé nepromokavé bundě, KAPITÁNE –

„Honem nasedněte!“ křikl trpaslík, poskakuje kolem Jacka, a dostrkal ho do dvířek, Jacek odevzdaně klesl na polštářované křeslo před rozvodnou deskou vyslaného proň vozu, vždyť *fiat* znamená latinsky *staniž se* a autíčko se s nádhernou akcelerací rozjelo k výpadovce k pohoří.

Jako červený brouk se pak vynořovalo a ztrácelo v náhorních dunách žlutnoucí trávy končícího léta, když velký muž s malým dohodnuti se k němu vraceli a v hádce zas vcházeli do vln trávy, „... musíme vědět, jak vzbudit Lenčin zájem, oživení, představy, touhu,“ naléhal neodbytný inzerent, „znát někoho, komu se to zdařilo, a dovědět se, jak to udělal, potřebujeme vzor, příklad, *precedens*...“

„Zhasl Vítěnka Balvín,“ šeptal Jacek, „zhasl Městek a zhasl Nora Hradník...“

„A co takhle nějaká Lenčina láska z doby před svatbou?“

„Zhasly všechny v den našeho seznámení...“

„Musela vás mít velice ráda, no nic, však s tím už nějak skončím – Zbývá nám tedy jediný, kdo nezhasl...“

„Kdopak to asi bude?“

„Ale vy sám! A teď k věci – jak to děláte?“

„Jak dělám co?“

„Že jste nezhasl. Tak hezky věcně: odpoledne přijdete z práce domů, no –“

„Teď už zřídka... No tak odpoledne přijdu z práce domů, řeknu si pár bezvýznamných vět s Lenkou, pohraju si s Leničkou, ale s tou spíš babička, najíme se, koukáme na televizi, jdu si lehnout a usnu, než Lenka přijde, jen v sobotu – taky ne pokaždé, no, a v neděli si vezmeme malou k sobě do postele a po obědě jdem s babičkou do zoo. Někdy jdeme na zahrádku, tuhle jsme byli v té nové kavárně na Střekově...“

„Nezlobte mě, vy mi musíte předat všechny své postupy a recepty, taktiku i strategii, triky a finty –“

„Ale já opravdu...“

Chcete drze tvrdit, že jste milován prostě proto, že jste to vy? Skoro to tak ale vypadá, no nic, budu vás prostě imitovat. Tak jedem – co vy jste vlastně zač?

„Já...? Docela normální... ačkoliv v některých ohledech snad... celkem vzato... ne zas docela... na druhé straně ovšem... popravdě řečeno... nicméně ale... jsou jisté... těžko však... myslím, že bych... nemyslím, že bych... více méně...“

„Budete mě nucen vzdělat k svému obrazu,“ šklebil se Tomáš Roll ve voze a stiskl startér, „ale napřed, můj pane, co na něm kromě plátna, rámu a háčku na zavěšení vůbec je?“

V/19

Rozrytou plání spěchal Jacek kolem desíti- a dvanáctipatrových bloků zářících čerstvými fasádami nahoru, v našem čtrnáctipatrovém

v osmém poschodí vlevo už první bílá záclonka, „Ty dáme až na-
posled,“ usmála se Anna v bílé a modré kuchyňce, kde už v rohu
tiše předla elektrická lednička, byt už připraven k nastěhování, jen
u dveří koupelny veliká díra do zdi, „Dala jsem přemístit zástrčku
výš, abys nemusel nastavovat šňůru, až se budeš holit v koupelně...
Abych nezapomněla, včera mi volali z předsednictva vlády, kdy
převezmeš ty chemické informace –“

„Anci, víš, já si nejsem docela jist, jestli na to budu stačit...“

„Ale neblázni, před tebou tam byl drogista a držel se jedenáct
roků... malej mindráček, vid’? Neboj, Jacku, spíš jsi až moc dobřej
na takovou jenom repre lehárnu, kam se normálně uklízejí opotře-
bované veličiny, ty máš přece něco v hlavě a umíš za tím jít, ty teprve
něco dokážeš...“ PÍŠ SI TO, TRPAJZLÍKU, BUDE TOHO VÍC.

„... a soudruh doktor Mach byl husou krajně spokojen, jakkoliv
to nedal najevo,“ vyprávěla Hanička Kohoutková večer na lavičce
před růžovým domkem. „Tatínek soudí, že budeš u něho pěkně
v klidu a za větrem až do penze, já a chce si už s tebou brzo vážně
promluvit – Jacku, vždyť ty sis mu ještě o mne neřekl!“

„Rozmyslela sis to dobře, Haničko?“

„Velmi důkladně. Vždy na konci školního roku zhotovujeme
o veškerém žactvu podrobné zprávy o chování, charakteru, před-
pokladech růstu, nadání, povahových rysech a celkovém profilu.
Každý rok je to přes třicet posudků a několik set stran. Vyznám se
tedy v povahopisech.“

„A můj?“

„Jsi ideální manžel. Též maminka to řekla,“ NAPIŠ SI TO, PIDIMU-
ŽÍKU, „poněvadž máš už léta, a tak jsi vybouřený.“

Cigaretu na kmeni před hájovnou, „Počkej, já si musím roz-
škrtnout –“ řekl Jacek, vymanil ruku z Lídina sevření a ohýnek
zapálal do šera, „Říkalas, že jsem dobrý člověk, ale říkalas taky, že se
tady nežije lehce, dům, hospodářství, děti... Lído, já začínám vážně
přemýšlet, jestli bych opravdu...“

„Jsi dobrý člověk a nežije se tady lehce, ale když máš rád děti a les... a budeš mít ještě trochu i mě...“

„Stejdo, pod' mi dát taky pusu!“ zavolala Janička z okna, „Jedeš do postele! –“ křikla Lída, „Že tam na vás vlítnu! –“ křikl Jacek a vyběhl po schodech do dětského pokoje, ze všech dětí na světě nejvzorněji spinkají Arnoštek a Janička Adalských, ale oběma se jim chvěly řasy na víčkách, jak jimi nezkušeně klamaly našeho strejdu, co chodí za maminkou, Jacek pohladil jakoby spícího Arnoštka a Janičce pusu na čelíčko, holčička ho při ní něžně chytla za ucho, aby jí ještě neutíkal, „Když jsi, stejdo, pyč, tak tě mám tady na oblázku...“ „Na jakém obrázku, Janičko?“ „Na támhjetom –“ a ve směru dětského prstíku známý obraz anděla převádějícího chlapečka a holčičku přes zborcenou lávku, „to je Arnoštek a já a ty –“ PIŠ TO, SKŘETE!

Z budovy svitavského nádraží se přihnala ke dveřím vagónu Táníčka Rambousková s ohromným kufrem v jedné ruce, v druhé dva deštníky a slunečník, „Uhni, Jacku, jedu s tebou!“ „Ale vždyť já jedu do Brna!“ „Však já se tam už někde složím!“ „Blíží se veletrh a všude je plno!“ „Tak se vyspím v čekárně na nádraží!“ „To by tě sebrala patrola!“ „Tak se vyspím na strážnici!“, neurvale se rvala do vlaku a Jacek ji musel docela strkat ze schůdků dolů, odrazil jí kufr kolenem, Táníčka pustila kufr na zem a bodala Jacka deštníky se slunečníkem do břicha, vlak se naštěstí už rozjížděl, ale zpátky z Brna by bylo lepší letadlem, „Zpátky z Brna se pro tebe určitě stavím, lásko –“ „Kozle starý, hnusný –“ „Miláčku –“ „Dáble –“ TO NEMUSÍŠ PSÁT, ŠPRČKU.

„... a ty nepíšeš, neodpovídáš, myslíš, že takovej flek budou pro tebe sušit do Vánoc nebo co –“ rozčilovala se Mojmíra, „Já se na to necítím –“ říkal Jacek, proplétaje se rychle před ní dvoranou brněnského Hlavního nádraží se svou cestovní brašnou v ruce, „Ale copak neumíš číst a psát na stroji, ty bejku?!“ „A taky my dva, víš, Mojenko, ty potřebuješ k obveselení nejmíň tak třicet lidí, a já jsem jenom

jeden..." „Jestli mi chceš dát kopačky, tak to řekni rovnou –“ „Znáš přece tolik lidí a zajímavějších než já, a tak proč myslíš, že zrovna já –“

Mojmíra drapla Jackovu brašnu a rázně jí trhla k sobě, že se za ní musel otočit, „A když tě mám třeba už ráda?“ „Koho ty v Brně nemáš ráda?“ „Ale to je přece – merde, tak tě teda miluju!“ „Proč?“ „Vím já? Snad, že jsi něco jiného, snad, že nejsi papírák, snad, že jsi prostě chlap –“ MRŇOUSHI, PÍŠEŠ TO, před protější budovou aerolinií stál modrošedý letištní mikrobus a uniformovaný muž oprašoval prázdná sedadla.

V modrobílém šálku tiše bzučel modrošedě metalizovaný ventilátor a pět mužů v bílých pláštích pohlíželo přes široký stůl kamsi nad Jackovu hlavu, „... lze už pak lehce spočítat podle Gibbs-Helmholtzova vztahu,“ doodpověděl potom zbrocený Jacek poslední otázku svého aspirantského pohovoru, polkl naprázdno a kradmo pohlédl na předsedajícího Benedikta Smrčka, „Tak to by snad už stačilo,“ řekl Beňa a muži kolem něho zamručeli, „Výsledek konkurzu vám bude do týdne sdělen písemně,“ řekl tajemník ústavu, „Počkej v předsíni –“ řekl ještě Beňa a Jacek vstal, řízně se uklonil, vyšel dveřmi do předsíně z hliníku, luxferů a tabulí skla a s úlevou sklesl do pěnové skořepiny na kovových nožkách.

Z hromádky časopisů na geometrickém stolku se na Jacka usmívala povědomá tvář, na titulní stránce *Atomové techniky* na podivném balkónku v lese kabelů, náš zámecký tenista a velmistř dvou kulečnicků s proteinovou dietou Jozífek *při dokončování přípravné fáze k poslednímu stupni řízené termonukleární syntézy*, spolu jsme tenkrát obědvali a cos za tu dobu vykonal ty, co já, však se už radí o mém přijetí k tvé Velké armádě –

Předsíni prošlo pět mužů v bílých pláštích, Beňa poslední a maličko se pozdržel, až ti čtyři zmizeli, „Ještě to musí posvětit složky a vědecká rada,“ usmál se. „Znamená to tedy –“ nadechl se Jacek, „Rozhodl jsem se pro tebe,“ odušil Benedikt Veliký, „z těch sedmi

jsi byl nejlepší. Teď už se jen do toho tvrdě zavrtat –“ „Jak paprsek laseru –“ A TO SI PIŠ, SKŘÍTKU!

Nad'a vytáhla zpod váleandy krabici velkou jak kufr a z hedvábného papíru se zaleskl modrošedě metalizovaný lux, „... a má spoustu nástavců s kartáči a bez nich, tohle dláto je na vysávání ze škvír, ten je, vid', a jakou má krásnou barvu...“

„Nádhernou –“ „Nesahat! Až v novém bytě, zatím jen koukat, na takhle shnilá prkna tady vystačím už s mokrým hadrem, kupovat sem koberec už nestojí za to...“ a Nad'a něžně otírala nástavce a těleso, přikryla je papírem a zasouvala zpátky vkleče jak monstranci do tabernacula.

„Proč zrovna tebe?“ ušklíbla se Nad'a. „Někoho si ženská jednou vzít musí, a tak proč ne třeba zrovna tebe?“ NEODBYTNÝ INZERENTE „Kromě toho mi za rok bude čtyřicet, a to už začíná křehnout pánev – moc to pak bolí, víš?“ PÍŠETE TO JEŠTĚ? „A teď si pojd' lehnout – už ti zbývá jen pár měsíců do té dlouhé přestávky... s dítětem přece dostanem byt dřív!“

Zvonění ohlásilo poslední lanovku dolů, turisté platili a vycházeli ven, proti nim zvolna procházel veliký bílý mercedes 250 S až k výčepu, nedbale se rozhlédl již prázdným lokálem a drsně si k sobě přitáhl Tinu, u okna si Jacek vjel dlaněmi do tváře, šramot, bílý obr přehýbal zlatopomerančovou Tinu přes pult a Jacek vyskočil do otevřeného okna, „Jacku –“ křikla Tina, „vyprovod' tohodle pána!“ a Jacek se hnál přes lokál k pultu, „Heraus, du Sauker!“ zařval s gustem a vzápětí se ještě potěšeněji opravil: „Totiž – HINAUS!“

Tina hodila klíče do kanceláře, v běhu si odvazovala zástěrku a hodila ji přes židli, vzala Jacka za ruku a *behom*, ať ještě chytne lanovku, na sedačce se spolu vznášeli nad mýtinami a lesy a na každém sloupku nadneseníčko a zas pádek a na dalším sloupku číslice zas o jednu nižší, v Bohosudově podávají kávu se šlehačkou a dorty hned u stanice, Tina si pečlivě utřela prsty a vytáhla malou modrou etui, na černém sametu dva zlaté kroužky, „Ale jen si ho

vem,“ usmívala se, „z toho nevznikají právní důsledky a do kšeftuje lepší ho mít než nemít... nos ho třeba v peněžence mezi drobnými...”

„... a žárlivý jsi šíleně, jak na divadle ten Otello.“

„Ale na Lenku vůbec ani trochu...”

„Té věříš,“ vzdychla Tina, „a to je větší kus lásky než vztek, že si troufla s jiným, a strach, že jí to zachutná víc než s tebou...” VŠECKO PSÁT NEMUSÍTE, MILÝ PANE –

Před naším domem na obrubni pískoviště Tomáš Roll v černém svetru a černých texaskách jak maličký čert v kruhu bavících se dětí, v ruce skleněnou kouli naplněnou vodou, ve vodě hora, a když zatřepete, začne na tu horu padat sníh, Roll mrkl na Jacka a podal kouli jásající Leničce.

„Kdo to je,“ ptala se Lenka, ukazujíc z kuchyňského okna na trpaslíka, „říkal mi, že tě výborně zná...”

„To řekl?”

„Přesně tak. Když chtěl odtáhnout Leničku do auta, vyběhla jsem na něho, ale byl velmi slušný a moc se omlouval, žes prý mu dovolil s ní hrát, je to pravda?”

„Skoro jsem ho na to najal.”

„To snad ne, ale on má děti dojemně rád a je hrozně legrační –”

„Jak se to vezme. Jestli chceš, pozvu ti ho nahoru.”

„Proč ne,“ smála se Lenka. „Víš, Jacku, na tobě je úžasné, že vůbec nežárlíš...”

VELEVÁŽENÝ PANE ROLL „Věřím ti,“ zašeptal Jacek, „a to je větší kus lás –” UŽ NEPIŠTE a vraťte mi urychleně mé dítě, „Leno!” zařval Jacek z okna, „Domů!”, holčička si hrála se skřítkovou koulí a domů nechtěla za nic na světě, „Tatínka musíš vždycky poslechnout –” zakvákal trpaslík, lehce a obratně zdvihl holčičku do svých gorilích paží, úžasně učenlivý, a donesl ji Jackovi až ke dveřím, „Ale tak už pojďte dál –” usmívala se naň Lenka a Jacek je musel navzájem představit, Tomáš Roll políbil Lence ruku a krásně to od něho přijala, babička mu servírovala na talířku cukrované máslové koláčky

a Lenička ho táhla ke svým hračkám, všechny tři se o něho div nervalý a skřítek se překonával, metal kozelce a chodil kuchyní po rukou, z bytu varieté a Jacek sám podlehl na chvíli kouzlu maličkého akrobata, toho šaška, a náhle prudce zatleskal, „Tak už dost –“

Cirkusovým přemetem stanul Tomáš Roll zase na nohou, vysekl poklonu a úslužně okamžitě zmizel, Jacek stál u okna a tiskl k sobě teplé dětské tělíčko, černý skřet skočil do svého rudého vozítka a ujížděl za halasného *tú-tú* mezi pastelovými bloky sídliště, „Táto, kdy zas pijde stejda Lol –“

„Už nikdy, zlatunko, neboj se...“ „Ale, táto –“, vzdušnou čarou v okně přímo naproti Trošt s dítětem taky v náručí, jak zlomyslně tam právě teď nastrčen v blůze od montérek seprané do modrošeda, KAPITÁNE, JE TO VÝSMĚCH, NEBO VAROVNÝ SIGNÁL ZRCADLEM –

Jacek přecházel svou kanceláří a netrpělivě se díval na hodinky, kdy už přijdou, jak mléko potřebný dnes líh a konečně vcházel Vítěnka Balvín a Petřík Hurt se za ním nějak motal, Jacek mu přistrčil k podpisu červenou výdejku na našich sobotních 300 gramů absolutního ethanolu, Petříkovi se třásla ruka, že se nemohl strefit do řádku, „Co mu je?“ „Utekl od Věrky a spal dneska v režném skladě... nasává od rána...“ „To přece není možné, od své Věřenky –“

Kolmo jak rydlem psal Petřík 3000 do rubriky *Množství* a rozmáchle se podepsal, „Piju na žal –“ řekl hlubokým hlasem, „Zas už nemám kde bydlet...“ „Já sice zatím ještě mám kde,“ povzdychl Vítěnka, „ale možná mi je přitom hůř než tobě...“ „Hůř než mně vám být nemůže...“, šeptal Jacek.

„A dneska nebude sechzig – vierzig!“

„Dneska žádné ředění!“

„Nalijme si čistého ethanolu!“

Děsně pálí v krku tohle vražedné pití a bez zdržovacích filtrací a oklik vzlíná přímo k neuronům, „Už si nebudem denně hodinu telefonovat, Věřenko má, Petříku můj,“ vyl Petřík Hurt, „už nepůjdem

na houpačky a na zmrzlinu, už nebudeš psát o nás dvou básně a nebudeš na mě čekat na náměstí u sloupu...”

„Já už nemůžu takhle dál,“ šeptal Vítěnka Balvín, „z jedné půlky bytu lunapark a pajzl, z druhé cela samovazby, tak nám skončil Balvínovic zlepšovák – ty vůbec nevíš, Jacku, co doma máš, vstávaje lehaje bys měl z vděčnosti tlouct hlavou o zem...”

„Myslíš, Vítěnko, že by tě bavilo dělat tatku a neděli co neděli místo s Milenkou Černou do lesa táhnout s mamkou a děckem do zoo...”

„Třetí neděle s Milenkou Černou je už nuda, čtvrtá otrava a pátá už čiré zoufalství – ty vůbec nemáš tušení, Jacku, co v Lence a Leničce máš...”

„Tak já ti to přenechám i s bytem a zařízením a s kompletní dokumentací!”

„Jacku, ty šlíš –“

„Úplně reálně, chci totiž pláchnout do Brna a začít znova a sám, víš – už jsem tam přijat jako vědecký aspirant. Vítěnko, na kolenou tě prosím, převezmi ode mne Leničku a Lenku, ty nejsi žádný skřet, byt je první kategorie s balkónem a telefonem, lednička, rozkošná holčička, televizor a babička, to je dnes poklad, všude koberce a v kuchyni gumolino po sto šedesáti korunách za metr i pod kredencí, kde už není vidět, teploměr a polévaný červený hroch na stěnu, deset vánočních kravat, veškeré sklo a porcelán, nechám ti i pantofle a kabátek na zahrádku, fíkus, nálevky, mačkátko a skleněné lžičky, tácky, lopatky, sítko a konvičky... zbav mě toho všeho, nebo z toho všeho už doopravdy zešílím –“

„Tak proč se nerozvedeš?”

„A proč ty ne?”

„Nejde to – mám Míju rád.”

„Miláčku, tady svítí sluníčko, svítí na tebe taky, na mě svítí taky jako na tebe, vezmeme se za ručičky, na zmrzlinu a na houpačkách poletíme spolu do nebe, Věrenko, Petříku, Věrenko – ty kozo sánská

a jateční dánská krávo –“ zařval Petřík Hurt do ječení sirény a tloukl pěští do ostře schnoucích lihových kaluží, „Kamarádi, to už bylo k blití s tou kačenou!“

„Vymluv se, ale urážet ji nemusíš...“ „Petře, vždyť vy dva máte v Ústí nejkrásnější manželství...“ „Však on se z toho vyspí.“

„Už jsem se z toho vyspal, právě vstávám z těch růžových sraček, kamarádi, vy nemáte ponětí, co to bylo za peklo, jak dva invalidi jsme se tenkrát spolu potkali a protézama se do sebe zahákli, jen z hrůzy jsme si telefonovali a ze strachu, že ten druhý už zas balí kufry, oba jsme dvakrát rozvedení a byli jsme celkem na šesti vlastních svatbách a co jednou rupne, to už pak nikdo nesflikuje, ale lhát si a hrát divadlo jde do aleluja, tys mi dneska telefonoval už míň než včera, tys dneska přišla už později než včera, tys šel ke mně, jako by se ti už nechtělo, tys mi napsala chladněji než posledně a z hrůzy před tím si musíte volat denně hodinu, skákat z tramvaje před zastávkou a psát o nás dvou básně a pořád víc, volat dvě hodiny, skákat z tramvaje v plné jízdě, psát o nás dvou opery, volat si denně tři hodiny, Petříku, volala a dívala se přitom na hodinky, Věrenko, počítal jsem přitom v strachu minuty –“

„Jacku, ty vůbec nemáš ani nejslabší potuchy, co máš...“

Jacek prchal hrbatým blátem nádvoří Kotexu k autobusu a po výpadovce pryč, pomník se lvem, lípa s cedulkou, hliněnou cestičkou a po schodech z bouřících vln nahoru na plážičku penzionu Splendid Isolation, NENÍ OBRAZU, KAMARÁDE TOMÁŠI, JE JEN KRVAVÁ TLAČENKA

V/20

Honem dolů síťku dětské postýlky a drsnou bradou do sladkého bříška, nic se tak nelíbá jako tahle naše maličká, „Stejda veme –“ volá naše krásná holčička, vzít ji do náručí a pohoupat.

„Nepude stejda plyč –“
„Jdu jen dát pusu mamince.“
„Stejda zas pijde –“
„To víš, že hned zas přijde.“
„A stejda poví pohádku –“
„To víš, že poví!“

Lída už vaří mléko na kaši, „Podívej, co jsem ti přivezl –“ „Ale to je prima, jsi moc hodný a dík –“ a radost nad dalším holandským kakaem, pro Arnoštka vodní pistolku a Janičce nafukovací veverku, přišlapujíc si patičkami košilku motala se malá s veverkou kuchyní a Arnoštek hojně střílel vodu po stěnách, „Dát jim tohle do ruky –“ řekla Lída, „– znamená honem objednat malování bytu!“ smál se Jacek.

„A proč vlastně přijel až dnes?“ ptala se Lída.

„A stejda poví pohádku –“ volala Janička z postýlky.

„Ale Chema si zas postavila hlavu, že nezvýší OMZ bilanční pří-
děl –“

„Moment, prosím tě,“ řekla Lída, „já jen skočím zavřít slepice, obchází teď tady liška...“

„A stejda poví pohádku –“

„Já je zatím skočím uložit –“ řekl Jacek. „Tak jakou si, děti, povíme?“

„O smutným pincovi!“ volala Janička, „O smutném princovi!“
volal Arnoštek.

„Tak byl jednou jeden princ a ten byl moc smutný...“ začal Jacek.

„Potože musel pořád jezdit vláčkem,“ šeptala Janička a Arnoštek:
„Přes jedenáct černých tunelů.“

„... a v každém tom tunelu byla jedna zazděná princezna...“
pokračoval Jacek.

„V každém byla jedna.“

„Celkem jedenáct princezen.“

„... a ten princ jezdil od princezny k princezně...“

„A pořád plakal.“

„A kde on vlastně bydlel?“

„... a pořád čekal, až se z lesa ozve dupy-dupy-dup...“

„A pijde žubl!“ „Strejdo, že jsou v Tatrách zubři?“

„Jen v zoo. Zubr, zlatunko moje, ty říkáš žubl, zubrr...“

„A byl celej zlatej –“ „Ale, strejdo, já viděl na fotce tatranského zubra v lese –“ „a žek, pincu –“ „Ale zubr ti do tunelu nevleze!“ a děti se začaly hádat, „– tady máš tu priceznu!“ volala Janička, „Ale kterou z těch jedenácti?“ křičel na ni Arnoštek, „A pinc udělal takhle bum!“ zavřískla Janička a pěstičkou Arnoštkovi do hlavy, „A ten tunel udělal na něho takhle bác!“ zaječel Arnoštek a skočil na Janičku a z pohádky rvačka a pláč.

Za oknem masa smrků píchala asiatskými věžičkami do ranního nebe a z širokého rámu z tmavého dřeva s černou stuhou přes sklo shlížel nebožtík hajný Adalský, za zdí dětský pláč, pády předmětů a křik.

„Pijede dneska stejda?“

„Ale už přece přijel večer.“

„Stejda nepijel!“

„Ale vždyť máš tady od něho pistolku, totiž veverku. Tak šup do kalhotek!“

„Stejda dá kalhotky!“

„Psst – strejda ještě spinká a nesmíme ho budit...“

„... a nesmíme ho budit...“, šeptala Janička za zdí, zdálo se nám to, nebo reálně se pohnul obličej na obraze, třiatřicetiletý nebožtík se šklebil za sklem a Jacek s hrůzou skryl hlavu pod polštář k druhému spánku.

Za oknem masa smrků a pruhem jitřní oblohy nad jejich asiatskými věžičkami supersonicky tiše prolétl tryskový letoun, zmizel za nimi a prázdné modrošedé nebe pak krátce zaburácelo, Jacek se zachvěl a znovu hlavu pod polštář.

„... a dneska mám chuť jít někam, kde jsme spolu ještě nebyli,“ říkala Mojmíra při vycházení z brněnského Hlavního nádraží, „Prima!“ souhlasil Jacek, „Co takhle něco sladkého?“ navrhl

Mojmíra, „Kafe se šlehačkou a dort!“ vyprskl Jacek ve smíchu, „Prima!“ souhlasila Mojmíra, ale Jacek se náhle už nesmál, „Co ti je?“, Jacek strnule zíral na protější budovu aerolinií, zdálo se nám to, nebo reálně se těžké chromové lítačky samy od sebe otevřely –

Nebyli jsme spolu ještě u Tomanů v cukrárně v prvním patře, Jacek poručil dvě kávy se šlehačkou a Mojmíra pařížský dort a kremrole, „Co ti zas je... Jacku!“ „Ale nic, jen se mi zdálo...“, leč nezdálo se, mezi hlučícími shluky hlav diagonálně v protějším rohu si četl Nora Hradník noviny, teď je odklopil, napil se minerálky a zas za papírovou plachtu, nemohl nás vidět –

„... a tak to bude už šest tisíc,“ žvatlala Mojmíra a lupénky kremrolí jí padaly na prsa, „byť mám celkem v pořádku, a tak už dokoupíme jen pár věcí, chtěla bych nový koberec a...“

„A k němu lux...“

„Prima, ten se bude hodit i na oprašování obrazů a knížek...“, breptala Mojmíra s koutky od čokolády a mastnými prsty se škrábala ve vlasech, kamaráde N. Hradníku, co takhle *29letá překladatelka a redaktorka, intel. bezdět. s vl. bytem*, vem aspoň tudle, ať mi toho začne trochu ubejvat, „... a víš, co bychom si měli koupit z prvního platu?“ šeptala Mojmíra, „Ale to je přece jasan,“ řekl Jacek unaveně, „snubní prstýnky.“ „Jaks to uhlí?“

Nora Hradník náhle odložil noviny a vstal, k jeho stolku přicházela hezká, asi 28letá žena s dvěma dětmi, přisunuli si čtvrtou židličku a usadili se kolem kulatého stolku, „Ale ty mě, Jacku, vůbec neposloucháš a tohle jsou věci, které pro ženu snad cosi znamenají...“, N. Hradník se vrátil domů a číšník servíroval na jeho stůl dvě kávy se šlehačkou a čtyři malé talířky dortů, Lenička tak ráda kupované cukroví a nikdy ještě nebyla s tátou a maminkou v cukrárně, „Jacku, co se to s tebou dneska děje...“ „Vzpomněl jsem si, že musím okamžitě zpátky do Ústí, když půjdu hned, stihnu ještě er sedm –“

Rychlík č. 7 z Bukurešti, Budapešti a Bratislavy přijížděl dnes o dvě minuty dříve na první nástupiště, „Ústí nad Labem a místenku –“

křikl Jacek do okénka, dostal rychle obojí a s úlevou se hnál podél řady překvapivě číslovaných vagónů ke svému vozu č. 100 a do kupé G, kromě dvou míst hned u dveří plně obsazeno, veletrh už otevřel brány, Jacek uložil svou cestovní brašnu do sít'ky, pověsil pod ni svůj béžový šanzánový plášť, a když usedal, vstoupil do kupé důstojník letectva, MÁ MĚ STŘEŽIT, KAPITÁNE, NEBO MI NESE VZKAZ –

Poručík letectva s místenkou v ruce ostře pohleděl na Jacka, měl sudé číslo přímo naproti, uložil svou zvláštní brašnu ze světlé kůže – ovšem, ve službě – do sít'ky a pověsil si pod ni svůj modrošedý plášť, na jeho uniformě zaskvítily zlaté emblémy letectva, vlak se tiše rozjel, důstojník usedl a mlčky hleděl před sebe.

„Jedeme na čas...“, prohodil Jacek nesměle a úlisně se usmál na svůj protějšek, poručík neopětoval úsměv ani se neodvrátil, drze hleděl dál a Jacek zrudl, no tak lajtnant jede vlakem, při tolika cestách jet jednou s oficírem snad nemusí být hnedka mystika, a Jacek se vztekle zahrabal za svůj plášť, dneska stejně žádný výhled a tuhle štreku už známe nazpaměť:

Ve Svitavách Joštová Tánička, v Pardubicích Joštová Hanička, Lída Joštová čeká v lese a v Praze se na nás Anna Joštová třese, v Děčíně skolená Naděžda Joštová leží a k tomu ještě Tina Joštová ve věži, nezapomeňme dále na Joštovou Mojmíru, dál na aspiranta Jošta, který chce udělat do světa díru, dále jsi tam ještě Joštovic Lenky nevrazil a desítku uzavírá v Řitíně Joštův azyl, není těch deset Joštů pořád nějak málo, co takhle podat další inzerát –

Ta-ta-ta-dum jede vlak lukami i lesy na východ i k západu, š-š-š-š-šine se podél pobřeží od plázičky k plážičce, ta-ta-ta-dum je bdělý mužský sen a š-š-š-š- je povzbuzení pro nesmělé, ta-ta-ta-dum je vzdychání utahaného cestáka v lásce a š-š-š-š- je loďka k bájnému kontinentu, kde se žije jen lovu, hře a milování, š-š-zavřete oči a říkejte si se mnou š-š-š-š-

V konečné stanici Praha-Hlavní nádraží vyčkal Jacek skryt pod kabátem, až se kupé bezpečně vyprázdnilo, a pak se vmísil do

spěchajícího zástupu ohlížeje se občas, zda je ještě sledován, venku před nádražní budovou nerozhodně stanul, stačili bychom poptat se ještě Lence po tom bílém plyši, ale vlak nečeká, a Jacek spěchal nejkratší cestou parkem na nádraží Praha-Střed a vstoupil do berlínského rychlíku, jako vždy času nazbyt a Jacek se na chodbičce vyklonil z okna, za zábradlím příchodů k vlakům se snad v davu mihla modrošedá letecká uniforma, Jacek uskočil do chodbičky a okno přirazil.

Podvečerem indiánského léta uháněl vlak kolem písků a bílých kamenů dna ubývající řeky, v době přísušku je nejnižší stav hladiny, za sklizenými prázdnými polmi vyvstaly už měděné háje Varhoště a pod hradem Střekovem už první stromy bez listí, první světla v prvních domech našeho města a rychlíkem jsme přijeli domů –

Přímo před dveřmi vagónu stáli dva letečtí důstojníci a hleděli vystupujícím do tváří, Jacek se smýkl zpět do chodbičky a přitiskl obličej ke špinavé stěně, NEPUSTÍTE MĚ DOMU, KAPITÁNE, ANI NA DVOUDENNÍ DOVOLENKU a vlak se tiše rozjel dál po břehu opadající řeky.

Schůzka se Speranzou tedy přikázána shora, a tedy velení přejímá odpovědnost za zahájení palby, Jacek jako první seskočil z vlaku na děčínský perón a nadechl se, náhle však nemožnost odhodlat se k východu z nádraží a minuta letěla za minutou, venku před budovou přechází Speranza a uvnitř pobíhal Jacek nádražím, KAPITÁNE, S-O-S, „Tady je celní prostor,“ křičel na Jacka muž v uniformě, „ven musíte támhle –“ a Jacek šel.

Na chodníku před nádražím přecházela Naďa, zrovna zády k nám, a známý letecký poručík se zvláštní brašnou ze světlé kůže, ten nasazený už v Brně do kupé, zrovna tváří k nám, ovšemže to jsem já, důstojník si to ověřil krátkým upřeným pohledem a kráčel dál ve směru za Naďou, až došel těsně za ní k zábradlí, oba se tam otočili a už krácejí spolu k nám, docela ji sem přivádí, kdo má vystřelit první, vždyť stačí už jen zmáčknout spoušť –

„Nemá to cenu ti ještě lhát, Naďo, protože já si tě nikdy nevezmu, mám rád svou ženu a dceru a kromě nich mám ještě dalších šest

ženských a dvě děti podél celé trati až do Brna, proč s tebou léta šetřit a čekat na družstevní byt v téhle díře tady, když už mám lepší a hotový k nastěhování v Praze, další dva zařízené v Brně, chystá se pro mne rodinná vilka v Pardubicích, a mám k dispozici dokonce i opravdovou hájovnu v lese, který miluji, proč bych se zaučoval ve tvé Dřevotechně na bednáře, když mohu šéfovat vládnímu útvaru, bavit se jako kolorista nebo redaktor nebo jak seno shrabovat peníze u benzínové pumpy a kromě toho jsem už přijat do Brna jako vědecký aspirant, mám milenkou, která o nás dvou píše básně a dvě vysokoškolačky, dále hezké upřímné děvče mladší než ty, ještě pannu a zas zkušenou Afroditu s pletí jako zlato a jako pomeranče...“, říct už jen stačí, k chodníku předjel gazík s plátěnou střechou, důstojník naskočil a vůz rychle odjel, KAPITÁNE, PROČ MÁM SÁM – „Díváš se na mě,“ smála se Nada Housková, „jakobys mi chtěl říct něco obzvláštního –“ „Pojďme si lehnout –“ vypravil ze sebe Jacek konečně.

Nazítří jakoby od brněnského rychlíku spěchal Jacek kolem dětského pískoviště po široké betonové vozovce, schodiště k nám domů zas o hodný kus vyšší, snad tedy časem vyroste do mraků a bude pokoj, Lenka ještě svítí, ale co je s ní, že nepřichází vstříc – Lenka seděla v kuchyni s babičkou a šeptaly si s Tomášem Rollem.

Ženy se ani nepokusily vstát, aby Jacka přivítaly, zato trpaslík radostně vyskočil a zdravil Jacka jak krále, „Musel jsem se zdržet ještě v Praze...“, šeptal Jacek do mlčení žen, „... a odpusť, Lenko, já ti ten bílý plyš zas nepřivezl, ale příště už určitě –“

„Už ho nechci,“ řekla Lenka tiše a za ní se mračila na Jacka babička, jen trpaslík vesele kvákal v tom nerudném tichu a Lenička už spí, nebuď ji, „Vem si něco ve spíži –“ řekla Lenka, „my si půjdem ještě sednout na chvíli do pokoje.“ „Neohřeješ mi ani mléko...“, šeptal Jacek. „Vem si ho z ledničky,“ řekla Lenka, „ale po smažených houbách se moc nehodí!“

„Po jakých smažených houbách...“, žasl Jacek, ale za zády žen položil trpaslík prst na ústa a horlivě gestikuloval, jaká mi to tu

provádíte kouzla, pane Roll, co jste těm dvěma dobrým duším namluvil – ale trpaslík již veden ženami do pokoje, nebo spíše vedl je tam sám, netušené výkonný para, v pokoji šepot a dušený smích a v kuchyni pil Jacek mléko do ledova zmražené.

V Kotexu na stole pošta za těch pár dní, stoh dopisů jak odpovědi na inzerát, LESOSTAV 06 žádá *potvrzení nástupu ke dni 1. října, ke dni 1. 10. t. r.* KOLORA 04 PARDUBICE, podepsán *Dr. Bivoj Mach, Vážený soudruhu, už se na Vás těšíme,* vzkazují TECHNICKÉ NOVOSTI *čtrnáctideník 20. století, a je nám potěšením blahopřát Vám k Vašemu přijetí* blahopřeje Beňův VÝZKUMNÝ ÚSTAV BAVLNÁŘSKÉ TECHNOLOGIE, *adresa telegramů BRNO VUBATECH, 5. stavební bytové družstvo občanů v Děčíně žádá neprodlené sdělení data sňatku* a SPRÁVA SPOJŮ HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY *trvá na vlastnoručním vyplnění přihlášky zapojení telefonního přístroje, tatínek s matinkou z Brna se ptají, zda máme podnájemníci zlikvidovat hned, nebo až k 1. X., a posílám Ti ten náklad vzpomínek a touhy vzhůru ke slunci, aby nejkratším sinem odrazového úhlu Ti dopadl na ramena jak těžký horký plášť* píše Anna z Prahy a z Pardubic Hanička, *že maminka soudí, že je dobře mít obě děti brzy po svatbě,*

*jsem už
roztavené zlato
jež pod tvýma
rukama teprve
poznává svůj tvar*

je už Tánička ze Svitav a ve Svitavách už jak v Ústí

*Řeka je málo v čem
ted' se topím
Potopa*

flotila rtů v útoku jak Hitchcockovi Ptáci a děsné obklíčení, z něhož se lze už jen prostřílet, na dálku to půjde snáze, Jacek strhl z psacího stroje plátěný kryt, modrošedý kov se chladně zaleskl a tůkání jak z kulometu:

Vážená,

už nemohu déle lhát. Zatajil jsem Vám, že jsem dávno ženat, mám dobrou ženu a krásnou chytrou holčičku. Neopustím je. Zapomeňte na mě a pokuste se odpustit.

v šesti vyhotoveních, sedmou Tinu telefonicky, objednat pilný hovor s Komáří vížkou, a než to přijde, naklepat šest obálek, *Vážená Naděžda Housková, Vážená ing. Anna Bromová, Vážená Hanička Kohoutková, Vážená Lída Adalská, Vážená Tánička Rambousková, Vážená dr. Mojmíra Stratilová* a zalepit šest dopisů a je po vtákách, Mr. Hitchcock, a po šaškárně, trpajzlíku, odpálili jsme všechny rakety a zítra – podám to expres – to zahřmí od Brna až k Děčínu, v Ústí jen malý pšouk, PO ČERTECH SVĚDOMITĚ JSEM SI OVĚŘIL SVOU LÁSKU K MANŽELCE A DCEŘI – „Štěstí není nutné,“ řekl ve filmu kardinál Fellinimu – A SVÉ NEŠTĚSTÍ.

Jak výstřelu se lekl Jacek zvonění telefonu, KAPITÁNE, – „Tady je pilně ta Komáří vížka,“ ozvalo se ze sluchátka a pak „Jacku –“ známý zastřený Tinin hlas, „dobře, že voláš, už mám tu pumpu a je to u Harrachova v nádherný turistický krajině, bydlet budeme v hotelu Belveder... dnes večer musíš za mnou přijet!“

„Přijedu,“ vzdychl Jacek, na stole se modralo šest dopisů, Jacek nalepil na každý šedesátihaléřovou známku a zamkl dopisy do stolu, usedl k němu, pěsti ke spánkům a zmučený výraz obličeje, „Jacka chytla neuróza“ a konečný výsledek chandra – OBJEDNANÝ OBRAZ T. ROLLA HOTOV K PŘEDÁNÍ.

Nastavený čas

*Každý nakonec najde takový ráj,
jaký je schopen si představit.*
— ARMAND LANOUX

VI Let

VI/21

Jacek se smál, až mu slzy tekly po tvářích, nalil sobě i Tomáši Rollovi další koňak do bachratých sklenek a: „... a cos jim to namluvil o těch smažených houbách, Tomášku?“

„Řekl jsem jim o té tvé vdově v Teplicích,“ šklebil se skřítek.

„O kom? Já si vedu evidenci, ale vdovu v Teplicích...“

„Je jí čtyřicet pryč, jezdíš za ní místo do Brna, celou noc si smažíte houby a hrajete spolu duo na okarány...“ chechtal se trpaslík.

„Ale proč zrovna čtyřicetiletou vdovu...“

„Ale ta je přece účinnější než rozhodnožka z hotelu nebo osmnáctiletý zajíček,“ vysvětlil skřet, koňskými zuby uchopil tenký okraj sklenky a vysál koňak škvírou po řezáku, Jacek se smál, až se dusil, vdova s okarínou je koneckonců jen suchý inzerát proti ilustrované orientální pohádce o sedmi najádách, Jacek znovu nalil a zvedl k přípitku, „Na svobodu, Tomášku –“ „Na Lenky, můj pane Jošte –“

Obě přišly s babičkou až za šera, chodí teď domů pořád později, „Stejda Lol udělá cilkus –“ volala Lenička, pidi mužík skočil z židle na ruce a přemety kuchyní i pokojem, jediným mávnutím své nestvůrně silné paže smetl z pohovky matrace i s polštáři na koberec, hbitě je sestavil do polokruhu a do jeho středu zuby postavil kuchyňskou židli opěradlem k amfiteátru, „A co teď bude, zlatunko?...“ zakváká, „Divadýlko...“, vydechla Lenička a radostně zatleskala, trpaslík ji zvedl a něžně usadil, Lenka si s babičkou sedaly už samy a skřítek jim servíroval naplněné bachraté sklenky, jen Jackovi se nechtělo sedět na zemi s bradou na kolenou a pořád ty

hloupé loutky – „Nejsou hloupé!“ zaskřehotal pidimužík, jen krátce pocítil Jacek jeho gorilí sevření a už seděl se sklenkou v ruce na polštářované zemi.

Rollovy ruce s měděnými drátky loutek se kmitaly nad opěradlem židle a na lesklém jevištním sedadle mezi porcelánovým hrníčkem a krabičkou sirek zdravila hlediště postava za postavou, pan král, paní královna, princeznička a dobrá stařenka, „Tu spapá potom vlk –“ volala Lenička, „– a pak pijde Kalkulka –“, ale Tomáš Roll hrál divnou pohádku, paní královna s dobrou stařenkou poskakovaly kolem krabičky zápalek a jednu sirku za druhou strkaly do toho bílého hrníčku, s každou sirkou hrozná práce a nadto po nich princeznička skákala jak pejsek, chtěla si s nimi hrát, leč na hraní nebyl čas, z krabičky lopotně sirku za sirkou a pracně šup s ní do hrníčku, u nohy židle ležel pan král a dělal chr-chr, teď vstane a vstoupí do děje – nevstal, jen se obrátil na druhý bok a zas jeho chr-chr, do hrníčku pořád sirku za sirkou, princeznička vylezla až k opěradlu, spadla dolů na záda jak brouk a trpaslík za ni poctivě ječel, to nic, a ještě jednu sirku a spojenými silami poslední – vtom vyskočil pan král a udělal chramst – a už v hrníčku nejsou sirky (trpaslík je zas vrátil do krabičky) a hned zas kolem ní pitvorný balet královny se stařenkou, princeznička už zas šplhá k opěradlu, spadne co nevidět a u nohy židle už zas chrupe pan král, a zas sirku za sirkou do bílého hrníčku, princeznička zas hapala a trpaslík za ni vrískal už s Leničkou, teď vstala sama a šla za panem králem, „– ještě spinká a nesmíme ho budit!“ zaskřehotal trpaslík, „... a nesmíme ho budit...“, šeptala po něm Lenička, „– to je táta!“ zavřískla.

Lenka vypila svou sklenku naráz a i babička si mocně cucla, zpoza opěradla se vynořila mohutná paže a oběma jim zas až po vrch nalila, Jacek už nedostal, trpaslík si přehodil drátky tří ženských loutek na loket a pouhým trháním lokte udržoval neustálý rej těch tří postavíček, volnou rukou se teď chopil drátků pana krále a druhou zalovil kamsi dozadu, pan král udělal hačí a jel zadkem

po sedadle, š-š-š-š- dělal k tomu trpaslík, š-š-š-š- a najednou hop a hop, na scénu vskočila rusalka, nová postava, chytili se s panem králem a spolu taneček hopy-hop, sedli si pak spolu a dávali si do nosu, „Papají smažené houby z černého lesa,“ vysvětlil trpaslík a zas je zvedal k novému tanci, hopy-hop a hopy-hop a hopy-hop, Lenka vypila svou sklenku naráz a i babička si mocně cucla, mohutná paže jim bleskurychle dolila až po vrch a bleskově zpátky do provaziště, Jacek už nedostal, hopy-hop a hopy-hop a hopy – hop, vysílen tím pekelným tancem klesl pan král na zadek a zase už š-š-š-š- jel po lesklém sedadle, š-š-š-š- až k bílému hrníčku a zas udělal –

„Chramst –“ zaječela Lenička, „Chramst...“ šeptala babička stržena hrou, „Chramst!“ řekla Lenka a vypila svou sklenku naráz, i babička už svou dorazila.

A u nohy židle zas už nám chrupe pan král, paní královna s dobrou stařenkou sirku za sirkou do hrníčku a princeznička leží na zádech jak brouk, „Pijede dneska pan král?“ zašišlal trpaslík.

„Ale už přece přijel večer,“ řekla Lenka a už si sama nalávala, i babičce, Jacek už nedostal.

„Táta nepijel!“ vřískla Lenička.

„Ale vždyť máš tady od něho třetí pistolku, já čtvrté kakao,“ volala Lenka, „tak šup do kalhotek!“

„Táta dá kalhotky!“ volala Lenička.

„Psst – táta ještě spinká a nesmíme ho budit!“ křičela Lenka, „Pudu ho budit!“ křičela Lenička, š-š-š-š- dělal přitom trpaslík a pan král už zas ujížděl po hladké ploše a už je tady zas rusalka a jali se, hopy-hop a hopy-hop, pan král vyčerpaně na zadek a š-š-š-š- k bílému hrníčku, „A my ti už papat nedáme!“ zakřičela Lenička, vyskočila a oběma ručkama chytila hrnek, pan král se k němu tvrdě dral, „Jedeš –“ vřískla Lenička a bum! pěstičkou do pana krále, až mu ulétla hlava, od posledního zabití už jen provizorně přichycená, a z krku mu vyhrézla měděná spirálka, „Ale ať se jen napapá!“ povykovala přiopilá Lenka a nacpala královny pozůstatky do hrníčku, „A tu máš

a tu máš –“ křičela Lenička a dupala královnou do hrnku, skřítek pohotově přihrál loutku rusalky a Lenička ji nacpala do hrnku taky, „A tu máte a tu máte –“ a dusala je v tom porcelánu jak v moždíři, šest ženských rukou převzalo děj a z pohádky krvavá bakchanálie, Jacek odložil svou prázdnou sklenku na koberec a zatleskal, „Tak už dost!“

Trpaslík úslužně trhl všemi drátky vzhůru a loutky se vznesly do výše, pohádka už hnedle končí, a tak se usadte, paní královna s princezničkou a dobrou stařenkou už taky pěkně hačají.

A najednou dupy-dupy-dup a přišel Hloupý Honza, políbil ruku paní královně a dal pusku Leničce i babičce, loutky se chytily za ruce a spolu hopy-hop kolem bílého hrníčku, hopy-hop a hopy-hop a hopy-hop taneček kolem porcelánové hrobky, Lenička už musí hajat, hopy-hop a to je naší pohádky happy-end.

Tomáš Roll hodil loutky do krabice a odnesl Leničku hajat do postýlky, s babičkou přebíral rýži a s Lenkou dusil roštěnky, na zítřek dal máčet hrách, při jídle pověděl devět zábavných historek, po večeři poslal babičku spát a sám šel umýt nádobí a vytrít podlahu.

„Začíná mi už lézt krkem,“ zašeptal Jacek, když osaměl v pokoji na pohovce s Lenkou.

„Sám jsi ho přivedl...,“ zašeptala, my už musíme doma šeptat kvůli panu Rollovi a už je tady zas ten skřet.

„Byla to hrozná legrace,“ řekla Lenka.

„Děsná,“ řekl Jacek.

„Legrace není nikdy dost,“ zaskřehotal trpaslík, „a musí být, i kdyby fotra věšeli – Jen sedte, já vám zatím rozestelu!“ a zmizel za skleněnými dveřmi ložnice.

„A co mi povíš ty, Jacku?“

„Zítra jedu do Brna a prosím tě dvě bílé košile –“

„Mám ti s něčím pomoci, miláčku?“ ozvalo se za dveřmi.

„Jen jdi spat, máš toho po cestě jistě dost!“ křikla Lenka mechanicky a pak se zarazila, „Promiň, Jacku...,“ zašeptala.

„Nojo. Tak jo,“ pokračoval skřet v šaškárně. „Tak pá a dobrou noc, miláčku.“

Lenka upřeně pohlédla na Jacka a Jacek se vyhnul jejímu pohledu a znovu si nalil.

„Zítřka jedu do Brna,“ bylo slyšet zpoza dveří, „dej mi dvě bílé košile do brašny a nedávej mi žádnou svačinu...“

„Dobře,“ řekla Lenka, „a nezapomeň mi přivést ten bílý plyš!“

„Tentokrát ho jistě nezapomenu!“ kvákal trpaslík za dveřmi.

„Je to jen maličkost,“ říkala Lenka, „a jiného na tobě nechci...“

„Určitě ho přivezu!“ sliboval Tomáš Roll.

„Tak dlouho jsi mi ho sliboval...“, šeptala Lenka.

„To víš, když člověk cestuje...“, vzdychal skřítek pokrytecky.

„Tak ho nevoz,“ řekla Lenka. „Slyšíš? Nechci tě obtěžovat!“

„Š-š-š-š-“ dělal Tomáš Roll za dveřmi, „Už jsem tady, lásko – ale na ten plyš jsem zase zapomněl!“

„Už jsem ti říkala, že ho už nechci.“

„Nojo. Tak jo,“ pitvořil se skřítek za dveřmi. „Chr – chr; mně se ještě nechce spát, ona včera nemohla... pojd’ mi dát pusu! Lenunko...“

„I tohles mu řekl?“ sykla Lenka na pohovce.

„Lenunko má...“, kvákal trpaslík za dveřmi naší ložnice, naštěstí už není dál co parodovat, „Takové to nebylo snad nikdy...“, skřehotal skřet, „... a teď jedu do Brna. Dej mi dvě bílé košile do brašny a nedávej mi svačinu...“, totiž imitovat.

Nejlepší terapie chandry je dobrý koňak, chandra sice nezmizí, ale už nevadí, Jacek pil v pokoji koňak s Tomášem Rollem a babička v kuchyni mlátila kastroly na znamení svého odporu, balkónovými dveřmi už vcházel soumrak, když pidimužík šel pro další půllitrovku, vzrušeně vrazil zpátky do pokoje, „Pojd’ se na něco podívat –“, mocným trhnutím zvedl Jacka z pohovky a postrkem do kuchyně, babička třískla poklicemi a přímo pod oknem na pískovišti s Lenkami Trošt.

Trošt balil a valil ty dvě dobré dušinky, zvedal Leničku na ramena a Lenička se smála a chytala ho za uši, šeptal cosi Lence a Lenka se smála a bezostyšně se k němu nakláněla, „Co tam dělají s tím hnusákem...“, šeptal Jacek

„Náhodou je to řádný mužský!“ řekla babička a třísk! poklicemi.

„Ať si povídá se svou paničkou a hraje se svým harantem!“

„Však taky má svého Pavlíčka s sebou,“ řekla babička a vyschlým prstem ukazovala jakési mrně v Leniččině věku, „a je mu teď tátou i mámou dohromady, když Troštová se tak spustila.“

„Bodejť by se takovému křupanovi nespustila...“

„Řádný mužský je to!“ křikla babička a třísk! poklicemi, „Kam se vy, Jacku, na něho hrabete! Ale jak to už chodí, Troštovou přeložili z kanceláře na samé rajzování a ona se dala do větru, prý má i jednoho Habešana...“, a babička se pokřižovala.

„Tak ať mi neleze za Lenkou...“, bouřil Jacek sklesle a škytl, „ať si podá inzerát...“

„To máte těžký, Jacku,“ řekla babička, „vy jste pořád pryč a nám nemá ani kdo pomoci s pračkou, když je teď pan Městek na dovolené. A pan Trošt nám spravil vypínač a udělal paklíč do sušárny a stloukl ty truhlíky na balkón, aby Lenička nepřepadla – ten má zlatý ruce, panečku!“

„Já mu je urazím...“, blekotal Jacek za počínajícího mocného škytání a trpaslík ho tloukl do zad, aby ho to přešlo, Lenka s Leničkou konečně přišly domů, ale jen na skok, pan Trošt je slíbil zavezt k pomníku se lvem, který ještě neviděly, ačkoliv je to prý docela blízko, „Stejda Tlošt má táá-ko-vouhle motolku,“ ukazovala Lenička, „a k ní ještě uvázanou táá-ko-vouhle loďku –“ „Já tě, zlatunko,“ zakvičel trpaslík, „zavezu ke lvovi autíčkem,“ „Já neci autíčkem, já ci v loďce –“ křičela Lenička a kousla skřítku do ruky.

„Pánové se tady baví dobře –“ ušklíbla se Lenka a cinkla nehtem o prázdnou láhev gruzignacu, Jacek dostal zezadu od trpaslíka citelnou herdu do zad, otevřel ústa, ale byl z toho jen mohutný škyt,

„Honem, mami,“ volala Lenička, „ať nám stejda Tlošt neuteče –“ a za Lenkami klaply dveře, babička třískala poklicemi jak činely o Božím těle, trpaslík krutě sázel Jackovi do zad herdy a po betonové vozovce kolem dětského pískoviště si odváděl Lenky Trošt, jestli mi ho přivedeš do bytu, pustím plyn, ale jen do koncentrace třaskavé směsi se vzduchem a pak škrtnu sirkou, NE-LI SÁM, KAPITÁNE, POLETÍM S CELOU RODINOU –

VI/22

Stylový perlově šedý nábytek na huňatých modrých kobercích a modrostříbrný brokát na čtvercovém dvojlůžku, snědá Anna ve stříbrném županu u ozářené zrcadlové jeskyňky domácího baru a perfektní stereohudba ze dvou směrů, oknem vzdálené dunění hlavního města a na stropě stínohra autoreflektorů, *zůstat zde* –

NEOTVÍREJTE, DOKUD VLAK NEZASTAVÍ!

Rudnoucí šípky kolem schůdků nahoru, čistý polibek, čistý bílý ubrus, čtvero starodávných těžkých příborů, čistá vůně pečení a skleněný džbán s desetikorunou na dně, statní hnědí muži v čistých bílých košilích na červených zahradních židličkách pod zelenou lípou v tichu věčné modré báně a čisté prostěradlo pro čisté jahodové milování samy čistoty, *nebo tady* –

NICHT ÖFFNEN BEVOR DER ZUG HÄLT!

Arnoštek a Janička v indiánských čelenkách zajali na kraji lesa Lídu a vedli ji vysokou travou k mučednickému kůlu, Arnoštek matku dovedně připoutal prádelní šňůrou a Janička k ní přistoupila s krabicí kolíků, první jí zasadila na lem sukně, druhým ji štípla do holeně, „To bolí,“ volala Lída, „ty už zas jedeš, neodjížděj –“, *co zde* –

NE PAS OUVRIRE AVANT L'ARRÊT DU TRAIN!

Dychtivá tvář Táničky zvrácená vzhůru k oknu vagónu, vlak zde stojí jen dvě minuty, utlá ramena a štíhlé tělo na samém počátku

svého příběhu a lačné poučení, které se chce dávat a projít znovu celou abecedou od písmene A, „Všecko je tak ukrutáncky zvláštní a ukrutáncky nádherné –“, *tady* –

NON APRIRE PRIMA CHE IL TRENO SIA FERMO!

„Já mám hláád –“ volala Mojmíra při východu z brněnského Hlavního nádraží, přímo naproti se v budově aerolinií chvěly těžké chromové lítačky a v tom předjel červený vůz tramvaje č. 1 a zakryl ten výhled, touhle tratí jsme jezdili do školy a ze školy domů, ta tramvaj teď pojedě kolem divadla a Kiosku ke starému lužáneckému parku, za ním bydlím, mám tam svůj pokoj jen pro sebe, stůl a lampu, která svým vějířem osvítí právě jen plochu toho stolu, a na stěně dřevěnou šavli a glóbus od tatínka, z plošiny tramvaje seskočil letecký důstojník s aktovkou a běží přímo sem, Mojmíra táhla Jacka vlevo k bufetu Petrov a Jacek se stále ohlížel, červená tramvaj odjížděla, stačilo prostě nastoupit, a za ní se v budově aerolinií chvějivě pootevíraly těžké chromové lítačky, „Dívej se na cestu! –“ křikla Mojmíra, když ohlížející se Jacek vrazil do protijdoucího muže, „To právě dělám,“ řekl Jacek a do restaurace Petrov v prvním patře ho musela Mojmíra dovléci.

„Od kdy ty piješ červené víno?“ divila se Mojmíra, když je Jacek objednal. „Na vojně jsem dělal jeden čas proviantního a každá zbraň měla jinou stravovací normu. Nejlepší to měli letci, pro ty se fasovala i čokoláda, drůbež a červené víno,“ vysvětloval Jacek Mojmíře.

Vtom ve vchodu stanuli dva poddůstojníci v modrošedých uniformách, se samopaly a červenými páskami dozorcích na pažích a Jacek strnul, „Patrola,“ řekla Mojmíra, letci ostře přehlíželi sál, „Eskorta –“ zašeptal Jacek. „Asi hledají zatoulaného vojáčka,“ smála se Mojmíra, „Já ho znám,“ řekl Jacek, „ted’ už dokonale,“ a okamžitě vstal, „Hned se vrátím,“ řekl a usmál se na Mojmíru, „vrátím se zpět,“ a vyšel za oběma muži z lokálu, dolů po schodech na ulici, eskorta zůstala před Petrovem a Jacek už vyběhl sám, prodíral se davem

kolem těch několika paláců a vrazil do těžkých chromových lítaček, koridorem do dveří s křídly a k pultu, „Prosím letenku.“

„Kam?“ zeptala se dívka v modrošedém stejnokroji.

„Do Brna! –“ a Jacek se kousl do rtů, vždyť v Brně jsme – ale dívka z aerolinií se nikterak neudivila, docela věcně se ptala dál: „Odkud a na který den?“

„Z Ustí, totiž zpět, tam není letiště. Z Prahy. Na prvního října, hned ráno.“

Dívka roztočila letenkový turniket, vyňala z jedné přihrádky jeden lístek a orazítkovala jej, „Devadesát dvě koruny,“ řekla a Jacek zaplatil, inu, kdo chce letět, musí koupit letenku, jak je to báječně prosté –

Na ulici Jacek pomyslel na Mojmíru a pokrčil rameny, zbývá nám už necelých osmačtyřicet hodin a nutno zařídit ještě spoustu věcí, R 7 vyjíždí za osmnáct minut, a tak se ještě honem poptat po bílém plyši, Jacek vrazil do obchodu proti nádraží, neměli bílý plyš, vedle výloha našeho hračkářství a Jacek vrazil dovnitř, „Pistolku už ne, ani veverku, něco jiného –“ a koupil novinku *Hafánek*, pejska z umělých hmot, který prý štěká, na zkoušení nebyl čas, protože už za jedenáct minut vyjíždí náš R 7, náš poslední vlak tím směrem.

V Praze Jacek přeběhl parkem od nádraží k nádraží a jako vždy zbytečně brzo vstoupil do berlínského rychlíku, ten bílý plyš koupíme už v Brně a pošleme poštou, a vlak se tiše rozjel podle mělčin a písků opadlé řeky.

A tramvaj č. 5 do Všebořic na konečnou a kolem dětského pís-koviště, na široké vozovce se batolil soused Tošnar se svými šesti dcerami, kolik lidí, tolik představ ráje, ze schodiště k nám domů je už vysoká hradba, Jacek vyňal z kapsy kovový kroužek s tlačenicí klíčů, tady ten s písmeny FAB a psí hlavou, klíč při odchodu hodit dole do schránky, na dveřích ing. Jaromír Jošt, v Brně si dát na-tisknout nové vizitky, už pozítří je prvního října a let –

Z šera tichého bytu se vynořila maličká příšera, „Nechaly mě tady, aby se nevyvařila voda z drštěk...“, zakňoural Tomáš Roll.

„Kde jsou všecky?“

„S Troštem... A ani ti už nekoupila mléko...“

Každé rozhodnutí ruší všechny pochyby se zpětnou platností, aspoň bude klid na pakování, Jacek vytasil svůj kufr ze skříně jak meč z pochvy, uvnitř už všecko dávno sbaleno a prostor dokonale vytižen do posledního kubíku jak v zavazadle kosmonauta, Jacek se zul a vzal naposledy do rukou své svatební semišky, pořád stejné jak před pěti lety a docela hrůza, jak věci NECHAT jsou děsně trvanlivé, zachvěl se a opatrně boty uložil.

Za dveřmi dětský hlásek, zlatunka je už tu a Jacek vylovil z černé cestovní brašny – naposledy nám posloužila a Jacek se zachvěl – krabičku s novou hračkou *Hafánek*, roztrhl ji a ještě honem vyzkoušet, bílý gumový psík obložen letáčkem UPOZORNĚNÍ:

Balónek, který je vmontován do našeho výrobku Hafánek, je vyroben z netříděné pryže, která mrazem tuhne.

Ve studeném prostředí Hafánek neštěká.

Při násilném zmáčknutí předních tlapek v zimním období nebo v chladném prostředí dojde k roztržení Hafánka.

Nezkoušejte proto výrobek ve studeném prostředí.

Družstvo Směr

Rachocení zámku ve dveřích a do kuchyně vešel první Trošt:
„Á – pan Jošt!“

„Á – pan Trošt!“

„Chytil jste v Praze ten berlínák?“

„No jo. Tak jo.“

„Jezdíte takhle často, žejo.“

„Právě mě to omrzelo.“

„Je ale pěkně, žejo.“

„Udělalo se hezky. A podívej, zlatunko, co ti táta přivezl – to je Hafánek, víš? Tady zmáčkneš – takhle – a hele, jak zaštekál!“

„Já budu štekát –“ řekla Lenička, rafla Hafánka do svých nemotorných tlapek, zmáčkla – prrask a už neštekál. Došlo k roztržení Hafánka a Lenička pohrdavě pohodila novou hračku z Brna.

„Ptal jsem se v Brně po tom bílém plyši, ale neměli ho, ale –“

„Tos už nemusel,“ řekla Lenka. „Pan Trošt s námi dnes povečeří.“

„Já už nemám hlad,“ řekl Jacek a se svou kuchyňskou židlí a balíčkem cigaret vyšel na balkón.

Za minutu zaškrabání na skleněné balkónové dveře, Tomáš Roll se připlížil a šeptal: „Koupila mu buček a už ho strká do trouby...“

„Sám bych si ho teď dal,“ povzdechl Jacek, „ale s tím chlapem u jednoho stolu – Tomášku, přines mi sem něco k jídlu.“

Skřítek čile odběhl a za chvíli se vracel s lahvičkou gruzínského koňaku, „To ti posílá Lenka, můj pane Jošte, prý tvoje zamilovaná strava, tak to řekla a Trošt se přitom smál.“

„Dones si taky sklenku,“ řekl Jacek, trpaslík odběhl a hned se vracel s druhou bachratou sklenkou, „Dělají si k večeři játra na slanině,“ šeptal při nalévání, „a opékané brambůrky. Chtěl jsem je oškrabat, ale Trošt mi vzal škrabku z ruky a ještě se po mně ohnal.“

„Tak si nalej víc. A pak mi doneseš ze sklepa vzduchovou matraci a z ložnice deku, budu dnes spát tady.“

Tříkrát čtyři metry vrzavých prken, však od nás rozvrzaných, a okopaný stůl z měkkého dřeva, však Němci ho takhle neokopali, a na květinovém stolku nová modrošedá zeta, popravdě řečeno má moc tvrdý úder a tohle perličkové písmo se tak protivně čte, kromě toho se z urání dala číst ještě sedmá kopie, Jacek vzdychal při psaní poslední cestovní zprávy, vytočil ji z válce a zasunul formulář výstupního listu, *Jméno rozvazujícího pracovní poměr Jaromír Jošt, narozen v Brně 1933, Důvod rozvázání pracovního poměru* a Jacek vytukával palcem mezeru za mezerou, bože, co sem

tak honem napsat, konkurz je přece podle zákona plně dostačujícím důvodem – do kanceláře vrazil Petřík Hurt a přímo k telefonu, „Veřenko...“, šišlal do sluchátka, „to víš, že Petřík, Veřenko, zrovna teď mi zasvítilo do barevny sluníčko, a tak honem běžím ti to říct –“ a Petřík už zas lhal dál minutu za minutou.

Do kanceláře vrazil Vítěnka Balvín a přímo k Jackovi, Jacek vytrhl výstupní list ze stroje a hodil do zásuvky, „Ty jsi takový náš místní zlodějíček,“ hlaholil Vítěnka Balvín, „porad', kde bych tak mohl tady šlohnout zelenou malířskou barvu?“ „V dílně u toho Poláka. To už tě omrzela fialová barva pokoje?“ „Je to nejhnusnější myslitelná barva,“ jásal Vítěnka, „a tak si přemaluju celý byt na zeleno, celý byt, oba pokoje a celou koupelnu a celou kuchyň a celý hajzlík, všechno to bude zelený jak v máji –“ „Já tedy žasnu, Vítěnko, a nebude se Míje stýskat po její krásné čisté bělobě?“ „Já ji přistih –“ zašeptal Vítěnka nadšeně, „však já to celou dobu tušil...“ „Přistih?“ „Ona si Míjenka sundala jednu desku mé izolace ze stěny a tiskla ouško na zeď, ono jí nebylo vůbec jedno, co tam dělám, však mně taky ne, co zas ona, a já ji přitom přistih! Celá zbělela, vzala do ruky nůžky –“ „To už, myslím, podruhé –“ „Však od poprvé mám tady ještě šrám, dívej – ale už mě nepíchla. Tak říkáš, u toho Poláka,“ a Vítěnka odběhl, „... a pak půjdem na lodičky,“ telefonoval ještě pořád Petřík Hurt a mrkl na hodinky, „ale předtím ti ještě koupím zmrzlinu...“

„Zase už zaháknut protézou?“ ušklíbl se Jacek, když Petřík skončil ten dlouhý hovor.

„Tohle mi nesmíš už nikdy říct!“ řekl Petřík Hurt zhurta, „a nikomu, rozumíš?!“

„Ale no tak promiň, já jsem tě jen citoval...“

„To sis asi něco nasugeroval, Jacku.“

„Nebo spíš ty sobě, ne?“

„Možná, proč ne? Všecko je relativní, kdoví, kde končí sugesce a začíná už opravdová... opravdový... Ty si nikdy nesugeruješ nic?“

„Ted' zrovna to, že mám na zítřek koupenu letenku do Brna.“

„Tu ti ale podnik nemůže zaplatit,“ řekl Petr Hurt, náhle docela šéfovsky.

„Za těch dvaadevadesát korun se zbavit tajtrlíka, jako seš ty, je hrozně laciný,“ říct by se chtělo, ale Petr Hurt nám ještě musí podepsat cesták na zítřek, ačkoliv ted' už vlastně ne, ale ten výstupní list rozhodně –

„U direktora se mluvilo,“ říkal Petr Hurt pomalu, „že už ty své cesty do Brna začínáš nějak přehánět. Jacku, já se tě ještě na nic neptám, ale, Jacku, pozor...“

Petr Hurt odešel a Jacek sklesle otvíral zásuvku s výstupním listem, stejně by těžko takhle nahonem, pod ním se modraly obálky, šest likvidačních dopisů šesti netušícím najádám, sedmou Tinu telefonicky, vtom zazvonil telefon a známý zastřený Tinin hlas, to je už docela telepatie a mystika, „Dnes nemůžu přijít, jsem před velkou cestou,“ říkal Jacek Tině do mluvítko, „já ti napíšu.“ Všem jsme už napsali a jen to hodit do schránky, i výstupní list se dá poslat poštou – Jacek jej vyplnil, podepsal a vložil do obálky s adresou Kotexu, sedm dopisů celkem a vložil je do své náprsní tašky, v měkké černé kůži bílá letenka

Datum: 1. 10. 1966

Trat': OK 035

Úsek: Praha – Brno

Odjezd autobusu: 07.15

Odlet letadla: 08.15

Překontrolujte si údaje na místence.

Pozdější reklamace se nepřijímají.

Československé aerolinie

Sedm modrých obálek je sedm možných životů, sedm svobod je však dohromady jedna zostřená samovazba s šíleným snem na

každý den týdne, ale ráno je třeba probudit se a stoupnout si na nohy –

„Bleskově Prahu, Aerolinie,“ objednal si Jacek, a než to přišlo, míchal sedm modrých obálek jak karty, proč právě tuhle, proč ne tuto, tu, nebo zas tyhle dvě, jak děsné riziko utratit dalších patnáct let života, posledních, pak nám bude už padesát, proč právě tyhle dvě, tu, tuto nebo zas tuhle, vždyť by se ozvaly docela jiné, kdyby inzerát vyšel jiný den a třeba v jiných novinách, musí JINAK být vždy LÉPE –

„Aerolinie? Jošt. Mám na zítřek místenku do Brna. Lze ji ještě vrátit?“

„Odřekne-li cestující ve lhůtě kratší než tři hodiny, nejméně však patnáct minut před stanoveným odletem, má nárok na vrácení zaplaceného jízdného po srážce pětadvacíti procent. Stačí?“

„Úplně.“

Po siréně Jacek vyšel zvolna hrbatým blátem k vrátnici a k nároží s oranžovou poštovní schránkou, vyňal z náprsní tašky sedm modrých obálek a zvedl první k vhazovacímu otvoru,

Vážená

Naděžda Housková

při poslední návštěvě si Naděa vytáhla svůj nový lux z krabice pod naší válemdou a poprvé jej zapjala, sací hubice drnčela po starých prknech podlahy a Naděa si k tomu zpívala, *náš první koberec, ALE JÁ JEJ UŽ MÁM, U NÁS DOMA* – Jacek se nadechl a vrazil do schránky obálku za obálkou, *Vážená Naděžda Housková, Vážená ing. Anna Bromová, Vážená Hanička Kohoutková, Vážená Lída Adalská, Vážená Táníčka Rambousková, Vážená dr. Mojmíra Stratilová, Kotex Ústí nad Labem* – tenhle ještě ne, ten si teď musíme už nechat, a jestli přece poletíme, už pro ten zážitek, tak se nevrátíme z Brna dřív, dokud neseženeme bílý plyš, hrome, děláme přece deset let v bavlně, a když jsme sehnali tři vagóny etylacetátu ze západního Německa – a sedmou Tinu telefonicky. Už jen bílý plyš, jen maličkost, vždyť to opravdu nic není –

Měkce září na našem kuchyňském stole, hebký jak rouno nejurozenějšího australského merinového jehňátka, jak poddajná a něžná to tkanina, Lenka ji bere do rukou a okouzleně hladí a Lenička nedá, dokud si taky nepohladí, a hladí ji i babička – v modrošedé blůze od montérek se nad tím vším vítězně ušklíbá Trošt.

„Ale vždyť to přece nic není,“ hlaholí přitom, „šel jsem náhodou kolem a říkám si, hele, tady to mají – Ale kdepák, hnedle v tom novým kšeftě, ještě v naší ulici –“

„Nesahej mi na to špinavýma rukama!“ řekla Lenka Jackovi, je to Leničce na kabátek a Lenička za to „stejdu Tošta mijuje!“ a jak nerada si jde hrát do pokoje s tátou, nechce už dělat opičí dráhu, „Tak chajoupku, jo?“ šišlal Jacek úlisně, „postavíme si naši chajoupku –“

A honem, aby Lenička neutekla za Troštem, rychle z gauče matrace na zem, Tomáš Roll je při všem nenahraditelný pomocník, a Lenička neutíká, protože Trošt i Lenka přišli do pokoje za ní, z matrací zdi naší chajoupky, příkrývku jako střechu a balkónek z polštářů, „Postavím ti lepší, ze dřeva, opravdovou –“ valí a balí přitom Leničku Trošt.

„A my máme naši chajoupku už hotovou, vlez si do ní, zlatunko –“, Lenička chce náhle „opjardovou ze dleva“, „Ale tak jen si vlez do téhle naší, podívej, táta už tam leze a čeká na tebe –“ „Lezou ti ven nohy, táto –“ směje se zlatunka, „A náko se vám to kácí, tůdle –“ chláme se Trošt a kolenem vráží do domečku, matrace se překloupila Jackovi na záda, příkrývkou stržena hned za ní druhá a tápající Jacek se zamotal do deky jak gladiátor do retiariovy⁹ sítě, nad ním smích a řehot a těžce se plazil na světlo, „Tak aspoň opičí dráhu, pojď, zlatunko –“ a s oddanou pomocí trpaslíka zas dvě matrace plochami na zem a třetí kolmo mezi ně, rychle, honem, ale Lenička už opustila oba chvátající stavitele, za ní Lenka a Trošt uzavřel

---

9 Retarius – starořímský zápasník, vyzbrojený pouze sítí, trojzubcem a krátkým mečem. *Pozn. red.*

ten průvod pryč a u opičí dráhy zůstali tváří v tvář Jacek se svým skřetem. Trpaslík zakváká a přešel ji po rukou, přemet nazpátek a zůstal ležet na zádech jak převrácený brouk.

Jacek vyšel s balíčkem cigaret na balkón, odpaloval si jednu od druhé a vypouštěl k nebi dým, aspoň ta výhoda, že Trošt teď na nás nevyjukne ze svého okna naproti, když je teď bezpečně za zdí za našimi zády, aspoň tenhle svobodný výhled na osmdesát oken naproti, hleďme, kdopak to tam v třetím patře druhé sekce ve čtvrtém okně zleva – jakýsi chlápek našeho věku sedí na balkóně, taky kouří a čumí drze přímo sem, „Koňak! –“ zařval Jacek do bytu a skřítek jej rychle přinesl už s dvěma sklenkami, „Už poslední láhev,“ zašeptal, „krájí mu teď bůček a babička mu otvírá pivo, mně nechtěla dát.“

Jacek pil poslední láhev ze žhavé Gruzie a odpaloval si jednu cigaretu od druhé, trpaslík vytrvale přibíhal na balkón s novými hlášeními, „Sed si na tvoji židli, Jacku, to by sis neměl nechat líbit!“ „Tak ji sem přitáhni!“ a pidimužík běžel do kuchyně, zakrátko však zpátky bez židle, „Nechtěl mi ji dát, že prý už sedí,“ zvěstoval, „a jí ten bůček rukama a Lenka se tomu směje, ale ne zle, a babička řekla: bodejť, mužský bere maso do ruky, a Lenička se tomu smála a Trošt ji krmí rukama jak zvířátko...“

„Okamžitě jim ode mne vzkaz, že malé děti nesmějí bůček jíst. Vždyť jí z toho bude špatně! A ať mi pošlou tu šunku ze spíže!“

Trpaslík odběhl a hned se zas vrátil, „Šunka je prý pro Leničku na svačinu a Trošt řekl, že prý sis ji mohl klidně koupit sám, když prý máš spoustu peněz z diet, a že to dítě potřebuje víc, a babička řekla, že to má svatou pravdu, a i Lenka kývla a Lenička řekla, že šunťu tátovi nedáme.“

„Přived' mi ji sem!“

Trpaslík odběhl a hned se zas vrátil, „Teď prý zrovna jí, a tak ji nepustí, a nemáme prý už otravovat.“

„Já jsem tady doma –“ zaburácel Jacek sklesle a napil se přímo z láhve, „jdi, Tomášku, a řekni jim...“

Věrný skřet dál nosil vzkazy a přinášel stále horší zprávy z uchvacovaného území, Trošt v kuchyni jak Avaři na Moravě a na balkóně si Jacek připadal jako poslední císař byzantský, „Přiveď mi sem mou dceru! –“ zařval nakonec, když už dopil püllitrovku.

Trpaslíkovi se zdařilo konečně přinést Leničku až do pokoje před skleněné dveře, celou cestu se mu s děsným ječením vzpouzela a už se objevil Trošt, za ním babička a Lenka, Jacek si otevřel dveře z balkónu do pokoje, ale nevstával.

„Nechte to dítě, jo?!“ zahučel Trošt na Tomáše Rolla, ale trpaslík chtěl přece přinést dítě otci, uchvátil je svými gorilími pažemi, ale Trošt vyrazil k otevřenému boji, zacloumal pidimužíkem a Lenička utekla, „A vůbec, už tě máme všichni po krk! –“ zahřměl Trošt na skřítku, „Ať stejda Lol de pyč!“ křičela Lenička, „Bylo by už na čase, pane Roll,“ řekla babička a i Lenka kývla, „Slyšels?!“ zaburácel Trošt, „Máš vypadnout –“ a chytil pidimužíka za rameno, skřítek sebou škubal, ale Trošt ho už rafl kolem pasu, paže měl trpaslík silné, ale tělíčko hubené a nožky jak dítě, Trošt ho se smíchem zvedl a vynesl ven.

Jacek šel zvolna za nimi po schodech dolů, po schodech nahoru už Trošt sám a Jacek se mu musel vyhnout, na betonové vozovce si oprašoval Tomáš Roll svůj černý svetr a černé texasky, „Promiň, Tomášku,“ řekl Jacek lítostivě, „je mi hrozně líto, ale...“

„Jděte k čertu, pane Jošt!“ řekl Tomáš Roll tvrdě, vskočil do červeného fiata a už bez *tú-tú* rychle projel sídlištěm, Jacek se za ním vlekl k výpadovce, z fiata už jen rudá tečka za pohádkou, odjelo nám *staniž se*, co bude dál, přímo před Jackem náhle zastavil autobus a pneumaticky otevřel dveře, Jacek malátně pohlédl na plechové schůdky a mechanicky po nich vystoupil na kovovou plošinku, „Na konec,“ řekl řidičovi a zaplatil tři koruny.

Alejí starých kaštanů, kolem tlakové plynárny a pyramid mrtvé, protože zemi vyrvané zeminy, pomník zvětralého lva, co svede s kovem čas, lípa s cedulkou a ve stráni náš žlutý domek azylu,

není náš, je jen pronajat a Jacek jel dál až na konec, dral se podrosty a přes kameny vzhůru, až ho zarazila bystřina, prudké víření bílé pěny nad omletými balvany, chvat nad oblázky a pokojná voda jen v písečných mělčinách, kdysi nebyla údolí, tenkrát byly jen hřebeny a štíty hor jak velkolepě vy vřely z nitra země, ale čas a voda oddělily horu od hory a vrývají se pořád hloub a do šíře, jaký osud chystá voda kameni, jak systematicky koná tu děsně trpělivou torturu, kámen nucen proti kameni, stehenní kloub drtí klíční kosti, žebro probodává lopatku a obrátí se třením mělní na kostní moučku, písek je epilog strnulé hory, písečná smršť je směřování entropie s časem a trvání je autostráda do pouště.

Nad horskou říčkou se začalo stmívat, zpěněná voda laskala kamení a otírala z něj molekulu za molekulou, monotónní šumot neodvratného vodního vítězství, však jediný myslící muž s krompáčem a lopatou má dost moci proti rozdělení hory a k odvedení vod.

Jacek se vrátil posledním autobusem a mlčky prošel bytem se svou vizitkou na svůj balkón, letět, či neletět, neletět je konec, ale jak vzlétnout, od hor se přihnala těžká oblačná fronta přes celou oblohu a rázem zahřmělo, první kapky dopadly Jackovi na nohy a nenamáhal se je stáhnout, však je člověk ve vodě zcela nerozpustný, dveřmi vešla na balkón Lenka, blýsklo a zahřmělo podruhé, už přímo nad hlavou, a Lenka utekla z balkónu, má žena se bojí bouřky a uvnitř v bytě se ze strachu rozvřískala Lenička.

„Ale dyť to nic nejní –“ hulákal do bouřky Trošt a přivedl ustrašenou Lenku na balkón, „– a dešťová voda dělá krásnej vobličej –“, Trošt se řehtal a nakláněl z balkónu, nabíral obličejem těžké vodní krůpěje, pod ochranným obloukem jeho těla uklidněná a už smějící se Lenka sbírala prádlo se šňůry a Lenička s jásotem chytala vodu do dlaní.

„Pojď dovnitř,“ zavolala Lenka na balkón pozdě večer, „už odešel.“

Jacek složil matrace opičí dráhy zpátky na pohovku a ztěžka se na ni posadil, až pozdě v noci přišla Lenka za ním do pokoje ve své modrošedé zástěře a Jacek před ní klesl na kolena.

„Já vím, Jacku,“ šeptala Lenka, „ty už nejsi doma spokojen a bojíš se to přiznat – ale takhle to už nejde dál. Nevyháním tě, ale snad by bylo pro všechny lepší, kdybys odešel sám.“

KATAPULTOVÁN a v duši se rozezněl válečný chorál, KAPITÁNE, ZÍTRA LETÍM –

„Zítra letím do Brna a prosím tě...“

„Dvě bílé košile do brašny a žádnou svačinu. A tohle –“ a Lenka vytáhla z kapsy své modrošedé zástěry modrou hliněnou obludu s mnoha páry očí, navíc ještě okarínu nám daroval dobrý skřítek.

„Poletím s kufrem, je už sbalený.“

VI/23

Rozepnutý šanzánový plášť dává zahlédnout jelenicovou kůži saka a úzká stužka černé kožené kravaty vyniknout oslnivé bělí nylonové košile, vědecký aspirant (dnes je 1. října) Ing. Jaromír Jošt mlaskl do zrcadla, vyšel s kufrem zvolna po schodech na 2. nástupiště ústeckého Hlavního nádraží a přesně v 5.14 vyjel rychlíkem R 10 na Prahu.

Místo u okna po směru jízdy, Jacek přelétl titulky novin a nahlédl ještě vzadu do *Černé kroniky*,

24letý Ludovít Feher neuměl plavat, a přesto se vydal na nafukovací matraci přes rybník u Turnanského Podhradí. Spadl do vody a utonul.

Z nádraží Praha-Střed k paláci aerolinií, v letištním autobusu se nikdo neptá po jízdence a proti ukoptěným nádražím je letiště jak koncertní hala, venku za červenobílým zábradlím se všemi směry do nedohledna rozbíhá betonová poušť přistávacích a rozjezdových ploch, mezi čekajícími letadly pojíždějí žlutá tankovací auta a naváděcí červená felicie s velikými písmeny FOLLOW ME uhání k horizontu.

Na podvozku přiburácel obrovský boeing Pan American Airways, zvolna se natočil a ztichl, předjely motomechanizované schůdky a pasažér po pasažéru sestupovali dolů, první odkudsi povědomý, třiatřicetiletý atomový fyzik Jozífek seběhl čiperně na beton, a už k němu vyrazil hlouček lidí, „Promiňte, prosím –“ zaslechl Jacek jeho ostrý hlas a Jozífek už vybíhal po schůdkách nahoru do čekajícího tupoleva Aeroflotu, hned za ním se zavřely těžké kovové dveře, TU 104 A se rozechřměl, natočil a odburácel na podvozku k runwayi.

„Cestující do Brna OK nula třicet pět –“ a Jacek se nedočkavě rozběhl ke svému letounu, chceme být první a sednout si k oknu, odevzdal letušce místenku a hnal se po motomechanizovaných schůdkách nahoru na naši nejvyšší plážičku z hliníku, cestující usedli do křesel, slyšet přibouchnutí dveří a uličkou mezi křesly prošli tři muži v modrošedých stejnokrojích, který z nich je kapitán

Hřmot motorů rozechvěl doutníkovou kabinu a za okénkem se už míhala varovná červená světla v trávě podél rozjezdu, vpředu na stěně pilotní kabiny se rozsvítily nápisy, vlevo PŘIPOUTEJTE SE – NADĚT REMNI – FASTEN SAFETY BELTS a Jacek si rychle přehodil přes boky lněné popruhy a utáhl si je hliníkovým rychlovazačem, vpravo svítilo NEKOUŘIT – NĚ KURIT – NO SMOKING a Jacek rychle stopl svou poslední cigaretu Carmen, mezitím jsme už vzlétli, docela nepozorovaně a Jacek se rozhlédl po spolucestujících, nikdo se nepřipoutal, a soused přes uličku dokonce kouřil tlustý doutník.

Za oknem nejmodřejší modromodré nebe a pod oslepujícím lesknoucím křídlem ta stokrát překřížená a dobytá země, stůl jak parník, na přední zasklené palubě slušná knihovna, na horní palubě dva telefony, komín kovové vázy a jako stožár nad tím skvostná *Palma areca*, ranní cigareta v koloristické laboratoři, před jejímž oknem pro jasnost odstínů zbourali tovární komín, ve vroucí lázni porcelánový kelímek s naší kreací barvy těla a na dřevěném stojanu schne španělský mech, vášnivá ryšavá a Viktoriablau, girlandy, salvy, kanutí, chvění, šoky a laskání světla mezi šedou kožešinou

lišejníku na kmenech v trampolíně mokrého jehličí, les samota a les množství, žluté pařížské nebe z plechu nad úzkou řinčivou postelí mladého hladu, desetkrát šťasten a pokaždé jinde, jaký to byl kousek do Brna, jak groteskně miniaturní krajina, autíčka jak zrnka máku a ta čárečka dole je hlavní rychlíková trať, je deset štěstí víc, nebo méně než jedno, Balvínovi začnou dnes malovat celý byt na zeleno a Petřík Hurt si sugeruje dál, není ale sugescí po celý život jedna z možností, jak ho vzít pevně do rukou, kde je ostatně hranice mezi sugescí a jistotou v tomto věku relativity, vázanost ovšem zbavuje, ale což není svoboda právě maximem zbavenosti, jistě též maximem volitelných cest, ale jít se dá posléze jen po jedné, extenze uprchlého králíka v cizích zahradách nebo intenze zahradníka a Lenka už na našem kousku půdy vysadila jabloně, všichni tři jsme lehávali spolu v trávě a z každé strany voněly vlasy jedné milované, na své zemi odkud přicházíme, naše dcera spala do krásy a za zdí jsme se scházeli s naší touhou v řádu, kolik štěstí zbude mimo řád –

Do modrého mrazivého prostoru za okénkem krátké zášlehy plamene z dvojice trubek na křídle a Jacek si v hrůze tiskl ruku k hrdlu ve svém hlubokém křesle, hekatomby prapůvodního moře jsou hluboko v zemi pod vysokým tlakem, uzamčeny mezi miocénem a karbonem spočívají masy detritických vod s písky a při navrtání sloje vybuchují do ničivého průvalu, kterým končí všechno důlní podnikání, ve vteřině smeteny dřevěné sirčičky a kovové drátečky domýšlivého báňského inženýrství, božsky banálně miluji svou ženu, s kterou mám dítě a bydlím, a můj obraz je jen myšlený, protože nemyslitelný výřez rodinného portrétu, už nikdy s jinou než s Tebou, Lenunko, má lásko, musím Ti to říct, kdo jsme, Joštovi, táta si jen trochu zahrál na cestáka, námořníka a letce, už jsme v Brně, jak hrozně krátký to byl let –

Letadlo přistávalo na brněnském letišti, trhnutím Jacek uvolnil lněné popruhy, vstal a dral se do uličky, „Člověče, co blázníte –“ utrl

se naň soused, ale Jacek bez okolků překračoval jeho kolena a dral se ven, nebezpečí z prodlení a honem, ať jsme první u východu a stačíme ještě koupit letenku z Brna domů ještě tímto letadlem, všichni spěchají ke svým Leničkám a Lenkám, já první a nejkratší cestou, honem síťku dolů a drsnou bradou do sladkého břicha, nic se tak nelíbá jako naše maličká a podržet ji za ruku, než s palečkem v ruce usne, ještě dnes odpoledne s maminkou všichni tři půjdeme k rybníku a do kina a na houpačky, napřed vám oběma koupím zmrzlinu a vezmeme malou do cukrárny, vždyť táta ví, jak máš ráda kupované cukroví, KAM TO LETÍME – ale Jacek letěl sám.

Se svítícími varovnými nápisy PŘIPOUTEJTE SE – NADĚT REMNI – FASTEN SAFETY BELTS, s devětatřiceti sedícími a jedním stojícím pasažérem přistávalo letadlo na brněnském letišti a při dosednutí nepatrné zpoždění podvozkové hydrauliky, jen že kola podvozku se protočila o zlomek vteřiny později a dosednuvší letadlo se na zlomek vteřiny zastavilo. Jacek však letěl dál. Nepřipoutanými pasažéry to v jejich křeslech jen maličko cuklo a letadlo hned zas v pořádku ujíždělo už po zemi. Ale Jacek prolétl uličkou, mocnou setrvačností katapultován dopředu ke kovovým schůdkům a obličejem po nich nahoru až na kovovou plážičku před kapitánskou kabinu.

Letadlo zpomalovalo jízdu, natočilo se, zastavilo a ztichlo. Kapitán vypjal ještě svítící varovné nápisy a vyšel ze své kabiny. Z křesel se zdvihali cestující a jejich zděšené hlasy.

Vladimír Páral

Katapult

Edice Současná česká próza
Ilustrace obálce z Pixabay.com
Redakce Jaroslava Bednářová

Vydala Městská knihovna v Praze
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. elektronické vydání
Verze 1.0 z 24. 4. 2019

ISBN 978-80-7602-764-0 (epub)
ISBN 978-80-7602-765-7 (pdf)
ISBN 978-80-7602-766-4 (prc)